

372.6044

ป247ก

ร.ร

การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียนและเจตคติต่อการเรียน
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีการ
ให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (อาร์ เอส เอ็ม)

๒๐ ส.ค. ๒๕๔๑

ปริญญาณิพนธ์
ของ
ประชุมพร ธีระวันธุ์

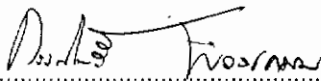
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา

มกราคม 2541

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

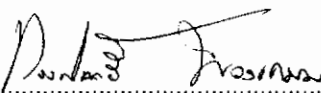
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

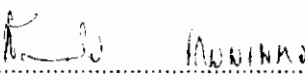
คณะกรรมการควบคุม

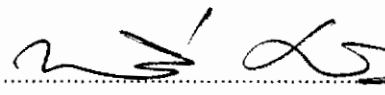
 ..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ วรรณการ์ พวงเกษม)

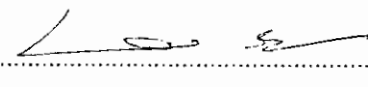
 ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร)

คณะกรรมการสอบ

 ..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ วรรณการ์ พวงเกษม)

 ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร)

 ..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รังสี เกษมสุข)

 ..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวณีย์ ลีขาบัณฑิต)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

 ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ ๒๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยความกรุณาจาก รศ.กวรรณิการ์ พวงเกษม ผศ.สัตตาวลัย เกษมเนตร ประธานและกรรมการควบคุมการทำปริญญาานิพนธ์ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ คำปรึกษา ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผศ.รังสี เกษมสุข และ รศ.ดร.เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต ที่กรุณารับเป็น กรรมการสอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์ และให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่จะได้นำไปใช้ในการปฏิบัติการสอน

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ อาจารย์สันติรี นาคยา อาจารย์ปราณี หนูเทศ อาจารย์วินัย มากระจันทร์ อาจารย์จินดา สุดโต ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณารับเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณ อาจารย์สำราญ เจริญพักตร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพลับพลาชัย ตลอดจนผู้บริหารโรงเรียนวัดชนะสงครามและผู้บริหารโรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดินแดน ที่ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นเอกการประถมศึกษาทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ อย่างดียิ่ง ตลอดจนเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยในการศึกษาและทำปริญญาานิพนธ์มาโดยตลอด

คุณค่าของปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณของคุณพ่อสุรินทร์ และคุณแม่บุญช่วย ภิระวันธุ์

ประทุมพร ภิระวันธุ์

สารบัญ

บทที่	สารบัญ	หน้า
1	บทนำ ..... ความเป็นมาของปัญหา..... ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า..... ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า..... ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า..... นิยามศัพท์เฉพาะ.....	1 1 4 4 5 6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน..... งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน..... เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน..... งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางการเขียน..... เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย..... เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยวิธีการให้ผู้อ่าน เลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (Reader Selected Miscues)..... สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	11 12 29 31 36 38 44 57
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า..... ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า..... การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ..... แบบแผนการทดลอง..... วิธีดำเนินการทดลอง..... การวิเคราะห์ข้อมูล..... สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58 58 59 59 65 66 67 68

บทที่	หน้า
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	76
จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	76
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	76
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	77
สรุปผลการวิจัย.....	78
อภิปรายผล.....	79
ข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	85
ภาคผนวก	94
ภาคผนวก ก.....	95
ภาคผนวก ข.....	108
ประวัติย่อผู้วิจัย	350

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 กระบวนการในการอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน..... ระหว่างวิธีการสอนอ่านแบบ RSM กับวิธีสอนแบบปกติ	48
2 กระบวนการในการอ่านเพื่อให้เกิดความสามารถทางการเขียน..... ระหว่างวิธีการสอนอ่านแบบ RSM กับวิธีสอนแบบปกติ	49
3 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์	62
4 แบบแผนการทดลอง	65
5 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านภายหลัง..... การทดลองสอนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม	73
6 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางการเขียนภายหลัง	74
การทดลองสอนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม	
7 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย..... ภายหลังการทดลองสอนของกลุ่มทดลองระหว่าง นักเรียนชายกับนักเรียนหญิง	75
8 คุณภาพของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย	96
9 คุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนภาษาไทย	98
10 คุณภาพของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย.....	101
11 แสดงคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของกลุ่มทดลอง..... และกลุ่มควบคุม	103
12 แสดงคะแนนความสามารถทางการเขียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	105
13 แสดงคะแนนเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลอง..... ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง	107

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ภาษาไทยมีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารของคนในชาติ เป็นการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมจากชนรุ่นหนึ่งไปยังชนอีกรุ่นหนึ่ง ตลอดจนใช้ในการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ และการนำภาษาไทยมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กำหนดจุดประสงค์หลักของหลักสูตรวิชาภาษาไทยไว้ว่า เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาทางด้านทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยมีความรู้ความเข้าใจหลักเกณฑ์อันเป็นพื้นฐานของการเรียนภาษา สามารถใช้ภาษาติดต่อสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล มีนิสัยรักการอ่าน สามารถใช้ประสบการณ์จากการเรียนภาษาไทยมาช่วยในการคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหาและวินิจฉัยเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล และมีความรู้ความเข้าใจ เจตคติที่ถูกต้องต่อการเรียนภาษาไทยทั้งในด้านวัฒนธรรมประจำชาติและการสร้างเสริมความมั่งคั่งงามในชีวิต

ในบรรดาทักษะทั้ง 4 ทักษะ ทักษะการอ่านนับว่าเป็นทักษะที่มีบทบาทอย่างสำคัญต่อชีวิต และความเป็นอยู่ในสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงในด้านความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพราะบุคคลจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้และประสบการณ์เพื่อพัฒนาสติปัญญาให้เจริญงอกงาม มีทักษะกว้างขวางและหลากหลาย เพื่อพัฒนาปรับตนให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม (น้ำเพชร จำปาทอง. 2537 : 1) การอ่านหนังสือจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยให้บุคคลปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อยู่เสมอ ดังที่ บันลือ พฤกษ์วัน (2522 : 7) กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการแสวงหาความรู้ เพราะการอ่านจะช่วยปรับและขยายประสบการณ์ของคนทั้งยังช่วยให้เราสามารถใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และสร้างความเพลิดเพลินจากหนังสือ เอกสาร

สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ได้อย่างมาก ดังนั้น ครูควรจะฝึกฝนให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน คือสามารถจับใจความของเรื่อง เข้าใจเรื่องราวที่อ่านอย่างแท้จริง สามารถถ่ายทอด ความเข้าใจและความรู้ต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่านให้ผู้อื่นทราบและมีความสามารถในการ วิเคราะห์ข้อเท็จจริงที่ได้จากการอ่าน

ทักษะการเขียนเป็นอีกทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญและต้องใช้เวลาในการฝึกฝน มากกว่าทักษะอื่น ๆ เพราะการเขียนเป็นศิลปะในการสื่อสารความรู้ ความคิด ความเห็น และความรู้สึกไปยังผู้อ่าน ซึ่งต้องใช้ความสามารถเป็นอย่างมากจึงจะสามารถสื่อสารความรู้ ความคิดและอารมณ์ต่าง ๆ ให้ถึงผู้รับได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสอนให้เด็กได้พัฒนาทั้ง ทักษะการเขียนและความสามารถในการแสดงตัวเองได้โดยเสรี เป็นเรื่องค่อนข้างลำบากที่ จะให้สอดคล้องกัน เพราะถ้าให้เขียนตามรูปแบบที่กำหนดมักจะเขียนไม่ค่อยออก แต่เมื่อให้ เขียนตามสบายมักจะเขียนในแบบน้ำท่วมทุ่ง (กรรณิการ์ พวงเกษม. 2535 : 74) นอกจากนี้ การเขียนยังเป็นการใช้ทักษะซึ่งต้องอาศัยการนำถ้อยคำและความรู้จากประสบการณ์ต่าง ๆ มาเรียบเรียงลำดับความคิดให้ต่อเนื่องกัน ด้วยเหตุนี้การเขียนจึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะแสดงถึง พฤติกรรมการแสดงออกทางความคิดของผู้เรียนด้วย

การพัฒนาทักษะการสอนอ่านที่ได้ผลดี จำเป็นต้องสอนให้สัมพันธ์กับทักษะอื่นๆ โดยเฉพาะทักษะการเขียน เพราะเป็นทักษะที่ส่งเสริมซึ่งกันและกันอีกทั้งมีความสัมพันธ์กัน สูงมาก ซึ่งจากผลการวิจัยของ เฮย์ (Hey. 1962 : 320 - 322) พบว่า การอ่านมากจะส่งผลให้ มีความสามารถในการเขียนด้วย และจอห์นสัน (Johnson. 1986 : 1 - 13) ศึกษาพบว่า ความสามารถในการเขียนจะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านครั้งหลัง ๆ ดีขึ้น นอกจากนี้ ยังทำให้ผู้อ่านมีความสามารถในด้านอื่น ๆ เช่น คำศัพท์ โครงสร้าง ไวยากรณ์ การสรุป ความของนักเรียนได้รับการพัฒนาขึ้นตามลำดับ การนำเอาทักษะการอ่านและทักษะ การเขียนมาสัมพันธ์กันจะทำให้ผู้เรียนสนใจต่อทักษะการเขียนมากขึ้น เพราะกิจกรรม การอ่านจะเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเขียนมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ครูจึงควรฝึกฝนให้นักเรียน ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านควบคู่ไปกับทักษะการเขียนและควรกระทำอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นกิจกรรมที่จะช่วยให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อการสื่อสาร ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (น้ำเพชร จำปาทอง. 2537 : 2 ; อ้างอิงมาจาก อรุณี วิริยะจิตรา. 2525) จะเห็นได้ว่าทักษะการอ่านและการเขียนนั้นสัมพันธ์กันมาก

จึงจำเป็นจะต้องสอนการอ่านควบคู่กันไป คือ เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้วก็ควรที่จะเขียนคำนั้นได้ถูกต้องด้วย

ในการสอนอ่านและเขียนภาษาไทยในปัจจุบัน พบว่าครูส่วนใหญ่โดยเฉพาะครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมานาน มักใช้วิธีสอนที่ซ้ำซากและไม่ใช้เทคนิคในการสอนแบบต่าง ๆ ทำให้นักเรียนขาดความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียน สอนโดยเน้นเนื้อหา มากกว่าฝึกทักษะ การเรียนการสอนไม่สัมพันธ์กับชีวิตจริง จากงานวิจัยของ วัลภา ศศิวิมล (2530 : 15) พบว่า การสอนอ่านในระดับประถมศึกษา ครูมักสอนให้นักเรียนประสมคำได้ สะกดคำ ออกเสียงถูกต้อง มากกว่าการเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร ทรายคำ (2534 : 2 - 3) ที่พบว่า ครูส่วนใหญ่ยังไม่ได้จัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อฝึกกระบวนการอ่านแก่ผู้เรียน ส่วนใหญ่จะให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน

จึงทำให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงได้แต่อ่านจับใจความซึ่งนำไปสู่ความเข้าใจในการอ่านยังทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร ในการประเมินความสามารถในด้านความเข้าใจในการอ่าน พบว่า นักเรียนมีปัญหาในด้านความเข้าใจในการอ่าน โดยเฉพาะทักษะการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ พบว่า ผลสัมฤทธิ์มีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 50.52 เท่านั้น ซึ่งต่ำกว่าทุกทักษะ (สุดารัตน์ ปิยมโนธรรม, 2531 : 51) และนักเรียนส่วนใหญ่อ่านแล้วสรุปใจความข้อคิดจากเรื่องที่อ่านไม่ได้ ทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จในการอ่าน และส่งผลให้การเรียนการสอนภาษาไทยไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่มาจากวิธีสอนที่ไม่เหมาะสมของครู

จากปัญหาดังกล่าวจะเห็นว่าอุปสรรคที่มีความสำคัญมากต่อการอ่านของเด็ก คือ วิธีสอนของครู ครูควรมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการสอนอ่าน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านด้วยตนเอง การสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (Reader Selected Miscues) โดยในขณะที่นักเรียนอ่าน นักเรียนจะรวมข้อมูลต่างชนิดเข้าด้วยกันเพื่อทำให้ข้อความที่อ่านมีความหมาย หากไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่อ่าน นักเรียนก็จำเป็นต้องย้อนกลับมาดู และหาสิ่งที่ผิด และใช้ข้อมูลจากข้อความที่อ่านเป็นสิ่งที่กระตุ้นหรือก่อให้เกิดความหมายขึ้นในสมอง (กรรณิการ์ ทองทา, 2528 : 17 ; อ้างอิงมาจาก Board, 1979) ส่งผลให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น ซึ่งจากการวิจัยของกรรณิการ์ ทองทา

(2528 : 63 - 66) และนฤนาถ ดวงมูสิทธิ (2531 : 77 - 78) พบว่า วิธีสอนด้วยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น เนื่องจากเป็นวิธีการสอนอ่านที่มีส่วนส่งเสริมให้นักเรียนได้รายงานปัญหาที่พบและแก้ปัญหาด้วยตนเอง รู้จักคิดเป็น มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ อาจกล่าวได้ว่า วิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) เป็นวิธีการแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทย โดยเฉพาะการอ่านในระดับประถมศึกษาตอนปลาย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำไปทดลองปฏิบัติดูว่าการสอนอ่านโดยวิธีการนี้ จะสามารถช่วยให้ความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แตกต่างจากการสอนแบบปกติหรือไม่อย่างไร ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการค้นคว้าหาวิธีการใหม่ที่เหมาะสม เพื่อนำมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัยค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่านกับวิธีสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่านกับวิธีสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้วิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาในเรื่องการสอนอ่านเพราะจะทำให้ครูผู้สอนภาษาไทยได้แนววิธีการสอนเพื่อนำไปใช้ต่อไป และเป็นการสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนภาษาไทยให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนด้วย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดพลับพลาชัย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 6 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 240 คน ผู้วิจัยเห็นว่ามีความเหมาะสมที่จะนำมาทดลองในงานวิจัยครั้งนี้เนื่องจาก

1. เป็นโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533)
2. มีจำนวนห้องเรียนเพียงพอและเหมาะสมต่อการทำวิจัยมากกว่าโรงเรียนอื่น ๆ ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน
3. การจัดชั้นเรียนแต่ละห้องเรียน จัดในลักษณะคละกันระหว่างเด็กเก่งและเด็กที่เรียนอ่อน โดยดูจากคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538
4. มีความสะดวกในเรื่องการเดินทางระหว่างโรงเรียนกับที่พักของผู้วิจัยเอง ซึ่งทำให้ไม่กระทบกระเทือนในเรื่องของเวลาที่สอน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดพลับพลาชัย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 2 ห้องเรียน จากจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 6 ห้องเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย แล้วจับฉลากเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 ใช้เวลาในการดำเนินการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 150 คาบ คาบละ 20 นาที สอนวันละ 3 คาบ สัปดาห์ละ 5 วัน เป็นเวลา 10 สัปดาห์

4. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นเนื้อหาจากหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 ในเรื่องต่อไปนี้

4.1 บึงนกน้ำ

4.2 อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข

4.3 บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

5. ตัวแปรที่จะศึกษา

5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีการสอน แบ่งเป็น

1. การสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน
2. การสอนตามคู่มือครู

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ความเข้าใจในการอ่าน
2. ความสามารถทางการเขียน
3. เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (R.S.M.) หมายถึง วิธีการที่ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาที่พบขณะอ่านในใจอันเป็นเหตุให้ไม่เข้าใจ ความหมายของข้อความ และนำคำที่มีปัญหาเหล่านั้นมาอภิปรายกันในกลุ่มผู้อ่าน เพื่อช่วยในการเดาความหมายของคำให้เข้าใจความหมายของคำนั้นได้ง่ายขึ้น
2. คำที่มีปัญหา หมายถึง คำที่เป็นเหตุทำให้นักเรียนประสบปัญหาขณะอ่านในใจ เช่น ทำให้นักเรียนไม่เข้าใจข้อความหรือเนื้อเรื่องที่อ่าน อันเป็นอุปสรรคต่อการอ่านของ นักเรียนเอง ซึ่งคำใดที่เป็นปัญหานักเรียนจะทำเครื่องหมายไว้ที่คำนั้นและอ่านต่อไปจนจบ เรื่อง จากนั้นนักเรียนจะคัดเลือกคำที่มีปัญหามากที่สุดมาเพียง 3 คำ แล้วเขียนคำเหล่านี้ ในรูปของประโยคลงบนที่ค้นหนังสือ พร้อมทั้งจัดประเภทของคำที่เลือกมา และให้นักเรียน แต่ละกลุ่มร่วมอภิปรายความหมายของคำที่มีปัญหาเหล่านี้ในแต่ละประเภทที่ได้จัดไว้ ทั้งนี้ คำที่มีปัญหาจัดอยู่ในประเภทใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับความรู้สึกของนักเรียนในฐานะผู้อ่าน ดังนั้น

เพื่อเป็นแนวทางในการจัดประเภทของคำที่มีปัญหาให้กับนักเรียน วิธีการสอนอ่านแบบ RSM จึงได้จัดประเภทของคำที่มีปัญหาไว้ 4 ประเภท ดังนี้

2.1 คำที่ไม่รู้จัก (Unfamiliar Words) หมายถึง คำที่ผู้เรียนไม่เคยได้ยินหรืออ่านพบจากที่ใดมาก่อน เช่น คำใหม่ในบทเรียน คำอื่น ๆ ที่ปรากฏอยู่ในบทเรียนแต่ละบท

2.2 คำที่ไม่รู้ความหมาย (Unknown Words) หมายถึง คำที่ผู้เรียนอาจจะอ่านหรือเขียนได้ถูกต้อง แต่ไม่ทราบความหมายที่ชัดเจนของคำนั้น

2.3 ชื่อเฉพาะ (Proper Names) หมายถึง คำที่ไม่มี ความหมายแต่เป็นชื่อเฉพาะของสถานที่ บุคคลสำคัญหรือตำแหน่งต่าง ๆ ฯลฯ

2.4 คำที่เป็นปัญหาซับซ้อน (Complex Miscues) เช่น คำบางคำที่เด็กคุ้นเคยจากการพูดในชีวิตประจำวัน เมื่อนำมาเป็นภาษาเขียนคำนั้นจะเปลี่ยนรูปไปแต่ความหมายคงเดิม เช่น คำว่า กิน เมื่อเป็นภาษาเขียนต้องใช้คำว่ารับประทาน, สำนวนภาษา, ภาษาถิ่น

3. การสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน หมายถึง กิจกรรมที่นำเอาวิธีการอ่านแบบ RSM ของ วัตสัน (นฤนาท ดวงมุสิทธิ. 2531 : 3 -4 ; อ้างอิงมาจาก Watson. 1976 : 76 - 85) และงานวิจัยของ ฮอจ (Hoge. 1982 : 447 - A) มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนอ่านภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามลำดับขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ให้ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องในใจจนจบข้อความโดยก่อนเริ่มการอ่าน ผู้อ่านจะได้รับแจกที่ค้นหนังสือ ในขณะที่อ่านเมื่อพบคำที่มีปัญหา (miscues) ทำให้ไม่เข้าใจความหมายให้ใส่ที่ค้นหนังสือหรือทำเครื่องหมายไว้ที่คำนั้น และอ่านต่อไปจนจบ ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีหลายประการเกี่ยวกับการอ่าน และเกี่ยวกับตนเองในฐานะผู้อ่าน ซึ่งพอจะกล่าวได้ดังนี้

1. ผู้อ่านสามารถสื่อสารกับผู้เขียนได้โดยปราศจากการรบกวนจากบุคคลภายนอก
2. ผู้อ่านตระหนักว่าทุกคนย่อมพบคำที่เป็นปัญหาได้ ไม่ว่าจะเป็ผู้อ่านที่ชำนาญหรือไม่ก็ตาม
3. ผู้อ่านเป็นผู้ดำเนินการเอง ในการเข้าร่วมกระบวนการค้นหาความหมายโดยใช้ประสบการณ์ที่มีมาแต่เดิม ผสมผสานกับสิ่งที่อ่านเพื่อให้เกิดความหมาย

4. ยุทธศาสตร์ที่ต่อเนื่องในการอ่านเป็นสิ่งที่จะต้อง ผู้เรียนไม่หยุดอ่าน เพื่อขอความช่วยเหลือหรือค้นหาความหมายของคำจากพจนานุกรม ในบางครั้งผู้เรียนรู้สึกว่าเป็นการหลอกตัวเอง ถ้ายังคงอ่านต่อไป โดยไม่รู้ความหมายของคำทุกคำ ซึ่งการใส่ที่คั่นจะช่วยทำให้ความรู้สึกเช่นนี้หมดไป

ขั้นที่ 2 ให้นักเรียนเลือกคำที่เป็นปัญหามากที่สุดในด้านความหมาย และทำให้การอ่านต้องหยุดชะงักมาเพียง 3 คำ นักเรียนจะเป็นผู้ตัดสินใจเลือกคำโดยอาจมีครูเป็นผู้แนะนำเนื่องจากคำบางคำแม้อ่านผ่านก็ได้ใจความ เพราะผู้เรียนอาจจะได้รายละเอียดจากการอ้างอิง, คำแทน, เครื่องหมายย่อ, ตัวอย่างและนิยาม หลังจากนั้นนักเรียนจึงเขียนประโยคและขีดเส้นใต้คำที่เป็นปัญหาในประโยคนั้น ๆ พร้อมทั้งเขียนชื่อผู้เรียน ชื่อหนังสือ ระบุประเภทของคำและเลขหน้าบนที่คั่นหนังสือทั้ง 3 แผ่น แล้วรวบรวมส่งครู ครูตรวจความถูกต้องในการเขียนคำจากบัตรคั่นหนังสือที่นักเรียนส่งมา แล้วจึงแบ่งกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับความหมายของคำที่มีปัญหาเหล่านั้นในแต่ละประเภท คำที่มีปัญหาที่พบในครั้งแรกนั้น มักเป็นคำที่ไม่รู้ความหมาย คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ และคำที่เป็นภาษาท้องถิ่น

ขั้นที่ 3 เป็นกิจกรรมขั้นสุดท้ายของวิธีการนี้ โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมอภิปรายความหมายของคำที่มีปัญหาเหล่านั้นในแต่ละประเภท ซึ่งนักเรียนจะพบว่าปัญหาของตนนั้นง่ายและไม่ซับซ้อนแต่อย่างไร นอกจากนั้นอาจมีปัญหบ้างเกี่ยวกับการออกเสียงคำ ซึ่งเมื่อครูได้ช่วยแนะนำเกี่ยวกับวิธีการตั้งชื่อคำที่ไม่รู้จักแล้ว ผู้เรียนก็สามารถที่จะใช้ชื่อเล่น คำที่ไม่มีมีความหมาย ตัวอักษรหรือคำเหมือนแทนคำนั้น ๆ และสามารถอ่านต่อไปได้ โดยไม่มีปัญหาในด้านความหมาย ซึ่งสมาชิกในแต่ละกลุ่มจะเปลี่ยนแปลงทุกคาบเรียน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของคำที่เป็นปัญหาที่เขาเลือก และเป็นการช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดอยากรู้เกี่ยวกับคำที่เป็นปัญหาและได้แลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม

จากวิธีการโดยให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่านดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า มีพื้นฐานมาจากการวิเคราะห์หิมสคว (Miscue Analysis) ของกูดแมน ซึ่งเป็นวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่เป็นปัญหา (Miscues) ซึ่งพบในขณะที่อ่านเนื้อเรื่องในใจ แล้วรวบรวมคำเหล่านั้นในรูปประโยค พร้อมทั้งจัดประเภทของคำที่มีปัญหาไว้ และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายความหมายของคำที่มีปัญหาในแต่ละประเภท ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนพัฒนาความ

เข้าใจในการอ่านดีขึ้น โดยสามารถค้นคว้าหาความหมายของคำหรือข้อความที่อ่านได้เอง รวมทั้งทำให้ยอมรับว่าผู้อ่านย่อมพบคำที่เป็นปัญหาต่อการเข้าใจความหมายได้ ไม่ว่าจะเป็นผู้อ่านที่ชำนาญหรือไม่ก็ตาม

2. ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการแปลความ ตีความ วิเคราะห์ ประเมิน สรุปความจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งสามารถวัดจากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และหาคุณภาพแล้ว

2.1 การแปลความ หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายของ สิ่งต่าง ๆ ได้ โดยแปลตามลักษณะและนัยของเรื่องราว ซึ่งเป็นความหมายที่ถูกต้องใช้ได้ดี สำหรับเรื่องราวนั้น ๆ โดยเฉพาะ

2.2 การตีความ หมายถึง การสามารถจับความสัมพันธ์ระหว่างชิ้นส่วนย่อยๆ ของเรื่องนั้นจนสามารถนำมากล่าวแบบนัยหนึ่งได้

2.3 การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะส่วนย่อย ๆ ของ เหตุการณ์ เรื่องราวหรือเนื้อหาต่าง ๆ เช่น วิเคราะห์ความสำคัญ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ วิเคราะห์หลักการของเรื่องที่อ่าน

2.4 การประเมิน หมายถึง ความสามารถในการวินิจฉัยตัดสินเนื้อเรื่อง ข้อความที่อ่านว่ามีคุณค่าอย่างไร แง่ไหน อย่างมีหลักเกณฑ์หรือโดยเหตุผลประกอบ

2.5 การสรุปความ หมายถึง ความสามารถในการสรุปเรื่องหรือจับใจความ สำคัญเข้าด้วยกันและสามารถให้แนวความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

3. ความสามารถทางการเขียน หมายถึง ความสามารถในการนำคำจากบทเรียน มาเขียนเป็นเรื่องราวเรียงลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ จากประสบการณ์ ตามความคิดของตนเองได้ สื่อความหมายได้ตรงกันระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน เป็นที่เข้าใจถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา ซึ่งวัดจากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการหาคุณภาพแล้ว

การเขียนเรื่องจากประสบการณ์ หมายถึง เรื่องที่เขียนถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมา แล้วจากประสบการณ์ ซึ่งมีลักษณะการเขียน ดังนี้

1. นำเข้าเรื่อง หมายถึง การสร้างความสนใจและเพื่อนำผู้อ่านเข้าสู่เนื้อเรื่อง ให้ผู้อ่านทราบทัศนะหรือใจความสำคัญของเรื่อง

2. ลำดับเหตุการณ์ หมายถึง การเขียนตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหลัง มีความสมเหตุสมผลของความต่อเนื่องในแต่ละเหตุการณ์นั้น ๆ
  3. เล่าเหตุการณ์ หมายถึง การเขียนเล่าในแง่ความสำคัญของเหตุการณ์ สถานที่ และบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นั้น ๆ
  4. ความถูกต้องเหมาะสมในการใช้ภาษา หมายถึง การเขียนประโยค หรือข้อความถูกต้องตามภาษาเขียน นอกจากนี้มีการใช้สำนวนภาษาได้ถูกต้อง และไม่นำคำภาษาต่างประเทศมาเขียนหากคำบางคำในภาษาไทยได้บัญญัติศัพท์ไว้แล้ว
  5. สรุปคติข้อคิดที่ได้จากเรื่อง หมายถึง การแสดงให้เห็นแนวความคิดที่ได้จากเรื่องที่เขียน อันเป็นการสรุปในตอนท้ายของเรื่อง
4. เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่มีต่อประสบการณ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ซึ่งวัดได้จากการตอบแบบสอบถามที่นำมาจากแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย โดยปรับปรุงมาจาก มัลลิกา ภักดิ์ธรงค์ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการหาคุณภาพแล้ว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำเนินการวิจัย โดยแยกกล่าวตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
  - 1.1 ความหมายของการอ่าน
  - 1.2 ความเข้าใจในการอ่าน
  - 1.3 องค์ประกอบของความสามารถในการอ่าน
  - 1.4 ความสำคัญของการอ่าน
  - 1.5 จุดมุ่งหมายของการอ่าน
  - 1.6 ประเภทของการอ่าน
  - 1.7 กระบวนการอ่าน
  - 1.8 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน
  - 1.9 การสอนทักษะการอ่าน
  - 1.10 การประเมินผลการศึกษา
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน
  - 3.1 ความหมายของการเขียน
  - 3.2 ความสำคัญของการเขียน
  - 3.3 จุดมุ่งหมายของการสอนเขียน
  - 3.4 ความสามารถทางการเขียน
  - 3.5 ข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับหลักการสอนเขียน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางการเขียน
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย
  - 5.1 ความหมายของเจตคติ
  - 5.2 องค์ประกอบของเจตคติ

5.3 ประโยชน์ของเจตคติ

5.4 การเปลี่ยนแปลงเจตคติ

5.5 ลักษณะและประเภทของเจตคติ

5.6 การวัดเจตคติ

5.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ

6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (Reader Selected Miscues)

6.1 ความเป็นมาของการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM)

6.2 หลักการสอนตามวิธีการ RSM

6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนโดยให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM)

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

1.1 ความหมายของการอ่าน

นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางด้านการอ่านทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้ให้ความหมายและอธิบายความหมายของการอ่านไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

ประเทิน มหาจันทร์ (2530 : 13) ให้ความหมายของการอ่านว่า เป็นกระบวนการในการแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่มีการจัดบันทึกไว้ การอ่านที่แท้จริง ผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะต้องอาศัยประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐานด้วย

บันลือ พฤษะวัน (2532 : 2) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ ดังนี้

1. การอ่านเป็นการแปลสัญลักษณ์ออกมาเป็นคำพูดโดยการผสมเสียง เพื่อใช้ในการออกเสียงให้ตรงกับคำพูด การอ่านแบบนี้มุ่งให้สะกดตัวผสมคำอ่านเป็นคำ ๆ ไม่สามารถใช้สื่อความโดยการฟังได้ทันที เป็นการอ่านเพื่อการอ่านออก มุ่งให้อ่านหนังสือได้แตกฉานเท่านั้น

2. การอ่านเป็นการใช้ความสามารถในการผสมผสานของตัวอักษร ออกเสียง เป็นคำหรือเป็นประโยค ทำให้เข้าใจความหมายในการสื่อความโดยการอ่านหรือฟังผู้อื่น อ่านแล้วรู้เรื่องเราเรียกว่า อ่านได้ ซึ่งมุ่งให้อ่านแล้วรู้เรื่องของสิ่งที่อ่าน

3. การอ่านเป็นการสื่อความหมายที่จะถ่ายทอดความคิด ความรู้จากผู้อ่าน (ผู้สื่อ) ถึงผู้ฟัง การอ่านลักษณะนี้เรียกว่า อ่านเป็น ผู้อ่านยอมเข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน โดยอ่านแล้วสามารถประเมินผลของสิ่งที่อ่านด้วย

4. การอ่านเป็นการพัฒนาความคิด โดยที่ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถหลายๆ ด้าน เช่น ใช้การสังเกตจำรูปคำ ใช้สติปัญญา และประสบการณ์เดิมในการแปลความหรือถอดความให้เกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดี โดยวิธีอ่านแบบนี้จะต้องดำเนินการเป็น ขั้นตอน และต่อเนื่อง (กระบวนการ) อาจต้องใช้ความหมายของการอ่านจากข้อ 1, 2 และ 3 (หรือไม่จำเป็นต้องครบทั้ง 3 ความหมายก็ได้) แล้วสามารถเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน และนำผลของสิ่งที่ได้จากการอ่านมาเป็นแนวคิดแนวปฏิบัติได้ เราเรียกว่าอ่านเป็น

กูดแมน (Goodman. 1970 : 5, 9 , 11) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อนเพราะผู้อ่านต้องพยายามสร้างความหมายขึ้นจากตัวอักษร การอ่านเป็นกระบวนการที่ต้องคิดอยู่ตลอดเวลา ผู้อ่านจะต้องอาศัยการสังเกตจากสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในข้อความ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการให้ความหมายที่เหมาะสมที่สุดจากข้อความเหล่านั้น

ริลีย์ (Riley. 1975 : 198 - 200) กล่าวว่า การอ่านคือเครื่องมือพื้นฐานในการเรียนรู้ระดับสูง การที่นักเรียนจะเรียนวิชาต่าง ๆ ให้ทันและให้ได้ดีนั้น นักเรียนจะต้องมีทักษะในการอ่านเป็นอย่างดี สามารถปรับระบบการอ่านให้ทันบทเรียน และวัสดุที่ใช้ประกอบการเรียนมีจำนวนมากด้วย นั่นคือ นักเรียนต้องมีความสามารถในการเลือกความคิดและหลักการสำคัญ ๆ จากเรื่องที่อ่านได้ และสามารถลำดับเหตุการณ์ได้แย่ง และให้เหตุผลต่าง ๆ ไปอีกด้วย

เดอซองท์ (Dechant. 1982 : 5) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการสื่อสารระหว่างผู้อ่านกับความคิดที่ได้จากการอ่าน ซึ่งรวมถึง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน ผู้เขียนจะมีบทบาทในการถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นตัวอักษร ถ้าไม่มีผู้อ่านการเขียน

ก็ไม่มี ความหมาย ดังนั้น เขาจึงสรุปคำจำกัดความของการอ่านว่าเป็นปฏิสัมพันธ์ในการถอดรหัสความหมายของคำจากผู้เขียนให้เข้าถึงจิตใจของผู้อ่านได้

จากความหมายของการอ่านที่กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการแปลความหมายของสัญลักษณ์โดยผ่านกระบวนการทางความคิดไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ซึ่งเป็นการสื่อสารความคิดระหว่างผู้เขียนไปยังผู้อ่าน โดยใช้ประสบการณ์เดิมให้ได้ความหมายชัดเจนสมบูรณ์ และสิ่งสำคัญที่สุดในการอ่านคือผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายของเนื้อเรื่องที่อ่านหรือใกล้เคียงกับความเข้าใจของผู้เขียน

1.2 ความเข้าใจในการอ่าน

ชวาล แพร์ตกุล (2506 : 246 - 277) ได้กล่าวว่า ความเข้าใจเป็นสิ่งที่สามารถแสดงออกด้วยพฤติกรรม 3 ประการ คือ

การแปลความ หมายถึง การแปลเรื่องราวหรือข้อความเดิมให้ออกมาเป็นคำใหม่ ภาษาใหม่หรือแบบใหม่

การตีความ หมายถึง การเก็บความเดิมมาบันทึกใหม่ เรียบเรียงใหม่ หรือร้อยกรองใหม่เป็นการมองเรื่องราวเดิมในแง่ใหม่ ค้นหา เปรียบเทียบทั้งความสำคัญและความสัมพันธ์ส่วนย่อย ๆ ภายในเรื่องราวนั้นจนเป็นข้อสรุปได้

การขยายความ คือ การอนุมาน หรือขยายความคิดให้กว้างลึกและไกลกว่าข้อเท็จจริงที่ประจักษ์อยู่ในเรื่องนั้น ๆ

ฉะนั้น การแปลความ เป็นพื้นฐานให้เกิดความเข้าใจ เมื่อแปลความแล้วจึงสามารถตีความได้ เมื่อสามารถตีความได้แล้วจึงจะขยายความได้โดยถูกต้อง นั่นคือความเข้าใจในการอ่าน

ทิงเกอร์ (Tinker. 1952 : 15) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นจุดหมายปลายทางของการอ่านทุกชนิด ความเข้าใจแจ่มแจ้งเพียงอย่างเดียวก็เพียงพอที่จะรวบรวมความคิดในสิ่งที่อ่านมา

นอกจากนี้ เบอร์เมสเตอร์ (ปาริฉัตร พรหมศรี. 2535 : 17 ; อ้างอิงมาจาก Burmester. 1974) ได้นำ Bloom's Taxonomy มาดัดแปลงและแบ่งความเข้าใจในการอ่านเป็น 7 ระดับ คือ

1. ระดับความจำ ผู้อ่านต้องสามารถจำสิ่งที่ผู้เขียนบอกไว้ เช่น รายชื่อบุคคล คำจำกัดความ ข้อเท็จจริง ลำดับเหตุการณ์และรายละเอียดในเรื่องที่อ่าน
2. ระดับการแปลความหมาย ผู้อ่านต้องสามารถแปลข้อความหรือเรื่องที่อ่าน เป็นเรื่องใหม่ เช่น การแปลเป็นภาษาอื่น หรือแปลเป็นแผนที่ แผนภูมิ การถอดความเป็นต้น
3. ระดับการตีความ ผู้อ่านต้องสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้ระบุไว้ เช่น สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ จับใจความสำคัญของเรื่องได้ มองเห็นภาพพจน์จากเรื่อง ที่อ่านได้ เป็นต้น
4. ระดับประยุกต์ใช้ เป็นความสามารถที่ผู้อ่านเข้าใจหลักการและนำไป ประยุกต์ใช้ให้สำเร็จ
5. ระดับวิเคราะห์ ผู้อ่านต้องสามารถแยกแยะส่วนประกอบต่าง ๆ ที่ ประกอบกันเข้าเป็นส่วนใหญ่ได้ เช่น แยกแยะบทประพันธ์ ตรวจสอบการให้เหตุผลผิด ๆ และลงความเห็นในสิ่งที่อ่านได้
6. ระดับการสังเคราะห์ ผู้อ่านต้องสามารถนำความคิดจากที่ต่าง ๆ มา รวบรวมเรื่องเข้าด้วยกันใหม่ได้
7. ระดับการประเมินผล ผู้อ่านต้องสามารถวางกฎเกณฑ์ และตัดสิน ความคิดโดยมาตรฐาน

จากคำกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าความเข้าใจในการอ่านนับว่าเป็นพื้นฐาน สำคัญยิ่งต่อการศึกษา นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงจะทำให้เป็น ผู้มีเหตุผลมีความสามารถในการใช้วิจารณ์ญาณ และสรุปความได้

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่าน อาศัยทฤษฎีของบอนด์และทิงเกอร์ (Bond and Tinker : 1957) กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านมีพื้นฐานมาจากการเข้าใจความหมายของคำ เมื่อเข้าใจศัพท์ก็ย่อมทำให้เกิดความคิดที่นำไปใช้ในการอ่านทำให้เข้าใจประโยคข้อความ ตลอดจนเนื้อเรื่องที่อ่านได้ดี นอกจากเข้าใจความหมายของคำหรือกลุ่มคำแล้วจะต้อง

สามารถนำแต่ละส่วนมาสัมพันธ์เข้าด้วยกันจนได้ใจความเป็นประโยค และนอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับทฤษฎีอื่น ๆ ได้แก่

- ทฤษฎีของเดอริชองท์ (Dechant) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านเกี่ยวข้องกับ การใช้กระบวนการคิด ซึ่งขึ้นอยู่กับพื้นฐานของความรู้ ประสบการณ์เดิมอันได้แก่ ความรู้ ด้านคำศัพท์ มโนทัศน์ ความคิดต่าง ๆ และทักษะทางด้านภาษา อันได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับ คำศัพท์ โครงสร้างและไวยากรณ์
- ทฤษฎีของเบอร์เมสเตอร์ (Burmester) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านโดย อาศัยแนวความคิดพื้นฐานซึ่งดัดแปลงมาจาก Bloom's Taxonomy ระดับความเข้าใจ มีดังนี้
  1. ระดับความจำ ได้แก่ คำจำกัดความ ใจความสำคัญของเรื่อง และลำดับ เหตุการณ์ของเรื่อง
  2. ระดับแปลความ
  3. ระดับการตีความ
  4. ระดับประยุกต์ใช้
  5. ระดับวิเคราะห์
  6. ระดับการสังเคราะห์
  7. การประเมินผล

1.3 องค์ประกอบของความสามารถในการอ่าน

ในการอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจนั้น ผู้อ่านจะสามารถเข้าใจหรือค้นหา ความหมายในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการแสดงจากตัวอักษรหรือข้อเขียนมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับ องค์ประกอบหลายอย่างตามที่กู๊ดแมน (Goodman, 1972 : 25 - 27) กล่าวไว้คือ

1. ความรู้ทางภาษา (Linguistic Knowledge) โดยในระยะแรกผู้อ่านจะเรียนรู้ ความสัมพันธ์เกี่ยวกับตัวอักษรและความหมายของคำแต่ละคำ ต่อมาเมื่อผู้อ่านมี ประสบการณ์ในการอ่านมากขึ้นก็จะสามารถอ่านเพื่อความเข้าใจได้มากขึ้น
2. ประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน (Schema) ได้แก่ ความรู้ เกี่ยวกับเนื้อหาและความรู้เดิมที่ผู้อ่านมีอยู่

3. ความสมบูรณ์ของเนื้อเรื่องหรืองานเขียนนั้น (Conceptual or Semantic Completeness) ผู้อ่านจะไม่เข้าใจสิ่งที่อ่านหากเนื้อเรื่องนั้นมีเนื้อความที่ยังไม่สมบูรณ์ ยกเว้นในกรณีที่ผู้อ่านมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาก่อน

4. ความสามารถในการวิเคราะห์โครงสร้างของงานเขียน (Text Schema) งานเขียนแต่ละชิ้นมีลักษณะของโครงสร้างที่แตกต่างกัน และยังสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อ ตลอดจนวัฒนธรรมของผู้เขียนด้วย ดังนั้น หากงานเขียนเสนอเรื่องราวที่แตกต่างไปจาก วัฒนธรรมและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน การอ่านก็จะไม่ประสบความสำเร็จ

แฮร์ริส และสมิท (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 85 ; อ้างอิงมาจาก Harris and Smith. 1976 : 235) กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่าน คือ ประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน ความสามารถทางด้านภาษา ความสามารถในการคิด เจตคติ ต่อสิ่งที่อ่าน และจุดประสงค์ในการอ่าน

จากแนวความคิดดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญที่มีส่วน ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านประกอบไปด้วยความรู้เกี่ยวกับตัวภาษาทั้งในด้านคำศัพท์ โครงสร้างทางไวยากรณ์ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในถ้อยคำหรือข้อความที่อ่าน นอกจากนี้ก็ยังมีเครื่องหมายต่าง ๆ และองค์ประกอบด้านอื่น ๆ เช่น ทางด้านเจตคติ ความสนใจในการอ่านและจุดประสงค์ในการอ่าน องค์ประกอบเหล่านี้จะส่งผลต่อความสามารถในการคิด ผู้ที่มีความสามารถในการคิดสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาต่าง ๆ ภายใน บทอ่านได้

1.4 ความสำคัญของการอ่าน

ทวีป อภิสัทธี (2526 : 53 - 54) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่าน การอ่าน เป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จะช่วยเสริมสร้างประสบการณ์จำลองเพิ่มเติมให้กับผู้อ่านยิ่งขึ้น จากข้อเท็จจริงนั้นพบว่า ตลอดช่วงชีวิตของเราและประสบการณ์ที่เกิดขึ้นโดยตรงกับตัวบุคคลอาจมีไม่มากนัก ผู้ใดอ่านมากผู้นั้นย่อมมีความรู้มาก และ ประสบการณ์กว้างไกล เกิดความคิดที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ และสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ที่ดีกว่าเดิมเพิ่มขึ้น

สุธีพร ปาคะตี (2531 : 20) กล่าวว่า การอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตมนุษย์ ในการติดต่อสื่อสารทำความเข้าใจ และแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ดังนั้นการสอนอ่านจึงเป็นทักษะที่สำคัญที่ครูผู้สอนจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

คลิฟฟอร์ด (Clifford, 1966) ได้กล่าวถึงประโยชน์การอ่านไว้ดังนี้

1. ช่วยสร้างความพึงพอใจให้แก่ชีวิต
2. ช่วยในการพบปะสังสรรค์
3. พาผู้อ่านท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่าง ๆ ที่ไม่สามารถไปได้ด้วยตัวเอง
4. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
5. ทำให้เกิดความสนใจใหม่ ๆ ขึ้นมา
6. ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
7. ได้รู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้เขียนได้บันทึกไว้
8. ช่วยในการแก้ปัญหาสังคม การเมือง เศรษฐกิจและส่วนตัว
9. ให้ความรู้และทักษะเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพการงาน
10. พัฒนาคุณค่าทางจริยธรรมและช่วยให้ผู้อ่านเกิดความมั่นใจในตัวเอง

จะเห็นได้ว่าการอ่านมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน เพราะนอกจากจะอ่านเพื่อความเพลิดเพลินแล้ว การอ่านยังเป็นการแสวงหาความรู้เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ ทั้งยังเพิ่มพูนสติปัญญาของตน บุคคลที่มีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านอย่างแท้จริงย่อมสามารถนำความรู้ ความคิดไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ตนเอง และสังคมได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการอ่านและรักการอ่านมากขึ้น

1.5 จุดมุ่งหมายของการอ่าน

จินตนา ไบกาชุยี่ (2520 : 2 - 7) ได้เสนอว่า การอ่านของเด็กระดับประถมศึกษาควรมีจุดมุ่งหมายสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ให้อ่านได้ หมายถึง การพัฒนาทักษะการอ่านของเด็กตั้งแต่เริ่มต้นการอ่านพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ อ่านคำ กลุ่มคำที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคย
2. อ่านเพื่อใช้เป็นเครื่องมือหาความรู้ หมายถึง ความสามารถในการอ่านที่นักเรียนเอาไปใช้ในการหาความรู้อื่น ๆ

3. อ่านเพื่อความสนุกสนานบันเทิงใจ หมายถึง นักเรียนรู้จักใช้การอ่านเพื่อความบันเทิงสนุกสนานเป็นการพักผ่อนหย่อนใจอย่างหนึ่ง

ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่านในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ดังนี้

1. เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการอ่าน
2. มีทักษะในการอ่านในใจ
3. อ่านออกเสียงได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว รวดเร็ว
4. สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกจากเรื่องราวที่อ่านได้
5. อ่านจับใจความสำคัญได้
6. มีความคิดเชิงวิจารณ์เนื้อเรื่องที่อ่านได้
7. วิเคราะห์ใจความสำคัญในเรื่องที่อ่านได้
8. ปฏิบัติตนจนเป็นนิสัยที่ดีในการอ่านหนังสือ
9. ใช้พจนานุกรม การเลือกการใช้ การเก็บรักษาหนังสือและการใช้ห้องสมุด

ในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมและหาความเพลิดเพลินในยามว่าง

10. มีนิสัยรักการอ่าน

(กระทรวงศึกษาธิการ. 2521 : 16)

ในทำนองเดียวกัน มิลเลอร์ (Miller. 1972 : 15) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ 6 ประการ คือ

1. อ่านเพื่อจับใจความคร่าว ๆ
2. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
3. อ่านเพื่อสำรวจรายละเอียดและจับใจความสำคัญทั่วไป
4. อ่านเพื่อความเข้าใจอย่างถ่องแท้
5. อ่านเพื่อใช้วิจารณ์ตามข้อความที่อ่าน
6. อ่านเพื่อการวิเคราะห์ข้อความหรือแนวความคิดในเรื่องที่อ่าน

จะเห็นได้ว่าการอ่านหนังสือของแต่ละคนมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันออกไป เช่น ส่วนใหญ่จะอ่านเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตัวเอง เพื่อความบันเทิงใจ หรือสนองความอยากรู้อยากเห็นและคุณประโยชน์ต่าง ๆ มากมาย ดังที่กล่าวมาแล้ว ซึ่งยอมรับโดยทั่วไปว่า

การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ ดังนั้นเราต้องอ่านเพื่อจุดมุ่งหมายเหล่านี้เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาตนให้มีคุณค่าต่อสังคม

1.6 ประเภทของการอ่าน

ในการอ่าน เราแยกประเภทของการอ่านได้ 2 ประเภท คือ (วาสนา เกตุภาค. 2521 : 1 -2)

1. การอ่านออกเสียง คือ การว่าตามตัวหนังสือพิมพ์ให้ผู้อื่นฟัง ผู้อ่านจะต้องอ่านได้ชัดเจนถูกต้องตามหลักภาษาและความนิยม

2. การอ่านในใจ คือการทำความเข้าใจกับตัวอักษรเป็นการอ่านเพื่อตัวผู้อ่านเอง ซึ่งจะได้รับประโยชน์มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถของตัวผู้อ่านแต่ละคน

ในทำนองเดียวกัน วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ (2522 : 135) ก็ได้แบ่งประเภทของการอ่านไว้ 2 ชนิด คือ

1. อ่านในใจ เป็นการอ่านเพื่อชวนขยายหาความรู้และความเพลิดเพลินให้แก่ตนเอง การอ่านประเภทนี้มุ่งฝึกอัตราเร็วและจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นการอ่านที่นับวันแต่จะมีความสำคัญเพิ่มขึ้น การอ่านประเภทนี้ไม่เพียงแต่อ่านได้ออกเท่านั้น แต่จะต้องมีความสามารถในการสรุปความ แปลความ ขยายความ วิเคราะห์คำ วิเคราะห์ความหรือเนื้อหา และวิจารณ์เรื่องได้

2. การอ่านออกเสียง ได้แก่

2.1 อ่านออกเสียงแบบร้อยแก้ว เพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นรู้เรื่องและเข้าใจ

2.2 อ่านออกเสียงร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เพื่อความไพเราะให้ผู้ฟังเกิดความซาบซึ้ง

จากประเภทของการอ่านตามที่นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวมานี้ พอจะสรุปได้ว่าการอ่านมี 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ อ่านออกเสียงและอ่านไม่ออกเสียงหรืออ่านในใจไม่ว่าจะเป็นการอ่านประเภทใด ผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน การอ่านนั้นจึงจะเกิดประโยชน์

1.7 กระบวนการอ่าน

ถนอมวงศ์ ล้ำยอดมรรคผล (2526 : 529 - 532) กล่าวว่า การอ่านมีกระบวนการดังนี้

ขั้นแรก การรู้จักคำ กระบวนการอ่านเกิดขึ้นเมื่อผู้อ่านรับรู้ความหมายของถ้อยคำภาษาที่เรียน ถ่ายทอดด้วยตัวอักษรได้เข้าใจตรงกัน ตามปกติเราไม่ได้อ่านคำ ๆ เดียว แต่อ่านเป็นวลี ประโยค ข้อความหรือเรื่องราว ดังนั้น เมื่ออ่านข้อความที่ยาวขึ้น หากรู้คำมากเท่าใดก็ยิ่งเข้าใจเรื่องราวมากขึ้นเท่านั้น ถึงแม้จะมีคำบางคำที่ไม่รู้จักมาก่อน คำที่รู้จักก็อาจจะช่วยให้เข้าใจความหมายของคำใหม่ได้

ขั้นที่สอง การเข้าใจความหมายของสาร สารคือความหมายที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อในการอ่านแต่ละคนจะเข้าใจความหมายไม่ตรงกันทีเดียว คำเดียวกันอาจมีความหมายเพียงนัยเดียวหรือหลายนัยสำหรับแต่ละคน การเข้าใจสารของแต่ละคนขึ้นอยู่กับ การตีความ ซึ่งแตกต่างหรือคล้ายคลึงกัน แล้วแต่ความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับคำ ประโยคหรือข้อความนั้น ๆ บริบทก็มีส่วนช่วยให้เข้าใจสารได้ตรงหรือใกล้เคียงกับเจตนาของผู้เขียน ผู้อ่านจะต้องฝึกฝนการตีความจนสามารถจับความรู้สึก อารมณ์ และความคิดตลอดจนเจตนาของผู้เขียนได้

ขั้นที่สาม การมีปฏิภิกิริยาต่อสาร ตามปกติเมื่อเราอ่านสิ่งใด เราย่อม “คิด” คล้อยตามหรือคัดค้านแยกแยะข้อมูลและเปรียบเทียบความคิดต่าง ๆ ว่าส่วนใดเหมาะสมหรือตรงกับความหมายที่แท้จริงของเรื่องที่อ่าน ดังนั้น ปฏิภิกิริยาต่อสารจึงมีทั้งอารมณ์และความคิด ผู้อ่านจะเป็นผู้ที่ใช้วิจารณญาณตัดสินสารนั้นได้ โดยใช้ประสบการณ์ชีวิตร่วมกับความรู้อ่านเข้าใจได้ เมื่อไม่เข้าใจก็ตัดสินไม่ได้ว่าตอนใดสำคัญ ตอนใดเป็นความจริง ตอนใดเป็นความคิด จึงไม่สามารถสรุปความคิดและแก้ปัญหาใด ๆ ได้

ขั้นที่สี่ การรวบรวมความคิด เมื่อผู้อ่านผ่านกระบวนการคิดจากขั้นแรกถึงขั้นที่สามแล้ว จึงถึงขั้นที่สี่ เป็นขั้นตัดสินใจว่าอ่านแล้วเข้าใจเพียงใด เพราะความเข้าใจจะวัดได้โดยผู้อ่านสามารถสรุปความ รวบรวมความรู้ ความคิดจากสิ่งที่อ่านมาประสมประสานกับความรู้เดิม ผู้อ่านจะเปรียบเทียบสิ่งเก่ากับสิ่งใหม่แล้วเลือกรับเฉพาะสิ่งที่ได้ความรู้ความคิดที่ประสานกันขึ้นนี้ จะทำให้เกิดความเข้าใจใหม่ ๆ ขึ้น ทำให้ความรู้ความคิดเดิมได้รับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรืออาจเพิ่มพูนขึ้น ผู้อ่านจะเริ่มสนใจอะไรใหม่ ๆ มีความคิดใหม่ ๆ

เกิดขึ้น แต่ถ้าวบรวมความคิดแล้วผู้อ่านยังไม่เข้าใจสิ่งที่อ่านอยู่ ก็แสดงว่าผู้อ่านยังขาดความรู้พื้นฐานข้อที่สองและสามอยู่ จำเป็นต้องพัฒนาทักษะพื้นฐานการอ่านให้มีมากขึ้น

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2528 : 1 - 8) กล่าวว่า หลักการอ่านเกี่ยวข้องกับกระบวนการอยู่ 2 กระบวนการ คือ การคิดตามว่าผู้เขียนพูดว่าอย่างไร และคิดตามว่าผู้เขียนหมายถึงอะไร ในกระบวนการอ่านเวลาที่ใช้ในการคิดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่างด้วยกัน เช่น ความสามารถในการอ่านของแต่ละคน โครงสร้างทางประวัติศาสตร์ โครงสร้างทางตรรกวิทยา ความคุ้นเคยในเนื้อหา และขอบข่ายของการอ้างอิง ตลอดจนจุดมุ่งหมายของตัวผู้อ่านด้วย พร้อมกันนั้นยังได้ชี้ให้เห็นว่าวิธีสอนและเทคนิคการสอนอ่านนั้น ผู้สอนแต่ละคนอาจใช้วิธีสอนต่างกันออกไป แต่อย่างไรก็ตามผู้สอนก็มักจะยึดถือหลักของการสอนตามกระบวนการที่จะทำให้นักเรียนสามารถค้นพบแนวทางแห่งประสบการณ์ของตนเอง ในการที่จะหาเหตุผลของข้อความที่อ่าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการที่รวมกันระหว่างการอ่านและการคิด

จากกระบวนการอ่านมานี้สรุปได้ว่า กระบวนการคิดนั้นจะมีส่วนสัมพันธ์กันกับการอ่านโดยตรง เพราะเป็นการสื่อความหมายของคำหรือเนื้อเรื่องระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน โดยผู้อ่านต้องคิดตามเรื่องที่อ่าน ทำให้เกิดความเข้าใจจากเรื่องที่อ่านได้

1.8 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน

ประเทิน มหาจันทร์ (2523 : 47) กล่าวถึง ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเปียเจท์ (Piaget) ว่าเด็กมีพัฒนาการเป็น 4 ขั้นดังนี้

ระยะ Sensorimotor Period (ตั้งแต่เกิดถึง 2 ขวบ) ระยะนี้เป็นระยะที่เด็กจดจำสิ่งของต่าง ๆ โดยการจับต้อง

ระยะ Proportional Thought Period (ตั้งแต่ 2 - 4 ขวบ) ระยะนี้เป็นระยะที่การจำแนกขึ้นอยู่กัด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียวและระยะ Intuitive Phase (ตั้งแต่ 4 - 7 ขวบ) เป็นระยะที่ความคิดเป็นไปโดยการหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ

ระยะ Concrete Operation Period (ตั้งแต่ 7 - 11 ขวบ) ระยะนี้เป็นระยะที่การคิดอย่างมีเหตุผลเกิดขึ้น

ระยะ Formal Operation Period (ตั้งแต่ 11 - 15 ขวบ) ระยะนี้เป็นระยะที่เป็นการคิดอย่างนามธรรมและการสร้างความคิดรวบยอดเกิดขึ้นอย่างมั่นคง

จากทฤษฎีของเปียเจท์ (Piaget's theory) เกี่ยวกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก สามารถนำมาเป็นหลักในการสอนอ่านได้เป็นอย่างดี โดยในระยะแรกของพัฒนาการเด็กจะคิดได้โดยอาศัยรูปธรรมเป็นสำคัญ ดังนั้นในระยะแรก ๆ ของการสอนอ่าน จึงจำเป็นต้องใช้รูปธรรมเป็นอันแรก เช่น ในการทำความเข้าใจความหมายของคำ เป็นต้น ต่อมาเมื่อเด็กพัฒนาขึ้นการสอนอ่านจึงเป็นไปในลักษณะนามธรรม การทำความเข้าใจความหมายของคำ ใช้วิธีอธิบายให้เด็กเข้าใจและให้เด็กคิดด้วยตนเอง เมื่อเด็กรู้วิธีทำความเข้าใจความหมายของคำในการอ่านแล้ว ครูจึงสอนให้เด็กอ่านอย่างอนุমানและการอ่านเพื่อประเมินต่อไป ดังนั้น การสอนอ่านโดยอาศัยพัฒนาการทางสติปัญญาของเปียเจท์ อาจจำแนกลำดับการสอนได้เป็น 3 ขั้นคือ การอ่านเพื่อความเข้าใจความหมายของคำโดยวิธีรูปธรรมและนามธรรม การอ่านอย่างอนุमान และการอ่านอย่างประเมิน

กิลฟอร์ด (Guilford) ได้กล่าวถึงเรื่องการอ่านที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความรู้และสติปัญญา สติปัญญานั้นประกอบด้วยระบบปฏิบัติการ ซึ่งประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ ปฏิบัติการด้านความรู้ความเข้าใจ ความคิดอย่างจำแนกและการประเมิน กิลฟอร์ดได้ให้คำแนะนำว่า เนื้อหาที่เกี่ยวกับความรู้ก็ดี ความคิดก็ดี จะต้องประกอบกันเป็นหน่วยหรือระบบที่ใหญ่พอสมควร แนวคิดดังกล่าวของกิลฟอร์ดสามารถนำมาใช้เป็นหลักในการสอนอ่านได้ เช่น การสอนอ่านเป็นคำ การสอนอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ การสอนอ่านอย่างอนุमान เป็นต้น

ทฤษฎีประสบการณ์เดิม (Schema Theory)

ทฤษฎีประสบการณ์เดิม เป็นทฤษฎีหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญต่อความรู้เดิม เน้นว่าความรู้เดิมเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมาก

ทฤษฎี Schema กับการอ่านเพื่อความเข้าใจ

รูเมลฮาร์ท (Rumelhart, 1981 : 22 - 23) ได้สรุปการนำเอาทฤษฎีสกีม่า (Schema Theory) มาใช้อธิบายการอ่านดังนี้คือ ความเข้าใจในการอ่านจะเกิดขึ้นได้หากผู้อ่านมีความรู้ทางภาษาและความรู้ทั่วไป ในขณะที่อ่าน ความรู้เหล่านี้จะถูกกระตุ้นให้ทำงานโดยกระบวนการทางสมอง ผู้อ่านจะใช้ทฤษฎีสกีม่า หรือโครงสร้างความรู้เดิมทั้งด้านภาษาและความรู้ทั่วไปที่มีอยู่พร้อมแล้ว มาช่วยในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน เพราะ

ข้อเขียนใด ๆ ก็ตามเป็นเพียงข้อมูลทางภาษาที่ผู้เขียนเตรียมให้ผู้อ่านเท่านั้น ผู้อ่านจะต้องสร้างความหมายขึ้นเอง โดยการนำโครงสร้างความรู้เดิมที่มีอยู่มาสัมพันธ์กับข้อเขียน ในตัวโครงสร้างความรู้เดิมจะมีช่องว่างอยู่ ในขณะที่กระบวนการอ่านดำเนินไป ผู้อ่านจะเริ่มได้ความหมายจากสิ่งที่อ่านมากขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อช่องว่างนั้นมีสภาพสมบูรณ์ความเข้าใจจึงเกิดขึ้น

จากนิยามของทฤษฎีสึกี้มา อาจสรุปได้ว่าทฤษฎีสึกี้มา เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงกลุ่มความรู้ ซึ่งประกอบด้วยโครงสร้างของความรู้ของมนุษย์ที่มีอยู่เดิมแล้ว และมนุษย์มีกระบวนการรับย่อยข่าวสารเพื่อประสิทธิภาพของการสื่อความหมายอย่างไร ซึ่งโครงสร้างความรู้นี้จะเรียงรายกันอยู่เป็นลำดับขั้น และจัดกลุ่มตามคุณสมบัติที่คล้ายคลึงกัน

1.9 การสอนทักษะการอ่าน

การสอนอ่านควรควรพึงเล็งในสิ่งต่อไปนี้

ก. ความเข้าใจ คือ ความสามารถที่จะเข้าใจในลายลักษณ์อักษรหรือข้อความที่อ่านอย่างครบถ้วน คือ อ่านรู้เรื่องนั่นเอง การอ่านนั้นความเข้าใจเป็นสิ่งสำคัญ เป็นอันดับหนึ่งจึงไม่ควรอ่านเร็วจนเกินไปจนไม่รู้เรื่อง คนเราจะอ่านหนังสือได้เข้าใจเพียงใด นั้นย่อมแล้วแต่ประสบการณ์และการศึกษาที่ได้รับมา เมื่อได้เห็นได้อ่านได้ฟังมากขึ้นย่อมจะเข้าใจโลกดีขึ้น และมีผลให้อ่านหนังสือเข้าใจได้รวดเร็วและลึกซึ้งยิ่งขึ้นด้วย

ข. ความเร็ว ความเร็วในการอ่านมีความสำคัญรองลงมาจากความเข้าใจ ผู้อ่านที่อ่านเร็วและอ่านมาก ย่อมได้เปรียบทั้งในด้านการเรียน การทำงาน นักเรียนจะอ่านได้เร็วถ้าครูได้เห็นถึงประโยชน์ของความเร็ว แนะนำวิธีอ่านที่ถูกต้องให้ และให้ฝึกหัดโดยมีความควบคุมบ้างหรือฝึกหัดด้วยตนเอง

หลักสำคัญบางประการที่ควรคำนึงในการสอนอ่าน

สุจริต เพียรชอบ (2523 : 48) ได้กล่าวถึงหลักที่ควรคำนึงในการสอนอ่านซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ความพร้อมของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีสภาพแวดล้อมทางบ้านแตกต่างกัน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถทางการอ่านแตกต่างกัน ดังนั้นครูจึง

ควรทดสอบความพร้อมในการอ่านของนักเรียนก่อน เพื่อจะได้จัดสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็กแต่ละคน

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล สภาพร่างกาย สติปัญญา แม้ว่าจะอยู่ในวัยเดียวกัน ระดับชั้นเดียวกัน ก็จะมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน ครูจึงควรคำนึงในเรื่องนี้

3. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อการอ่าน นักเรียนต่างวัยกัน ความสนใจในการอ่านจะต่างกัน ครูควรชี้แนะให้นักเรียนเห็นประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านและส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน

4. สายตากับการอ่าน สายตาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ นักเรียนที่อ่านเร็วจะมีช่วงสายตากว้างกว่านักเรียนที่อ่านช้า ซึ่งมีช่วงสายตาแคบ

5. ลักษณะนิสัยการอ่าน เช่น การอ่านย้อนหลัง การอ่านแบบข้าม ทำนั้ง การจับหนังสือ ฯลฯ เป็นสิ่งที่ครูต้องฝึกฝนให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยที่ดีในการอ่าน

การสอนอ่านในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6

กรรณิการ์ พวงเกษม (2533 : 71 - 72) กล่าวถึง การสอนอ่านในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ไว้ว่า เด็กในระดับชั้นนี้ทักษะต่าง ๆ คล่องแคล่วพอสมควร แต่ครูต้องอาศัยประสบการณ์เดิมของเด็กมาเกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มพูนให้เด็กมีประสบการณ์ และทักษะดียิ่งขึ้น เด็กผู้ชายวัยนี้ชอบอ่านหนังสือประเภทผจญภัย เด็กผู้หญิงชอบนิทานเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ เรื่องความรู้เกี่ยวกับผู้หญิง ควรส่งเสริมการอ่านของเด็ก ไม่มีประโยชน์ที่ครูจะฝืนใจเด็กในเรื่องการอ่าน เพราะจะทำให้เด็กเกลียดการอ่าน ถ้าครูให้คำแนะนำที่ดีจะสามารถแนะนำให้เด็กใช้ประโยชน์จากการอ่านเพื่อการเรียนได้มากขึ้น สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการสอนเด็กระดับนี้คือ

1. อ่านในใจได้รวดเร็ว เก็บใจความสำคัญได้
2. อ่านเข้าใจข้อความอย่างถูกต้อง ไม่ใช่เร็วหรือสับสน
3. อ่านแล้วจดจำเพื่อหาสาระสำคัญของหนังสือได้
4. รู้จักคุณค่าของสิ่งที่อ่าน
5. อ่านออกเสียงได้ถูกต้องวรรคตอน เข้าใจง่าย

6. อ่านออกเสียงได้เหมือนเสียงพูดธรรมชาติ
7. อ่านได้น่าสนใจ

องค์ประกอบที่ควรคำนึงในการสอนอ่าน

หนังสือ พุทฺทชะวัน (2532 : 27) กล่าวถึงองค์ประกอบแห่งความพร้อมที่ครูควรคำนึงถึงในการสอนอ่านไว้ 5 ด้าน ดังนี้

1. ความพร้อมทางร่างกาย ได้แก่ รูปร่าง ขนาด ส่วนสูง น้ำหนัก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเจริญเติบโตของร่างกาย โดยที่กรมอนามัยโรงเรียน กระทรวงสาธารณสุข กำหนดเกณฑ์เฉลี่ยไว้ นอกจากนี้ยังเน้นถึงการใช้สายตา หู ความคล่องแคล่วในการใช้กล้ามเนื้อ มีการทรงตัว มีความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ที่จะจับประคองใช้มือลากเส้นเขียนตัวอักษร และอื่น ๆ

2. ความพร้อมทางสมอง ได้แก่ ความสามารถในการจำ การตีความ และแปลความ การอธิบายงานที่ตนทำและงานที่เพื่อนทำ เล่าเรื่องราวของตนและผู้อื่นได้ดี เป็นต้น

3. ความพร้อมทางอารมณ์ และสังคม ได้แก่ การมีอารมณ์ร่วมสนุกสนาน การรู้จักระงับอารมณ์ เล่นร่วมกับเพื่อน ไม่แย่งของเพื่อน รู้จักให้หยิบยืมหรือแบ่งปันของใช้ช่วยเหลือเพื่อน และอื่น ๆ

4. ความพร้อมทางจิตวิทยา ได้แก่ การมีสมาธิในการฟังนิทานหรือเรื่องราว มีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก นำกลุ่ม รู้จักลำดับเหตุการณ์ในนิทาน และอื่น ๆ

5. ความพร้อมทางพื้นฐานประสบการณ์ ได้แก่ การใช้ภาษาพูด การตอบคำถาม การมีความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมใกล้ตัว และอื่น ๆ เป็นต้น

1.10 การประเมินผลการอ่าน

การประเมินผลการอ่าน หมายถึง การพิจารณาตัดสินว่าเด็กมีทักษะหรือความสามารถในการอ่านมากน้อยเพียงใด

ในการประเมินผลทักษะการอ่าน ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. เน้นการประเมินเพื่อปรับปรุงการอ่าน
2. ประเมินผลการอ่านโดยคำนึงถึงประสบการณ์และลักษณะของผู้เรียน
3. ประเมินผลการอ่านอย่างเป็นระบบที่ผสมผสานกับการสอน

4. การประเมินผลการอ่านต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
5. ประเมินให้รอบด้านทั้งพุทธิพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย
6. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการประเมินผล
7. บอกเกณฑ์การประเมินผล และแนวปฏิบัติที่นำไปสู่การบรรลุซึ่งผลสัมฤทธิ์

สูงสุดให้เด็กทราบตั้งแต่เริ่มการสอน

8. ควรจะมีการประเมินผลก่อนและหลังเรียนอ่านเพื่อครูจะได้ทราบว่า
ก่อนเรียนอ่านเด็กมีความสามารถแค่ไหน เมื่อเรียนแล้วมีพัฒนาการเพียงใด

เพื่อให้การประเมินผลการอ่านของเด็กถูกต้อง จำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือ
ประเมินผลการอ่านต่อไปนี้

1. การใช้ข้อทดสอบ ข้อทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง วัดได้หลายอย่างตาม
ความต้องการของครู เช่น วัดความรู้ ความเข้าใจ ความจำ ความสามารถในการวิเคราะห์
เปรียบเทียบเรียงลำดับเหตุการณ์ ข้อทดสอบนี้จะแบ่งออกเป็น 2 อย่าง คือ

1.1 แบบอัตนัย เป็นข้อสอบที่มักจะให้บรรยายความคิด ความเข้าใจ
วิจารณ์ การออกข้อสอบแบบนี้ต้องออกให้ครอบคลุมสิ่งสำคัญตามจุดมุ่งหมายที่นักเรียนรู้
มากที่สุด กำหนดคำตอบให้พอดีกับเวลาสอบ พร้อมทั้งบอกคะแนนกำกับด้วย

1.2 แบบปรนัย แบ่งออกเป็น

แบบเลือกตอบ ในการออกข้อสอบแบบนี้ต้องมีคำตอบที่ถูกต้อง
เพียงหนึ่งคำตอบตายตัว เรียงลำดับคำตอบให้ดูง่าย

แบบถูกผิด ข้อสอบต้องใช้ภาษาชัดเจน ข้อความต้องแต่งใหม่ ไม่ควร
ลอกจากตำราเรียน และใช้ในตอนต้น ๆ ของข้อสอบ

แบบเติมคำ ข้อสอบแบบนี้คำตอบที่ให้เติมต้องเด่น ชัดเจน เว้น
ช่องว่างให้พอกับคำตอบ

นอกจากข้อสอบทั้งแบบอัตนัย และแบบปรนัยแล้ว ครูผู้สอนสามารถ
ทำการทดสอบการอ่านของเด็กด้วยการใช้บัตรคำให้อ่านเป็นคำก็ได้ แต่การทดสอบการอ่าน
นั้นนิยมให้อ่านเป็นเรื่องมากกว่าการอ่านเป็นคำ

คำถามที่ใช้ในข้อทดสอบเพื่อวัดและประเมินผลการพัฒนาทักษะ
การอ่านของเด็ก ควรมีลักษณะดังนี้คือ

(1) คำถามควรจะขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่เด็กอ่านมากกว่าขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของเด็ก เด็กไม่ควรได้ใช้ประสบการณ์เพื่อตอบคำถามนั้น ๆ เช่น ในเรื่องกล่าวว่อย่างไร เราควรตั้งคำถามจากเนื้อหาที่เด็กอ่านไป เมื่อถามแล้วเด็กสามารถหาคำตอบจากเรื่องที่อ่านมาตอบได้

(2) คำถามประเภทที่จับผิดผู้อ่านหรือคำถามที่ลวงให้หลงไม่ควรนำมาใช้ในการทดสอบ

(3) ภาษาที่ใช้ในคำถามควรเหมาะสมกับเนื้อหาของเรื่องราวที่让孩子อ่าน

(4) ไม่ใช่คำถามประเภทที่ช่วยให้เด็กนึกถึงเรื่องที่เคยอ่านมาแล้วในอดีตมาตอบ

(5) ควรใช้คำถามประเภทที่ผู้ตอบใช้ข้อมูลที่ได้จากการอ่าน

2. การซักถามหรือสัมภาษณ์ อาจใช้ร่วมกับการสังเกต เป็นการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจ ความสนใจในการอ่าน ความสามารถในการวิจารณ์ ความจำ และความสามารถในการตอบคำถาม และสรุปข้อความสำคัญ สิ่งที่จะสอบถาม เช่น

2.1 ความรู้ ความเข้าใจจากเนื้อหาของบทเรียน

2.2 ให้เล่าเรื่องให้ฟัง

2.3 ได้รับความรู้อะไรบ้างจากการอ่าน

2.4 ชอบอ่านหนังสือเองหรือให้คนอื่นอ่านให้ฟัง เป็นต้น

จากข้อมูลทั้งหมดที่ครูได้จากการสัมภาษณ์หรือซักถามเด็กแล้ว ครูควรบันทึกไว้ สิ่งใดที่ไม่ดีหรือยังไม่ถูกต้อง ครูควรหาทางแก้ไขปรับปรุงเด็กเพื่อให้มีพัฒนาการในการอ่านมากขึ้น

3. การใช้บันทึก เพื่อดูความสนใจในการอ่าน ดูพัฒนาการอ่านของเด็กแล้วหาทางแก้ไข วิธีการนี้เป็นวิธีการที่จะทำได้หลังจากมีการวัดผลด้วยวิธีที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ครูต้องบันทึกผลของการวัดในแต่ละครั้งไว้แล้วศึกษาหาทางแก้ไขต่อไป วิธีการบันทึกอาจใช้คำถามที่เป็นแนวทางในการบันทึกหรือการใช้การบันทึกเสียงให้เด็กอ่านแล้วบันทึกเสียงไว้แล้วเอามาเปิดให้เด็กฟัง หาข้อบกพร่อง และจะได้แก้ไขในคราวต่อไป หรืออาจใช้การบันทึกในรูปแบบวัดพฤติกรรม (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2529 : 401 - 403)

สำหรับวิธีการประเมินผลการอ่านภาษาไทยที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบทั้งแบบปรนัยและอัตนัย โดยข้อสอบปรนัยผู้วิจัยจะวัดในส่วนของความเข้าใจในการอ่าน ได้แก่ การแปลความ การตีความ การวิเคราะห์ การประเมิน การสรุปความ ส่วนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านจะใช้แบบทดสอบแบบอัตนัยในลักษณะการเขียนบรรยายจากประสบการณ์ตามความคิดของนักเรียน พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนกำกับด้วย

ดังนั้น การประเมินผลการอ่านเพื่อความเข้าใจ สามารถประเมินความเข้าใจในด้านต่าง ๆ ได้ ดังนี้ คือ ความหมายของคำศัพท์ในบริบท การแปลความหมายของประโยค ใจความสำคัญ รายละเอียดจากเนื้อเรื่อง ความสัมพันธ์ของใจความในเนื้อเรื่อง และการสรุปตีความใจความของเรื่องที่ไม่ปรากฏข้อความในเนื้อเรื่องโดยตรง

จะเห็นได้ว่า การประเมินผลการอ่านเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก ในการสอนอ่าน การประเมินผลที่ถูกต้องตรงกับจุดมุ่งหมายของการสอนอ่าน ประกอบกับการจัดทำแบบทดสอบการอ่านที่ได้มาตรฐาน จะทำให้ผู้สอนประเมินความเข้าใจในการอ่านของผู้อ่านได้ถูกต้อง และสามารถแก้ไขช่วยเหลือผู้เรียนได้ตรงตามสภาพความเป็นจริงเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

2. งานวิจัยเกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน

2.1 งานวิจัยในประเทศ

ประยูร แจ้งจบ (2521 : 57 - 63) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประเภทและตำแหน่งของคำถามประกอบบทเรียนที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านและการจำเนื้อหาบทเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 230 คน ผลการศึกษาปรากฏว่า การใช้คำถามประกอบบทเรียนประเภทความเข้าใจ ความจำ ใจความสำคัญ ความจำเนื้อหา และประเภทถามไม่ตรงกับบทเรียน รวมทั้งการจัดวางคำถามประเภทต่าง ๆ เหล่านั้นลงในตำแหน่งหน้าและท้ายบทเรียนทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน

เจียมจิต น้าวหาญ (2522 : 61 - 66) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและความคงทนในการจำโดยใช้วิธีนำเรื่อง 3 แบบ คือ แบบย่อที่มีใจความตรงกับเรื่อง แบบบอกโครงเรื่อง และแบบมีข้อสอบถูกผิด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถม

ศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดลาดหญ้า จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 45 คน ผลการศึกษาปรากฏว่า การนำเรื่องทั้ง 3 แบบ ไม่มีผลทำให้คะแนนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนแตกต่างกัน การนำเรื่องแบบบอกโครงเรื่อง ทำให้นักเรียนมีความคงทนในการจำสูงกว่าการนำเรื่องอีก 2 แบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความเข้าใจในการอ่านกับความคงทนในการจำสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุธามาต สังก์ลาโพธิ์ (2531 : 108) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนคำ และความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษากับแบบปกติ ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนคำสูงกว่า นักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ส่วนความคงทนในการจำ นักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .02

กัลยา ตูลพิจิตร (2532 : 59) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านใน วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอน โดยใช้หนังสือเรียนเล่มเล็ก ระหว่างวิธีสอนแบบวรรณิ กับวิธีสอนตามคู่มือครู ปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ หนังสือเรียนเล่มเล็กด้วยวิธีสอนแบบวรรณิ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

สตีเวนส์ (Steven. 1980 : 365) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่าน จากการอ่าน เรื่องที่สนใจของนักเรียนที่มีความสามารถสูงที่คะแนนเปอร์เซนต์ไทล์ที่ 83 ขึ้นไป กลุ่ม ตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 5 และ 6 โดยได้สำรวจความสนใจในการอ่านจากรายการ 25 เรื่อง ซึ่งมีระดับความ สนใจตั้งแต่ 1 - 7 เลือกที่นักเรียนสนใจมาให้อ่าน แล้วทดสอบ ความเข้าใจในการอ่านพบว่า เรื่องที่นักเรียนสนใจเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลทำให้นักเรียนอ่านได้ง่าย และสะดวกต่อการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านจากเรื่องที่สนใจ

แบบส์ (Babbs. 1983 : 174 - A) ได้ศึกษาผลของการสอนโดยให้ยุทธวิธีในการ ดักเตือน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในด้านความรู้ที่มีต่อความเข้าใจ และการระลึกได้ในการ อ่าน จุดมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการพัฒนาความรู้ของนักเรียนระดับ 4 เกี่ยวกับการอ่าน

และสอนโดยใช้ยุทธวิธีในการตั้งคำถามเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 4 จำนวน 47 คน กลุ่มควบคุมให้อ่านหนังสือวิทยาศาสตร์และสังคมศึกษาเพื่อตอบคำถาม ส่วนกลุ่มทดลองให้วางแผนการอ่าน เช่น เตือนตนเองว่า การอ่านเป็นกระบวนการคิด กำหนดจุดมุ่งหมายการอ่าน ประเมินความยากของหนังสือ กำหนดวิธีเรียนเพื่อให้ถึงจุดหมาย เป็นต้น ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองมีความเข้าใจและระลึกได้ในการอ่านไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม แต่กลุ่มควบคุมมีความรู้เกี่ยวกับวิธีอ่านให้ได้ผลดีอยู่ในระดับต่ำ การใช้บัตรตั้งคำถามเป็นวิธีการที่มีผลดีในการชักชวนให้นักเรียนเป็นผู้ใช้ยุทธวิธีในการอ่าน

ลินดา (Linda. 1990 : 470 - 483) ได้ทำการศึกษาเพื่อวัดความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนระดับ 4 และ 7 จำนวน 72 คน ที่มีปัญหาเรื่องการอ่านจับใจความกลุ่มทดลองจะได้รับการฝึกอ่านโดยวิธีพึ่งพาซึ่งกันและกัน โดยวิธีให้คาดเดาความก่อนอ่านล่วงหน้าเพื่อฝึกตั้งคำถาม สรุปเรื่องที่อ่าน และชี้ประเด็นที่ยากต่อการทำความเข้าใจ ส่วนกลุ่มควบคุมจะไม่ได้รับแนวทางการอ่านโดยวิธีพึ่งพาซึ่งกันและกัน ผลการทดลองปรากฏว่านักเรียนทั้ง 2 ระดับชั้น กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีคะแนนจากการทำข้อสอบมาตรฐานก่อนและหลังการทดลองต่างกันมาก โดยกลุ่มทดลองจะมีคะแนนความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุม

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การที่จะส่งเสริมให้นักเรียนในระดับประถมศึกษา มีความเข้าใจในการอ่านได้นั้น ครูควรที่จะเลือกเรื่องที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย จะทำให้นักเรียนอ่านคำ ประโยค และข้อความต่าง ๆ จากเนื้อเรื่องได้ง่าย ซึ่งส่งผลให้สะดวกต่อการทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่าน และทำให้มองเห็นว่าการอ่านเป็นกระบวนการคิดอย่างหนึ่งที่ต้องนำมาใช้ร่วมกันระหว่างการอ่านและการคิดที่มีส่วนสัมพันธ์กัน

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน

3.1 ความหมายของการเขียน

มัลลิกา ภักดิ์ณรงค์ (2531 : 28) ได้สรุปจากคำกล่าวของนักการศึกษาหลายท่านไว้ว่า การเขียนคำ หมายถึง ความสามารถในการเขียนคำเรียงตามลำดับ พยัญชนะ

สระ วรรณยุกต์ รวมทั้งตัวสะกด การันต์ ในภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำหลักการเขียนไปใช้ประโยชน์ได้ด้วย

สุธีพร ปาคะตี (2531 : 20) กล่าวว่า การเขียนคือการเปลี่ยนภาษาพูดมาเป็นสัญลักษณ์ คือตัวอักษร ซึ่งจะต้องเลือก ความคิด คำ ประโยคที่มีจุดหมายมาจัดประสบการณ์อย่างมีระเบียบ เพื่อให้ถูกต้องตามหลักภาษาและความนิยมและยังสามารถสื่อสารได้ด้วย

แมคคริมอน (McCrimon. 1978 : 3) กล่าวว่า การเขียนที่ดีจะต้องเป็นสื่อความคิด ความรู้สึก ตลอดจนเรื่องราวต่าง ๆ ได้และทำให้ผู้อื่นเข้าใจตรงกับเจตนารมณ์ของผู้เขียน

ฟินอคเคียวโร (Finocchiaro. 1964 : 130) กล่าวว่า การเขียนคือความคิดที่แสดงออกในลักษณะของตัวอักษร นักเรียนจะแสดงสิ่งที่มีอยู่ในใจ ประสบการณ์ ความคิดความรู้สึก และอารมณ์ออกมาเป็นตัวอักษรนั้น

ดังนั้น การเขียนจึงเป็นวิธีการสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ เป็นการแสดงออกทางภาษา เป็นลายลักษณ์อักษรที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถในด้านความคิด ความรู้สึก จินตนาการและประสบการณ์ของผู้เขียนมาประกอบกัน สมควรที่จะได้รับการฝึกฝนอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเขียนในรูปแบบใดก็ตาม

3.2 ความสำคัญของการเขียน

นพดล จันทรพิชญ (2531 : 91) ได้กล่าวสรุปไว้ดังนี้

1. การเขียนเป็นการสื่อสารของมนุษย์
2. การเขียนเป็นเครื่องถ่ายทอด ความรู้และสติปัญญาของมนุษย์
3. การเขียนสามารถสร้างความสามัคคีในมนุษยชาติ
4. การเขียนเป็นเครื่องระบายออกทางอารมณ์ของมนุษย์
5. การเขียนทำให้มนุษย์ประสบผลสำเร็จในชีวิต เช่น การเล่าเรียน เป็นต้น

3.3 จุดมุ่งหมายของการสอนเขียน

วรรณ แก้วแพรง (2526 : 21) ได้สรุปจุดมุ่งหมายการสอนเขียนคำในชั้นประถมศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนเขียนคำที่พ้องเหมาะกับวัย และระดับชั้นของนักเรียนได้ถูกต้อง รวดเร็วและสะอาดเรียบร้อย
2. เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้คำ เข้าใจความหมาย และสามารถใช้คำได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับวัย ระดับชั้น และความสามารถของนักเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้และเข้าใจหลักเกณฑ์ในการใช้คำตามสมควรกับวัย และระดับชั้นของนักเรียน
4. เพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีในการเรียนรู้คำ สนใจที่จะแก้ไขข้อบกพร่องในการใช้คำและใช้ได้ถูกต้องดีขึ้นตามวัยและระดับชั้นของนักเรียน

3.4 ความสามารถทางการเขียน

ได้มีผู้ให้ความหมายของความสามารถทางการเขียนไว้หลายท่าน ดังนี้

อะราพอฟฟ์ (Arapoff. 1975 : 233) กล่าวว่า ความสามารถทางการเขียน คือ ความสามารถในการจัดรวบรวมความคิดต่าง ๆ ให้เป็นถ้อยคำที่สละสลวย

แวลเล็ต (Vallette. 1977 : 217) กล่าวว่า ความสามารถในการเขียน คือ ความสามารถในการแสดงออกมาเป็นข้อความที่สละสลวย หรือความคิดที่ต้องการเชื่อมโยง จัดวาง และพัฒนารายละเอียดต่าง ๆ ตลอดจนความสามารถในการเรียบเรียงความคิด ให้เป็นประโยคเป็นข้อความสั้น ๆ และเป็นความเรียงเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้

แพ็ตตี (Patty. 1985 : 182) กล่าวว่า ความสามารถทางการเขียน คือ ความสามารถในการแสดงออกซึ่งความคิดที่ต้องการเชื่อมโยง จัดวาง และพัฒนารายละเอียดต่าง ๆ ตลอดจนความสามารถในการเรียบเรียงความคิดให้เป็นประโยค เป็นข้อความสั้น ๆ และเป็นเรื่องราว

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางการเขียน

ทฤษฎีการเรียนการสอนพื้นฐาน

กาเย่ (Gagne') ได้แสดงลำดับขั้นตอนการเรียนการสอน (Instructional Phases) ซึ่งเป็นกระบวนการภายในตัวผู้เรียนเมื่อได้รับการสอนแล้วจะเกิดขึ้น มีส่วนสัมพันธ์สอดคล้องกัน โดยเมื่อผู้เรียนได้รับการสอนซึ่งผู้สอนได้กระตุ้นพลังแรงจูงใจแล้ว ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนการสอนขึ้น ซึ่งสามารถแสดงเป็นลำดับขั้นตอนไว้ ดังนี้

1. การสร้างแรงจูงใจ (Motivation Phase)
2. การรับรู้ (Apprehending Phase)
3. การสำนึกรู้ (Acquisition Phase)
4. การปรุงแต่ง (Retention Phase)
5. การระลึกทบทวน (Recall Phase)
6. การแสดงพฤติกรรม (Generalization Phase)
7. การแสดงผลย้อนกลับ (Performance Phase)

หลักจิตวิทยาที่นำมาใช้ในการสอนเขียน

วรรณิ โสมประยูร (2534 : 221 - 216) ได้กล่าวถึงหลักการสอนเขียนในระดับประถมศึกษาไว้ว่า สิ่งที่ครูควรคำนึงถึงที่สามารถนำมาใช้กับการสอนเขียนเรื่องได้นั้น คือตัวเด็ก ซึ่งมองในด้านความพร้อมของเด็ก ความสามารถในการถ่ายทอดและการรับรู้ของเด็ก ความสนใจและศรัทธาในตัวเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับหลักจิตวิทยาการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ความพร้อม (Readiness) การเขียนเป็นทักษะที่ย่างยากลำบากซับซ้อนเพราะต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อ ตา และความคิด ดังนั้นเด็กจะพัฒนาการเขียนได้ดีจำเป็นต้องมีความพร้อมทางกายและสมองเสียก่อน ครูจึงจำเป็นต้องทราบว่าเด็กแต่ละคนมีความพร้อมทางกายและสมองมากน้อยต่างกันอย่างไร เพื่อหาวิธีปลูกฝังความพร้อมทางการเขียนโดยให้เด็กมีโอกาสนปฏิบัติงานที่ใช้กล้ามเนื้อ มือ ตา สมองให้สัมพันธ์กัน

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Different) เด็กแต่ละคนมีความสามารถในการรับรู้และแสดงความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจแตกต่างกัน บางคนมีความสามารถรับรู้ได้มากในเวลารวดเร็ว บางคนรับได้น้อย บางคนแม้จะมีความสามารถรับรู้ได้ดีและมีความรู้มากแต่ไม่สามารถเขียนแสดงความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ดังนั้น ครูจะต้องรู้และเข้าใจความสามารถของเด็กแต่ละคนจึงจะสามารถแก้ไข ปรับปรุง และส่งเสริมหรือพัฒนาทักษะการเขียนให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคนได้

3.5 ข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับหลักการสอนเขียน

สนิท ตั้งทวี (2531 : 38 - 40) ได้เสนอแนะหลักสำคัญบางประการในการสอนเขียนไว้ดังนี้

1. ครูควรจะได้ทำการทดสอบความรู้พื้นฐานทางการเขียนของนักเรียนเสียก่อนที่จะมีการสอน ในกรณีที่ไม่มีแบบทดสอบมาตรฐาน ก็ควรจะได้สร้างแบบทดสอบแบบตัวเลือกขึ้นไว้ใช้เอง ซึ่งใช้สำหรับวัดความสามารถในการสะกดคำ การใช้คำ การผูกประโยค และการเรียบเรียงข้อความ แบบทดสอบดังกล่าวนี้จะช่วยครูผู้สอนได้ทราบว่านักเรียนเหล่านั้น มีความสามารถทางการเขียนอยู่บ้างแล้วแค่ไหน นอกจากนั้นยังช่วยครูให้ได้ทราบถึงการพัฒนาการทางการเขียนหลังจากที่ได้สอนไปแล้วทุกระยะ
2. การสอนทักษะทางการเขียนนั้น ไม่ว่าจะเป็นการเขียนเรื่องใดก็ตาม ครูไม่ควรไปกำหนดหัวข้อเรื่องให้ตายตัว ควรให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกเรื่องที่จะเขียน หรือเขาควรจะมีส่วนร่วมในการเสนอหัวข้อเรื่องด้วย
3. การสอนทักษะการเขียน ครูไม่ควรแยกสอนจากทักษะอื่น ๆ คือ ทักษะฟัง ทักษะพูด ทักษะอ่าน และถ้าสามารถให้มีความสัมพันธ์ไปถึงวิชาการอื่นคือ หลักภาษา ศิลปะ หรือวิชาอื่น ๆ ได้ก็จะเป็นการดี
4. ทักษะการเขียนเป็นวิชาทักษะที่ค่อนข้างจะยุ่งยาก ซ้ำซ้อน นักเรียนส่วนมากมักไม่ค่อยสนใจเรียนเหมือนทักษะอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้ผู้สอนจึงควรใช้หลักของการเสริมแรง เสริมกำลังใจหลายรูปแบบ เช่น จัดให้มีการประกวดงานเขียนประเภทต่าง ๆ ยกย่องและให้เกียรติแก่นักเรียนที่มีผลงานเขียนดีเด่น การให้รางวัล การชมเชย เหล่านี้เป็นต้น
5. การสอนเขียนนั้น ครูไม่ควรมุ่งแต่จะให้กฎเกณฑ์หรือทฤษฎี ควรจะให้มีการปฏิบัติจริงทำจริง ให้ได้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น
6. การสอนทักษะการเขียนที่จะให้ได้ผลนั้น ครูไม่ควรใช้การอธิบายอย่างเดียวควรใช้สื่อการสอนประกอบด้วยเพราะสื่อการสอนจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจแจ่มแจ้ง และไม่เกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย
7. ครูควรวางแผนการสอนอย่างละเอียดและชัดเจน เช่น ควรจะมีวัตถุประสงค์อะไรบ้าง และควรจะให้ป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งสามารถเน้นพฤติกรรมทางการเขียนของผู้เรียนได้อย่างแจ่มชัด การนำเข้าสู่บทเรียน การดำเนินการสอน

การจัดกิจกรรมที่จะให้ทักษะการเขียนสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ พร้อมทั้งสื่อการเรียนและเกณฑ์การประเมินผล

8. นักเรียนควรมีส่วนร่วมในการวัดผล และการสร้างเกณฑ์ในการประเมินผลการเขียนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ได้ทราบแนวทางในการวัดผลว่าควรจะเป็นอย่างไร เพื่อว่าตัวเขาเองจะได้รู้จักใช้ดุลยพินิจและใช้วิจารณญาณในการทำงาน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางการเขียน

งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษาผลงานวิจัย ได้มีงานวิจัยความสามารถทางการเขียน ดังนี้

นฤมล กังวาลไกล (2534 : 94) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติมีความสามารถในการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พิสมัย ชุ่มจิตร (2536 : 80) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยวิธีการสอนอ่านแบบ เอส เอส อาร์ กับวิธีสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนอ่านแบบเอส เอส อาร์ สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พรทิพย์ สิมโน (2536 : 81) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นลินี บพิตรสุวรรณ (2537 : 99) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียน และแรงจูงใจในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ

มุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 3 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความสามารถทางการเขียนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยต่างประเทศ

โจบ (Jobe. 1974 : 7592 - A) ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลที่มีต่อการเลือกเรื่องในการเขียนแบบสร้างสรรค์ (Creative Writing) ของเด็ก วิจัยกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาทั้งชายและหญิง จำนวน 90 คน ใช้เวลา 10 สัปดาห์ ให้นักเรียนแต่ละคนส่งงาน 1 ชิ้น เพื่อนำไปพิจารณาลงในวารสารซึ่งจะต้องอัดสำเนาตอนปลายสัปดาห์ แล้วนำผลงานที่ลงพิมพ์ในฉบับแรกกับฉบับหลังสุดของนักเรียนแต่ละคนมาวิเคราะห์หัวข้อและอิทธิพลที่บันดาลใจให้เขียน โดยวิเคราะห์จากการตอบคำถามของนักเรียนเกี่ยวกับที่มาของความคิดในการเขียน และจากการสัมภาษณ์นักเรียนทั้ง 90 คน สรุปได้ว่า เมื่อนักเรียนมีอิสระในการเลือกเรื่องที่จะเขียนได้เอง เรื่องที่นักเรียนชอบเขียนมากที่สุดตามลำดับคือ เรื่องเพื่อน เรื่องเกี่ยวกับสัตว์ และเรื่องเกี่ยวกับบุคคลิกภาพ อิทธิพลที่สำคัญเกี่ยวกับการเลือกหัวข้อในการเขียนของนักเรียน คือ ความคิดของนักเรียนเอง ประสบการณ์ตรงและหนังสือ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างคะแนนเฉลี่ยด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงในทุกระดับ

คีนเนย์ (Keeney. 1976 : 5802 - A) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 6 ของโรงเรียนประถมศึกษา 3 แห่ง จำนวนนักเรียน 276 คน เกี่ยวกับการเขียนแบบสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชอบเลือกเรื่องด้วยตนเอง 67.4% นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชอบเลือกเรื่องด้วยตนเอง 80.4% นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 6 ใช้เวลาในการเขียนเรื่องต่อเนื่องกันคิดเป็น 57.2% และ 43.4% ตามลำดับ ความยากในการเขียนเรื่องสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คือการรวบรวมความคิด เวลาค้นหา ขาดเครื่องมือที่จะช่วยในการเขียนคำศัพท์ และไม่มีสมาธิ เนื่องจากเสียงรบกวน ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาเช่นเดียวกัน และมีปัญหาเพิ่มขึ้นมาบ้างคือการกำหนดเหตุการณ์และอุปนิสัยของตัวละคร

เคอร์นส์ (Kearns. 1979 : 83) ศึกษาเรื่องผลของการผ่อนคลายและการชี้นำจินตนาการที่มีต่อการคิดและการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนที่มีพรสวรรค์ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 โดยแบ่งเป็นกลุ่มที่ให้เรียนโดยใช้แบบฝึกหัดเพื่อผ่อนคลายสมองและชี้นำด้านจินตนาการ อีกกลุ่มหนึ่งกำหนดให้เรียนโดยใช้กิจกรรมนันทนาการทางวิชาคณิตศาสตร์ จากนั้นให้ทำแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ของทอร์เรนส์ (Torrance Tests of Creative Thinking) ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ความแตกต่างนี้มีความสอดคล้องกันทั้งในระดับชั้น ขอบข่ายความสามารถ และการคิดริเริ่ม

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การศึกษาความสามารถทางการเขียนในระดับประถมศึกษาชั้นนั้น สิ่งที่คุณครูควรคำนึงถึงคือ ความมีอิสระในการเลือกเรื่องหรือหัวข้อในการเขียนอันเป็นความคิดของนักเรียนเอง หรือจากประสบการณ์ตรงที่นักเรียนพบเห็นมา ซึ่งเป็นอิทธิพลสำคัญที่ทำให้นักเรียนเกิดแนวคิดที่เป็นของตนเองได้

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

5.1 ความหมายของเจตคติ

ได้มีผู้ให้ความหมายของเจตคติไว้พอสังเขป ดังนี้

ไพศาล หวังพานิช (2526 : 146) ได้สรุปความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติเป็นความรู้สึกภายในของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเป็นผลมาจากประสบการณ์ การเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้น และความรู้สึกดังกล่าว จะเป็นตัวกำหนดให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มของการตอบสนองต่อสิ่งนั้นในทิศทางใด ทิศทางหนึ่ง อาจเป็นทางสนับสนุนหรือได้แย้งคัดค้านก็ได้ เจตคติสามารถแยกออกได้ดังนี้

1. เจตคติเป็นพฤติกรรม หรือความรู้สึกทางจิตใจ ที่มีต่อสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่งในทางสังคม
2. เจตคติเป็นความรู้สึกที่เกิดจากการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งเร้าหรือเกี่ยวกับประสบการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งหมายถึงว่าบุคคลใดจะมีเจตคติอย่างไรต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็ได้ บุคคลนั้นจะต้องเคยพบเห็นรู้อยู่ละเอียดเกี่ยวกับสิ่งนั้นมาก่อน

3. การแสดงออกของเจตคติ หรือการตอบสนองสิ่งเร้าใด ๆ จะเป็นไปในรูปของการสนับสนุนคล้ายตาม ซึ่งเรียกว่าเป็นไปในเชิงบวก (Positive) หรือในรูปการโต้แย้งคัดค้าน ซึ่งเรียกว่าเป็นไปในเชิงลบ (Negative) หรืออาจรู้สึกเฉย ๆ (Neutral) ต่อสิ่งเร้านั้น

สุวัฒน์ จันทรลอย (2527 : 45) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า คือการแสดงออกทางความรู้สึก ความคิดเห็น และท่าทางของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ในทางบวก คือเห็นด้วย ชอบ พอใจ หรือในทางลบ คือ ไม่ชอบ ไม่พอใจ และเจตคติที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นสามารถสร้างสมหรือเปลี่ยนแปลงได้

กูด (Good. 1973 : 49) ได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ในพจนานุกรมว่า เจตคติคือความเอนเอียง หรือความชอบของบุคคลที่แสดงผลเฉพาะไปสู่วัตถุ สิ่งของ สถานการณ์ หรือคุณค่า ตามปกติจะประกอบไปด้วยความรู้สึกและอารมณ์

สรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก หรือท่าทีของคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นความรู้สึกในทางชอบหรือไม่ชอบ และมีผลทำให้บุคคลพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าตามความรู้สึกที่เกิดขึ้นได้ทันที เจตคติที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดสามารถสร้างขึ้น และเปลี่ยนแปลงได้

ทฤษฎีที่นำมาใช้ในเรื่องเจตคติ

- ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory) ซึ่งทฤษฎีนี้เชื่อว่าเจตคติเกิดจากการเรียนรู้ และเราสามารถส่งเสริมได้ ในทำนองเดียวกันกับการฝึกนิสัยบุคคลจะสร้างเจตคติต่อสิ่งใด ๆ ย่อมเกิดจากกระบวนการวางเงื่อนไข การได้รับการเสริมแรง แยกกล่าวเป็นทฤษฎีย่อยได้ดังนี้

1. ทฤษฎีความเชื่อมโยง (Association Theory) กล่าวว่า “เมื่อมีสิ่งเร้าสองสิ่งเกิดขึ้นพร้อมกันบ่อย ๆ ความรู้สึกหรือการตอบสนองต่อสิ่งเร้าสิ่งหนึ่ง อาจถูกถ่ายทอดไปสู่สิ่งเร้าอื่น ๆ ได้ ทฤษฎีคล้ายกับทฤษฎีการวางเงื่อนไขของพาฟลอฟ (Pavlov Classical Conditioning Theory) ที่ทดลองให้สุนัขเกิดเงื่อนไขว่าได้ยินเสียงกระดิ่งแล้วอยากอาหาร น้ำลายไหล และการทดลองของวัตสัน (Watson) ที่ทำเสียงดังให้เด็กรู้สึกกลัวตุ๊กตา

2. ทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforcement Theory) กล่าวว่า “ความรู้สึกที่ได้รับแรงเสริมจากการกระทำอะไรสักอย่างจะทำให้เราอยากทำสิ่งนั้นไปเรื่อย ๆ ซึ่งจะเป็นการ

เพาะเจตคติต่อสิ่งนั้น” ในการปลูกฝังเจตคติใหม่ ๆ จึงขึ้นอยู่กับทำให้รางวัลตนเอง (Self Reinforcement) กล่าวคือ เมื่อพบสิ่งเร้าใหม่ ๆ หรือประสบการณ์ใหม่ ๆ ถ้าสอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของเรา เราก็ให้รางวัลแก่ตนเอง แต่ถ้าประสบการณ์ใหม่ ๆ นั้นขัดกับความเชื่อเดิมของเรา เราก็อาจหาเหตุผล ถ้ามีเหตุผลสนับสนุนให้เชื่อได้ ทศนคติอาจเปลี่ยนไปได้ (กฤษณา ศักดิ์ศรี. 2530 : 207)

5.2 องค์ประกอบของเจตคติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520 : 3 - 4) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติว่ามีองค์ประกอบ 3 ประการคือ

1. องค์ประกอบทางด้านพุทธิปัญญา ได้แก่ ความคิดซึ่งอาจอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความคิดของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ
2. องค์ประกอบทางด้านท่าทีความรู้สึก เป็นส่วนประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึกซึ่งจะเป็นตัวเร้า “ความคิด” อีกต่อหนึ่ง ขณะที่แสดงออกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยความรู้สึกดีหรือไม่ดี แสดงว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกในด้านบวกและลบตามลำดับ
3. องค์ประกอบทางด้านปฏิบัติ เป็นองค์ประกอบที่มีแนวโน้มทางปฏิบัติ หรือถ้ามีสิ่งเร้าที่เหมาะสมจะเกิดปฏิบัติ หรือมีปฏิกริยาอย่างใดอย่างหนึ่ง

องค์ประกอบทั้ง 3 นี้ มีความสัมพันธ์กันมาก บางครั้งจะแยกกันไม่ออก เช่น ถ้าบุคคลใดเคยประสบอุบัติเหตุรถยนต์คว่ำมา เขาอาจจะมีความรู้สึกในด้านลบต่อรถยนต์ แต่ในขณะเดียวกันเขาอาจยอมรับว่าเขาจำเป็นต้องใช้รถยนต์ในการเดินทางไปในที่ต่าง ๆ ซึ่งแสดงว่า เขามีองค์ประกอบทางด้านปฏิบัติเป็นไปในด้านบวก และมีแนวโน้มที่จะใช้รถยนต์

5.3 ประโยชน์ของเจตคติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 4) กล่าวว่า เจตคติให้ประโยชน์กับบุคคลดังนี้

1. ช่วยให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวโดยการจัดรูปหรือระบบสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา

2. ช่วยให้มีค่านิยมในตัวเองโดยชี้ให้บุคคลหลีกเลี่ยงสิ่งไม่ดี หรือปกปิดความจริงบางอย่าง ซึ่งนำความไม่พอใจมาสู่เรา
3. ช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่สลับซับซ้อน ซึ่งการมีปฏิริยาตอบโต้หรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกไปนั้น ส่วนมากจะทำให้สิ่งที่นำความพอใจมาให้
4. ช่วยให้บุคคลสามารถแสดงออกถึงค่านิยมของตนเองซึ่งแสดงเจตคตินั้น นำความพอใจมาให้บุคคลนั้น

5.4 การเปลี่ยนแปลงเจตคติ

ซูซีฟ อ่อนโคกสูง (2522 :7) กล่าวว่า เจตคติเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งมีสาเหตุมาจากสิ่งต่อไปนี้คือ

1. เจตคติเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อได้รับข้อมูลใหม่จากบุคคลหรือสื่อมวลชน
2. เมื่อได้รับประสบการณ์ตรงหรือความสะเทือนใจ
3. เมื่อถูกบังคับให้ต้องปฏิบัติไปนาน ๆ
4. การรักษาทางจิต เพื่อให้เข้าใจเหตุผลที่ถูกต้อง
5. เปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมใหม่

จะเห็นได้ว่าเจตคติของบุคคล สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ในสถานการณ์หลาย ๆ อย่างดังที่กล่าวมาแล้ว ในทำนองเดียวกัน เจตคติต่อการอ่านของนักเรียนที่เรียนด้วยโครงสร้างระดับยอด ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่มุ่งให้นักเรียนเข้าใจโครงสร้างของงานเขียน ย่อมทำให้นักเรียนเปลี่ยนเจตคติต่อการอ่านได้

5.5 ลักษณะและประเภทของเจตคติ

เจตคติของแต่ละบุคคลนั้นย่อมมีลักษณะแตกต่างกันออกไป ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ประเภท

5.5.1 เจตคติเชิงนิมาน เป็นการแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วย ชอบ สนับสนุน ปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ

5.5.2 เจตคติเชิงนิเสธ เป็นการแสดงออกในลักษณะตรงกันข้าม เช่น ไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ยินยอม ไม่ร่วมมือ ไม่ทำ

5.5.3 เจตคติที่เป็นกลาง เป็นการแสดงออกในลักษณะที่ไม่เป็นทั้งเจตคติเชิงนิมานและเจตคติเชิงนิเสธ แต่อยู่ระหว่างกลางไม่เข้าข้างใดข้างหนึ่ง เช่น รู้สึกเฉย ๆ ไม่ถึงกับชอบหรือเกลียด

5.6 การวัดเจตคติ

ในการวัดเจตคตินั้น นักการศึกษาหลายท่านได้สร้างเครื่องมือวัดเจตคติไว้หลายแบบด้วยกัน เช่น วัดเจตคติโดยวิธี Equal Appearing Intervals ของเธอร์สตัน การวัดเจตคติโดยวิธี Scalogram Analysis (ค่าทับศัพท์) ของกูดแมน การวัดเจตคติโดยวิธี Semantic Differential ของ ออสกูต และคนอื่น ๆ นอกจากนี้อาจใช้วิธี Projective Techniques หรือวิธี Summated Ratings ของ ลิเคิร์ท (Likert) ก็ได้

มาตราวัดเจตคติตามวิธีของลิเคิร์ท ผู้คิดคือ เรนนิส ลิเคิร์ท (Rennis Likert) มาตราวัดวิธีนี้มีชื่อเรียกได้หลายอย่าง ได้แก่ Likert Scale, Summated Rating Scale และ An a Posteriori Approach

การวัดเจตคติโดยวิธี Summated Ratings มีขั้นตอนดังนี้

1. ตั้งวัตถุประสงค์ว่าต้องการศึกษาเจตคติของใครที่มีต่อสิ่งใด
2. ให้ความหมายของเจตคติต่อสิ่งที่จะศึกษานั้นให้แจ่มชัด เพื่อให้ทราบว่าสิ่งที่เป็น Psychological object นั้นคืออะไร ประกอบด้วยคุณลักษณะใดบ้าง เช่น จะวัดเจตคติของนักเรียนต่อวิชาภาษาไทย ก็ต้องวิเคราะห์ให้ทราบว่า ควรถามเกี่ยวกับภาษาไทยในเรื่องใดบ้าง
3. ทำการสร้างข้อความเจตคติให้ครอบคลุมลักษณะต่าง ๆ ที่วิเคราะห์ได้ จำนวนข้อความที่สร้างควรมีประมาณ 20 - 30 ข้อความ และให้มีจำนวนข้อความที่กล่าวถึงที่ต้องการศึกษาในทางที่ดี (ทางบวก) และในทางที่ไม่ดี (ทางลบ) จำนวนมากพอต่อการที่เมื่อนำไปวิเคราะห์คุณภาพแล้ว เหลือตามที่ต้องการ
4. ตรวจสอบข้อความที่สร้างขึ้น ซึ่งอาจทำได้โดยผู้สร้างข้อความเองหรือนำไปให้ผู้มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ตรวจสอบ

5. การทำทดลองขั้นต่อนก่อนที่จะนำไปใช้จริง โดยการนำข้อความที่ได้ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนจะบรรจุลงในมาตรวัดเจตคติ

การกำหนดน้ำหนักคะแนนแต่ละตัวเลือกว่าควรให้คะแนนเป็นเท่าใด ทำได้หลายวิธี แต่วิธีที่นิยมใช้มากที่สุดคือวิธีการให้น้ำหนักคะแนน (Arbitrary Weighting Method) วิธีนี้คือกำหนดให้แต่ละตัวเลือกมีน้ำหนักเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ดังนั้นข้อความที่กล่าวถึงสิ่งนั้น ๆ ในทางที่ดี (ทางบวก) ถ้าตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยเฉย ๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จะให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ และข้อความที่กล่าวถึงสิ่งนั้น ๆ ในทางที่ไม่ดี (ทางลบ) ถ้าตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยเฉย ๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จะได้คะแนนเป็น 1, 2, 3, 4 และ 5 ตามลำดับ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ และ ดิลก ดิลกานนท์. 2526 : 25 - 27)

5.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ

หะชนัน่า พงศ์ยี่หล้า (2530 : 49) ได้ศึกษาผลการใช้สถานการณ์จำลอง ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองกับที่เรียนด้วยการสอนตามแนวคู่มือครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและพัฒนาการ เจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียน โดยใช้สถานการณ์จำลองระหว่างก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทวีศักดิ์ บุญทน (2534 : 54) ได้เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้การสอนแบบโครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่าเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบโครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อวิชาภาษาไทยแล้วนั้น อาจกล่าวได้ว่านักเรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อภาษาไทยนั้น จะต้องได้รับการฝึกฝนด้วยวิธีการ

สอนและเวลาที่เหมาะสม การสร้างให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน จะทำให้นักเรียนรักการอ่าน ซึ่งเป็นผลดีต่อตนเองต่อการเรียน และช่วยให้ประสบความสำเร็จในชีวิตได้

6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM)

6.1 ความเป็นมาของวิธีการ RSM

R : Reader หมายถึง ผู้อ่าน

S : Selected หมายถึง เลือก, เลือกสรร

M : Miscues หมายถึง คำที่มีปัญหา

Reader Selected Miscues หมายถึง ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่อง

ที่อ่าน

วิธีการ RSM (Reader Selected Miscues) ได้พัฒนามาจากการสังเกตการแสดงพฤติกรรมกรรมการอ่านปากเปล่าของนักเรียนโดยใช้วิธีการวิเคราะห์หิมสคิว (Miscue Analysis) ซึ่งเคนเนท และเยททา กูดแมน ผู้เชี่ยวชาญในด้านการอ่านของอเมริกาได้เป็นผู้ริเริ่มขึ้น โดยเขียนเรื่องเกี่ยวกับหิมสคิวในปี ค.ศ. 1972 และ 1973 ได้แก่ Reading Miscue Inventory : Procedure for Diagnosis and Evaluation และ Miscue Analysis Application to Reading Instruction ซึ่งอธิบายการวิเคราะห์หิมสคิว (Miscue Analysis) ว่าเป็นวิธีการที่จะวิเคราะห์คุณภาพเพื่อสังเกตการแสดงพฤติกรรมกรรมการอ่านปากเปล่าของนักเรียน และเป็นการวินิจฉัยการเสนอข้อมูล (Information) ของผู้อ่านในระหว่างการอ่าน แล้วยอมรับความพยายามของนักเรียนในการแก้ไขเมื่ออ่านผิด (กรรณิการ์ ทองทา. 2528 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Board.1979.)

ในการวิเคราะห์หิมสคิวจะช่วยให้ผู้สอนได้ทราบพฤติกรรมของผู้เรียน การอ่านให้เข้าใจความหมายนั้น จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับภาษา ทั้งในด้านวิธีการจัดลำดับคำ และวิธีการสร้างความหมาย และความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของข้อความที่อ่าน บอร์ด (Board : 1979) ซึ่งได้กล่าวถึงข้อมูล 3 ระดับที่ผู้อ่านใช้ในขณะอ่านออกเสียง ได้แก่

1. ข้อมูลด้านความหมาย (Semantic Information) เป็นความคิดที่ผู้เขียนเสนอในรูปของภาษา โดยผู้อ่านนำความคิดของตนเองสัมพันธ์กับความคิดที่ปรากฏในข้อเขียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความหมายจากสิ่งที่อ่านนั้น

2. ข้อมูลด้านไวยากรณ์ (Syntactic Information) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาที่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมาย ผู้เขียนจะเสนอความคิดอย่างเป็นลำดับ (Orderly Way) โดยใช้โครงสร้างไวยากรณ์ของภาษา ในทำนองเดียวกันผู้อ่านก็ต้องใช้ความรู้ทางโครงสร้างไวยากรณ์ในการอ่าน ดังนั้นทั้งผู้เขียน และผู้อ่านจึงจำเป็นต้องอาศัยพื้นฐานโครงสร้างไวยากรณ์เดียวกัน

3. ข้อมูลด้านเสียง และอักษร (Grapho - phonetic Information) ผู้อ่านและผู้เขียนจะต้องใช้ระบบเสียง และอักษรชนิดเดียวกัน จึงจะได้ความหมายที่ตรงกัน ทั้งนี้จำเป็นต้องอาศัยรูปแบบ เสียง และอักษรซึ่งเป็นที่ยอมรับ และใช้กันโดยทั่วไป

ข้อมูลทั้ง 3 ระดับนี้ไม่ได้ใช้อย่างเป็นอิสระจากกัน แต่มีความสัมพันธ์กันอย่างสูง ในขณะที่นักเรียนอ่าน นักเรียนจะรวมข้อมูลต่างชนิดเข้าด้วยกัน เพื่อให้ข้อความที่อ่านมีความหมายหากไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่อ่าน นักเรียนก็จำเป็นต้องย้อนกลับมาดู และหาสิ่งที่ผิด และใช้ข้อมูลในวิธีที่แตกต่างกันออกไป จนกว่าจะเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่าน ในขณะที่อ่านนั้นนักเรียนจะได้รับข้อมูลจากหลายแหล่ง ทั้งจากสมอง ข้อความที่อ่าน และภาพที่ปรากฏในข้อความ โดยใช้ข้อมูลจากข้อความที่อ่านเป็นสิ่งกระตุ้น หรือก่อให้เกิดความหมายขึ้นในสมอง (กรรณิการ์ ทองทา. 2529 : 17 ; อ้างอิงมาจาก Board. 1979)

กูดแมน (Rupley. 1977 : 580 - 581 ; citing Goodman. 1973) ได้สรุปวิธีการวิเคราะห์คำที่มีปัญหา (Miscue) ไว้ดังนี้

1. การเลือกเรื่องที่อ่าน ข้อความที่อ่านควรจะมีความหมายต่อเนื่อง และยาวพอสมควร รวมทั้งใช้เวลาในการอ่านไม่มากนัก

2. จัดเตรียมการบันทึกเสียงเรื่องที่เลือกไว้ โดยผู้สอนจัดเตรียมการบันทึกเสียง และกระดาษที่จะบันทึกมึสคิว โดยกระดาษที่จดบันทึกนั้นจะมีเนื้อเรื่องแต่ละบรรทัดเหมือนกับเนื้อเรื่องที่นักเรียนอ่าน แต่จะมีความหมายแต่ละบรรทัด และเลขกำกับหน้า เพื่อสามารถแยกมึสคิวได้ตามที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง

3. บันทึกเสียง และทำเครื่องหมายบนกระดาษจด ในขณะที่นักเรียนอ่านปากเปล่า ข้อความที่กำหนด ครูบันทึกเทป พร้อมทั้งทำเครื่องหมายเมื่อนักเรียนมีมึสคิวเกิดขึ้นลงบนกระดาษจดทันที เทปที่บันทึกต้องนำมาเปิดฟังอีกครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจสอบว่ามึสคิวที่ทำเครื่องหมายไว้ครบถ้วนหรือไม่

4. ให้นักเรียนเล่าเรื่องที่อ่านแล้วโดยใช้คำพูดของนักเรียนเอง ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถบอกถึงความเข้าใจของนักเรียนได้ การเล่าเรื่องจะแสดงถึงการรวบรวมความหมายตามอักษร การลำดับเหตุการณ์ และแรงจูงใจที่จะแสดงพฤติกรรมของตัวละครออกมา นอกจากนั้นครูอาจใช้คำถามกระตุ้น เพื่อตรวจสอบในสิ่งที่นักเรียนลืม หรือละเว้นในการเล่าเรื่อง

5. รวบรวมมিসคิวโดยใช้การแบ่งประเภทมิสคิว ในหนังสือ Reading Miscue Inventory (Goodman. 1972) หรือวิธีวิเคราะห์อื่น ๆ

6. ศึกษาแบบตัวอย่างประโยคมิสคิว (Miscue Patterns) และวิเคราะห์ยุทธวิธีในการสอนที่เหมาะสม

ในการสอนอ่านในชั้นเรียนนั้น หากนำวิธีการวิเคราะห์มิสคิวมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนการสอนก็จะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้น การวิเคราะห์มิสคิวยังช่วยให้เข้าใจกระบวนการอ่านของนักเรียนและปรับปรุงการสอนอ่านได้

6.2 หลักการสอนตามวิธีการ RSM

วัตสัน (Watson. 1978 : 76 - 85) ได้เสนอกิจกรรมที่ใช้วิธีการ RSM ซึ่งพัฒนาจากการวิเคราะห์คำที่เป็นปัญหา หรือ มิสคิว (Miscue) ของกูดแมน (Goodman's Analysis of Miscues) (Goodman. 1973) ซึ่งมีลำดับขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องในใจจนจบ เป็นเวลา 20 - 30 นาที โดยก่อนเริ่มการอ่านครูจะแจกที่คั่นหนังสือ (Book Marks) จำนวน 3 แผ่น ในขณะที่อ่าน เมื่อพบคำที่เป็นปัญหา (Miscue) ทำให้ไม่เข้าใจความหมาย ให้วางที่คั่นหนังสือ หรือทำเครื่องหมายไว้ ณ ที่เป็นปัญหานั้นแล้วอ่านต่อไปจนจบ ซึ่งการกระทำดังนี้จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน และต่อตนเองหลายประการ ดังนี้

1. ไม่มีบุคคลภายนอกมาทำให้เสียสมาธิได้ ทำให้ผู้อ่านสามารถสื่อสารกับผู้เขียนได้โดยปราศจากการรบกวน
2. ผู้อ่านตระหนักว่าทุกคนสามารถพบคำที่เป็นปัญหาได้
3. ผู้อ่านจะต้องเลือกคำที่เป็นปัญหาคด้วยตนเอง เช่น หากเขาพบคำที่เป็นปัญหาจำนวน 5 คำ ในหนึ่งหน้า ผู้อ่านจะต้องดูว่าคำนั้นเป็นสาเหตุให้อ่านไม่เข้าใจหรือไม่

4. ผู้อ่านเป็นผู้ดำเนินการเอง ในการทำความเข้าใจกับข้อความที่อ่าน

5. การอ่านที่ต่อเนื่องถือเป็นยุทธศาสตร์ในการอ่านที่ดี นักเรียนจะต้องรู้ว่าไม่มีการหยุดเพื่อค้นหาความหมายจากพจนานุกรม นักเรียนบางคนจะรู้สึกว่าเป็นการหลุดตัวเองหากยังทนอ่านต่อไปโดยไม่เข้าใจความหมายของคำทุกคำ แต่ความรู้สึกเช่นนี้จะหมดไปเมื่อใช้วิธีการวางที่ค้นหนังสือ หรือทำเครื่องหมายไว้ตรงคำนั้น

ขั้นที่ 2 ผู้เรียนตรวจสอบคำที่เป็นปัญหา โดยไม่ควรนับจำนวนคำที่ได้ทำเครื่องหมายไว้และเลือกมาเพียง 3 คำ ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหามากที่สุดในด้านความหมาย และทำให้การอ่านต้องหยุดชะงัก กิจกรรมนี้ผู้เรียนเป็นผู้ตัดสินใจเลือกโดยมีครูเป็นผู้แนะนำ เนื่องจากคำที่เป็นปัญหาบางคำไม่ทำให้ขาดความต่อเนื่อง หรือเป็นปัญหาแต่อย่างใด ทั้งนี้เพราะผู้เรียนจะได้รายละเอียดเพิ่มเติมจากการอ้างอิง (Reference) คำแทน (Substitution) เครื่องหมาย (Ellipsis) ตัวอย่าง (Example) และคำนิยาม (Definition) หลังจากนั้นนักเรียนจึงเขียนประโยคและขีดเส้นใต้คำที่เป็นปัญหาในประโยคนั้น พร้อมทั้งเขียนชื่อผู้เรียน ชื่อหนังสือ และเลขหน้าบนที่ค้นหนังสือทั้ง 3 แผ่น แล้วส่งครู

ครูเอาที่ค้นหนังสือของนักเรียนทุกคนมาจัดประเภทของคำที่เป็นปัญหาเพื่อเป็นพื้นฐานในการจัดกลุ่มนักเรียน ซึ่งคำที่เป็นปัญหาในครั้งแรก ๆ นั้นมักเป็นคำที่ไม่รู้ความหมาย คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ และคำที่เป็นภาษาถิ่น

ขั้นที่ 3 เป็นกิจกรรมขั้นสุดท้ายของวิธีการ RSM คือการให้นักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับคำประเภทเดียวกันร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาของคำนั้น ๆ นอกจากนั้นอาจมีปัญหาก็เกี่ยวกับการออกเสียงคำ เมื่อครูได้ช่วยแนะนำเกี่ยวกับการตั้งชื่อคำที่ไม่รู้จักแล้ว ผู้เรียนก็สามารถที่จะใช้ชื่อจากคำที่ไม่มีความหมาย หรือตัวอักษรแทนคำนั้น ๆ และสามารถอ่านต่อไปได้โดยไม่มีปัญหาในด้านความหมายและเมื่อเขาอ่านด้วยวิธีการนี้ทำให้เขารู้สึกว่าการที่เขาไม่ใส่ใจความหมายของคำบางคำไม่ใช่ เพราะว่าเขาสะเพร่า แต่นักเรียนจะรู้สึกคลายความเครียดในขณะที่อ่าน และเพลิดเพลินกับการแลกเปลี่ยนความคิดเกี่ยวกับคำที่เป็นปัญหาซึ่งกันและกัน สมาชิกในแต่ละกลุ่มจะเปลี่ยนแปลงทุกคาบเรียน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของคำที่เป็นปัญหาที่เขาเลือก วิธีการนี้ช่วยให้นักเรียนเกิดความอยากรู้เกี่ยวกับคำที่เป็นปัญหา และนำไปปรึกษากันภายในกลุ่มได้

จากแนวคิดและขั้นตอนการสอนอ่านแบบ RSM ของนักการศึกษา พอสรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนการสอนของวิธีการสอนอ่านแบบ RSM แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ คือ ขั้นอ่านในใจ ขั้นเลือกคำที่มีปัญหา และขั้นอภิปรายและสรุปผล ซึ่งในแต่ละขั้นตอนได้จัดรูปแบบของกิจกรรมที่ผู้สอนยึดถือหลักการสอนตามกระบวนการที่จะทำให้นักเรียนมีโอกาสค้นพบแนวทางแก้ปัญหาจากประสบการณ์ของตนเองในการที่จะทำความเข้าใจกับข้อความหรือเนื้อเรื่องที่อ่าน ดังนั้น เพื่อให้เห็นข้อแตกต่างของกระบวนการในการอ่านระหว่างวิธีการสอนอ่านแบบ RSM กับวิธีการสอนอ่านแบบปกติให้ชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอในรูปแบบของตาราง ดังนี้

ตาราง 1 กระบวนการในการอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่านระหว่างวิธีการสอนอ่านแบบ RSM กับวิธีสอนแบบปกติ

วิธีการสอนอ่านแบบ RSM	วิธีการสอนอ่านแบบปกติ
1. เน้นวิธีการอ่านในใจเป็นหลักเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านในด้านการแปลความ การตีความ การวิเคราะห์ การประเมิน และการสรุปความจากเนื้อเรื่องในบทเรียน	1. เน้นวิธีการอ่านออกเสียงคำ วลี ประโยค และข้อความในบทเรียน โดยเน้นการอ่านได้คล่องรวดเร็ว ถูกต้องตามอักขรวิธี และการใช้เสียงได้เหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
2. นักเรียนจะเป็นผู้เลือกคำที่เป็นปัญหาจากการอ่านด้วยตนเอง	2. ครูจะเป็นผู้นำคำใหม่ในบทเรียนมาฝึกให้นักเรียนอ่านก่อน
3. ในขณะที่อ่านนักเรียนจะฝึกการเดาความหมายของคำที่เป็นปัญหาบางคำจากข้อความที่เป็นบริบท	3. นักเรียนจะค้นหาความหมายของคำใหม่ทุกคำที่กำหนดไว้ทำยบทเรียน จากพจนานุกรมและทำการบันทึกไว้

ตาราง 1 (ต่อ)

วิธีการสอนอ่านแบบ RSM	วิธีการสอนอ่านแบบปกติ
<p>4. นักเรียนจะต้องดำเนินการอภิปรายถึงความหมายของคำที่เป็นปัญหาที่ได้เลือกไว้ระหว่างการอ่านแล้วทำการบันทึกความหมายของคำนั้น ๆ จากการอภิปราย</p> <p>5. หากนักเรียนต้องการทราบความหมายของคำเพิ่มเติม กระทำได้โดยการหาความหมายจากพจนานุกรมหลังจากผ่านกระบวนการดังกล่าวข้างต้นแล้ว</p>	<p>4. ครูฝึกให้นักเรียนอ่านในใจ บทเรียน โดยอ่านแบบอ่านเร็ว อ่านข้าม ๆ และกวาดสายตาเพื่อจับใจความของเรื่องที่อ่าน</p>

ตาราง 2 กระบวนการในการอ่านเพื่อให้เกิดความสามารถทางการเขียนระหว่างวิธีการสอนอ่านแบบ RSM กับวิธีสอนแบบปกติ

วิธีการสอนอ่านแบบ RSM	วิธีการสอนอ่านแบบปกติ
<p>1. นักเรียนจะเลือกคำที่มีปัญหาจากเนื้อเรื่องมาเขียนเป็นข้อความหรือเรื่องราวตามลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามความต้องการของนักเรียน</p>	<p>1. ครูจะเป็นผู้กำหนดคำในเนื้อเรื่องมาให้แล้วให้นักเรียนเขียนเป็นประโยคหรือเรื่องราวต่าง ๆ ตามที่ครูกำหนดให้</p>

ตาราง 2 (ต่อ)

วิธีการสอนอ่านแบบ RSM	วิธีการสอนอ่านแบบปกติ
2. นักเรียนทำการระดมความคิด และร่วมอภิปรายในการเลือกคำที่เหมาะสมเพื่อนำมาใช้เขียนให้ถูกต้องตามหลักการเขียนภาษาไทย	2. นักเรียนจะต้องนำคำที่กำหนดให้มาเขียนให้ถูกต้องตามหลักการเขียนภาษาไทย
3. นักเรียนจะทำการตัดสินใจว่าควรหาคำอื่นมาใช้แทนคำที่มีปัญหาบางคำได้หรือไม่ โดยครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ	3. ครูเป็นผู้ตรวจความถูกต้องจากการเขียนเรื่องของนักเรียน โดยดูการลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง
4. นักเรียนจะนำคำที่ได้จากการอภิปรายมาเรียบเรียงเป็นประโยค และลำดับเป็นเรื่องราว สื่อความหมายได้ตรงกันระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านและนำไปประยุกต์ใช้กับการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ โดยเน้นที่การนำเข้าเรื่อง ลำดับเหตุการณ์ เล่าเหตุการณ์ ความถูกต้องเหมาะสมในการใช้ภาษา และสรุปคติข้อคิดที่ได้จากเรื่อง	

จากตารางดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าระหว่างวิธีการสอนอ่านแบบ RSM กับวิธีการสอนอ่านแบบปกติ ข้อแตกต่างส่วนหนึ่งที่ได้เห็นได้ชัดคือ วิธีการเรียนรู้คำจากเนื้อเรื่อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนตามกระบวนการในการอ่านของวิธีการสอนอ่านทั้ง 2 วิธี กล่าวคือ การสอนอ่านแบบ RSM นักเรียนจะเลือกคำที่เป็นปัญหาในการอ่านเนื้อเรื่อง แล้วนำมาอภิปรายถึงความหมายของคำนั้น พร้อมทั้งนำคำที่มี

ปัญหาเขียนเป็นเรื่องราวตามความคิดหรือความต้องการของนักเรียนเองโดยอาศัยประสบการณ์ที่เคยพบเห็นมา ส่วนวิธีการสอนอ่านแบบปกติ ครูจะเป็นผู้นำคำใหม่ทุกคำที่กำหนดไว้ทำยบทเรียนมาฝึกให้นักเรียนอ่านออกเสียงเพื่อเน้นการอ่านได้ถูกต้องตามอักขรวิธี แล้วจึงให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำใหม่จากพจนานุกรมพร้อมทั้งบันทึกไว้เพื่อนำคำใหม่มาเขียนเป็นประโยคหรือเรื่องราวตามที่ครูกำหนดให้ อย่างไรก็ตามวิธีการสอนอ่านทั้ง 2 วิธี ก็ยังมุ่งเน้นความเกี่ยวข้องของกระบวนการที่รวมกันระหว่างการอ่านและการคิดซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กันโดยตรงเสมอ

ทฤษฎีที่ใช้กับวิธีการสอนอ่านโดยการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน

(RSM)

1. ทฤษฎีความรู้พื้นฐานและประสบการณ์เดิม (Schema Theory)
2. ทฤษฎีสนามของเลวิน (Lewin's Field Theory)
3. ทฤษฎีการเรียนรู้ของทอลแมน (Tolman's Sign Learning Theory)
4. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง (Connectionism)

1. ทฤษฎีความรู้พื้นฐานและประสบการณ์เดิม (Schema theory)

เดวิด เพียร์สัน (David Piason) กล่าวถึงการเรียนรู้สิ่งใหม่ว่าเกี่ยวข้องกับคำ 2 คำ คือ การรวมตัวกันของความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ และการปรับตัวให้อยู่ด้วยกันได้ ของความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ซึ่งตรงกับทัศนะของการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีความรู้พื้นฐานและประสบการณ์เดิมที่เน้นความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับเนื้อหาในบทเรียน นั่นคือ ความสามารถของผู้อ่านที่จะปรับความรู้เดิมให้เข้ากับความรู้ใหม่ที่ได้รับจากบทเรียน สิ่งใดก็ตามที่ผู้อ่านนำมาสัมพันธ์กับบทเรียนได้จะสามารถบอกได้ว่า ผู้อ่านได้เรียนรู้อะไรไปจากบทเรียนบ้าง ผู้ใดก็ตามที่สามารถดึงเอาประสบการณ์เดิมรวมทั้งความรู้ที่ได้เล่าเรียนมา มาปรับให้เข้ากับบริบทของข้อมูล และความคิดใหม่ในบทเรียนที่เรียน ผู้นั้นก็จะมีโอกาสที่จะเข้าใจการอ่านได้ดี ดังนั้นสิ่งใดที่นักเรียนรู้อีก่อนที่จะอ่านบทเรียนจะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเรียนรู้บทเรียนนั้น ๆ อิทธิพลของความรู้เดิมที่มีต่อความเข้าใจของผู้อ่านนั้นเป็นสิ่งที่ครูผู้สอน

และผู้ที่ทำงานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการอ่านตามแนวทฤษฎีแห่งความรู้พื้นฐานและประสบการณ์เดิมสนใจศึกษาตลอดมา

สรุปได้ว่า เราสามารถนำแนวคิดทางทฤษฎีความรู้พื้นฐานและประสบการณ์เดิมมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนได้เพื่อที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านและทำความเข้าใจเรื่องที่ยากขึ้น ดังนั้นทฤษฎีนี้จึงเน้นความสำคัญที่ความรู้พื้นฐานและประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเป็นสำคัญในอันที่จะเป็นแนวทางให้เกิดความเข้าใจในการอ่านต่อไป ซึ่งสิ่งที่ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงเป็นอย่างมากในการจัดการเรียนการสอนคือ

1. การตรวจสอบความรู้พื้นฐานและประสบการณ์เดิม
2. การใช้กิจกรรมเพื่อสร้างความรู้พื้นฐานและประสบการณ์เดิมที่พอเพียง

ต่อการอ่าน

นอกจากที่ผู้อ่านจะต้องอาศัยความรู้พื้นฐานและประสบการณ์เดิมมาใช้ในการปรับความรู้เดิมให้เข้ากับความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการอ่านแล้ว การสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเนื้อเรื่องที่ยากแล้วจึงนำคำดังกล่าวมาอภิปรายกันภายในกลุ่มนั้น ผู้อ่านจะมีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้อ่านสามารถที่จะเดาความหมายของคำที่มีปัญหาได้ง่าย และส่งผลให้ความเข้าใจในการอ่านชัดเจนขึ้น ซึ่งหลักการนี้ได้อาศัยทฤษฎีสนามของเลวิน (Kurt Lewin) และทฤษฎีการเรียนรู้ของทอลแมน (Tolman's Sign Learning Theory) ตามลำดับ ดังนี้

2. ทฤษฎีสนามของเลวิน (Lewin's Field Theory) ได้สรุปแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีสนาม (Field Theory) ดังนี้

1. พฤติกรรมจะเป็นผลมาจากพลังความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม
2. โครงสร้างของกลุ่มจะเกิดจากการรวมกลุ่มของบุคคลที่มีลักษณะ

แตกต่างกัน

3. การรวมกลุ่มแต่ละครั้งจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มโดยมีปฏิสัมพันธ์ในรูปการกระทำ (Action) ความรู้สึก (Feeling) และความคิด (Thinking)

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ของทอลแมน (Tolman's Sign Learning Theory)

ทอลแมน (Tolman) นักจิตวิทยาชาวอเมริกันเป็นผู้ตั้งทฤษฎีนี้ ซึ่งมีหลักการว่า “การเรียนรู้เกิดจากการที่บุคคลตอบสนองต่อสิ่งเร้า โดยใช้เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์เป็น

แนวทางนำไปสู่เป้าหมาย ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยความเข้าใจ” เช่น บุคคลจะเรียนรู้สิ่งของหรือสถานที่ใหม่ ๆ บุคคลจะตอบสนองด้วยการสัมผัสโดยให้สัมพันธ์กับสัญลักษณ์เดิม ๆ ของสิ่งของหรือสถานที่เดิม ๆ ที่ตนเคยเรียนรู้มาแล้ว ก็จะจำได้และเรียนรู้สิ่งของหรือสถานที่ใหม่ได้

การนำหลักทฤษฎีการเรียนรู้ของทอลแมนไปใช้ในการเรียนการสอน

1. จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการคิด คือเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พูด และแสดงความคิดเห็นเพื่อส่งเสริมการคิดเป็น
2. จัดแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ หรือศูนย์การเรียน มอบงานหรือกิจกรรมให้ทุกกลุ่มได้กระทำ ให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการคิดเป็นทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น
3. จัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนได้อภิปรายในชั้นเรียน และหรือใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับครูกับเพื่อน ๆ เพื่อให้เข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

การสอนอ่านด้วยวิธีการใด ๆ ก็ตาม ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงความพร้อมของผู้เรียนเพื่อให้การฝึกฝนทักษะการอ่านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนเป็นประการสำคัญ ดังเช่น วิธีการสอนอ่านโดยให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) ก็ได้นำทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์มาใช้ในการเรียนการสอนดังนี้

4. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง (Connectionism)

กฎแห่งการเรียนรู้ ซึ่งธอร์นไดค์ได้ตั้งกฎแห่งการเรียนรู้ที่สำคัญ 3 กฎ คือ

1. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) โดยผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เมื่อมีความพร้อมที่จะเรียน ความพร้อมช่วยให้สามารถเรียนได้ด้วยความเร็ว และประสพผลดี ครูต้องจัดบทเรียน เนื้อหาสาระ และกิจกรรมที่จะสอนให้เหมาะสมกับความพร้อมและวุฒิภาวะของผู้เรียนเมื่อนำมาใช้ในการสอนอ่าน หากผู้เรียนมีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน เช่น ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา จะทำให้การอ่านบทเรียนของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถที่จะถ่ายทอดการอ่านในเนื้อหานั้น ๆ ออกมาเป็นภาษาเขียนหรือสื่อสารเป็นภาษาพูดให้ผู้อ่านเข้าใจได้ถูกต้อง

2. กฎแห่งการฝึก (Law of Exercise) การแสดงออกทางภาษา ถ้าจะให้มีความมีประสิทธิภาพต้องอาศัยการฝึกฝน ธอร์นไดค์กล่าวว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อมีการฝึกฝนและการกระทำซ้ำ ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ ฉะนั้นยังผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะ การอ่าน การเขียนบ่อย ๆ จะเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดความทรงจำที่สะสมไว้ สามารถตีความหรือแปลความหมายของเรื่องราวที่อ่านได้ ซึ่งเป็นการแสดงถึงความเข้าใจในการอ่านอย่างหนึ่ง

3. กฎแห่งผล (Law of Effect) กฎแห่งผลมีความสำคัญต่อการเรียนภาษาไทย หลังจากที่ผู้เรียนได้ฝึกฝนการอ่าน การเขียน ผู้เรียนต้องทราบผลของการฝึกนั้นเป็นอย่างไรบ้าง เพราะฉะนั้นครูและเพื่อน ๆ ควรจะได้ประเมินผลและชื่นชมพร้อมกับให้ข้อเสนอแนะด้วย

6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนโดยให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM)

งานวิจัยต่างประเทศ

ในส่วนของงานวิจัยต่างประเทศนั้น ได้มีนักการศึกษาและนักวิจัยที่สนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสอนโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) ดังนี้

ใน ค.ศ. 1982 ฮอจ (Hoge. 1982 : 447 - A) ได้ศึกษาวิธีการอาร์ เอส เอ็ม ในการพัฒนาความสามารถในการอ่าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งได้รับการสอนในชั้นเรียนโดยให้รายงานเกี่ยวกับหัวข้อ (Items) ที่เป็นปัญหา และเป็นอุปสรรคต่อกระบวนการอ่านจากหนังสือที่กำหนด นอกจากนั้นกลุ่มตัวอย่างจะเข้าร่วมในการสัมภาษณ์และการอ่านปากเปล่า การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. อาร์ เอส เอ็ม รวบรวมจากการเรียน 8 สัปดาห์ และวิเคราะห์ตามลำดับทางภาษาศาสตร์

2. การตอบจากการสัมภาษณ์ แยกประเภทตามตัวแปร คือ ยุทธวิธี

(Strategy) บุคคล (Person) ภาระงาน (Task) และการสอน (Instruction)

3. การอ่านปากเปล่า วิเคราะห์โดยใช้ Miscue Analysis

ผลการวิจัยพบว่า จำนวนคำที่เป็นปัญหาของกลุ่มตัวอย่างได้ลดลงจากการรายงานครั้งแรกของนักเรียน และคำที่เป็นปัญหาได้เปลี่ยนแปลงเป็นระดับคำที่เกิดจากกระบวนการความรู้ ความเข้าใจที่ซับซ้อนมากขึ้น นอกจากนั้นความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนยังเพิ่มขึ้นอย่างเด่นชัด ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวในครั้งนี้ได้ยอมรับวิธีการอาร์ เอส เอ็ม เป็นพื้นฐานการสอนในชั้นเรียนที่มีประโยชน์

ต่อมาในปี ค.ศ. 1983 ฮอจ (Hoge. 1983 : 52 - 55) ได้นำเอาวิธีการอาร์ เอส เอ็ม มาใช้ในโครงการการอ่านเพื่อความเข้าใจกับนักเรียนใน School of the Ozarks, Branson ในรัฐมิสซูรี และได้เสนอวิธีการจำแนกประเภทของคำที่มีปัญหา (Miscue Type) พร้อมทั้งยุทธวิธีในการแก้ปัญหาไว้ดังนี้

1. คำที่ไม่รู้จัก (Unfamiliar Words) ใช้วิธีการสอนรวมทั้งชั้น เนื่องจากเป็นคำที่เป็นปัญหาที่พบมากที่สุดจากการรายงานของผู้เรียน ปัญหานี้แก้ไขได้โดยการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการเดาความหมายจากการแนะ (Cues) เช่น เมื่อผู้เรียนพบคำที่เป็นปัญหาให้อ่านข้ามคำนั้น เพื่อพิจารณาคำแนะอื่นที่จะช่วยให้เข้าใจความหมายได้ นอกจากนั้นอาจใช้การเขียนประโยคที่มีคำที่มีปัญหาลงบนกระดาน แล้วเว้นช่องว่างแทนที่คำที่มีปัญหาเหล่านั้นและให้นักเรียนช่วยกันเดาคำที่ตัดออกไปจากเนื้อความของประโยคนั้น

2. คำที่ไม่รู้ความหมาย (Unknown Words) ให้ผู้เรียนเดาคำที่ไม่รู้ความหมาย โดยดูจากอักษรตัวแรกของคำที่ครูแนะให้ประกอบกับพิจารณาหาข้อความใกล้เคียงที่จะสามารถชี้แนะความหมายได้

3. ชื่อเฉพาะและคำแทน (Proper Names and Substitutions) จากการรายงานคำที่เป็นปัญหาที่พบโดยทั่วไปของนักเรียน คำอีกชนิดหนึ่งก็คือชื่อเฉพาะและคำแทน ผู้สอนสามารถแก้ปัญหาได้โดยให้ผู้เรียนใช้ยุทธวิธีตั้งชื่อ (Goodman and Burke. 1980) อาจใช้อักษรชื่อเล่น หรือตำแหน่ง (Place Holder) สำหรับชื่อที่ไม่คุ้นเคยแล้วอ่านต่อไป ซึ่งยุทธวิธีตั้งชื่อ (Naming Strategy) จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อผู้อ่าน ทำให้สามารถอ่านต่อไปได้โดยไม่จำเป็นต้องอ่านชื่อนั้นได้ และยังสามารถถามเกี่ยวกับชื่อนั้นได้ภายหลังหากมีความสำคัญ

นอกจากนั้นยังช่วยให้การอ่านไม่หยุดชะงัก หรือทำให้ความหมายขาดความต่อเนื่อง แต่อย่างไร

4. คำที่เป็นปัญหาซับซ้อน (Complex Miscues) ครูจำเป็นต้องอธิบายความหมายให้นักเรียนเข้าใจ เช่น

1. ส่วนวนภาษาที่ผิดแปลก
2. ภาษาถิ่น

ผลจากการใช้วิธีการ RSM พบว่าผู้เรียนสามารถเดาความหมายของคำส่วนมากได้อย่างเป็นที่น่าพอใจ แม้ว่านักเรียนยังคิดว่าการอ่านจำเป็นที่จะต้องรู้จัก และอ่านคำทุกคำได้ อย่างไรก็ตามวิธีการ RSM เป็นวิธีการสอนอ่านที่ยืดปัญหาที่เกิดขึ้นและรายงานโดยตัวผู้เรียนเองมากกว่าจะสอนจากแบบฝึกหัดที่นำมาจากหนังสือ หรือแบบเรียน ภาระในการสอนอ่านของครูก็คือการให้นักเรียนค้นหาความหมายของเรื่องี่อ่าน

และในปี ค.ศ. 1983 เชียร์รอน (Shearon, 1983 : 769 - A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบคำที่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่อ่านในใจ และอ่านปากเปล่า กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับเกรด 4 เรียนโดยอ่านปากเปล่าจากข้อความ 3 เรื่อง และเติมคำลงในข้อความโคลซอีก 3 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่าคำที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับความเกี่ยวข้องทางภาษาถิ่น การยอมรับด้านความหมาย ไวยากรณ์ และการจัดประเภททางไวยากรณ์ในการอ่านในใจ และการอ่านปากเปล่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

งานวิจัยในประเทศ

นอกจากงานวิจัยในต่างประเทศที่ได้ศึกษาการสอนโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องี่อ่าน (RSM) แล้ว ในส่วนของงานวิจัยในประเทศก็ได้มีผู้ทำการศึกษาเปรียบเทียบการสอนระหว่างวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องี่อ่าน (RSM) กับการสอนวิธีอื่น ๆ ดังนี้

กรรณิการ์ ทองทา (2528 : 63 - 66) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจและเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการสอนด้วยวิธีการอาร์ เอส เอ็ม และวิธีการโคลซ ได้สรุปผลว่านักเรียนทั้ง 2 กลุ่มมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษภายหลังการเรียน สูงกว่าก่อนการเรียน และพบว่านักเรียนที่มีระดับความ

สามารถในการอ่านสูงที่เรียนด้วยวิธีการ อาร์ เอส เอ็ม มีคะแนนสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถในการอ่านสูงที่เรียนด้วยวิธีโคลซ และทั้ง 2 กลุ่มมีเจตคติต่อการอ่านไม่แตกต่างกัน

นฤนาท ดวงมูสิทธิ (2532 : 77 - 78) ได้ศึกษาผลการสอนอ่านภาษาไทยด้วยวิธีการ อาร์ เอส เอ็ม และวิธีสอนแบบปกติในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้สรุปผลว่านักเรียนที่เรียนการอ่านด้วยวิธีการ อาร์ เอส เอ็ม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภายหลังการทดลองสูงกว่านักเรียนที่เรียนการอ่านด้วยวิธีสอนแบบปกติ และเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยก่อนการเรียนกับภายหลังการเรียนของนักเรียนที่เรียนการอ่านทั้ง 2 วิธี ปรากฏว่านักเรียนทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่าง มีเจตคติภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งนักเรียนที่เรียนการอ่านด้วยวิธีการ อาร์ เอส เอ็ม มีเจตคติต่อการอ่านหลังการทดลองสูงกว่านักเรียนที่เรียนการอ่านด้วยวิธีสอนแบบปกติ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่อง ที่อ่าน กับนักเรียนที่รับการสอนตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่อง ที่อ่าน กับนักเรียนที่รับการสอนตามคู่มือครู มีความสามารถในการเขียนแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่อง ที่อ่านระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. แบบแผนการทดลอง
5. วิธีดำเนินการทดลอง
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียนวัดพลับพลาชัย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 6 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 240 คน โดยมีเหตุผลในการเลือกโรงเรียนดังนี้

1. เป็นโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533)
2. มีจำนวนห้องเรียนเพียงพอและเหมาะสมต่อการทำวิจัยมากกว่าโรงเรียนอื่น ๆ

ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน

3. การจัดชั้นเรียนแต่ละห้องเรียน จัดในลักษณะคละกันระหว่างเด็กเก่งและเด็กที่เรียนอ่อน โดยดูจากคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538

4. ผู้บริหารและคณะครูเห็นความสำคัญของการวิจัยและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

5. มีความสะดวกในเรื่องการเดินทางระหว่างโรงเรียนกับที่พักของผู้วิจัยเอง ซึ่งทำให้ไม่กระทบกระเทือนในเรื่องของเวลาที่สอน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดพลับพลาชัย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 2 ห้องเรียน จากจำนวนห้องเรียนทั้ง 6 ห้องเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แล้วจับฉลากเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน

กลุ่มทดลองเรียนด้วย การสอนโดยให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน

กลุ่มควบคุมเรียนด้วย การสอนแบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
2. แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์
3. แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย
4. แผนการสอนภาษาไทยแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบคือ

4.1 แผนการสอนอ่านภาษาไทยโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่อง
ที่อ่าน (RSM) ใช้กับกลุ่มทดลอง

4.2 แผนการสอนอ่านภาษาไทยแบบปกติ (ตามแนวคู่มือครู) ใช้กับกลุ่ม
ควบคุม

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้
  - 1.1 ศึกษาเกณฑ์ ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับการสอนอ่าน
  - 1.2 ศึกษาเนื้อเรื่องสำหรับสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ

1.3 ศึกษาคำศัพท์ที่ใช้ในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 จากคู่มือการสอนภาษาไทยของกระทรวงศึกษาธิการ บทที่ 3 - 5

1.4 ศึกษาความสนใจในการอ่านของเด็กในช่วงอายุ 10 - 12 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุในระดับประถมศึกษาปีที่ 5

1.5 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบจากหนังสือ เทคนิคการเขียนข้อสอบของชวาล แพรัตกุล (2520 : 133 - 210) หนังสือการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทยของ จันทิมา พรหมโชติกุล (2529 : 55 - 125) และหนังสือแนวความคิดการสร้างข้อสอบของอลเลอร์ (Liler. 1979 : 472)

1.6 ศึกษาขอบข่ายของเนื้อหา จุดประสงค์การสอนอ่านที่กำหนดไว้ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และคู่มือการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

1.7 สร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย โดยวัดความเข้าใจในด้านการแปลความ ตีความ การวิเคราะห์ การประเมินและการสรุปความ ซึ่งแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ผู้วิจัยได้สร้างเป็นแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือกให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและครอบคลุมเนื้อหา จำนวนรวมทั้งสิ้น 60 ข้อ

1.8 นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 ท่าน คือ อาจารย์สถิตสิริ นาคยา ครูผู้สอนโรงเรียนวัดประยุรวงศาวาส อาจารย์ปราณี หนูเทศ ครูผู้สอนโรงเรียนมหาวิทยาลัยวัดทร กรุงเทพมหานคร อาจารย์วินัย มากระจันท์ หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสองพี่น้อง อาจารย์จินดา สุตโต ครูผู้สอนโรงเรียนวัดทุ่งคอก จังหวัดสุพรรณบุรี ตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงในเนื้อหาตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญ 3 ใน 4 ท่านเห็นด้วยจึงจะให้ได้

1.9 นำแบบทดสอบไปทดลองสอบ (Try Out) ครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนวัดชนะสงคราม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 50 คน และนำกระดาษคำตอบที่ได้จากการทดลองสอบมาตรวจให้คะแนน โดยถือเกณฑ์ดังนี้ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ หรือตอบเกินกว่า 1 แห่ง ให้ 0 คะแนน แล้วนำข้อสอบมาวิเคราะห์รายข้อ เพื่อหาค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และใช้ตารางสำเร็จรูปของ

จุง เตห์ ฟาน (Fan, 1952 : 1 - 32) คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยาก (P) ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ได้ข้อสอบ จำนวน 45 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากระหว่าง .27 - .70 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .20 - .43

1.10 นำข้อสอบที่คัดเลือกไว้ไปทดลองสอบ (Try Out) ครั้งที่ 2 กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 50 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR - 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson Formula 20) (Ferguson, 1981 : 438) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8976

2. แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนเรื่องจากประสบการณ์

2.1 ศึกษาเกณฑ์ ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับการสอนเขียน

2.2 ศึกษาเนื้อเรื่องจากบทเรียน คำและความหมายของคำที่ใช้ในระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากคู่มือการสอนภาษาไทยของกระทรวงศึกษาธิการ บทที่ 3 - 5

2.3 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบจากหนังสือ เทคนิคการเขียนข้อสอบของ ชวาล แพรัตกุล (2520 : 133 - 210) และการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทยของจันทิมา พรหมโชติกุล (2529 : 55 - 125) และแนวคิดการสร้างข้อสอบของ ออลเลอร์ (Oller, 1979 : 472)

2.4 ศึกษาขอบข่ายของเนื้อหา จุดประสงค์การสอนเขียนที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และคู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

2.5 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนภาษาไทยเป็นแบบ ทดสอบการเขียนเรื่องจากประสบการณ์ โดยวัดความสามารถในการเขียน นำเข้าเรื่อง ลำดับเหตุการณ์ เล่าเหตุการณ์ ความถูกต้องเหมาะสมในการใช้ภาษา รวมทั้งสรุปคติข้อคิด ที่ได้จากเรื่อง โดยกำหนดให้ความยาวประมาณ 10 บรรทัด

2.6 นำแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญสาขาการสอนภาษาไทย จำนวน 4 ท่านซึ่งเป็นบุคคลคณะเดียวกัน เพื่อตรวจความถูกต้องของภาษาที่ใช้ในคำสั่ง

2.7 เกณฑ์การตรวจให้คะแนนใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรื่อง เล่าจากประสบการณ์ของ นฤมล กังวาลไกล ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนตามตาราง ดังนี้

ตาราง 3 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน
1. นำเข้าเรื่อง	5
2. ลำดับเหตุการณ์	5
3. เล่าเหตุการณ์	5
4. ความถูกต้องเหมาะสมในการใช้ภาษา	5
5. คติข้อคิดที่ได้จากเรื่อง	5

2.8 นำแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนภาษาไทย เป็นการเขียนเรื่องจากประสบการณ์ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนวัดชนะสงคราม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น โดยครูผู้สอนกลุ่มทักษะภาษาไทย รวมจำนวน 2 ท่าน เพื่อหาความสอดคล้องของผู้ตรวจ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .8409

3. แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยมีลำดับขั้นในการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ และศึกษาแนวการสร้างแบบสอบถามเจตคติในการเรียนภาษาไทยของ นฤมล กังวาลไกล

3.2 สร้างแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของ ลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 38 ข้อ เป็นข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาไทย จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นบุคคลคณะเดียวกันพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

3.3 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนวัดชนะสงคราม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน

3.4 นำแบบสอบถามจากข้อ 3.3 มาตรวจให้คะแนนโดยกำหนดน้ำหนักคะแนนในแต่ละข้อ ดังนี้คือ

	ข้อความที่เป็นบวก	ข้อความที่เป็นลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วย	4 คะแนน	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน	5 คะแนน

3.5 นำผลการตรวจให้คะแนนของแบบสอบถามวัดเจตคติมาหาค่าจำแนก โดยการแจกแจงแบบที (t-distribution) คัดเลือกข้อคำถามที่ค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ข้อคำถามจำนวน 17 ข้อ ซึ่งมีค่า t ระหว่าง 2.00 - 6.00

3.6 นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้วไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนวัดชนะสงคราม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน แล้วนำผลมาตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.763

4. แผนการสอนอ่านภาษาไทย มีลำดับชั้นในการสร้างดังนี้

4.1 ศึกษาหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และคู่มือครูที่เกี่ยวกับการอ่าน เพื่อพิจารณาจุดมุ่งหมายและขอบข่ายเนื้อหา

4.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 5

4.3 ศึกษาเนื้อเรื่องจากแบบเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา ในบทที่ 3 - 5 และคำศัพท์ต่าง ๆ ที่ใช้ในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 จากคู่มือการสอนภาษาไทย ของกระทรวงศึกษาธิการ

4.4 ศึกษาหลักการอ่านและวิธีการ RSM จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่างๆ

4.5 ศึกษาการสร้างแผนการสอนอ่านจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่

เกี่ยวข้องกับการสอน การสร้างแผนการสอน และการเขียนบันทึกการสอน

4.6 นำเนื้อเรื่องมาทำแผนการสอนแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ

4.6.1 แผนการสอนอ่านภาษาไทยโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหา
จากเรื่องที่อ่าน (RSM)

4.6.2 แผนการสอนอ่านภาษาไทยโดยวิธีสอนแบบปกติ (ตามแนวคู่มือครู)

4.6.1 แผนการสอนอ่านภาษาไทยโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหา
จากเรื่องที่อ่าน (อาร์ เอส เอ็ม) โดยศึกษาลำดับขั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใน
การสอน (Reader Selected Miscues : Getting More from Sustained Silent Reading
(Watson. 1978 : 78 - 85) และ A Comprehension entered Reading Program Using Selected
Miscues (Hoge. 1983 : 52 - 55)

4.6.2 แผนการสอนอ่านภาษาไทยโดยวิธีการสอนแบบปกติ โดยศึกษาจาก
คู่มือครูของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอน
ภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

แผนการสอนทั้ง 2 รูปแบบ แต่ละเรื่องแบ่งเป็นหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. สาระสำคัญ
2. จุดประสงค์การเรียนรู้
3. เนื้อหา
4. กิจกรรมการเรียนการสอน
5. สื่อการเรียนการสอน
6. การวัดและประเมินผล

4.7 นำแผนการสอนเสนอให้ประธานและกรรมการผู้ควบคุมปริญญาบัตร
ตรวจแก้ไข โดยพิจารณาจากสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนที่จะช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายและการวัดผลและประเมินผล

4.8 นำแผนการสอนไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดชนะสงคราม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทดลอง เพื่อดูความเหมาะสมของเวลาที่ใช้สอนและข้อบกพร่องอื่น ๆ แล้วนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมเพื่อใช้สอนต่อไป

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ใช้แบบแผนการทดลอง แบบ Randomized Control - Group Posttest - only Design ดังแสดงในตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 4 แบบแผนการทดลอง

Random Assigned	Treatment	Posttest
R Experiment Group	X	O _E
R Control Group	~X	O _C

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

- X แทน การจัดการกระทำในกลุ่มทดลองที่สอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM)
- ~X แทน การจัดการกระทำในกลุ่มควบคุมที่สอนอ่าน โดยวิธีการสอนแบบปกติ
- E แทน กลุ่มทดลอง
- C แทน กลุ่มควบคุม
- O แทน การทดสอบหลังการทดลอง
- R แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ให้กลุ่มทดลองเรียนโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) กลุ่มควบคุมเรียนโดยวิธีการสอนแบบปกติ ซึ่งดำเนินการสอนโดยผู้วิจัยเป็นผู้สอน นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มด้วยตนเอง โดยใช้เนื้อหาเดียวกันตามแผนการสอนที่จัดทำขึ้น
  - 1.1 กลุ่มทดลองเรียนการอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) ซึ่งมีกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับขั้นตอนดังนี้
    - 1.1.1 ครูบอกจุดประสงค์การเรียนและนำเข้าสู่บทเรียน
    - 1.1.2 ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องจากบทเรียน โดยให้อ่านในใจจนจบเรื่อง เมื่อพบคำที่เป็นปัญหา (Miscues) ให้ทำเครื่องหมายไว้ที่คำนั้นแล้วอ่านต่อไปจนจบ
    - 1.1.3 ให้นักเรียนเลือกคำที่เป็นปัญหา ซึ่งทำให้ไม่เข้าใจข้อความที่อ่านมา ประมาณ 3 - 4 คำ หรืออาจน้อยกว่านั้นก็ได้ แล้วลอกประโยคซึ่งมีคำที่เป็นปัญหาลงในกระดาษที่ครูแจกให้ส่งครู
    - 1.1.4 ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละประมาณ 5 - 6 คน โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายคำที่เป็นปัญหาในด้านความหมายของคำ และคำหรือข้อความที่ช่วยในการเดาความหมายของคำ ถ้านักเรียนส่วนใหญ่เลือกคำที่เป็นปัญหาอย่างเดียวกัน ครูและนักเรียนทั้งชั้นร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำนั้น ๆ
    - 1.1.5 ให้ตัวแทนของนักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานการอภิปรายเกี่ยวกับความหมายของคำที่เป็นปัญหา และการแก้ปัญหาคำที่ไม่เข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน ให้นักเรียนทั้งชั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูเป็นผู้ซักถาม และช่วยเหลือแนะนำในการอภิปราย (ถ้ามีคำซ้ำกันครูจะตัดการอภิปรายคำที่ซ้ำกันของบางกลุ่มออก)
    - 1.1.6 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญ ข้อคิด คติ สาระประโยชน์ และเรียงลำดับเหตุการณ์จากเนื้อเรื่อง
    - 1.1.7 ให้นักเรียนตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น ทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนคำตอบส่งครู
  - 1.2 กลุ่มควบคุม เรียนการอ่านด้วยวิธีสอนตามแนวคู่มือครู ซึ่งมีกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 ครูบอกจุดประสงค์การเรียนรู้ และนำเข้าสู่บทเรียน

1.2.2 ครูกำหนดคำมาให้ให้นักเรียนอ่านออกเสียงจากบัตรคำ ซึ่งเป็นคำที่ปรากฏในบทเรียน

1.2.3 ครูอธิบายให้นักเรียนแบ่งกลุ่มค้นหาความหมายของคำจากพจนานุกรม หรือครูอธิบายศัพท์ สำนวนจากเนื้อเรื่องให้นักเรียนฟัง

1.2.4 นักเรียนเสนอรายงานเขียนบนกระดานดำ และติดรายงานไว้ที่ป้ายนิเทศ พร้อมทั้งคัดลอกคำและความหมายจากป้ายนิเทศลงในสมุด

1.2.5 ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องโดยการอ่านในใจและอ่านออกเสียง โดยอ่านพร้อมกันทั้งชั้น อ่านเป็นกลุ่ม อ่านเป็นรายบุคคล ครูคอยแนะนำ แก้ไข ให้นักเรียนอ่านให้ถูกต้อง

1.2.6 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญ ข้อคิด คติ สาระประโยชน์ และเรียงลำดับเหตุการณ์จากเนื้อเรื่อง

1.2.7 ให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง และแสดงความคิดเห็นทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและเขียนคำตอบส่งครู

2. เวลาที่ทำการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการสอนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 ใช้เวลาเรียนทั้งหมด 150 คาบ คาบละ 20 นาที

3. เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบมาทดสอบหลังการเรียน (Posttest) กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม เพื่อศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียนของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม

4. นำแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยให้กลุ่มทดลองทำเพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาไทยระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ความสามารถทางการเขียน ภายหลังจากทดลองสอนระหว่างกลุ่มที่เรียนการอ่าน โดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) กับ กลุ่มที่เรียนการอ่านโดยวิธีการสอนแบบปกติ โดยใช้สถิติค่าที่เป็นแบบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระ (t-test for Independent sample)

2. เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยภายหลังการทดลองสอนภายในกลุ่มของกลุ่มที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) ระหว่างนักเรียนเพศชายและนักเรียนเพศหญิงโดยใช้สถิติค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระ (t-test for Independent sample)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน โดยใช้เทคนิค 27% ในการวิเคราะห์ข้อสอบ ของ จุง เดท์ ฟาน

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

โดยคำนวณจากสูตร KR - 20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson

Formula 20)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
n	แทน	จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ
S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ
p	แทน	สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ
		จำนวนคนที่ทำถูก
		จำนวนคนทั้งหมด
q	แทน	สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือ คือ $1 - p$
$\sum pq$	แทน	ผลบวกของผลคูณระหว่างจำนวนคนที่ทำถูกกับจำนวนคนที่ทำผิดในแต่ละข้อ

1.3 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการตรวจให้คะแนนของการวัดความสามารถทางการเขียนภาษาไทย โดยคำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยใช้สูตร

$$r_{xy} = \frac{N\sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[(N\sum x^2 - \sum x)^2][(N\sum y^2 - \sum y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
$\sum x$	แทน ผลรวมของคะแนน x
$\sum y$	แทน ผลรวมของคะแนน y
$\sum x^2$	แทน ผลรวมของ x แต่ละตัวยกกำลังสอง
$\sum y^2$	แทน ผลรวมของ y แต่ละตัวยกกำลังสอง
$\sum xy$	แทน ผลรวมของผลคูณ x กับ y ทุกคู่
N	แทน จำนวนคน (case)

1.4 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย โดยนำคะแนนของแต่ละคนมาเรียงลำดับจากสูงไปต่ำแล้วคำนวณค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% แบ่งกลุ่ม เลือกผู้ที่ได้คะแนนสูงเป็นกลุ่มสูง และผู้ที่ได้คะแนนต่ำเป็นกลุ่มต่ำ แล้วนำคะแนนทั้งสองมาวิเคราะห์โดยใช้ t-test จากสูตร (Edwards. 1957 : 139)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

t	แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
$\bar{x}_1$	แทน คะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อของคนในกลุ่มสูง
$\bar{x}_2$	แทน คะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อของคนในกลุ่มต่ำ
S_1^2	แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
S_2^2	แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ

- N_1 แทน จำนวนคนตอบแบบสอบถามในกลุ่มสูง
 N_2 แทน จำนวนคนตอบแบบสอบถามในกลุ่มต่ำ

1.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเจตคติโดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α - Coefficient) คำนวณจากสูตร (ลิ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 171 - 172)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

- α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
 S_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ยโดยคำนวณจากสูตร (Ferguson. 1981 : 49)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

- $\bar{x}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

2.2 หาค่าความแปรปรวนของคะแนน โดยคำนวณจากสูตร (Ferguson.

1981:69)

$$S^2 = \frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนน
x^2	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนของนักเรียนในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระ (t-test for Independent sample)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1-1) S_1^2 + (n_2-1) S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง
	$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มทดลอง
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มควบคุม
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม

3.2 เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงในกลุ่มทดลองโดยใช้สถิติค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระ (t-test for Independent sample)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ดังนี้

n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
t	แทน	ค่าสถิติ t
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านภายหลังการทดลองสอนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม
2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางการเขียนภายหลังการทดลองสอนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม
3. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยภายหลังการทดลองสอนของกลุ่มทดลองระหว่างนักเรียนเพศชายและนักเรียนเพศหญิง

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านภายหลังการทดลองสอนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยได้ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติค่าที่แบบสองกลุ่มที่เป็นอิสระ (t-test for independent group) ผลปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านภายหลังการทดลองสอนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

ค่าสถิติ	n	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มตัวอย่าง				
กลุ่มทดลอง	30	37.466	3.360	12.850*
กลุ่มควบคุม	30	31.966	2.861	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 1 โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) มีความเข้าใจในการอ่านมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางการเขียนภายหลังการทดลองสอนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยได้ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติค่าที่แบบสองกลุ่มที่เป็นอิสระ (t-test for independent group) ผลปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางการเขียนภายหลังการทดลองสอนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

ค่าสถิติ	n	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มตัวอย่าง				
กลุ่มทดลอง	30	22.46	1.516	4.63*
กลุ่มควบคุม	30	20.70	3.355	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีความสามารถทางการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 2 โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) มีความสามารถทางการเขียนมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

3. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยภายหลัง

การทดลองสอนของกลุ่มทดลองระหว่างนักเรียนเพศชายและนักเรียนเพศหญิง

ผู้วิจัยได้ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติค่าที่แบบสองกลุ่มที่เป็นอิสระ (t-test for independent group) ผลปรากฏดังตาราง 7

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยภายหลังการทดลองสอนของกลุ่มทดลองระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

ค่าสถิติ	n	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง				
นักเรียนชาย	15	74.26	2.92	0.33
นักเรียนหญิง	15	74.46	2.98	

จากตาราง 7 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 3

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM)

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่านกับวิธีสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่านกับวิธีสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้วิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่านกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่านกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีความสามารถในการเขียนแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่านระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดพลับพลาชัย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 2 ห้องเรียน จากจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 6 ห้องเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย แล้วจับฉลากเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียนและกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นเนื้อหาจากหนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 ในเรื่องต่อไปนี้

- บึงนกน้ำ
- อยู่กันอย่างไหนให้มีความสุข
- บทละคร เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย

1. แผนการสอนภาษาไทยแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ
  - 1.1 แผนการสอนอ่านภาษาไทยโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่อง ที่อ่าน (RSM) ใช้กับกลุ่มทดลอง
  - 1.2 แผนการสอนอ่านภาษาไทยแบบปกติ (ตามแนวคู่มือครู) ใช้กับกลุ่มควบคุม
2. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย เรื่อง บึงนกน้ำ อยู่กันอย่างไหนให้มีความสุข และรามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร เป็นแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ มีค่าความยาก (p) ระหว่าง .27 - .70 ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง .20 - .43 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.8976
3. แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนเป็นแบบทดสอบวัดการนำเข้าเรื่องการลำดับเหตุการณ์ การเล่าเหตุการณ์ ความถูกต้องเหมาะสมในการใช้ภาษาและการสรุป คติข้อคิดที่ได้จากเรื่อง จำนวน 1 ข้อ และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการตรวจให้คะแนน 0.8409

4. แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย จำนวน 17 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ระหว่าง 2.00 - 6.00 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.763

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ให้กลุ่มทดลองเรียนโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) กลุ่มควบคุมเรียนโดยวิธีการสอนแบบปกติ ซึ่งดำเนินการสอนโดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มด้วยตนเอง โดยใช้เนื้อหาเดียวกันตามแนวการสอนที่สร้างขึ้น

2. เวลาที่ทำการทดลองผู้วิจัยดำเนินการสอนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 ใช้เวลาเรียนทั้งหมด 150 คาบ คาบละ 20 นาที

3. เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบมาทดสอบหลังการเรียน (Posttest) กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม เพื่อศึกษาความเข้าใจในการอ่านความสามารถทางการเขียนของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม

4. นำแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยให้กลุ่มทดลองทำเพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาไทยระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ความสามารถทางการเขียนภายหลังการทดลองสอนระหว่างกลุ่มที่เรียนการอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) กับกลุ่มที่เรียนการอ่านโดยวิธีการสอนแบบปกติ โดยใช้สถิติค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระ (t-test for Independent sample)

2. เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยภายหลังการทดลองสอนภายในกลุ่มของกลุ่มที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) ระหว่างนักเรียนเพศชายและนักเรียนเพศหญิงโดยใช้สถิติค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระ (t-test for Independent sample)

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีสอนแบบปกติ มีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธี

การให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) มีคะแนนเฉลี่ยของความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีสอนแบบปกติ

2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) มีความสามารถทางการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีสอนแบบปกติ

3. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) ระหว่างเพศชายและเพศหญิงมีเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) และวิธีสอนแบบปกติ ผลปรากฏว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) มีความเข้าใจในการอ่านมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีสอนแบบปกติ

ทั้งนี้เนื่องมาจากวิธีการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) เน้นกระบวนการเรียนการสอนที่ทำให้ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านในด้านการแปลความ การตีความ การวิเคราะห์ การประเมิน และการสรุปความจากเนื้อเรื่องใหม่ที่เป็นหลักมากกว่าที่จะให้นักเรียนท่องจำเพียงอย่างเดียว ดังเช่นขณะที่อ่านนักเรียนจะฝึกการเดาความหมายของคำที่มีปัญหาบางคำโดยอาศัยความรู้พื้นฐานและประสบการณ์เดิมมาปรับให้เข้ากับบริบทของข้อมูลและความคิดใหม่ในบทเรียนทำให้มีโอกาสที่จะทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่องที่อ่านได้ พร้อมทั้งนำคำที่มีปัญหาที่เลือกไว้มาอภิปรายภายในกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดซึ่งกันและกัน เป็นการช่วยให้นักเรียนรู้จักแสดงออกซึ่งความคิดได้อย่างมีเหตุมีผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้สามารถแปลความหมายหรือตีความหมายของคำหรือประโยคได้ง่ายขึ้น จึงส่งผลให้ความ

เข้าใจในการอ่านชัดเจนขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของบอนด์และทิงเกอร์ (Bond and Tinker) ที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่านที่ว่า “ความเข้าใจในการอ่านมีพื้นฐานมาจากการเข้าใจความหมายของคำเมื่อเข้าใจศัพท์ก็ย่อมทำให้เกิดความคิดที่นำไปใช้ในการอ่านทำให้เข้าใจประโยค ข้อความ ตลอดจนเนื้อเรื่องที่อ่านได้ดี” และการรวมกลุ่มนี้เองก็ได้อาศัยหลักการตามทฤษฎีสนามของเลวิน (Lewin’s Field Theory) ที่กล่าวว่า “การรวมกลุ่มแต่ละครั้งจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มในรูปการกระทำ (Action) ความรู้สึก (Feeling) และความคิด (Thinking)” ซึ่งเป็นองค์ประกอบร่วมกัน อันเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนค้นพบปัญหาและแก้ปัญหาด้วยตนเอง รู้จักคิดเป็น มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น จึงอาจกล่าวได้ว่า วิธีการสอนอ่านแบบ (RSM) เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถนำมาช่วยแก้ปัญหาในด้านการอ่านของนักเรียนในระดับประถมศึกษาตอนปลายได้เป็นอย่างดี ดังที่ผลการวิจัยของ กรรณิการ์ ทองทา (2528 : 63) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นฤนาท ดวงมุสิทธิ (2531 : 79) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยภายหลังการทดลองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการวิจัยของ ฮอจ (Hoge. 1982 : 447 - A) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านโดยการใช้วิธีการ (RSM) ผลการวิจัยพบว่าความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างเด่นชัด

2. นักเรียนที่เรียนการอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) มีความสามารถทางการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์สูงกว่านักเรียนที่เรียนการอ่านด้วยวิธีสอนแบบปกติ ทั้งนี้เนื่องมาจากวิธีการสอนที่มุ่งเน้นกระบวนการที่ร่วมกันระหว่างการอ่านและการคิดเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาทางด้านทักษะการเขียนให้มีประสิทธิภาพที่มีส่วนสัมพันธ์กันโดยตรงเสมอ โดยจะเห็นได้จากการฝึกให้นักเรียนได้ใช้ทักษะความสามารถทางการเขียนโดยเน้นที่การนำเข้าเรื่อง ลำดับเหตุการณ์ เล่าเหตุการณ์ ความถูกต้องเหมาะสมในการใช้ภาษา และสรุปคติข้อคิดที่ได้จากเรื่อง ซึ่งอยู่ในขั้นของการอภิปรายและสรุปผล

(ขั้นที่ 3) โดยก่อนหน้านั้นครูได้จัดแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มได้มีส่วนร่วมในการอภิปรายเกี่ยวกับคำที่มีปัญหาที่พบขณะอ่านในใจ และเล่าเหตุการณ์บางตอนที่กลุ่มได้รับมอบหมายพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นในเหตุการณ์สำคัญของเรื่องโดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะ อันเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ และครู ที่มีส่วนทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยความเข้าใจจากสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นประสบการณ์ตรงของนักเรียนเองได้ อีกประการหนึ่งของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น สืบเนื่องมาจากวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) ได้คำนึงถึงความพร้อมในด้านร่างกายและวุฒิภาวะของนักเรียนเป็นประการสำคัญ ซึ่งการพัฒนาทางด้านภาษาไม่ว่าด้านการฟัง การพูด การอ่าน หรือการเขียน ล้วนแล้วแต่ต้องอาศัยความพร้อมของอวัยวะและกล้ามเนื้อที่จะเอื้ออำนวยให้เด็กมีทักษะทางภาษาที่พัฒนาขึ้นไปตามวัยได้ ดังที่ทฤษฎีของธอร์นไดค์ที่ได้ตั้งกฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) โดยกล่าวว่า “ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เมื่อมีความพร้อมที่จะเรียน ความพร้อมช่วยให้สามารถเรียนได้ด้วยความเร็วและประสิทธิผล” ดังนั้นเมื่อนักเรียนเกิดการเรียนรู้ นั้นแสดงถึงความพร้อมของนักเรียน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การอ่านบทเรียนของนักเรียนมีประสิทธิภาพ โดยสามารถนำมาถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาเขียนสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจได้ถูกต้อง โดยเฉพาะลักษณะการเขียนลำดับเหตุการณ์นั้น นักเรียนสามารถเขียนตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหลัง มีความสมเหตุสมผลของความต่อเนื่องในแต่ละเหตุการณ์นั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี และนำมาสรุปคติข้อคิดที่ได้จากเรื่อง ซึ่งเป็นการแสดงแนวคิดที่เป็นของตนเองได้ ทั้งนี้เพราะการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการคิด คือให้นักเรียนได้พูดและแสดงความคิดเห็น เพื่อส่งเสริมการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น

3. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่เรียนการอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) มีเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้

ทั้งนี้เนื่องมาจาก นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีลักษณะการเรียนในส่วนของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มสนใจที่จะแสดงความคิดเห็นโต้ตอบกันด้วยเหตุผลตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มที่ได้กำหนดไว้ มีความพอใจ ความกระตือรือร้น ที่ได้มีโอกาสแสดงออกหน้าชั้นเรียน ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการแสดงบทบาทสมมุติ การแสดงไปคำ

หรือการสรุปความคิดเห็นของกลุ่มหน้าชั้นเรียนก็ตาม ผู้วิจัยสังเกตว่าทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิงต่างก็ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเหล่านี้อย่างเต็มใจและสนุกสนาน ส่งผลให้เป็นไปตามเป้าหมายของการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) ที่จัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียนซึ่งต้องการความมีอิสระทางความคิดและการกระทำ ดังนั้นเด็กจะรู้สึกเบื่อและรู้สึกเคร่งเครียดต่อเมื่อต้องนั่งฟังครูอธิบายเพียงอย่างเดียวเป็นเวลานาน ๆ ทั้งนี้การจัดกิจกรรมกลุ่มสมาชิกในกลุ่มจะมีการแต่งตั้งหัวหน้ากลุ่ม เลขานุการกลุ่ม พร้อมด้วยสมาชิกคนอื่น ๆ ที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายภายในกลุ่มร่วมกัน ซึ่งเป็นวิธีการที่ต้องการให้นักเรียนรู้จักความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองที่มีต่อส่วนรวม จึงทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองที่ได้รับการยอมรับจากเพื่อน ๆ และขณะเดียวกันก็จะยอมรับบทบาทซึ่งกันและกัน ส่งผลให้การปฏิบัติงานภายในกลุ่มเป็นไปตามเป้าประสงค์ที่วางไว้และการได้รับการยอมรับนี้เอง จึงเป็นแรงเสริมในอันที่จะทำให้นักเรียนยอมให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ ดังนั้น การจัดกิจกรรมกลุ่มจึงไม่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการเรียนการสอนโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) แต่อย่างไรก็ตาม บางครั้งผู้วิจัยได้นำเกมรูปแบบต่าง ๆ มาสอดแทรกในระหว่างการเรียนทำให้เห็นชัดเจนว่า ทั้งกลุ่มนักเรียนชายและนักเรียนหญิงต่างมีปฏิริยาตอบสนองในทางบวก ได้แก่ ความสนใจ ความสนุกสนานร่าเริง อันเป็นเจตคติในแง่บวกของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนวิชาภาษาไทย ดังนั้น เมื่อนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยแล้ว ย่อมก่อให้เกิดผลดีในการมองเห็นคุณค่าของวิชาภาษาไทยในมุมมองที่หลากหลายได้เป็นอย่างดี จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลให้คะแนนเจตคติในทางบวกต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงของกลุ่มทดลองในด้านกิจกรรมการเรียน การนำไปใช้และคุณค่าของวิชาภาษาไทยมีความใกล้เคียงกันมาก และจากการตรวจสอบข้อความเป็นเจตคติในทางลบปรากฏว่าทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิงไม่มีเจตคติในทางลบที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยเลย ซึ่งพอสรุปได้ว่าการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) มีผลต่อการสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงอย่างเท่าเทียมกัน ดังที่ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่รวมทฤษฎีย่อยของพาฟลอฟ (Pavlov) วัตสัน (Watson) และสกินเนอร์ (Skinner)

เชื่อว่า “เจตคติเกิดจากการเรียนรู้และเราสามารถส่งเสริมได้ ในทำนองเดียวกันกับการฝึกนิสัยบุคคลจะสร้างเจตคติต่อสิ่งใด ๆ ย่อมเกิดจากกระบวนการวางเงื่อนไขหรือการได้รับการเสริมแรง (กฤษณา ศักดิ์ศรี. 2530 : 207)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในด้านการเรียนการสอน

1.1 ครูผู้สอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาตอนปลาย อาจนำรูปแบบการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) ไปใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยต่อไปได้แต่สิ่งที่ครูควรคำนึงถึงเพื่อให้นักเรียนทำความเข้าใจกับบทเรียนที่อ่านได้ง่ายขึ้นเป็นอันดับแรกก็คือ การตรวจสอบความรู้พื้นฐานและประสบการณ์เดิมของนักเรียนทุกคน เช่น การสนทนาซักถาม การสังเกต การใช้กิจกรรมต่าง ๆ ในการนำเข้าสู่บทเรียน หรือการใช้แบบฝึกและแบบทดสอบที่สร้างขึ้นและหาคุณภาพแล้ว เป็นต้น

1.2 ในการสอนอ่านภาษาไทยโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) นี้ทำให้ครูมีโอกาสกระตุ้นนักเรียนได้มาก ฉะนั้น ครูควรศึกษาลักษณะนิสัยเฉพาะตัวของนักเรียนทุกคนอย่างใกล้ชิด เพื่อหากลวิธีกระตุ้น ยั่วยุ ให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน เพื่อให้นักเรียนมีความพร้อมและเต็มใจทำกิจกรรม กล่าวพูด กล่าวแสดงเหตุผล ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนโดยวิธีการ (RSM) ประสบความสำเร็จและมีบรรยากาศที่ดีในการเรียน

1.3 นักเรียนในกลุ่มที่จะเรียนการอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) ควรจะได้มีการฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม การอภิปรายกลุ่ม และการรายงานหน้าชั้นเป็นรายบุคคล ก่อนการเรียนโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) ก็จะทำให้ นักเรียนเข้าใจถึงการแสดงเหตุผล การรับฟังเหตุผลและมีความคล่องตัวในการร่วมกิจกรรม ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนการอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.4 ช่วงเวลาในการอ่าน และการทำความเข้าใจเนื้อเรื่องด้วยตนเองเป็นช่วงเวลาที่มีความสำคัญต่อการเรียนการอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่

อ่าน (RSM) มาก จึงควรใช้เวลาในช่วงนี้ให้มากพอที่นักเรียนจะอ่านย้อนเพื่อทำความเข้าใจได้

1.5 ในการสอนอ่านภาษาไทยหากครูผู้สอนต้องการให้นักเรียนมีความสามารถในการแปลความ ตีความ วิเคราะห์ ประเมิน และการสรุปความได้ ครูผู้สอนควรมีแบบฝึกหัดและแบบทดสอบที่เน้นทักษะดังกล่าวข้างต้นไม่ควรฝึกการตอบคำถามที่เน้นความจำมากเกินไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยการสอนโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) เปรียบเทียบกับวิธีการสอนวิธีอื่น ๆ เช่น การสอนแบบสืบสวนสอบสวน การสอนแบบอภิปราย

2.2 ควรมีการศึกษาค้นคว้าความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีระดับความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง ต่ำ ที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) ว่าจะมีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

2.3 ควรมีการทดลองสอนโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) กับนักเรียนในเนื้อหาวิชาอื่น ๆ เช่น กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) ในระดับประถมศึกษาทั้งในการสอนปกติ สอนซ่อมเสริมเพื่อศึกษาความเข้าใจในการอ่านความสามารถทางการเขียนและเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในระดับนี้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรรณิการ์ ทองทา. การเปรียบเทียบความเข้าใจและเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการสอนด้วยวิธีการอาร์ เอส เอ็ม และวิธีโคลซ. ปรินฎยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

กรรณิการ์ พวงเกษม. ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2533.

กัลยา ตูลพิจิตร. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านในวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กระหว่างวิธีสอนแบบวรรณิ กับวิธีสอนตามคู่มือครู. ปรินฎยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

กฤษณา ศักดิ์ศรี. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนคร, 2530.

จันทิมา พรหมโชติกุล. การเขียนข้อสอบภาษาไทย. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2529.

จิราพร ทรายคำ. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือการสอนภาษาไทย. ปรินฎยานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

จินตนา ไบกาชฎี. การเขียนสื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2520.

เจียมจิต หัวหาญ. การส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและความคงทนในการจำโดยวิธีนำเรื่อง 3 แบบ. ปรินฎยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.

ชวาล แพรัตกุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2520.

_____. เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2506.

ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล. “อ่านเพื่อเรียนต้องเรียนการอ่าน.” คู่มือแนะวิธีการเรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.

- ทวีป อภิลิทธิ. “การอ่านออกเขียนได้ จุดเริ่มต้นของการพัฒนาคุณภาพชีวิต,” วารสารการศึกษานอกโรงเรียน. 21 (17) : 53 - 56 ; ตุลาคม - พฤศจิกายน 2526.
- นพดล จันทร์เพ็ญ. การใช้ภาษาไทย. ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี : สำนักพิมพ์ต้นอ้อ, 2531.
- มาลินี บพิตรสุวรรณ. การเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนและแรงจูงใจในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- นฤนาท ดวงมุสิทธิ. ผลการสอนอ่านภาษาไทยด้วยวิธีการ อาร์ เอส เอ็ม และวิธีสอนแบบปกติในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- นฤมล กังวาลไกล. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- น้ำเพชร จำปาทอง. การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- บันลือ พฤกษ์วัน. อุปเทศการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาแนวบูรณาการทางการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- _____. มิติใหม่ในการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2532.
- ปริญฉัตร พรหมศรี. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียนและความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามรูปแบบเอริกา (ERICA MODEL) และวิธีสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

ประเทิน มหาพันธ์. การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2523.

_____. การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2530.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ : การวัด การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2526.

ประยูร แจงจบ. ประเภทและตำแหน่งของคำถามประกอบบทเรียนที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านของการจำเนื้อหาบทเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดภูเก็ต. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.

พรทิพย์ สิมโน. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

พิศมัย ชุ่มจิตร. การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้น ม.1 ที่เรียนโดยวิธีการสอนอ่านแบบ เอส. เอส. อาร์ กับวิธีสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

ไพศาล หวังพานิช. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 2526.

มลลิกา ภักดิ์ณรงค์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียนและทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดนครราชสีมาที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ทวีกิจการพิมพ์, 2524.

_____. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.

วรรณ แก้วแพรง. คู่มือการสอนเขียนชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2526.

- วรรณีย์ โสมประยูร. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- _____. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2537.
- วัลภา ศศิวิมล. “การเปรียบเทียบสัมฤทธิผลทางการอ่านขั้นดีความก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านขั้นดีความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.” วิจัยสนเทศ. 79 : 15 - 20 ; เมษายน - พฤษภาคม 2530.
- วาสนา เกตุนาค. การสอน. กรุงเทพฯ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2521.
- วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ. การใช้ภาษาไทย (ไทยเอง). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2522.
- ศึกษานิเทศก์, กระทรวง. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. (ฉบับปรับปรุง 2533) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2535.
- _____. แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร, 2535.
- สนิท ตั้งทวี. ศิลปะการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2531.
- สุโขทัยธรรมาราช, มหาวิทยาลัย, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. การสอนกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย) หน่วยที่ 1 - 8. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, 2529.
- สุจรีต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- สุดารัตน์ ปิยะมโนธรรม. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531. อัดสำเนา.
- สุธามาศ สังข์ลาโพธิ์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนคำ และความคงงานในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

- สุธีพร ปาคะดี. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียน และการระลึก
สิ่งที่อ่านได้ในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอน
แบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- สุวัฒน์ จันทร์ลอย. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านความเข้าใจในการอ่านสมรรถภาพ
การอ่านเร็วและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
จากชุดการอ่านที่มีคำถามก่อนการอ่าน ระหว่างอ่านและหลังอ่าน. ปรินญาณิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. เอกสารเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับกระบวนการคิด.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. เอกสารอัดสำเนา.
- _____ คู่มือวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและพัฒนา
การอ่าน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- หะชันน่า พงศ์ยี่หล้า. การศึกษาผลการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.
ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2530. อัดสำเนา.
- อรุณี วิริยะจิตรา. "การเสริมสร้างทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ," วารสารสงขลานครินทร์.
4 (2) : เมษายน - มิถุนายน. 2525.
- Arapoff, Nancy. "Writing A Thinking Process," English Teaching Forum. 233 -
237 ; 1975.
- Babbs, Patricia Joan. "The Effects of Instruction in the Use of a Metacognitive
Comprehension Monitoring Strategy Upon Fourth Grader's Reading
Comprehension and Performance," Dissertation Abstracts International.
44 : 1741 - A ; December, 1983.
- Board, Peter. "Informal Reading Education," Evaluation Resource Book of
Developmental Reading. 173 - 181; May, 1979.
- Bond, Guy L. and Miles A. Tinker. Reading Difficultics, Their Diagnosis and
correction. New Yorks; Appleton - Century - Crofts, 1957.

- Clifford, T. Morgan and Richard A. King. Introduction to Psychology. New York : McGraw - Hill Book Company, 1966.
- Dechant, Emerald B. Improving the Teaching of Reading. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall, Inc., 1982.
- Edwards, Allen L. Techniques of Attitude Scale construction. New York, Appleton - Century - Crafts, Inc., 1957.
- Fan, Chung. The Item Analysis Table. Princeton, New Jersey : Educational Testing Service, 1952.
- Ferguson, Gorge A. Statistical Analysis in Psychology and Education. Fifth Edition New York : McGraw-Hill, Inc., 1981.
- Finocchiaro, Mary. English as Second Language : From Theory to Practice. New York : Regents Publishing Company Inc., 1964.
- Good, Carter Victor. Dictionary of Education. 3 ed ed. New York : McGraw - Hill Book Co., 1973.
- Goodman, Kenneths. "Reading : A Psycholinguistic Guessing Game;" Journal of the Reading Specialist. 4 : 126 - 135 ; May, 1970.
- Goodman, Kenneth ed. Miscue Analysis Application to Reading Instruction. Urbana, National Council of Teachers of English : ERIC Clearinghouse on Reading and Communication Skills, 1973. (ED 080 937)
- Goodman, Yetta. and Carolyn L. Burke. Reading Miscue Inventory : Procedure for Diagnosis and Evaluation. New York : The Macmillan Co., 1972.
- Guilford, J.R. Fundamental Statistics in Psychology and Education. New York : McGraw - Hill Book Co., 1965 , 605 pp.
- Heys, Frank. "The-Theme-a-Week Assumption : A Report of an Experiment," English Journal. 51 (5) : 320 - 322 ; 1962.
- Hoge, Sharon. "A Comprehension Centered Reading Program Using Reader Selected Miscues," Journal of Reading. 27 : 52 - 55 ; October, 1983.

Hoge, Sharon. "A study of reading comprehension monitoring using Reader Selected Miscues with selected tenth, eleventh, and twelfth grade students," Dissertation Abstracts International. 447 - A ; 1982.

Johnson, Patricia. "Acquisition of Schema of Comprehension and Communication : A Study of the Reading - Writing Relationship in ESL," REIC Journal. 17 (1) : 1 - 13 ; July, 1986.

★ Jobe, Ronald Albert. "Factors that Influence Children's Free Choices of Topics for Creative Writing," Dissertation Abstracts International. 35 (12) : 7595 - A; June, 1975.

★ Kearns, P. Keesey. "The Effect of Relaxation and Guided Imagery on the Creative Thinking and Writing of Fourth, Fifth, and Sixth Grade Students Identified as Gifted," Dissertation Abstracts International. 40 : 83 - A ; July, 1979.

★ Keeney, M. Louise. "An Investigation of What Intermediate Grade Children Say about the Writing of Stories," Dissertation Abstracts International. 36 : 5802 - A ; March, 1976.

Linda, M. Lysynehuk, Michael Pressley and Nancy J. Vye. "Reciprocal Teaching Improves Standardized Reading Comprehension Performance in Poor Comprehenders," The elementary School Journal. 90 (5) : 470 - 483 ; May, 1990.

McCrimon, P.M. and M. James. Writing with a Purpose Shorted. Boston : Houghton Mifflin Company, 1978.

Miller, Lyle L. Developing Efficiency. 2 nd.ed., Minesota, : Burgess Publishing Company, 1972.

Oller , J.W. "Cloze Tests of Second Language Proficiency and What They Mean," Language Learning. 23 : 105 - 118 ; 1979.

- ✓ Patty, Walter T. Dorothy C. Petty and Majorie F. Becking. Experiences in Language : Tools and Techniques for Language Arts Methods. 4th ed. New York : Allyn and Bacon Inc., 1985.
- Riley, Pamela M. "Improving Reading Comprehension," English Teaching Forum. Special Issue : The Art of TESOL, Part 2 . 8 : 198 - 200 ; 1975.
- Rumelhart, E.D. "Schemata : The Building Block of Cognition," Comprehension and Teaching Research Review. International Reading Association, 1981.
- Rupley, William H. "Miscue Analysis Research : Implications for Teacher and Research," The Reading Teacher. 30 : 580 - 583 ; February, 1977.
- Shearon, Linda Anne. "A Comparison of Missies Made During Oral and Silent Reading," Dissertation Abstracts International. 44 : 719 - A ; September, 1983.
- Steven, Kathleen S. "The Effect of Topic Interest on the Reading Comprehension of Higher Ability Students," Journal of Educational Research. 6 : 365 - 367; July - August, 1980.
- Tinker, Miles A. Teaching Elementary Reading. New York : Appleton Century Crafts. Inc., 1952.
- ✓ Valette, Rebeca. Modern Language Testing. New York : Harcourt Brace Javanovich, Inc., 1977.
- Watson, Dorothy J. "Reader Selected Miscues : Getting More from Sustained Silent Reading," English Education. 10 : 75 - 85 ; 1978.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- ตารางแสดงค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน จำนวน 60 ข้อ
- ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในการตรวจให้คะแนนของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียน
- ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย จำนวน 38 ข้อ
- ตารางแสดงคะแนนความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
- ตารางแสดงคะแนนความสามารถทางการเขียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
- ตารางแสดงคะแนนเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

คุณภาพของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านเป็นรายข้อ

ตาราง 8 แสดงค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ
วัดความเข้าใจในการอ่าน จำนวน 60 ข้อ

ข้อ	p	r	ข้อ	p	r
1	.46	.07	* 21	.33	.30
* 2	.46	.22	* 22	.51	.20
* 3	.65	.22	* 23	.60	.28
* 4	.27	.31	* 24	.47	.24
5	.51	.24	* 25	.40	.22
6	.41	.07	* 26	.65	.24
* 7	.65	.31	27	.52	.20
* 8	.43	.20	* 28	.54	.26
* 9	.59	.26	29	.70	.31
10	.46	.04	30	.84	.20
* 11	.62	.24	* 31	.66	.24
* 12	.69	.28	32	.82	.22
* 13	.58	.29	* 33	.57	.31
* 14	.70	.20	* 34	.65	.20
* 15	.67	.20	35	.20	-.03
16	.20	.04	* 36	.67	.31
* 17	.65	.26	* 37	.55	.22
* 18	.65	.24	* 38	.67	.35
* 19	.70	.24	* 39	.44	.29
* 20	.70	.29	* 40	.66	.43

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	p	r	ข้อ	p	r
* 41	.43	.30	* 51	.42	.26
* 42	.37	.26	* 52	.43	.31
* 43	.63	.40	* 53	.38	.37
44	.29	.05	54	.50	.26
* 45	.59	.39	* 55	.63	.31
* 46	.55	.26	* 56	.42	.31
* 47	.66	.33	* 57	.54	.31
48	.20	.09	* 58	.54	.24
* 49	.45	.24	59	.30	-.01
50	.68	.20	* 60	.53	.26

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านเท่ากับ 0.89

หมายเหตุ ข้อที่มีเครื่องหมาย * คือข้อที่มีคุณภาพ

คุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนภาษาไทย

ตาราง 9 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในการตรวจให้คะแนนของแบบวัดความสามารถทางการเขียนภาษาไทย

คนที่	x	y	x^2	y^2	xy
1	22	20	484	400	440
2	23	22	529	484	506
3	24	24	576	576	576
4	23	21	529	441	483
5	20	21	400	441	420
6	22	20	484	400	440
7	19	20	361	400	380
8	20	18	400	324	360
9	17	17	289	289	289
10	18	19	324	361	342
11	24	23	576	529	552
12	20	20	400	400	400
13	16	18	256	324	288
14	22	22	484	484	484
15	21	23	441	529	483
16	20	20	400	400	400
17	15	17	225	289	255
18	17	18	289	324	306
19	20	23	400	529	460
20	19	19	361	361	361

ตาราง 9 (ต่อ)

คนที่	x	y	x^2	y^2	xy
21	18	19	324	361	342
22	14	15	196	225	210
23	19	19	361	361	361
24	23	22	529	484	506
25	23	21	529	441	483
26	24	25	576	625	600
27	19	21	361	441	399
28	18	21	324	441	378
29	23	22	529	484	506
30	19	20	361	400	380
31	23	20	529	400	460
32	25	24	625	576	600
33	20	20	400	400	400
34	22	20	484	400	440
35	18	19	324	361	342
36	24	24	576	576	576
37	23	22	529	484	506
38	21	20	441	400	420
39	23	23	529	529	529
40	25	23	625	529	575
41	20	18	400	324	360
42	16	18	256	324	288

ตาราง 9 (ต่อ)

คนที่	x	y	x^2	y^2	xy
43	22	24	484	576	528
44	24	22	576	484	528
45	23	23	529	529	529
46	23	22	529	484	506
47	24	24	576	576	576
48	23	21	529	441	483
49	20	19	400	361	380
50	18	17	324	289	306
	1,039	1,033	21,963	21,591	21,722

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในการตรวจให้คะแนนการวัดความสามารถทางการเขียนภาษาไทยของผู้ตรวจ 2 คน เท่ากับ 0.84

คุณภาพของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย
จำนวน 38 ข้อ

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2	
1	4.72	0.21	4.6	0.25	0.895
* 2	4.88	0.11	4.36	0.40	3.662
* 3	4.52	0.26	4.12	0.61	2.162
* 4	4.52	0.46	3.32	0.56	6.000
5	3.64	0.40	3.28	0.54	1.865
6	3.92	0.32	3.96	0.37	-.245
* 7	4.08	0.32	3.64	0.32	2.802
* 8	4.08	0.32	3.72	0.29	2.307
9	3.8	0.41	3.44	0.50	1.887
* 10	4.6	0.25	4.24	0.19	2.727
* 11	4.12	0.27	3.68	0.31	2.953
* 12	4.36	0.24	4.08	0.07	2.522
13	3.88	0.19	3.84	0.14	0.348
* 14	4.07	0.12	3.16	0.89	4.550
15	4.04	0.04	4.00	0.00	0.328
* 16	3.96	0.45	2.40	3.58	3.890
17	4.00	0.16	3.92	0.16	0.707
* 18	4.28	0.29	4.00	0.16	2.089
* 19	4.00	0.16	3.68	0.22	2.601
20	4.64	0.24	4.72	0.22	-0.589

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2	
* 21	3.88	0.27	3.56	0.25	2.22
22	4.56	0.25	4.44	0.25	0.851
23	3.96	0.37	3.88	0.11	0.579
* 24	4.2	0.25	3.92	0.24	2.000
25	3.92	0.07	3.76	0.27	1.372
* 26	4.4	0.25	4.08	0.24	2.285
27	4.72	0.21	4.64	0.24	0.597
28	4.64	0.24	4.36	0.32	1.879
29	4.2	0.33	4.04	0.37	0.958
30	4.24	0.19	4.04	0.12	1.351
* 31	4.44	0.16	4.12	0.36	2.222
32	3.68	0.24	4.16	0.22	-3.539
33	4.32	0.31	4.08	0.24	1.621
* 34	4.64	0.24	4.24	0.27	2.816
35	4.76	0.60	4.56	0.25	1.086
36	4.76	0.60	4.84	0.14	-0.465
37	4.48	0.26	4.52	0.34	-0.258
38	4.64	0.24	4.44	0.25	1.291

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยเท่ากับ 0.763

หมายเหตุ ข้อที่มีเครื่องหมาย * คือข้อที่มีคุณภาพ

ตาราง 11 แสดงคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เลขที่	กลุ่มทดลอง		เลขที่	กลุ่มควบคุม	
	Posttest	X ²		Posttest	X ²
1	42	1764	1	32	1024
2	38	1444	2	31	961
3	35	1225	3	32	1024
4	40	1600	4	32	1024
5	40	1600	5	31	961
6	37	1369	6	34	1156
7	36	1296	7	31	961
8	38	1444	8	30	900
9	39	1521	9	31	961
10	35	1225	10	30	900
11	38	1444	11	30	900
12	38	1444	12	30	900
13	35	1225	13	35	1225
14	36	1296	14	31	961
15	37	1369	15	30	900
16	35	1225	16	32	1024
17	39	1521	17	30	900
18	38	1444	18	32	1024
19	37	1369	19	31	961
20	35	1225	20	32	1024
21	39	1521	21	32	1024
22	40	1600	22	32	1024

ตาราง 11 (ต่อ)

เลขที่	กลุ่มทดลอง		เลขที่	กลุ่มควบคุม	
	Posttest	X^2		Posttest	X^2
23	38	1444	23	30	900
24	36	1296	24	35	1225
25	38	1444	25	34	1156
26	37	1369	26	35	1225
27	35	1225	27	35	1225
28	36	1296	28	32	1024
29	38	1444	29	33	1089
30	39	1521	30	34	1156
$\bar{X}$	37.466	-	$\bar{X}$	31.966	-
ΣX	1124	-	ΣX	959	-
ΣX^2	-	42210	ΣX^2	-	30739

ตาราง 12 แสดงคะแนนความสามารถทางการเขียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เลขที่	กลุ่มทดลอง		เลขที่	กลุ่มควบคุม	
	Posttest	X ²		Posttest	X ²
1	24.5	600.25	1	21.0	441.00
2	22.5	506.25	2	21.0	441.00
3	24.0	576.00	3	18.5	342.25
4	24.0	576.00	4	21.5	462.25
5	21.0	441.00	5	18.0	324.00
6	21.0	441.00	6	18.5	342.25
7	23.5	552.25	7	19.5	380.25
8	23.5	552.25	8	21.0	441.00
9	21.0	441.00	9	22.0	484.00
10	22.0	484.00	10	20.0	400.00
11	23.5	552.00	11	19.0	361.00
12	24.0	576.00	12	19.5	380.25
13	23.5	552.25	13	23.5	552.25
14	21.0	441.00	14	22.0	484.00
15	21.5	462.25	15	21.5	462.25
16	21.5	462.25	16	21.5	462.25
17	23.0	529.00	17	18.0	324.00
18	24.0	576.00	18	17.5	306.25
19	22.0	484.00	19	18.0	324.00
20	21.5	462.25	20	18.5	342.25
21	20.0	400.00	21	22.5	506.25
22	19.5	380.25	22	23.5	552.25

ตาราง 12 (ต่อ)

เลขที่	กลุ่มทดลอง		เลขที่	กลุ่มควบคุม	
	Posttest	X^2		Posttest	X^2
23	20.5	420.25	23	23.0	529.00
24	19.5	380.25	24	22.0	484.00
25	23.5	552.25	25	21.0	441.00
26	24.0	576.00	26	22.0	484.00
27	22.5	506.25	27	23.0	529.00
28	24.5	576.00	28	23.0	529.00
29	24.0	576.00	29	21.0	441.00
30	23.5	552.25	30	20.0	400.00
$\bar{X}$	22.46	-	$\bar{X}$	20.70	-
$\sum X$	674.00	-	$\sum X$	621.00	-
$\sum X^2$	-	15186.5	$\sum X^2$	-	12952

ตาราง 13 แสดงคะแนนเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองระหว่าง
นักเรียนชายและนักเรียนหญิง

กลุ่มทดลอง					
ชาย	Posttest	X^2	หญิง	Posttest	X^2
1	76	5776	1	76	5776
2	73	5329	2	76	5776
3	76	5776	3	71	5041
4	75	5625	4	73	5329
5	77	5929	5	76	5776
6	74	5476	6	75	5625
7	76	5776	7	75	5625
8	74	5476	8	75	5625
9	72	5184	9	73	5329
10	74	5476	10	73	5329
11	75	5625	11	75	5625
12	72	5184	12	72	5184
13	71	5041	13	76	5776
14	75	5625	14	74	5476
15	74	5476	15	77	5929
$\bar{X}$	74.26	-	$\bar{X}$	74.76	-
$\sum X$	1114	-	$\sum X$	1117	-
$\sum X^2$	-	82774	$\sum X^2$	-	83221

ภาคผนวก ข

- แผนการสอนภาษาไทยโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) ใช้กับกลุ่มทดลอง
- แผนการสอนภาษาไทยโดยวิธีการสอนแบบปกติ (ตามแนวคู่มือครู) ใช้กับกลุ่มควบคุม
- แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านจำนวน 45 ข้อ
- แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียน
- แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย
จำนวน 17 ข้อ

ตัวอย่างแผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1

คาบที่ 1 - 3 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 1 เรื่อง บึงนกน้ำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

เด็กดีต้องปฏิบัติตามระเบียบของบ้าน โรงเรียน และสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเรื่องบึงนกน้ำ สามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม และบอกเหตุการณ์ของเรื่องตามลำดับได้
2. นักเรียนสามารถร่วมอภิปรายและสรุปความหมายของคำที่มีปัญหาได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง บึงนกน้ำ

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อหา เรื่อง บึงนกน้ำ
2. บัตรคั่นหนังสือ
3. บัตรคำ
4. กระเป๋าผับ
5. แถบประโยค
6. แผนภูมิตาราง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูเขียนประเภทของคำที่มีปัญหาบนกระดานดำ พร้อมทั้งแนะนำและอธิบายให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจถึงคำที่มีปัญหาว่ามี 4 ประเภทคือ คำที่ไม่รู้จัก คำที่ไม่รู้ความหมาย คำที่เป็นชื่อเฉพาะ และคำที่เป็นปัญหาซับซ้อน เพื่อให้นักเรียนได้ทราบแนวทางการจัดประเภทของคำที่มีปัญหาที่ตนเองเลือกมาในขณะที่อ่าน กล่าวคือ คำที่ทำให้เกิดปัญหาในการอ่านจะจัดอยู่ในประเภทใดนั้น ก็ขึ้นอยู่กับความคิดหรือความรู้สึกของนักเรียนเอง

2. ครูแจกบัตรคั่นหนังสือให้กับนักเรียนก่อนที่จะเริ่มต้นอ่านเนื้อเรื่อง บึงนกน้ำ

ขั้นสอน

1. ขั้นอ่านในใจ

1.1 ครูให้นักเรียนอ่านในใจเรื่อง บึงนกน้ำ และแนะนำว่าเมื่อนักเรียนพบคำที่มีปัญหาให้ทำเครื่องหมายไว้ เช่น ชีดเส้นใต้คำนั้น หรือเขียนหมายเลขกำกับแล้วอ่านต่อไปจนจบเรื่อง

1.2 ครูถามนักเรียนถึงจำนวนคำศัพท์ยากที่นักเรียนทำเครื่องหมายไว้และชี้แจงว่าคำบางคำถึงแม้ว่าเราไม่ทราบความหมาย แต่เราก็สามารถเดาความหมายจากข้อความใกล้เคียงได้โดยไม่ต้องเปิดพจนานุกรมทุกคำ ทำให้เราอ่านข้อความนั้นเข้าใจได้ง่าย ถ้าเป็นเช่นนั้นคำศัพท์นั้น ก็ถือว่าเป็นคำที่ไม่เป็นปัญหาต่อการอ่าน

2. ขั้นเลือกคำที่มีปัญหา

2.1 ครูแนะนำว่า หากคำที่มีปัญหาที่นักเรียนเลือกไว้เกิน 3 คำ ครูให้นักเรียนเลือกมาเพียง 3 คำเท่านั้น โดยคำที่นักเรียนเลือกมาจะมีเฉพาะคำที่เป็นสาเหตุทำให้นักเรียนไม่เข้าใจประโยค ข้อความ หรือเนื้อเรื่องี่อ่านมากที่สุด ซึ่งจะมีทั้งคำที่นักเรียนเลือกซ้ำกันและไม่ซ้ำกัน สำหรับคำที่ซ้ำกันนั้นจะมีข้อแตกต่างกันหรือเหมือนกันในส่วนของการจัดให้อยู่ในประเภทของคำที่มีปัญหาแต่ละประเภทตามความคิดของนักเรียนแต่ละคน หากในกรณีที่มึนักเรียนบางคนเลือกคำที่มีปัญหาไม่ซ้ำกับเพื่อนคนอื่น ๆ เลย แต่ก็มีโอกาสที่จะจัดคำเหล่านั้นไปตรงกับประเภทของคำที่มีปัญหาประเภทเดียวกันกับเพื่อนคนอื่น ๆ ได้ ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับความคิดของนักเรียนเองเช่นกัน และคำที่นักเรียนเลือกมานอกจากจะเป็นคำที่มีความหมายแล้ว ยังครอบคลุมถึงคำอื่น ๆ ที่ไม่มีความหมายอีกด้วย แต่ก็ทำหน้าที่ต่าง ๆ

ในประโยคหรือข้อความนั้น ๆ เช่น ใช้เป็นคำเชื่อมประโยค ใช้บอกความเกี่ยวข้องกัน ในประโยคหรือเป็นคำแสดงอารมณ์ต่าง ๆ เป็นต้น และเมื่อมีนักเรียนเลือกคำเหล่านี้ ครูควรบันทึกไว้

2.2 นักเรียนเขียนประโยคและขีดเส้นใต้คำที่มีปัญหาในประโยคนั้น ๆ (เป็นคำที่เลือกไว้ในข้อ 2.1) พร้อมทั้งเขียนชื่อผู้เรียน ชื่อหนังสือ ประเภทของคำที่มีปัญหา แต่ละคำ และเลขหน้าบนที่ค้นหนังสือ แล้วส่งครู

2.3 ครูนำแผนภูมิตารางที่เขียนไว้ในกระดาษแผ่นใหญ่มาติดบนกระดานดำ แล้วเขียนคำที่มีปัญหาจากบัตรค้นหนังสือของนักเรียนลงไปในห้องตารางแต่ละช่องของ แผนภูมิ ตามประเภทของคำที่มีปัญหาที่นักเรียนจัดไว้ เพื่อให้นักเรียนทั้งชั้นได้เห็นชัดเจนว่า ประเภทของคำที่มีปัญหาในแต่ละประเภทนั้น มีคำใดบ้างที่เป็นปัญหาทั้งของตนเองและ เพื่อน ๆ

2.4 ครูชี้ไปที่คำที่มีปัญหาแต่ละคำในแผนภูมิ แล้วให้นักเรียนอ่านตามครู เพื่อฝึกให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง

2.5 ครูทำเครื่องหมายกำกับไว้เฉพาะคำที่ไม่มีความหมายบนแผนภูมิตาราง และมอบหมายให้นักเรียน 1 คน เขียนคำเหล่านี้ลงในบัตรคำ และขออาสาสมัครนักเรียน 2 - 3 คน ออกมาช่วยกันแต่งประโยคหน้าชั้นเรียน โดยมีคำเหล่านี้ประกอบอยู่ ซึ่งมีครูเป็นผู้คอยแนะนำและแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง จากนั้นให้นักเรียนบันทึกคำดังกล่าวข้างต้นลงสมุด บันทึกคำของตนเอง

แผนภูมิการจัดประเภทของคำที่มีปัญหา

คำที่ไม่รู้จัก	คำที่ไม่รู้ความหมาย	คำที่เป็นชื่อเฉพาะ	คำที่เป็นปัญหาซับซ้อน
1.	1.	1.	1. ....
2.	2.	2.	2. ....
3.	3.	3.	3. ....
4.	4.	4.	4. ....
5.	5.	5.	5. ....

2.6 ครูและนักเรียนช่วยกันเลือกคำที่มีปัญหาบางคำที่ซ้ำกันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีทั้งคำที่มีความหมายและไม่มี ความหมาย พร้อมทั้งมอบหมายให้นักเรียนบางส่วน ช่วยกันเขียนคำที่มีปัญหาที่ซ้ำกันเป็นส่วนใหญ่ ลงในบัตรคำแต่ละบัตรคำ เพื่อนำไปใช้เป็น สื่อการสอนเกี่ยวกับการนำคำมาใช้ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การฝึกอ่านออกเสียง การเขียน คำอ่าน การหาความหมายของคำ การแต่งประโยค การเขียนเรื่องราว

3. ขั้นอภิปราย

3.1 ครูอธิบายและแนะนำวิธีการในการเดาความหมายของคำที่มีปัญหา ให้นักเรียนทุกคนฟังก่อนที่จะมีการอภิปรายความหมายของคำภายในกลุ่ม เพื่อให้ นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการหาความหมายของคำได้เร็วขึ้น โดยครูให้นักเรียนพิจารณาว่าปริบท มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับคำที่มีปัญหาอย่างไร

3.2 ครูตรวจความถูกต้องในการเขียนประโยค ข้อความ คำต่าง ๆ จากบัตร คำค้นหนังสือของนักเรียนอีกครั้ง จากนั้นครูแจกบัตรคำค้นหนังสือส่งคืนให้กับนักเรียน พร้อมทั้ง พิจารณาแบ่งกลุ่มอภิปรายกลุ่มละประมาณ 5 - 6 คน โดยให้สมาชิกแต่ละกลุ่มทุกคนทำ หน้าที่อภิปรายภายในกลุ่มร่วมกันเกี่ยวกับการหาความหมายของคำที่มีปัญหาทุกคำที่ สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มเลือกไว้ (คำใดซ้ำกันภายในกลุ่มให้นักเรียนนับเป็น 1 คำ)

ขั้นสรุป

1. ให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาหน้าชั้นเรียนเพื่อรายงานสรุปเกี่ยวกับ ความหมายของคำทุกคำที่ได้จากการอภิปรายภายในกลุ่ม หลังจากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติม และสรุปความหมายของคำที่มีปัญหาในแต่ละกลุ่มอีกครั้งหนึ่ง

2. เมื่อนักเรียนรายงานครบทุกกลุ่มแล้ว ครูนำบัตรคำที่มีปัญหาที่ซ้ำกันเป็น ส่วนใหญ่ (จากคำที่เลือกไว้ในข้อ 2.6) มาฝึกให้นักเรียนอ่านออกเสียงและตอบคำถาม ปากเปล่าเกี่ยวกับความหมายของคำที่มีปัญหาเหล่านั้น จากนั้นครูมอบหมายแบบฝึกหัด โดยให้นักเรียนหาความหมายของคำที่ครูกำหนดให้

การประเมินผล

1. การสังเกต
  - 1.1 การสนทนาซักถาม การตอบคำถาม
  - 1.2 การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม เช่น การอภิปราย
  - 1.3 การรายงานหน้าชั้นเรียน
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัดการหาความหมายของคำและกลุ่มคำ

หมายเหตุ

คำศัพท์ที่คาดว่านักเรียนอาจมีปัญหา

คำศัพท์	ความหมาย
ดอกจัน	หรือดอกทองกวาวซึ่งมีสีแสด ไม่มีกลิ่น
จรด	จด หรือ จ่อให้ถึง
นกเปิดน้ำ	เปิดชนิดหนึ่งซึ่งมีปากแบนมน ทำเป็นพังผืด ว่ายน้ำเก่ง
กฎระเบียบ	ข้อกำหนด ข้อบัญญัติที่เป็นแบบแผนเพื่อเป็นแนวปฏิบัติ
กระซิก	กระแทกเสียง ทำให้กลัว ทำให้ตกใจ
ฯลฯ	

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1

คาบที่ 4 - 6 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 1 เรื่อง บึงนกน้ำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

เด็กต้องปฏิบัติตามระเบียบของบ้าน โรงเรียน และสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเรื่อง บึงนกน้ำ สามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม และบอกเหตุการณ์ของเรื่องตามลำดับได้
2. นักเรียนสามารถร่วมอภิปราย และสรุปความหมายของคำที่เป็นปัญหาได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง บึงนกน้ำ

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อหาเรื่อง บึงนกน้ำ
2. บัตรคั่นหนังสือ
3. บัตรคำ
4. กระเป๋าหนังสือ
5. แถบประโยค

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนทบทวนเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง บึงนกน้ำ ในแต่ละตอน

ชั้นสอน

1. ครูแบ่งเนื้อหาออกเป็นตอน ๆ ตามลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง พร้อมทั้งมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาหน้าชั้นเรียน เพื่อเล่าเหตุการณ์สำคัญเฉพาะบางตอนของเนื้อเรื่องที่ครูมอบหมายให้เพื่อน ๆ ฟัง ครูเป็นผู้คอยแนะนำ ชี้ข้อบกพร่อง และสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองในชั้นเรียน เพื่อกระตุ้นความสนใจให้กับนักเรียนในการร่วมแสดงความคิดเห็นและกล้าแสดงออกตามสมควร
2. ครูให้นักเรียนทุกคนเป็นผู้เลือกคำที่ได้จากการอภิปรายมาเขียนเรื่องจากประสบการณ์ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับเรื่องบึงนกน้ำมาคนละ 1 เรื่อง พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องที่เขียนด้วยตามเวลาที่ครูกำหนดให้ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนออกมาอ่านให้เพื่อนฟัง ครูและเพื่อนวิจารณ์ข้อบกพร่อง นักเรียนตรวจสอบแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วจึงนำผลงานส่งครู
3. นักเรียนทุกคนทำการบันทึกคำและความหมายของคำที่ได้จากการอภิปรายลงสมุด

ชั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหา และข้อคิดที่ได้จากเนื้อเรื่อง บึงนกน้ำ

การประเมินผล

1. การสังเกต
  - 1.1 การสนทนาซักถาม การตอบคำถาม
  - 1.2 การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
  - 1.3 การเล่าเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัดการเขียนเรื่องจากประสบการณ์

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1
เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 7 - 9 คาบละ 20 นาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

แผนภาพโครงเรื่องจะช่วยให้ผู้เรียนนำไปใช้ในการเล่าเรื่องและเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เมื่อนักเรียนอ่านในใจเรื่อง บึงนกน้ำ แล้วสามารถตอบคำถามและบอกเหตุการณ์ของเรื่องตามลำดับได้
2. เมื่อนักเรียนอ่านในใจเรื่อง บึงนกน้ำ แล้วสามารถเขียนแผนภาพโครงเรื่องและใช้แผนภาพโครงเรื่องในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้

เนื้อหา

ใจความสำคัญของเรื่อง บึงนกน้ำ

- บุญหลายได้ยืนเพื่อน ๆ พูดถึงเสื้อกันหนาวตัวใหม่ แต่บุญหลายไม่มีเสื้อกันหนาวตัวใหม่
- บุญหลายพบชายหาปลาที่ริมบึง ชายหาปลาเล่าเรื่องนกเป็ดน้ำหนุ่มให้บุญหลายฟัง
- บุญหลายเขียนเรียงความเรื่องบึงนกน้ำส่งเข้าประกวดและได้รับรางวัลชนะเลิศเป็นเสื้อกันหนาวหนึ่งตัว

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ
2. ใบงานแผนภาพโครงเรื่อง บึงนกน้ำ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนช่วยกันทบทวนเนื้อเรื่อง บึงนกน้ำ จากที่เรียนไปเมื่อครั้งที่แล้ว

ขั้นสอน

1. ครูนำแผนภาพโครงเรื่องมาติดบนกระดานดำ แล้วอธิบายให้นักเรียนฟังเกี่ยวกับการวิเคราะห์โครงเรื่องเพื่อลำดับความและเหตุการณ์ของเรื่อง
2. ครูแจกแผนภาพโครงเรื่อง ซึ่งทำเป็นใบงานให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น แล้วอธิบายวิธีการเขียนข้อมูลลงในแผนภาพโครงเรื่อง โดยให้แบ่งออกเป็นตอน ๆ ตามเหตุการณ์ของเรื่อง

ใบงานแผนภาพโครงเรื่อง บึงนกน้ำ

ตัวละครสำคัญ.....

ตัวละครประกอบ.....

เรื่องเกิดขึ้นที่ไหน.....

เรื่องเกิดขึ้นเวลาใด.....

ปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง.....

เหตุการณ์ที่ 1 .....

สถานที่และตัวละคร.....

ปัญหา.....

การกระทำ.....

ผลของการกระทำ.....

เหตุการณ์ที่ 2 .....

สถานที่และตัวละคร.....

ปัญหา.....

การกระทำ.....

ผลของการกระทำ.....

เหตุการณ์ที่ 3 .....

สถานที่และตัวละคร.....

ปัญหา.....

การกระทำ.....

ผลของการกระทำ.....

3. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพโครงเรื่องตามแบบฟอร์มใน
งานที่ครูกำหนดให้

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาหน้าชั้นเรียน เพื่อเสนอผลการทำแผนภาพ
โครงเรื่อง ครูและเพื่อนวิจารณ์การพูด ชี้แนะข้อบกพร่องและให้ข้อเสนอแนะในผลงาน
ของกลุ่ม นักเรียนแต่ละกลุ่มนำไปแก้ไขหรือเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ แล้วนำส่งครู

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการเติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่อง
2. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
3. พิจารณาจากการรายงานหน้าชั้นของนักเรียนแต่ละคน
4. ตรวจสอบผลงานการเขียนแผนภาพโครงเรื่องของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1
เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 10 - 12 คาบละ 20 นาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

แผนภาพโครงเรื่องจะช่วยให้ผู้เรียนนำไปใช้ในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เมื่อนักเรียนอ่านในใจเรื่อง บึงนกน้ำ แล้วสามารถตอบคำถามและบอกเหตุการณ์ของเรื่องตามลำดับได้
2. เมื่อนักเรียนอ่านในใจเรื่อง บึงนกน้ำ แล้วสามารถเขียนแผนภาพโครงเรื่องและใช้แผนภาพโครงเรื่องในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้

เนื้อหา

- ใจความสำคัญของเรื่อง บึงนกน้ำ
- บุญหลายได้ยินเพื่อน ๆ พูดถึงเลื้อกันหนาวตัวใหม่ แต่บุญหลายไม่มีเลื้อกันหนาวตัวใหม่
  - บุญหลายพบชายหาปลาที่ริมบึง ชายหาปลาเล่าเรื่องนกเปิดน้ำหนุ่มให้บุญหลายฟัง
  - บุญหลายเขียนเรียงความเรื่องบึงนกน้ำส่งเข้าประกวดและได้รับรางวัลชนะเลิศเป็นเลื้อกันหนาวหนึ่งตัว

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ
2. ใบงานแผนภาพโครงเรื่อง บึงนกน้ำ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนช่วยกันทบทวนการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง บึงนกน้ำ

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาช่วยกันเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
2. ครูมอบหมายให้นักเรียนทุกคนเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องด้วยภาษา

ของตนเอง เสร็จแล้วนำส่งครู

ขั้นสรุป

ครูสุ่มนักเรียน 2 - 3 คน ออกมาเล่าเรื่อง บึงนกน้ำ ตามแผนภาพโครงเรื่องให้เพื่อนๆ ฟัง

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
2. ตรวจสอบผลงานการเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องของนักเรียนแต่ละคน
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัดการเขียนย่อเรื่องบึงนกน้ำ

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1

เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 13 - 15 คาบละ 20 นาที

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

แนวคิดของเรื่อง บึงนกน้ำ คือ เด็กดีต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของบ้านของโรงเรียนและของสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดเรื่องบึงนกน้ำได้
2. มีมารยาทในการฟังและการพูด

เนื้อหา

การเขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดของเรื่องบึงนกน้ำ

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ
2. หนังสือในห้องสมุด
3. บัตรคำสั่ง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูและนักเรียนทบทวนแนวคิดของเรื่องบึงนกน้ำ คือ เด็กดีต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของบ้าน ของโรงเรียน และของสังคม

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนทุกคนกำหนดหัวข้อที่จะเขียนเรื่องใหม่โดยใช้แนวคิดของเรื่อง
บึงนกน้ำ
2. เมื่อได้หัวข้อแล้ว ครู กำหนดเวลาตามความเหมาะสมเพื่อให้นักเรียนเขียน
เรื่องใหม่ตามแนวคิดของบึงนกน้ำลงสมุดแบบฝึกหัดภาษาไทย

ขั้นสรุป

1. ครูสุ่มนักเรียนเพื่อให้ออกมาอ่านเรื่องที่เขียนใหม่ตามแนวคิดของเรื่องบึงนกน้ำ
พร้อมทั้งให้เพื่อวิจารณ์ แล้วแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเขียน การใช้ถ้อยคำหรือสำนวน
ภาษาและการลำดับเรื่อง ครูเป็นผู้เสนอแนะและชี้ข้อบกพร่องต่าง ๆ
2. ให้นักเรียนทุกคนตรวจทานงานเขียนของตน ปรับแก้คำผิด สำนวนภาษา และ
การลำดับเรื่องให้ถูกต้อง เสร็จแล้วนำมาส่งครู

การประเมินผล

1. สังเกตความมีมารยาทในการฟังและการพูด
2. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
3. ตรวจผลงานการเขียนเรื่องของนักเรียน

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 2
เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 16 - 18 คาบละ 20 นาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาในเรื่องลักษณะของคำนามและการใช้คำนามชนิดต่างๆ เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเขียนและการพูด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและเลือกใช้คำนามได้
2. นักเรียนสามารถแต่งประโยคหรือข้อความจากคำนามได้

เนื้อหา

- คำนามทั่วไป
- คำนามชี้เฉพาะ
- คำนามบอกลักษณะ
- คำนามบอกหมวดหมู่
- คำนามที่แสดงความรู้สึกทางจิตใจ

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ
2. สมุดบันทึกคำ (คำที่มีปัญหา) ของนักเรียน
3. บัตรคำสั่ง
4. แถบประโยค

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนออกมาเขียนชื่อคนหรือสัตว์ หรือสิ่งของคนละหนึ่งชื่อบนกระดานดำ แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องคำนาม

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านความรู้ทางหลักภาษาเรื่องคำนามจากหนังสือเรียนภาษาไทย หน้า 61 - 65
2. ครูมอบหมายให้นักเรียนทุกคนศึกษาหาข้อสังเกตของคำนามชนิดต่าง ๆ จากบทเรียน กล่าวคือ อยู่ส่วนใดของประโยค ทำหน้าที่อะไรในประโยค ตัวอย่างเช่น คำนาม บอกหมวดหมู่จะวางอยู่หน้าคำนามทั่วไป เช่น ผึ้งนกกระจาบ
3. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อร่วมกันหาข้อสรุปลักษณะของคำนามชนิดต่าง ๆ และวิธีใช้คำนามแต่ละชนิด โดยครูเป็นผู้เขียนสรุปบนกระดานดำ เสร็จแล้วให้นักเรียนจดบันทึกลงสมุด
4. ให้นักเรียนทุกคนเลือกคำที่มีปัญหาต่าง ๆ จากบทเรียนเรื่องบึงนกน้ำที่ได้บันทึกไว้เมื่อครั้งที่แล้ว มาคนละ 5 คำ
5. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่งประโยคจากคำที่มีปัญหาในบทเรียนเรื่องบึงนกน้ำที่นักเรียนเป็นผู้เลือกไว้แล้วในข้อ 4 มาคนละ 5 ประโยค พร้อมทั้งแยกชนิดของคำนามมาด้วยลงสมุดแบบฝึกหัดภาษาไทย

ขั้นสรุป

1. นักเรียนแต่ละคนออกมารายงานผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียน โดยมีครูเป็นผู้เสนอแนะ ชี้ข้อบกพร่องเพื่อให้นักเรียนนำไปแก้ไขต่อไป
2. นักเรียนตรวจทานผลงานให้เรียนร้อยเสร็จแล้วนำมาส่งครู

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการอ่านแบบฝึกหัดทำยบทเรียน
2. สังเกตจากความร่วมมือของนักเรียนในการหาข้อสรุปลักษณะของคำนามชนิดต่าง ๆ
3. พิจารณาจากการรายงานหน้าชั้นเรียน
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัดเรื่องการแยกชนิดของคำนามจากคำที่กำหนดให้

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 2
เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 19 - 21 คาบละ 20 นาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาในเรื่องลักษณะของคำสรรพนาม และการใช้คำสรรพนามชนิดต่างๆ เป็นพื้นฐานในการเขียนและการพูด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและเลือกใช้สรรพนามได้
2. นักเรียนสามารถแต่งประโยคหรือข้อความจากคำสรรพนามได้

เนื้อหา

คำสรรพนาม

- สรรพนามใช้แทนผู้พูด ผู้ฟังและผู้ถูกกล่าวถึง
- สรรพนามใช้ถาม
- สรรพนามบอกความไม่เจาะจง
- สรรพนามบอกความชี้ชัด
- สรรพนามเชื่อมประโยค

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิคำสรรพนามชนิดต่าง ๆ
2. ตารางแยกประเภท
3. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียน 5 - 6 คน มาเขียนประโยคคนละหนึ่งประโยคบนกระดานดำ แล้วครูชี้ให้นักเรียนเห็นคำสรรพนามในประโยค

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านและสังเกตเรื่องคำสรรพนามจากความรู้ทางภาษาทำยบทเรียนหน้า 65 - 68
2. ครูนำแผนภูมิคำสรรพนามมาติดบนกระดานดำ แล้วสนทนาร่วมกับนักเรียนเกี่ยวกับชนิดของคำสรรพนาม
3. ครูมอบหมายให้นักเรียนทุกคนเลือกคำต่าง ๆ จากบทเรียนเรื่องบึงนกน้ำมาแต่งประโยคให้มีคำสรรพนามประกอบอยู่ในประโยค ชนิดละ 2 ประโยค แล้วเขียนประโยคลงในช่องตารางที่ครูกำหนดให้ลงในสมุดแบบฝึกหัด ตัวอย่างเช่น

ประโยค	คำสรรพนาม	ชนิดของคำสรรพนาม
1. เธอไปตามโชติชิว่าเขาจะไป กับฉันใหม่	เธอ	สรรพนามใช้แทนผู้ฟัง
	เขา	สรรพนามใช้แทนผู้ถูกกล่าวถึง
	ฉัน	สรรพนามใช้แทนผู้พูด

ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนแต่ละคนออกมารายงานผลการแต่งประโยคหน้าชั้นเรียน ครูเป็นผู้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
2. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของคำสรรพนามชนิดต่าง ๆ โดยไม่ใช้แผนภูมิสรุป เสร็จแล้วให้นักเรียนจดบันทึกลงในสมุดแบบฝึกหัด

การประเมินผล

1. สังเกตจากความตั้งใจในการอ่านแบบฝึกหัดทำยบทเรียน
2. พิจารณาจากการรายงานหน้าชั้นเรียน
3. ตรวจผลงานการแต่งประโยค

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 2
เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 22 - 24 คาบละ 20 นาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาในเรื่องลักษณะของคำกริยา และการใช้คำกริยาชนิดต่างๆ เป็นพื้นฐานในการเขียนและการพูด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและเลือกใช้คำกริยาได้ถูกต้องตามชนิดของคำกริยา
2. นักเรียนสามารถแต่งประโยคหรือข้อความจากคำกริยาได้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา

เนื้อหา

คำกริยา

- คำกริยาแสดงการกระทำ (ไม่มีกรรมมารับข้างท้าย)
- คำกริยาแสดงการกระทำ (มีกรรมมารับข้างท้าย)
- คำกริยาแสดงสภาพ

สื่อการเรียนการสอน

1. ตารางแยกประโยค
2. สมุดบันทึกคำและความหมายของคำ
3. แผนภูมิสรุปเรื่องคำกริยา
4. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ให้นักเรียน 5 - 6 คน บอกประโยคมาคนละ 1 ประโยค ครูเขียนประโยคที่นักเรียน

บอกบนกระดานดำ

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านและสังเกตประโยค จากแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน เรื่องคำกริยาหน้า 69

2. ครูนำตารางแยกประโยคมาติดบนกระดานดำ แล้วซักถามนักเรียนเกี่ยวกับ

ชนิดและลักษณะของคำ

3. ครูมอบหมายให้นักเรียนทุกคนหาคำกริยาจากเนื้อเรื่องบึงนกน้ำ หรือค้นหา

จากสมุดบันทึกคำที่มีปัญหา

4. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้แต่ละกลุ่มคัดเลือกคำกริยามากกลุ่มละ 5 คำ

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแต่งประโยคให้มีคำกริยาประกอบอยู่ โดยระดม

ความคิดจากสมาชิกทุกคนในกลุ่ม แล้วให้เลขากลุ่มจดบันทึกไว้

ขั้นสรุป

1. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมารายงานผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน ครูเป็นผู้เสนอแนะเพิ่มเติมหรือชี้ข้อบกพร่องต่าง ๆ

2. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของคำกริยาชนิดต่าง ๆ โดยใช้แผนภูมิสรุป แล้วให้นักเรียนบันทึกลงสมุด

3. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรื่องการเขียนคำที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาในประโยคจากประโยคที่กำหนดให้ เช่น

1) มือของเขาชูอยู่ในกระเป๋า ชู

2) เขากอดแม่ด้วยความดีใจ กอด

การประเมินผล

1. สังเกตจากความตั้งใจในการอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน

2. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

3. พิจารณาจากการรายงานผลหน้าชั้นเรียน

4. ตรวจสอบแบบฝึกหัดเรื่องการเขียนคำที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาในประโยค

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 2
เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 25 - 27 คาบละ 20 นาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาในเรื่องลักษณะของคำวิเศษณ์ และการใช้คำวิเศษณ์ชนิดต่างๆ เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเขียนและการพูด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและเลือกใช้คำวิเศษณ์ได้
2. นักเรียนสามารถแต่งประโยคหรือข้อความจากคำวิเศษณ์ได้

เนื้อหา

คำวิเศษณ์

- คำวิเศษณ์ขยายคำนาม
- คำวิเศษณ์ขยายคำสรรพนาม
- คำวิเศษณ์ขยายคำกริยา
- คำวิเศษณ์ขยายคำวิเศษณ์

สื่อการเรียนการสอน

1. ตารางแยกประเภท
2. แผนภูมิสรุปเรื่องคำวิเศษณ์
3. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนช่วยกันแต่งประโยคประมาณ 10 ประโยค โดยเขียนบนกระดานดำ

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านและสังเกตประโยค จากแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนเรื่อง คำวิเศษณ์ หน้า 69 - 70
2. ครูนำตารางแยกประโยค มาติดบนกระดานดำ แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับชนิดและลักษณะของคำวิเศษณ์
3. ครูมอบหมายให้นักเรียนทุกคนหาคำวิเศษณ์จากเนื้อเรื่องบึงนกน้ำ
4. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้แต่ละกลุ่มคัดเลือกคำวิเศษณ์มากลุ่มละ 3 คำ
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแต่งประโยคให้มีคำวิเศษณ์ที่สมาชิกเลือกไว้ใน

ข้อ 4 ประกอบอยู่โดยระดมความคิดจากสมาชิกทุกคนในกลุ่ม แล้วให้เลขาธิการกลุ่มจดบันทึกไว้

ขั้นสรุป

1. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมารายงานผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน ครูเป็นผู้เสนอแนะเพิ่มเติม หรือชี้ข้อบกพร่องต่าง ๆ
2. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของคำวิเศษณ์ชนิดต่าง ๆ โดยใช้แผนภูมิสรุป แล้วให้นักเรียนบันทึกลงสมุด
3. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด โดยให้นักเรียนเขียนเติมคำวิเศษณ์หลังคำที่ครูกำหนดให้ แล้วแต่งประโยค เช่น
  - 1) บึงใหญ่ ฉันนั่งใกล้บริเวณบึงใหญ่
  - 2) เดินเร็วมาก เขาเดินเร็วมาก

การประเมินผล

1. สังเกตจากความตั้งใจในการอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
2. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
3. พิจารณาจากการรายงานผลหน้าชั้นเรียน
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัดเรื่องการเขียนเติมคำวิเศษณ์หลังคำที่กำหนดให้และการแต่ง

ประโยค

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 2
เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 28 - 30 คาบละ 20 นาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การพูดอธิบายเหตุผลเป็นการพูดที่ใช้มากในชีวิตประจำวัน ผู้พูดจะต้องมีหลักการอธิบายและมีเหตุผลประกอบการพูด จึงจะทำให้การพูดนั้นน่าเชื่อถือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนใช้ภาษาในการพูดอธิบายเหตุผลได้

เนื้อหา

การพูดอธิบายเหตุผลมีขั้นตอนดังนี้

- ขั้นเตรียมเรื่องที่จะพูด
- ขั้นปฏิบัติ
- ขั้นประเมิน

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ
2. เครื่องบันทึกเสียง, แถบบันทึกเสียงการพูดอธิบายเชิงเหตุผล

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการพูดว่ามีความสำคัญในชีวิตประจำวันของเราอย่างไร

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนอ่านแบบฝึกทำยบทเรียนเรื่องการพูดอธิบายเหตุผลหน้า 70 - 71
2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายหลักการของการพูดอธิบายเชิงเหตุผล แล้วนำมารายงานหน้าชั้นเรียน
3. ครูสนทนากับนักเรียนสรุปถึงขั้นตอนในการพูดอธิบายเชิงเหตุผล พร้อมยกตัวอย่างการพูดอธิบายเชิงเหตุผลให้นักเรียนฟังโดยเปิดเครื่องบันทึกเสียง
4. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้แต่ละกลุ่มกำหนดเรื่องที่จะพูดอธิบายเชิงเหตุผล โดยใช้เวลาพูดประมาณ 3 - 4 นาที ให้เตรียมการตามขั้นตอน และฝึกพูดกันในกลุ่มให้คล่อง
5. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาพูดอธิบายเชิงเหตุผล ตามที่ได้เตรียมไว้โดยใช้เวลาพูดประมาณ 3 - 4 นาที

ขั้นสรุป

ครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมาวิจารณ์การพูดอธิบายเชิงเหตุผลของเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ

การประเมินผล

1. สังเกตจากอภิปรายหาข้อสรุปของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
2. พิจารณาจากการพูดอธิบายเชิงเหตุผลของตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 3
เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 31 - 33 คาบละ 20 นาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

ในภาษาไทยมีคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันอยู่เป็นจำนวนมาก การรู้จักเลือกใช้คำให้ถูกต้องตรงตามความหมายทำให้สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนแต่งประโยคหรือข้อความโดยเลือกใช้คำได้ถูกต้องตามความหมาย

เนื้อหา

การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย (คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน)

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ
2. แถบประโยค
3. กระดาษแผ่น
4. สมุดบันทึกคำและความหมายของคำ (คำที่มีปัญหา) ของนักเรียน
5. พจนานุกรม

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูอธิบายเพื่อให้ นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน หลังจากนั้นครูยกตัวอย่างคำดังกล่าว เช่น คำว่า อาศัย พักพิง พำนัก ตั้งรกราก

2. ครูให้นักเรียนแต่ละคนยกตัวอย่างคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน แล้วเขียนบนกระดานดำ

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านในใจความรู้ทางภาษาท้ายบทเรียน เรื่องการใช้คำให้ถูกต้อง
2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปข้อสรุปและข้อสังเกต การเลือกใช้คำให้เหมาะสมจากรู้ทางภาษาท้ายบทเรียน
3. ให้แต่ละกลุ่มนำข้อสรุปมาเสนอต่อชั้นเรียน เพื่อหาข้อสรุปที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

ขั้นสรุป

ครูสรุปผลการค้นหาคำ ความหมาย ที่มีความหมายใกล้เคียงกันว่าถูกต้องหรือไม่ และควรแก้ไขอย่างไร

การประเมินผล

1. สังเกตจากการอภิปรายหาข้อสรุปของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
2. ตรวจรายงานงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 3

เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 34 - 36 คาบละ 20 นาที

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

ในภาษาไทยมีคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันอยู่เป็นจำนวนมาก การรู้จักเลือกใช้คำให้ถูกต้องตรงตามความหมายทำให้สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนแต่งประโยคหรือข้อความโดยเลือกใช้คำได้ถูกต้องตามความหมาย

เนื้อหา

การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย (คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน)

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ
2. แถบประโยค
3. กระดาษแผ่น
4. สมุดบันทึกคำและความหมายของคำ (คำที่มีปัญหา) ของนักเรียน
5. พจนานุกรม

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำ

1. ครูทบทวนเกี่ยวกับคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน แล้วให้นักเรียนประมาณ 4 - 5 คน ยกตัวอย่างคำดังกล่าวที่เรียนไปเมื่อครั้งที่แล้ว เช่นคำว่า อาศัย พักพิง ฟ่านักตั้งรกราก

2. ครูนำแถบประโยคมาเสียบในกระเป่าผนัง "นกเปิดน้ำ ..... อยู่บริเวณริมบึง" แล้วให้นักเรียนเลือกคำบนกระดานดำต่อไปนี้เติมในช่องว่าง อาศัย พักพิง ฟ่านัก ครูเฉลย ต้องใช้คำ "อาศัย" เติมในช่องว่าง

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มหาคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันเพิ่มเติมจากสมุดบันทึก คำที่มีปัญหาของนักเรียน หรือพจนานุกรม กลุ่มละประมาณ 4 - 5 คำ โดยให้เขียนลงในแผ่นกระดาษที่ครูแจกให้ ประกอบด้วย คำ ความหมายและประโยค

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมารายงานการค้นหาคำ ความหมาย และประโยคหน้าชั้นเรียน แล้วรวบรวมรายงานทั้งหมดส่งครู

3. ครูมอบหมายให้นักเรียนทุกคนแต่งประโยคมาคนละ 5 ประโยค โดยนำคำต่างๆ ที่ครูกำหนดให้มาใช้ประกอบการเขียนประโยค ได้แก่คำว่า ขึ้นชม ขึ้นใจ ขึ้นบาน ทрудโถม เลื่อมโถม แล้วส่งครู

ขั้นสรุป

ครูสรุปผลการค้นหาคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันและการแต่งประโยคของนักเรียนว่าถูกต้องหรือไม่ และควรแก้ไขอย่างไร

การประเมินผล

1. สังเกตจากการรายงานหน้าชั้นเรียน
2. ตรวจรายงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
3. ตรวจแบบฝึกหัดเรื่องการแต่งประโยคจากคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 3
เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 37 - 39 คาบละ 20 นาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

ภาษาไทยมีสำนวนภาษาใช้ในเชิงเปรียบเทียบ การรู้จักใช้สำนวนภาษาไทยในการพูดและการเขียนได้อย่างถูกต้องจะช่วยให้การใช้ภาษาไทยสละสลวยมากยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนอ่านและใช้สำนวนภาษาได้ถูกต้อง

เนื้อหา

- สำนวนไทย หมายถึง ถ้อยคำในภาษาไทยที่พูดจา สื่อสารกัน ไม่ได้แปลความหมายของคำตรงตัวแต่มีความหมายเป็นนัยกินความกว้างหรือลึกซึ้ง หรือเป็นความหมายเชิงเปรียบเทียบ
- หาสำนวนและความหมายจากพจนานุกรมหรือหนังสือรวบรวมสำนวนไทย

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ
2. สมุดบันทึกคำและความหมายของคำ (คำที่มีปัญหา) ของนักเรียน
3. พจนานุกรม
4. หนังสือสำนวนไทย
5. ภาพปริศนาสำนวนไทย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูนำภาพปริศนาเกี่ยวกับสำนวนไทยมาให้นักเรียนดู 2 - 3 ภาพแล้วให้นักเรียนทายว่าตรงกับสำนวนไทยว่าอย่างไร

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านตัวอย่างสำนวนภาษาในความรู้ทางภาษาท้ายบทเรียน
2. นักเรียนร่วมกันอภิปราย เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับความหมายและลักษณะเด่นของสำนวนภาษา
3. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำที่เป็นสำนวนไทยและความหมายที่นักเรียนสนใจจากในหนังสือเรียนภาษาไทย หรือสมุดบันทึกคำที่มีปัญหาของนักเรียน
4. ให้แต่ละกลุ่มออกมารายงานการค้นคว้าหาสำนวนไทยและความหมายหน้า

ขั้นเรียน

ขั้นสรุป

ครูวิจารณ์การอภิปราย การเขียนรายงานการค้นคว้า พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่ข้อบกพร่อง จากนั้นนักเรียนนำผลงานส่งครู

การประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกันอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับสำนวน
2. พิจารณาจากการรายงานการค้นคว้าหาสำนวนและความหมายของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 3

คาบที่ 40 - 42 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

ภาษาไทยมีสำนวนภาษาใช้ในเชิงเปรียบเทียบ การรู้จักใช้สำนวนภาษาไทยในการพูดและการเขียนได้อย่างถูกต้อง จะช่วยให้การใช้ภาษาไทยสละสลวยมากยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนอ่านและใช้สำนวนภาษาได้ถูกต้อง

เนื้อหา

- สำนวนไทย หมายถึง ถ้อยคำในภาษาไทยที่พูดจาสื่อสารกัน ไม่ได้แปลความหมายของคำตรงตัวแต่มีความหมายเป็นนัยกินความกว้างหรือลึกซึ้ง หรือเป็นความหมายเชิงเปรียบเทียบ
- หาสำนวนและความหมายจากพจนานุกรมหรือหนังสือรวบรวมสำนวนไทย

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ
2. สมุดบันทึกและความหมายของคำ (คำที่มีปัญหา) ของนักเรียน
3. พจนานุกรม
4. หนังสือสำนวนไทย
5. ภาพปริศนาสำนวนไทย 5 ภาพ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูนำภาพปริศนาเกี่ยวกับสำนวนไทยมาให้นักเรียนดู 2 - 3 ภาพอีกครั้งหนึ่ง เพื่อทบทวนเรื่องความหมายของสำนวนไทย และเป็นตัวอย่างในการนำไปใช้แต่งประโยค

ขั้นสอน

1. ครูมอบหมายให้นักเรียนช่วยกันคัดเลือกสำนวนไทยและความหมายที่น่าสนใจ มาเขียนบนกระดานดำ พร้อมทั้งคัดสำนวนเหล่านั้นลงสมุดแบบฝึกหัดภาษาไทย
2. ให้นักเรียนทุกคนเลือกสำนวนไทยที่สนใจมา 5 สำนวน แล้วนำสำนวนที่เลือก มาไปแต่งประโยคให้ถูกต้อง หลังจากนั้นนำผลงานส่งครู
3. ครูมอบหมายให้นักเรียนนำสำนวนที่เลือกไว้มาใช้ประกอบการเขียนเรื่องจาก ประสบการณ์มาคนละ 1 เรื่อง พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง โดยครูเป็นผู้กำหนดเวลาตามความเหมาะสม
4. ให้นักเรียนแต่ละคนออกมาอ่านเรื่องที่เขียนจากประสบการณ์ของตนเองให้เพื่อนฟัง

ขั้นสรุป

ครูวิจารณ์การอ่านและการเขียนเรื่องจากประสบการณ์ของนักเรียนทุกคนพร้อมทั้ง ชี้ข้อเสนอแนะ ชี้ข้อบกพร่อง จากนั้นนักเรียนทุกคนนำผลงานส่งครู

การประเมินผล

1. พิจารณาจากความร่วมมือกันในชั้นเรียน
2. สังเกตความตั้งใจในการเรียน
3. สังเกตการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง
4. ตรวจสอบสมุดแบบฝึกหัดภาษาไทย เรื่องการนำสำนวนภาษามาแต่งประโยคและเขียนเรื่องจากประสบการณ์

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 3, 4
เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 43 - 45 คาบละ 20 นาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การเขียนบรรยายความรู้สึกของตนเองหรือเขียนบรรยายเรื่องที่ชอบเป็นการแสดงความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนบรรยายความรู้สึกของตนเองได้

เนื้อหา

เขียนบรรยายความรู้สึกของตนเองหรือเขียนบรรยายเรื่องที่ชอบ

สื่อการเรียนการสอน

1. กระดาษแผ่นใหญ่สำหรับเขียน
2. ปากกาปลายล็กหลอด
3. สมุดบันทึกคำที่มีปัญหาของนักเรียน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ให้นักเรียนอ่านเรื่องบึงนกน้ำ หน้า 52 ตอนบรรยายความรู้สึกของตัวเอง เช่น ตอนที่กล่าวว่า “บุญหลายมาที่นี้บ่อย ๆ เขาชอบดูบึงที่กว้างไกลไปจรดขอบฟ้า ....” แล้วครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการเขียนข้างต้น

ขั้นสอน

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปถึงวิธีบรรยายความรู้สึกว่ามีวิธีการเขียนอย่างไร จึงจะทำให้ผู้อ่านเห็นภาพพจน์
2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้กำหนดหัวข้อที่จะเขียนบรรยายความรู้สึก หรือเขียนบรรยายเรื่องที่ตนชอบ
3. เมื่อได้หัวข้อแล้วให้ช่วยกันเขียน โดยเขียนลงกระดาษแผ่นใหญ่ อาจใช้คนเขียนคนเดียว ส่วนคนอื่น ๆ ช่วยกันคิดและบอกให้เพื่อนเขียนตาม
4. ให้แต่ละกลุ่มนำเรื่องที่เขียนบรรยายมาติดบนกระดานดำหน้าชั้นเรียนแล้วอ่าน ให้เพื่อนฟัง ให้ทุกคนอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการเขียน การใช้ถ้อยคำ หรือ สำนวนภาษา และการลำดับเรื่อง

ขั้นสรุป

ครูและเพื่อนวิจารณ์การอ่านและการเขียน นักเรียนแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะ แล้วนำผลงานส่งครู

การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกันสรุปถึงวิธีการเขียนบรรยายของนักเรียน
2. สังเกตการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง
3. ตรวจผลงานการเขียนบรรยายของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 3,4
เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 46 - 48 คาบละ 20 นาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การเขียนบรรยายความรู้สึกของตนเองหรือเขียนบรรยายเรื่องที่ตนชอบเป็นการ
แสดงความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนบรรยายความรู้สึกของตนเองได้

เนื้อหา

เขียนบรรยายความรู้สึกของตนเองหรือเขียนบรรยายเรื่องที่ตนชอบ

สื่อการเรียนการสอน

1. กระดาษปอนด์สำหรับเขียน
2. ปากกาปลายสี่เหลี่ยม
3. สมุดบันทึกคำที่มีปัญหาของนักเรียน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูทบทวนเนื้อหาเรื่องบึงนกน้ำ ในหน้า 52 ตอนบรรยายความรู้สึกของตัวเอง
ในตอนที่กำลังว่า “บุญหลายมาที่น้อย ๆ เขาชอบดูบึงที่กว้างไกลไปจรดขอบฟ้า.....”
แล้วซักถามนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการเขียนข้างต้นจากที่เรียนไปเมื่อครั้งที่แล้ว

ชั้นสอน

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจทานงานเขียนของกลุ่มที่ครูมอบหมายให้เมื่อครั้งที่แล้วเพื่อปรับแก้คำผิด สำนวนภาษา และการลำดับเรื่องให้ถูกต้อง
2. ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มคัดลอกการเขียนบรรยายเรื่องของกลุ่มตนเองลงสมุด
3. ให้นักเรียนทุกคนเขียนบรรยายความรู้สึกของตนเอง โดยนำคำที่นักเรียนเลือกมาจากบทเรียน เรื่อง บึงนกน้ำ หรือจากสมุดบันทึกคำที่มีปัญหามาใช้ประกอบการเขียน เมื่อเสร็จเรียบร้อยให้นำมาอ่านให้เพื่อนฟัง โดยครูกำหนดเวลาตามความเหมาะสม

ชั้นสรุป

ครูและเพื่อนวิจารณ์การอ่านและการเขียน นักเรียนแก้ไขข้อบกพร่องตามที่ครูเสนอแนะ แล้วนำผลงานส่งครู

การประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. สังเกตความตั้งใจในการเรียน
3. ตรวจผลงานการเขียนบรรยายของนักเรียนแต่ละกลุ่มและทุกคน

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 49 - 51 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านบทร้อยกรองนอกจากจะช่วยให้นักเรียนรู้สึกในความไพเราะของภาษา
เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้วยังอาจให้ข้อคิดแก่นักเรียนอีกด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อ่านบทร้อยกรองเรื่อง โทษของการพนัน เป็นทำนองเสนาะ แล้วจับใจความ
สำคัญ และสรุปข้อคิดได้
2. นักเรียนสามารถแต่งบทร้อยกรองตามที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

บทร้อยกรองเรื่อง โทษของการพนัน จากท้ายบทที่ 3 “บึงนกน้ำ”

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิบทร้อยกรองเรื่อง “โทษของการพนัน”
2. เครื่องบันทึกเสียง, แถบบันทึกเสียงการอ่านกลอนสุภาพ
3. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำเครื่องบันทึกเสียงมาเปิดการอ่านทำนองเสนาะกลอนสุภาพให้นักเรียนฟัง

ชั้นสอน

1. ครูนำแผนภูมิบัตรรองเรื่อง “โทษของการพนัน” มาติดบนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนช่วยกันแบ่งช่วงจังหวะให้การอ่านให้ถูกต้อง
  2. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบัตรรองเป็นเสียงธรรมชาติพร้อม ๆ กันตามช่วงจังหวะที่แบ่งไว้จนคล่อง
  3. ครูอ่านบัตรรองเป็นทำนองเสนาะให้นักเรียนฟัง
  4. ให้นักเรียนอ่านบัตรรองเป็นทำนองเสนาะตามครูทีละวรรคหรือทีละ 2 วรรค หรือทีละบท (4 วรรค) จนจบทั้งสองบท
  5. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้แต่ละกลุ่มฝึกอ่านทำนองเสนาะกันเองจนคล่อง
  6. ให้นักเรียนอ่านทำนองเสนาะให้ครูและเพื่อน ๆ ฟังทีละกลุ่ม
  7. ให้นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมายของบัตรรอง
  8. ให้นักเรียนช่วยกันหาสัมผัสนอกและสัมผัสในของบัตรรองโดยให้คัดบทรองลงสมุด แล้วลากเส้นโยงสัมผัส เสร็จแล้วนำมาส่งครู
  9. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่งบัตรรองตามหัวข้อ “นกเปิดน้ำ”
  10. ครูให้นักเรียนทุกคนออกมาอ่านบัตรรองที่ตนเองแต่งขึ้นให้เพื่อนฟัง
- ### ขั้นสรุป
1. ครูและนักเรียนช่วยกันจับใจความสำคัญ สรุปข้อคิดที่ได้ จากบัตรรอง “โทษของการพนัน”
  2. ครูคัดเลือกผลงานการแต่งบัตรรองที่ดีที่สุดมาอ่านให้นักเรียนฟังอีกครั้งหนึ่ง

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการอ่านออกเสียงธรรมชาติของนักเรียน
2. พิจารณาจากการอ่านบัตรรองเป็นทำนองเสนาะของนักเรียน
3. พิจารณาจากการอธิบายความหมายของบัตรรองและการหาข้อคิดที่ได้ จากบัตรรอง
4. ตรวจสอบผลงานการแต่งบัตรรองของนักเรียน

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 52 - 54 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรให้มีความสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

ครอบครัวที่มีฐานะมั่นคง คนในครอบครัวต้องรู้จักประหยัดเงิน ประหยัดเวลา ของใช้ และทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งต้องร่วมมือกันทำงานและมีอาชีพสุจริต

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เมื่อนักเรียนอ่านในใจแล้วสามารถจับใจความสำคัญ ตอบคำถาม และลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถร่วมอภิปรายและสรุปความหมายของคำที่มีปัญหาได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง อยู่กันอย่างไรให้มีความสุข

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อเรื่องบทที่ 4 อยู่กันอย่างไรให้มีความสุข
2. บัตรคั่นหนังสือ
3. บัตรคำ
4. กระเป๋าหนังสือ
5. แถบประโยค
6. แผนภูมิตาราง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูและนักเรียนทบทวนเกี่ยวกับประเภทของคำที่มีปัญหาว่ามี 4 ประเภท คือ คำที่ไม่รู้จัก คำที่ไม่รู้ความหมายคำที่เป็นชื่อเฉพาะ และคำที่เป็นปัญหาซับซ้อน
2. ครูแจกบัตรคั่นหนังสือให้กับนักเรียนก่อนที่จะเริ่มต้นอ่านเนื้อเรื่องออกกันอย่างไรให้เป็นสุข

ขั้นสอน

1. ขั้นอ่านในใจ

1.1 ครูให้นักเรียนอ่านในใจเรื่อง ออกันอย่างไรให้เป็นสุข และแนะนำว่าเมื่อนักเรียนพบคำที่มีปัญหาให้ทำเครื่องหมายไว้ เช่น ชีดเส้นใต้คำนั้น หรือเขียนหมายเลขกำกับ แล้วอ่านต่อไปจนจบเรื่อง

1.2 ครูถามนักเรียนถึงจำนวนคำศัพท์ยากที่นักเรียนทำเครื่องหมายไว้และชี้แจงว่าคำบางคำถึงแม้ว่าเราไม่ทราบความหมาย แต่เราก็สามารถเดาความหมายจากข้อความใกล้เคียงได้ โดยไม่จำเป็นต้องเปิดพจนานุกรมทุกคำ ทำให้เราอ่านข้อความนั้นเข้าใจได้ง่าย ถ้าเป็นเช่นนั้นคำศัพท์นั้นก็ถือว่าเป็นคำที่ไม่เป็นปัญหาต่อการอ่าน

2. ขั้นเลือกคำที่มีปัญหา

2.1 ครูแนะนำว่า หากคำที่มีปัญหาที่นักเรียนเลือกไว้เกิน 3 คำ ครูให้นักเรียนเลือกมาเพียง 3 คำเท่านั้น โดยคำที่นักเรียนเลือกมาจะมีเฉพาะคำที่เป็นสาเหตุทำให้นักเรียนไม่เข้าใจประโยค ข้อความ หรือเนื้อเรื่องที่อ่านมากที่สุด ซึ่งจะมีทั้งคำที่นักเรียนเลือกซ้ำกันและไม่ซ้ำกัน สำหรับคำที่ซ้ำกันนั้นจะมีข้อแตกต่างกันหรือเหมือนกันในส่วนของการจัดให้อยู่ในประเภทของคำที่มีปัญหาแต่ละประเภทตามความคิดของนักเรียนแต่ละคน หากในกรณีที่มีนักเรียนบางคนเลือกคำที่มีปัญหาไม่ซ้ำกับเพื่อนคนอื่น ๆ เลย แต่ก็มีโอกาสที่จะจัดคำเหล่านั้นไปตรงกับประเภทของคำที่มีปัญหาประเภทเดียวกันกับเพื่อนคนอื่น ๆ ได้ ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับความคิดของนักเรียนเองเช่นกัน และคำที่นักเรียนเลือกมานอกจากจะเป็นคำที่มีความหมายแล้ว ยังครอบคลุมถึงคำอื่น ๆ ที่ไม่มีความหมายอีกด้วย แต่ก็ทำหน้าที่ต่าง ๆ ในประโยคหรือข้อความนั้น ๆ เช่น ใช้เป็นคำเชื่อมประโยค ใช้บอกความเกี่ยวข้องกันในประโยคหรือเป็นคำแสดงอารมณ์ต่าง ๆ เป็นต้น และเมื่อมีนักเรียนเลือกคำเหล่านี้ครูควรบันทึกไว้

2.2 นักเรียนเขียนประโยคและขีดเส้นใต้คำที่มีปัญหาในประโยคนั้น ๆ (เป็นคำที่เลือกไว้ในข้อ 2.1) พร้อมทั้งเขียนชื่อผู้เรียน ชื่อหนังสือ ประเภทของคำที่มีปัญหา แต่ละคำ และเลขหน้าบนที่ค้นหนังสือ แล้วส่งครู

2.3 ครูนำแผนภูมิตารางที่เขียนไว้ในกระดาษแผ่นใหญ่มาติดบนกระดานดำ แล้วเขียนคำที่มีปัญหาจากบัตรค้นหนังสือของนักเรียนลงไปในห้องตารางแต่ละช่องของ แผนภูมิ ตามประเภทของคำที่มีปัญหาที่นักเรียนจัดไว้ เพื่อให้ นักเรียนทั้งชั้นได้เห็นชัดเจนว่า ประเภทของคำที่มีปัญหาในแต่ละประเภทนั้น มีคำใดบ้างที่เป็นปัญหาทั้งของตนเองและ เพื่อน ๆ

2.4 ครูชี้ไปที่คำที่มีปัญหาแต่ละคำในแผนภูมิ แล้วให้นักเรียนอ่านตามครู เพื่อฝึกให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง

2.5 ครูทำเครื่องหมายกำกับไว้เฉพาะคำที่ไม่มีความหมายบนแผนภูมิตาราง และมอบหมายให้นักเรียน 1 คน เขียนคำเหล่านี้ลงในบัตรคำ และขออาสาสมัครนักเรียน 2 - 3 คน ออกมาช่วยกันแต่งประโยคหน้าชั้นเรียน โดยมีคำเหล่านี้ประกอบอยู่ ซึ่งมีครูเป็นผู้คอยแนะนำและแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง จากนั้นให้นักเรียนบันทึกคำดังกล่าวข้างต้นลงสมุด บันทึกคำของตนเอง

แผนภูมิการจัดประเภทของคำที่มีปัญหา

คำที่ไม่รู้จัก	คำที่ไม่รู้ความหมาย	คำที่เป็นชื่อเฉพาะ	คำที่เป็นปัญหาซับซ้อน
1.	1.	1.	1. ....
2.	2.	2.	2. ....
3.	3.	3.	3. ....
4.	4.	4.	4. ....
5.	5.	5.	5. ....

2.6 ครูและนักเรียนช่วยกันเลือกคำที่มีปัญหาบางคำที่ซ้ำกันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีทั้งคำที่มีความหมายและไม่มีความหมาย พร้อมทั้งมอบหมายให้นักเรียนบางส่วนช่วยกันเขียนคำที่มีปัญหาที่ซ้ำกันเป็นส่วนใหญ่ ลงในบัตรคำแต่ละบัตรคำ เพื่อนำไปใช้เป็นสื่อการสอนเกี่ยวกับการนำคำมาใช้ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การฝึกอ่านออกเสียง การเขียนคำอ่าน การหาความหมายของคำ การแต่งประโยค การเขียนเรื่องราว

3. ขั้นอภิปราย

3.1 ครูอธิบายและแนะนำวิธีการในการหาความหมายของคำที่มีปัญหาให้นักเรียนทุกคนฟังก่อนที่จะมีการอภิปรายความหมายของคำภายในกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการหาความหมายของคำได้เร็วขึ้น โดยครูให้นักเรียนพิจารณาว่าปริบทมีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับคำที่มีปัญหาอย่างไร

3.2 ครูตรวจความถูกต้องในการเขียนประโยค ข้อความ คำต่าง ๆ จากบัตรคั่นหนังสือของนักเรียนอีกครั้ง จากนั้นครูแจกบัตรคั่นหนังสือส่งคืนให้กับนักเรียน พร้อมทั้งพิจารณาแบ่งกลุ่มอภิปรายกลุ่มละประมาณ 5 - 6 คน โดยให้สมาชิกแต่ละกลุ่มทุกคนทำหน้าที่อภิปรายภายในกลุ่มร่วมกันเกี่ยวกับการหาความหมายของคำที่มีปัญหาทุกคำที่สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มเลือกไว้ (คำใดซ้ำกันภายในกลุ่มให้นักเรียนนับเป็น 1 คำ)

ขั้นสรุป

1. ให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม มอกออกมาหน้าชั้นเรียนเพื่อรายงานสรุปเกี่ยวกับความหมายของคำทุกคำที่ได้จากการอภิปรายภายในกลุ่ม หลังจากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมและสรุปความหมายของคำที่มีปัญหาในแต่ละกลุ่มอีกครั้งหนึ่ง

2. เมื่อนักเรียนรายงานครบทุกกลุ่มแล้ว ครูนำบัตรคำที่มีปัญหาที่ซ้ำกันเป็นส่วนใหญ่ (จากคำที่เลือกไว้ในข้อ 2.6) มาฝึกให้นักเรียนอ่านออกเสียงและตอบคำถามปากเปล่าเกี่ยวกับความหมายของคำที่มีปัญหาเหล่านั้น จากนั้นครูมอบหมายแบบฝึกหัด โดยให้นักเรียนหาความหมายของคำที่ครูกำหนดให้

การประเมินผล

1. การสังเกต
  - 1.1 การสนทนาซักถาม การตอบคำถาม
  - 1.2 การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม เช่น การอภิปราย
  - 1.3 การรายงานหน้าชั้นเรียน
2. ตรวจสอบฝึกหัดเรื่องการเขียนคำและความหมายของคำ

หมายเหตุ

คำศัพท์ที่คาดว่านักเรียนอาจมีปัญหา

คำศัพท์   ความหมาย

พัฒนา   ทำให้เจริญ

สิทธิ   อำนาจอันชอบธรรม

พระราชดำรัส   คำพูด

พระราชทาน   ให้

สงเคราะห์   ช่วยเหลือ อุดหนุน

อนุเคราะห์   เอื้อเพื่อช่วยเหลือ

ฯลฯ

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 3

คาบที่ 55 - 57 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

ครอบครัวที่มีฐานะมั่นคง คนในครอบครัวต้องรู้จักประหยัดเงิน ประหยัดเวลา
ของใช้ และทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งต้องร่วมมือกันทำงานและมีอาชีพสุจริต

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เมื่อนักเรียนอ่านในใจแล้วสามารถจับใจความสำคัญ ตอบคำถาม และลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถร่วมอภิปรายและสรุปความหมายของคำที่มีปัญหาได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อเรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข
2. บัตรคั่นหนังสือ
3. บัตรคำ
4. กระเป๋าหนังสือ
5. แถบประโยค

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูและนักเรียนสนทนากันเพื่อทบทวนเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง อยู่กันอย่างไรรู้เป็นสุขในแต่ละตอน

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งเนื้อหาออกเป็นตอน ๆ ตามลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง พร้อมทั้งมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาหน้าชั้นเรียนเพื่อเล่าเหตุการณ์สำคัญเฉพาะบางตอนของเนื้อเรื่องที่ครูมอบหมายให้เพื่อน ๆ ฟัง ครูเป็นผู้คอยแนะนำ ชี้ข้อบกพร่อง และสร้างบรรยากาศเป็นกันเองในชั้นเรียน เพื่อกระตุ้นความสนใจให้กับนักเรียน ในการร่วมแสดงความคิดเห็นและกล้าแสดงออกตามสมควร
2. ครูให้นักเรียนทุกคนเป็นผู้เลือกคำที่ได้จากการอภิปรายมาเขียนเรื่องจากประสบการณ์ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับเรื่อง อยู่กันอย่างไรรู้เป็นสุข มาคนละ 1 เรื่อง พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องที่เขียนด้วย ตามเวลาที่ครูกำหนดให้ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนออกมาอ่านให้เพื่อนฟัง ครูและเพื่อนวิจารณ์ข้อบกพร่อง นักเรียนตรวจสอบแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วจึงนำผลงานส่งครู
3. นักเรียนทุกคนทำการบันทึกคำและความหมายของคำที่ได้จากการอภิปรายลงสมุด

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหา และข้อคิดที่ได้จากเนื้อเรื่อง อยู่กันอย่างไรรู้เป็นสุข

การประเมินผล

1. การสังเกต
  - 1.1 การสนทนาซักถาม การตอบคำถาม
  - 1.2 การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
  - 1.3 การเล่าเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัดเรื่องการตอบคำถามจากเนื้อเรื่องอยู่กันอย่างไรรู้เป็นสุข

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 58 - 60 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรร่าเป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

แผนภาพโครงเรื่องจะช่วยให้ผู้เรียนนำไปใช้ในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนอ่านในใจแล้วสามารถเขียนแผนภาพโครงเรื่องได้ แล้วใช้แผนภาพโครงเรื่องในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้

เนื้อหา

เขียนแผนภาพโครงเรื่อง เล่าเรื่อง และเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง อยู่กันอย่างไรร่าเป็นสุข

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภาพโครงเรื่องอยู่กันอย่างไรร่าเป็นสุข
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรร่าเป็นสุข

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

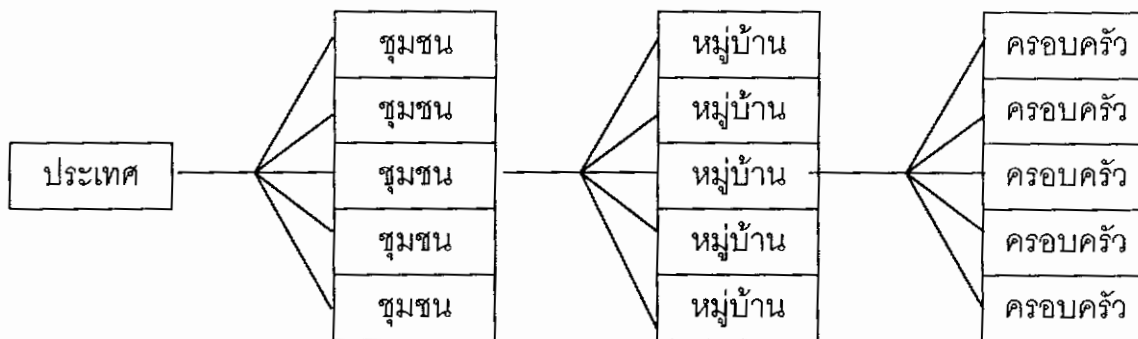
ครูให้นักเรียนช่วยกันทบทวนเนื้อเรื่อง อยู่กันอย่างไรร่าเป็นสุข จากที่เรียนไปเมื่อครั้งที่แล้ว

ชั้นสอน

1. ครูนำแผนภาพโครงเรื่องมาติดบนกระดานดำ แล้วอธิบายให้นักเรียนฟังเกี่ยวกับวิธีการเขียนข้อมูลในแผนภาพโครงเรื่อง โดยให้แบ่งเนื้อเรื่องออกเป็นตอน ๆ ตามเหตุการณ์ของเรื่องแล้วเติมข้อมูลลงในแผนภาพโครงเรื่อง
2. ครูแจกใบงานแผนภาพโครงเรื่องให้กับนักเรียนทุกคน พร้อมทั้งให้นักเรียนเติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่องให้สมบูรณ์

ใบงานเรื่อง อยู่กันอย่างรักให้เป็นสุข

ครอบครัวคือหน่วยย่อยของประเทศ

หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว

สมาชิก	หน้าที่	
	สมัยก่อน	ปัจจุบัน
พ่อ	เป็นหัวหน้าครอบครัว หารายได้เลี้ยงครอบครัว	ประกอบอาชีพ ดูแลบ้าน เลี้ยงดู อบรมสั่งสอนลูกให้ลูกได้รับการศึกษา
แม่	ดูแลบ้าน ดูแลความเป็นอยู่ของคนในบ้าน	ประกอบอาชีพ ดูแลบ้าน อบรมลูกให้ลูกได้รับการศึกษา
ลูก	ศึกษาเล่าเรียน ฝึกหัดทำงานการต่าง ๆ ช่วยงานบ้าน	ศึกษาเล่าเรียน ฝึกหัดทำงานการต่าง ๆ ช่วยงานบ้าน

หลักปฏิบัติของการอยู่ร่วมกัน

ทุกคน	
<ol style="list-style-type: none"> 1. รู้บทบาทและรับผิดชอบบทบาทหน้าที่ของตน 2. ยอมรับบทบาทและหน้าที่ของกันและกัน 3. รักใคร่กลมเกลียวกัน 4. ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 	
ผู้ใหญ่	เด็ก
<ol style="list-style-type: none"> 1. อบรมสั่งสอน ถ่ายทอดความรู้ ความเป็นดี 2. ช่วยเหลือเกื้อกูลด้วยความเมตตา 3. เป็นแบบอย่างที่ดี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เคารพ เชื่อฟัง คิดตามอย่างมีเหตุผล 2. สุภาพ อ่อนน้อม 3. ดูแบบอย่าง และปฏิบัติตาม

หลักปฏิบัติในการสร้างฐานะครอบครัว

หลักปฏิบัติ ผู้ปฏิบัติ	รู้จักแสวงหาทรัพย์	รู้จักใช้จ่ายแล้วเก็บรักษาทรัพย์
ผู้ใหญ่	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประกอบอาชีพสุจริต 2. ขยันขันแข็ง มานะ อดทน 3. เพียรพยายามไม่ย่อท้อ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้จ่ายทรัพย์อย่างประหยัด 2. เลือกซื้อเครื่องอุปโภค บริโภค ที่มีคุณภาพและมีคุณค่าตามความเหมาะสมและจำเป็น 3. ดูแลรักษาสິงของเครื่องใช้ให้ใช้ได้คงทน
เด็ก	<ol style="list-style-type: none"> 1. หมั่นศึกษาเล่าเรียนเพื่อจะได้มีเครื่องมือสำหรับประกอบอาชีพที่ดีและสุจริตในภายหน้า 2. ขวนขวายหาความรู้จากผู้ใหญ่ จากการสังเกต การฝึกหัดช่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ ความชำนาญ ด้วยความขยันขันแข็ง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้จ่ายทรัพย์อย่างประหยัด 2. บริโภคอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย 3. ใช้ของที่มีคุณภาพดีราคาไม่แพง

3. นักเรียนตรวจสอบแผนภาพโครงเรื่องจากบทเรียนอีกครั้งหนึ่งแล้วปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์
4. ครูให้นักเรียนแต่ละคนออกมาเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องที่เติมข้อความไว้ครบแล้ว
5. ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องด้วยภาษาของตนเองเสร็จแล้วตรวจทานให้เรียบร้อยและนำมาส่งครู
ขั้นสรุป
ครูให้นักเรียนออกมาอ่านเรื่องที่ตนเขียนตามแผนภาพโครงเรื่อง

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการเพิ่มความลงในแผนภาพโครงเรื่อง
2. พิจารณาจากการเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
3. ตรวจสอบผลงานการเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องของนักเรียนทุกคน

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 61 - 63 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาในเรื่องลักษณะของคำบุพบท เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเขียนและการพูด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของคำบุพบทได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกชนิดของคำบุพบทได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำบุพบท

- บุพบทบอกสถานที่
- บุพบทบอกความเป็นเจ้าของ

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข
2. แผนภูมิคำ (ใบงาน)

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำ

1. ครูเขียนประโยคที่ยังไม่สมบูรณ์บนกระดานดำ 4 ประโยค แล้วเว้นช่องว่างให้นักเรียนหาคำมาเติมให้ถูกต้อง ได้แก่

- 1.1 นกบิน _____ ท้องฟ้า
  - 1.2 สุนัขหมอบอยู่ _____ โຕ้ะ
  - 1.3 รองเท้า _____ ฉันทาย
  - 1.4 หมวกสีแดงใบนั้น _____ สูดำ
2. ครูให้นักเรียน 5 คน ออกมาเติมคำในช่องว่างดังกล่าวบนกระดานดำ
  3. ครูเฉลยคำที่ถูกต้อง และแนะนำให้นักเรียนทราบวาคำเหล่านี้เรียกว่า

คำบุพบท

ชั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านความรู้ทางภาษาเรื่องคำบุพบท จากหนังสือเรียนภาษาไทย หน้า 85 - 86
2. ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายสรุปกฎเกณฑ์ของคำบุพบท ในเรื่องความหมาย ชนิด และการนำไปใช้แต่งประโยค
3. ครูแจกใบงานให้นักเรียนทุกคน โดยให้นักเรียนแต่ละคนหาตัวอย่างคำบุพบท มาคนละ 5 คำ แล้วเขียนในตาราง และบอกชนิดของคำบุพบทนั้นพร้อมทั้งแต่งประโยคแล้ว นำส่งครู

ใบงานเขียนคำบุพบทในตารางต่อไปนี้

ลำดับที่	คำบุพบท	ชนิด	ประโยค
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความหมาย ชนิด และการนำคำไปใช้แต่งประโยค

การประเมินผล

1. สังเกตจากการช่วยกันสรุปความหมาย ชนิด และการนำคำไปใช้แต่งประโยค
2. ตรวจสอบกฎมีคำและการแต่งประโยคของนักเรียน
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัดเรื่องการนำคำบุพบทไปใช้แต่งประโยค

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 64 - 66 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาในเรื่องลักษณะของคำบุพบท เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเขียนและการพูด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของคำบุพบทได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกชนิดของคำบุพบทได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำบุพบท

- บุพบทบอกความเกี่ยวข้อง
- บุพบทบอกเวลา

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข
2. แผนภูมิคำ (ใบงาน)
3. แถบประโยค

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูเขียนประโยคที่ยังไม่สมบูรณ์บนกระดานดำ 4 ประโยค แล้วเว้นช่องว่างเพื่อให้ นักเรียนหาคำมาเติมให้ถูกต้อง เช่น

- 1.1 น่องไปโรงเรียน _____ ชั้นทุกวัน
- 1.2 ครูควรให้ความเมตตา _____ นักเรียน
- 1.3 เขามาโรงเรียน _____ เข้า
- 1.4 ฉันไปขายของช่วยแม่ _____ เวลาเย็น

2. ครูให้นักเรียน 4 คน ออกมาเติมคำในช่องว่างดังกล่าวบนกระดานดำ

3. ครูเฉลยคำที่ถูกต้อง และแนะนำให้นักเรียนทราบว่าคำเหล่านี้เป็นคำบุพบทที่บอกความเกี่ยวข้องกันและบอกเวลา

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนอ่านในใจเรื่องคำบุพบท จากหนังสือเรียนภาษาไทยหน้า 85 - 86 ครูซักถามนักเรียนเพื่อทดสอบความเข้าใจ

2. ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายสรุปกฎเกณฑ์ของคำบุพบทในเรื่องความหมาย ชนิด และการนำไปใช้แต่งประโยค จากที่เรียนไปเมื่อคราวที่แล้วอีกครั้งหนึ่ง

3. ครูให้นักเรียนทั้งชั้นช่วยกันค้นหาประโยคที่มีคำบุพบทจากเนื้อเรื่อง อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข ครูเขียนประโยคที่นักเรียนยกตัวอย่างมาบนกระดานดำ และให้นักเรียน 2 - 3 คน ออกมาขีดเส้นใต้คำบุพบทในประโยคเหล่านั้น

4. ครูให้นักเรียนเลือกคำบุพบทที่ได้จากเนื้อเรื่องอยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข มาคนละ 5 คำ เพื่อเขียนเรื่องตามความคิดหรือความรู้สึกของตนเองแล้วนำเสนอครู

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความหมาย ชนิด และการนำคำไปใช้แต่งประโยค

การประเมินผล

1. สังเกตจากการช่วยกันสรุปความหมาย ชนิด และการนำคำไปใช้แต่งประโยค
2. สังเกตความตั้งใจเรียน
3. พิจารณาจากการอภิปรายในชั้นเรียน
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัด เรื่องการนำคำบุพบทมาเขียนเรื่องตามความคิดของ

ตนเอง

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข

คาบที่ 67 - 69 คาบละ 20 นาที

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาในเรื่องลักษณะของคำสันธานเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเขียนและการพูด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของคำสันธานได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกชนิดของคำสันธานได้ถูกต้อง

เนื้อหา

- คำสันธานเชื่อมประโยคที่มีเนื้อความคล้ายตามกัน
- คำสันธานเชื่อมประโยคที่มีเนื้อความขัดแย้งกัน
- คำสันธานเชื่อมประโยคที่มีเนื้อความเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข
2. แผนภูมิคำ
3. แถบประโยค

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูนำตัวอย่างประโยคจากแถบประโยค โดยปิดเฉพาะบางส่วนที่เป็นคำสันธานไว้ แล้วซักถามนักเรียนว่า คำที่ปิดไว้ นั่นคือคำว่าอะไร (คือส่วนที่ปิดไว้) ตัวอย่างประโยคที่ครูกำหนดให้

ปากกา ดินสอวางอยู่บนโต๊ะ

ฉันเดินไป พ่อของฉัน

น้องกลับถึงบ้านแล้ว แม่ นำขนมมาให้รับประทาน

สุดาชอบขายขนม ฉันชอบขายผลไม้

2. ครูเฉลยคำที่ปิดไว้ให้นักเรียนดู และแนะนำให้นักเรียนทราบว่าคำเหล่านี้เรียกว่าคำสันธาน

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนอ่านความรู้ทางภาษาเรื่อง คำสันธาน จากหนังสือเรียนภาษาไทย หน้า 86 - 88
2. ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายสรุปกฎเกณฑ์ของคำสันธานในเรื่องความหมาย ชนิด และการนำไปใช้แต่งประโยค
3. ครูแจกใบงานให้นักเรียนทุกคน โดยให้นักเรียนแต่ละคนค้นหาคำสันธานจากเนื้อเรื่อง อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุขมาคนละ 5 คำ แล้วเขียนลงในตาราง พร้อมทั้งบอกชนิดของคำสันธานนั้น ๆ และแต่งประโยคแล้วนำเสนอครู

ใบงานเขียนคำสันธานในตารางต่อไปนี้

ลำดับที่	คำสันธาน	ชนิด	ประโยค
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

4. ครูมอบหมายให้นักเรียนค้นหาคำสันธานจากเนื้อเรื่อง อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข เพิ่มเติมอีกประมาณ 5 - 6 คำ พร้อมทั้งใช้คำสันธานที่เลือกมา มาใช้แต่งประโยคคนละ 7 ประโยค โดยให้แต่ละประโยคนั้นสามารถเรียงลำดับเป็นเรื่องราวได้ ลงสมุดแบบฝึกหัดภาษาไทย

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความหมาย ชนิด และการนำคำไปใช้แต่งประโยค

การประเมินผล

- สังเกตจากการช่วยกันสรุปความหมาย ชนิด และการนำคำไปใช้แต่งประโยค
- ตรวจแผนภูมิคำและการแต่งประโยคของนักเรียน
- ตรวจสมุดแบบฝึกหัดเรื่องการนำคำสันธานมาแต่งประโยค

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 5

คาบที่ 70 - 72 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาในเรื่องลักษณะของคำอุทานเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเขียนและการพูด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของคำอุทานได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกชนิดของคำอุทานได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำอุทาน

- อุทานแสดงความสงสัย
- อุทานแสดงความดีใจ
- อุทานแสดงความเจ็บปวด
- อุทานแสดงความสงสาร
- อุทานแสดงความแปลกใจ

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข
2. แผนภูมิคำ
3. แถบประโยค

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูสนทนากับนักเรียนว่าเวลาที่นักเรียนรู้สึกดีใจมักพูดคำว่าอะไรก่อน หรือเวลาที่รู้สึกตกใจมักพูดคำใดออกมาก่อนที่จะพูดประโยค
2. ครูนำตัวอย่างประโยคจากแถบประโยค โดยปิดเฉพาะบางส่วนที่เป็นคำอุทานไว้ แล้วซักถามนักเรียนว่า คำที่ปิดไว้ นั่นคือคำว่าอะไร (คือส่วนที่ปิดไว้)
ตัวอย่างประโยคที่ครูกำหนดให้

นิดาเพื่อนของฉันหายไปไหน

ฉันสอบได้ที่ 1

ปวดศีรษะจังเลย

วันนี้เธอแต่งตัวสวยจังเลย

3. ครูเฉลยคำที่ปิดไว้ให้นักเรียนดู และแนะนำให้นักเรียนทราบว่าคำเหล่านี้เรียกว่าคำอุทาน

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนอ่านความรู้ทางภาษาเรื่อง คำอุทาน จากหนังสือเรียนภาษาไทย หน้า 88 - 89
2. ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายสรุปกฎเกณฑ์ของคำอุทานในเรื่องความหมาย ชนิด และการนำไปใช้แต่งประโยค
3. ครูแจกใบงานให้นักเรียนทุกคน โดยให้นักเรียนนำคำอุทานมาเขียนในตาราง 5 คำ พร้อมทั้งบอกชนิดของคำอุทานแต่ละคำ และแต่งประโยคจากคำอุทานนั้น ๆ จากนั้นจึงนำส่งครู

ใบงานเขียนคำอุทานในตารางต่อไปนี้

ลำดับที่	คำอุทาน	ชนิด	ประโยค
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความหมาย ชนิด และการนำคำไปใช้แต่งประโยค

การประเมินผล

- สังเกตจากการช่วยกันสรุปความหมาย ชนิด และการนำคำไปใช้แต่งประโยค
- ตรวจแผนภูมิคำและการแต่งประโยคของนักเรียน
- ตรวจแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการนำคำอุทานมาใช้แต่งประโยค

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 5

คาบที่ 73 - 75 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ จะมีใจความสำคัญของย่อหน้าอยู่เสมอ การจับใจความสำคัญของย่อหน้าได้จะทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายวิธีหาใจความสำคัญของย่อหน้าได้
2. นักเรียนสามารถบอกใจความสำคัญของย่อหน้าได้ถูกต้อง

เนื้อหา

ใจความสำคัญของย่อหน้า

- ประโยคใจความสำคัญที่ผู้เขียนเขียนไว้อย่างชัดเจน ซึ่งอาจอยู่ตอนต้นย่อหน้า ตอนท้ายย่อหน้า หรือทั้งตอนต้นและตอนท้ายย่อหน้า
- ประโยคใจความสำคัญที่ผู้เขียนไม่ได้เขียนไว้อย่างชัดเจน ผู้อ่านจะต้องหาคำสำคัญหรือคำหลักมาเรียบเรียงให้เป็นประโยคใจความสำคัญเอง

สื่อการเรียนการสอน

1. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
2. แผ่นใส
3. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนดูเนื้อเรื่องอยู่กันอย่างใดให้เป็นสุข แล้วให้นักเรียนช่วยกันนับว่าเรื่องดังกล่าวมีทั้งหมดกี่ย่อหน้า แล้วครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับใจความสำคัญของย่อหน้า

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนอ่านความรู้เรื่องใจความสำคัญของย่อหน้าจากหนังสือเรียนภาษาไทย หน้า 89 - 92
2. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงลักษณะของประโยคใจความสำคัญประเภทต่าง ๆ ว่ามีลักษณะอย่างไร
3. ครูนำข้อความจากบทเรียนมาให้ให้นักเรียนอ่านหลาย ๆ ย่อหน้า แล้วให้นักเรียนหาประโยคใจความสำคัญ บางข้อความครูเขียนบนแผ่นใสให้นักเรียนดู
4. บางย่อหน้าไม่มีประโยคใจความสำคัญ ให้นักเรียนตั้งคำถามแล้วหาคำตอบจากคำสำคัญหรือคำหลัก เมื่อได้แล้วให้นำคำสำคัญหรือคำหลักมาแต่งเป็นประโยคใจความสำคัญ
5. ให้นักเรียนเขียนประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าที่อ่านลงสมุดแบบฝึกหัดแล้วส่งครู

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของประโยคใจความสำคัญ

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการอ่านและการสรุปถึงลักษณะของประโยคใจความสำคัญของนักเรียน
2. พิจารณาจากการหาประโยคใจความสำคัญจากย่อหน้าของนักเรียน
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการเขียนประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 6

คาบที่ 76 - 78 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรู้ให้มีความสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

ความรู้เรื่องการใช้พยัญชนะเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการอ่านและการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถเขียนพยัญชนะได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การใช้พยัญชนะ

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือพิมพ์
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรู้ให้มีความสุข
3. บัตรคำที่ใช้พยัญชนะ
4. แผนภูมิเพลง คำย่อ
5. เทปบันทึกเสียง, แถบบันทึกเสียง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำแผนภูมิเพลง คำย่อ มาติดบนกระดานดำจากนั้นครูเปิดเครื่องบันทึกเสียง เพื่อให้ นักเรียนร้องตามจังหวะพร้อม ๆ กัน

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องการใช้อักษรย่อ จากหนังสือเรียนภาษาไทย หน้า 92-93
2. ครูให้นักเรียนออกมาเขียนอักษรย่อที่นักเรียนเคยพบเห็นพร้อมทั้งคำเต็มบนกระดานดำ คนละ 2 - 3 คำ และช่วยกันแก้ไขให้ถูกต้องเสร็จแล้วให้อ่านอักษรย่อและคำเต็มพร้อม ๆ กัน
3. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันค้นหาอักษรย่อและคำเต็มจากในหนังสือเรียน
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมารายงานการค้นคว้าหน้าชั้นเรียนโดยให้เขียนอักษรย่อ และคำเต็มลงบนแผนภูมิตัวโต ๆ
5. ให้นักเรียนช่วยกันนำอักษรย่อ และคำเต็มทั้งหมดมาเขียนบนกระดานดำ
6. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงอักษรย่อและคำเต็มพร้อมกัน จบแล้วให้จับบันทึกลงสมุด

ขั้นสรุป

ครูหาข้อความจากหนังสือทั่วไปที่มีการใช้อักษรย่อมาให้นักเรียนอ่านคำเต็ม เพื่อดูว่านักเรียนอ่านได้ถูกต้องหรือไม่ เสร็จแล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรื่องการเขียนอักษรย่อของชื่อที่กำหนดให้ ตัวอย่างเช่น นาฬิกา _____

กิโลเมตร _____

กรกฎาคม _____

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการออกมาเขียนอักษรย่อและคำเต็มของนักเรียน
2. พิจารณาจากการออกมารายงานการค้นคว้าหาอักษรย่อและคำเต็มของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
3. พิจารณาจากการอ่านข้อความที่เป็นคำย่อของนักเรียนว่าอ่านได้ถูกต้องหรือไม่
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการเขียนอักษรย่อของชื่อที่กำหนดให้

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 6

คาบที่ 79 - 81 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การมีความรู้เรื่องการใช้ถ้อยคำสำนวนจะทำให้นักเรียนใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการฟัง พูด อ่าน เขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ถ้อยคำสำนวนได้เหมาะสมกับข้อความหรือเหตุการณ์ได้

เนื้อหา

การเลือกใช้ถ้อยคำสำนวน

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข
2. หนังสือสำนวนไทย
3. ใบงานตารางสำนวน
4. ภาพปริศนา 5 ภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำ

1. ครูนำภาพปริศนามาให้นักเรียนทายว่า ภาพนี้ตรงกับสำนวนไทยว่าอะไร
2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ จากนั้นครูนำบัตรคำมาคละกัน เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงบัตรคำให้ได้เป็นสำนวนไทย จำนวน 3 สำนวน
3. ครูให้แต่ละกลุ่มรายงานสำนวนไทยที่เรียงได้ให้ครูและเพื่อนกลุ่มอื่นฟัง

ชั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านเรื่องการเลือกถ้อยคำสำนวน จากหนังสือเรียนภาษาไทยหน้า

93 - 94

2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้แต่ละกลุ่มหาถ้อยคำสำนวนจากหนังสือเรียนภาษาไทย หรือหนังสือสำนวนไทย มากลุ่มละ 10 สำนวน โดยเขียนลงในตารางที่ครูแจกให้ ซึ่งมีข้อความดังนี้

สำนวน	ความหมาย	ประโยค

3. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาอธิบายตารางสำนวนหน้าชั้น ถ้าไม่ถูกต้องครูและนักเรียนช่วยกันแก้ไขให้ถูกต้อง จากนั้นครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

ขั้นสรุป

ครูพิจารณาว่า กลุ่มใดสามารถนำสำนวนมาแต่งเป็นประโยคได้เนื้อความดีที่สุด

การประเมินผล

1. พิจารณาจากตารางสำนวนของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
2. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
3. ตรวจแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการนำสำนวนภาษามาแต่งประโยค

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 6

คาบที่ 82 - 84 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างรักให้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การมีความรู้เรื่องการใช้ถ้อยคำสำนวนจะทำให้นักเรียนใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการฟัง พูด อ่าน เขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ นักเรียนสามารถใช้ถ้อยคำสำนวนได้อย่างเหมาะสมกับข้อความหรือ เหตุการณ์ได้

เนื้อหา

การเลือกใช้ถ้อยคำสำนวน

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างรักให้เป็นสุข
2. หนังสือสำนวนไทย
3. ใบงานตารางสำนวน
4. ภาพปริศนา 5 ภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูนำภาพปริศนามาให้นักเรียนดู แล้วถามนักเรียนเกี่ยวกับภาพว่าตรงกับ สำนวนไทยว่าอะไร เพื่อทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนไปแล้ว

2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสำนวนไทยที่นักเรียนเคยได้ยินหรืออ่านพบที่ไหนมาก่อน ให้เพื่อนฟัง

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนทุกคนจดถ้อยคำสำนวนจากตารางของทุกกลุ่มลงสมุด
2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังในเรื่องของการนำถ้อยคำสำนวนมาใช้ในการแต่ง

ประโยค

3. ให้นักเรียนทุกคนเลือกสำนวนจากที่จดลงสมุดมา 5 สำนวน แล้วนำมาแต่งประโยคผูกให้เป็นเรื่องเดียวกัน จากนั้นให้ออกมาอ่านให้เพื่อนฟัง ครูและเพื่อนวิจารณ์การอ่านของนักเรียนให้นักเรียนนำมาแก้ไขให้ถูกต้อง แล้วจึงส่งครู

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปในเรื่องของการเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนให้เหมาะสมกับข้อความ และพิจารณาว่า ใครสามารถนำสำนวนมาแต่งเป็นเรื่องราวได้อย่างถูกต้องและได้เนื้อความดีที่สุดในที่สุด หลังจากนั้นครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด โดยให้เขียนเรื่องจากประสบการณ์ที่เคยพบเห็นมาของนักเรียนเองพร้อมทั้งขีดเส้นใต้ถ้อยคำสำนวนที่นำมาใช้ด้วย

การประเมินผล

1. ตรวจสอบเรื่องที่นักเรียนแต่ละคนแต่งขึ้นมา
2. สังเกตความตั้งใจในการเรียน
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการเขียนเรื่องจากประสบการณ์

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 6

คาบที่ 85 - 87 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การเขียนข้อความที่มีความยาว 1 - 2 ย่อหน้า เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเขียนทั่วไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถเขียนเรื่องตามที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

การเขียนเรื่องที่มีความยาว 1 - 2 ย่อหน้าตามรูปแบบที่กำหนดให้

สื่อการเรียนการสอน

1. ตัวอย่างผลงานการเขียนข้อความที่มีความยาว 1 - 2 ย่อหน้า
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำตัวอย่างการเขียนข้อความที่มีความยาว 1 - 2 ย่อหน้ามาติดบนกระดานดำ แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการเขียนข้อความเป็นย่อหน้า

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านบททวนเรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข แล้วให้สังเกตรูปแบบการเขียน และวิเคราะห์รูปแบบการเขียนของเรื่องดังกล่าว

2. ให้นักเรียนทุกคนกำหนดหัวข้อสำหรับเขียนเรื่อง โดยเลือกคำหลักของเรื่องมาใช้ประกอบการเขียนหัวข้อเรื่อง และเลือกวิธีการเขียนประโยคใจความสำคัญไว้ที่ใดที่หนึ่งในย่อหน้า

3. เมื่อได้หัวข้อและวิธีการเขียนแล้วให้แต่ละคนลงมือเขียนเรื่องภายในเวลาที่ครูกำหนดให้

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปถึงลักษณะและรูปแบบในการเขียนย่อหน้าที่ดี

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการทำงาน
2. ความสนใจในการอ่านและการวิเคราะห์รูปแบบการเขียน
3. ตรวจผลงานการเขียนเรื่องของนักเรียนแต่ละคน

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 6

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรู้ให้มีความสุข

คาบที่ 88 - 90 คาบละ 20 นาที

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การเขียนข้อความที่มีความยาว 1 - 2 ย่อหน้า เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเขียนทั่วไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถเขียนเรื่องตามที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

การเขียนเรื่องที่มีความยาว 1 - 2 ย่อหน้าตามรูปแบบที่กำหนดให้

สื่อการเรียนการสอน

1. ตัวอย่างผลงานการเขียนข้อความที่มีความยาว 1 - 2 ย่อหน้า
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 อยู่กันอย่างไรรู้ให้มีความสุข

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูทบทวนเกี่ยวกับเรื่องการเขียนข้อความที่มีย่อหน้า พร้อมกับซักถามนักเรียนเพื่อทดสอบความเข้าใจ

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนสังเกตรูปแบบการเขียน และวิเคราะห์รูปแบบการเขียนของเรื่อง อยู่กันอย่างไรรู้ให้มีความสุข อีกครั้งหนึ่ง ครูและนักเรียนสนทนากันในเรื่องดังกล่าว

2. ให้นักเรียนแต่ละคนนำเรื่องที่เขียนมาอ่านให้เพื่อนฟัง และให้เพื่อนช่วยกันหาประโยคใจความสำคัญ ครูช่วยให้คำปรึกษาและแนะนำ

3. ให้นักเรียนแต่ละคนปรับปรุงและแก้ไขเรื่องของตนอีกครั้ง เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เสร็จแล้วนำมาส่งครู

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปถึงลักษณะและรูปแบบในการเขียนย่อหน้าที่ดีและนำผลงานการเขียนของนักเรียนมาติดไว้ที่ป้ายนิเทศในห้องเรียน

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการทำงาน
2. ความสนใจในการอ่านและการวิเคราะห์รูปแบบการเขียน
3. ตรวจผลงานการเขียนเรื่อง of นักเรียนแต่ละคน

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 7

คาบที่ 91 - 93 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การคิดเป็นสิ่งสำคัญและเมื่อคิดได้แล้ว สามารถเขียนลำดับความคิดของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ก็จะทำให้ได้รับประโยชน์มากยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนเขียนเรื่องตามที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

การเขียนลำดับความคิด

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิตัวอย่างการเขียนลำดับความคิด
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำ

ครูนำแผนภูมิตัวอย่างการเขียนลำดับความคิดมาติดบนกระดานดำให้นักเรียนอ่าน แล้วครูอธิบายวิธีการเขียนลำดับความคิดให้นักเรียนฟัง

ชั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนเลือกคำที่มีปัญหามาใช้ประกอบการเขียนลำดับความคิด
2. ครูให้นักเรียนกำหนดเรื่องที่จะเขียนลำดับความคิด ตามความสนใจของแต่ละคน
3. เมื่อเลือกเรื่องได้แล้ว ให้วางโครงเรื่องไปตามลำดับความคิดที่ตนต้องการจะเขียน

ขั้นสรุป

ครูสรุปเกี่ยวกับการเขียนเรื่องตามลำดับความคิดที่ถูกต้อง และอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเพื่อที่จะนำไปใช้ในการเขียนเรื่องตามโครงเรื่องต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการทำงานของนักเรียนแต่ละคน
2. ตรวจสอบผลงานการกำหนดเรื่องและการวางโครงเรื่อง

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 7

คาบที่ 94 - 96 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การคิดเป็นสิ่งสำคัญ และเมื่อคิดได้แล้ว สามารถเขียนลำดับความคิดของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ก็จะทำให้ได้รับประโยชน์มากยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนเขียนเรื่องตามที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

การเขียนลำดับความคิด

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิตัวอย่างการเขียนลำดับความคิด
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำแผนภูมิตัวอย่างการเขียนลำดับความคิดมาติดบนกระดานดำให้นักเรียนอ่าน แล้วทบทวนวิธีการเขียนลำดับความคิดให้นักเรียนฟัง

ขั้นสอน

1. ครูถามนักเรียนแต่ละคนถึงเรื่องที่นักเรียนสนใจจะเขียนจากการวางโครงเรื่อง
ของนักเรียน
2. ให้นักเรียนเขียนเรื่องตามโครงเรื่อง

3. ให้นักเรียนทุกคนนำเรื่องที่เขียนลำดับความคิดมาอ่านให้เพื่อนฟัง แล้วให้เพื่อนวิจารณ์การเขียนนั้นว่าเป็นไปตามลำดับเหตุการณ์หรือวกวนอย่างไรหรือไม่ แล้วจึงส่งครู

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนสรุปเรื่องการเขียนลำดับความคิดที่จะทำให้ผู้อื่นเข้าใจ พร้อมทั้งคัดเลือกผลงานการเขียนที่ดีมาติดไว้บนป้ายนิเทศในชั้นเรียน

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการทำงานของนักเรียนแต่ละคน
2. ตรวจสอบผลงานการเขียนลำดับความคิดของนักเรียน

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 7

คาบที่ 97 - 99 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านบทร้อยกรองนอกจากจะช่วยให้ผู้ฟังเห็นความไพเราะของภาษาแล้วยังทำให้ผู้ฟังได้ข้อคิดจากบทร้อยกรองอีกด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านบทร้อยกรอง เรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ เป็นทำนองเสนาะแล้วจับใจความสำคัญ และสรุปข้อคิดได้

เนื้อหา

การอ่านบทร้อยกรองเรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ จากหนังสือเรียนภาษาไทยหน้า 94 - 95

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิบทร้อยกรองเรื่อง “ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ”
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข
3. บัตรคั่นหนังสือ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนทั้งชั้นอ่านออกเสียงธรรมดาในบทร้อยกรองเรื่องผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญพร้อมกันทั้งชั้น

2. ครูแนะนำนักเรียนว่าขณะที่นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองให้ขีดเส้นใต้คำที่คิดว่าเป็นปัญหาไว้

3. ครูแจกที่คั่นหนังสือให้นักเรียนทุกคน เพื่อให้นักเรียนเขียนคำที่มีปัญหาจำนวน 3 - 4 คำ ลงบนที่คั่นหนังสือแล้วส่งครู
4. ครูเขียนคำที่มีปัญหาจากบัตรคั่นหนังสือที่นักเรียนส่งมาบนกระดานดำชั้นสอน
  1. ครูให้นักเรียนทั้งชั้นอ่านออกเสียงคำที่มีปัญหาในบทร้อยกรองบนกระดานดำจนคล่อง คำที่คาดว่ามีความหมาย เช่น มวล เปรื่อง ปรีชา เชี่ยว แส กิจ สอดส่อง เพียบ ฯลฯ
  2. ครูอ่านให้นักเรียนฟังเป็นจังหวะด้วยเสียงธรรมชาติ

โคลงสี่สุภาพ

มวลมนุษย์ / ผู้เปรี๊ยะ	ปรีชา / เชี่ยวแแส
เพราะใคร่ / ใฝ่ศึกษา	ลิ่งรู้
รู้จัก / ผิดชอบหา	เหตุสอด / ส่องนา
นี้แหละ / บุคคลผู้	เพียบด้วย / ความเจริญ

กาพย์ยานี 11

มวลผู้ / ชูปรีชา	เสาะวิทยา / ไม่ห่างเหิน
ผิดชอบ / กอบไม่เกิน	รู้ดำเนิน / ตามเหตุผล
	ฯลฯ

3. นักเรียนอ่านออกเสียงตามครูเป็นจังหวะด้วยเสียงธรรมชาติ
4. นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงคนละวรรค หรือคนละบท
5. แบ่งกลุ่มนักเรียนช่วยกันหาความหมายของคำศัพท์ในบทร้อยกรองโดยการอภิปราย หรือค้นหาความหมายจากพจนานุกรม จากนั้นแต่ละกลุ่มรายงานความหมายของคำที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรองเรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการอ่านออกเสียงธรรมชาติของนักเรียนแต่ละคน
2. พิจารณาจากการรายงานความหมายของคำต่าง ๆ ในบทหรือยกทรงของ

นักเรียนแต่ละกลุ่ม

3. พิจารณาจากการช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากบทหรือยกทรง
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการเขียนความหมายของคำจากบทหรือยกทรง

ผู้รู้เป็นผู้เจริญ

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 7

คาบที่ 100-102 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรู้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านบทร้อยกรองนอกจากจะช่วยให้ผู้ฟังเห็นความไพเราะของภาษาแล้วยังทำให้ผู้ฟังได้ข้อคิดจากบทร้อยกรองอีกด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านบทร้อยกรอง เรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ เป็นทำนองเสนาะแล้วจับใจความสำคัญ และสรุปข้อคิดได้

เนื้อหา

การอ่านบทร้อยกรองเรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ จากหนังสือเรียนภาษาไทยหน้า 94 - 95

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิบทร้อยกรองเรื่อง “ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ”
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรู้เป็นสุข
3. บัตรคั่นหนังสือ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่มีปัญหาในบทร้อยกรอง “ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ” บนกระดานดำ เช่น มวล เบื้อง ปรีชา เขียว แอ กิจ สอดส่อง เพียบ ฯลฯ
2. ครูฝึกให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองเป็นจังหวะด้วยเสียงธรรมชาติ

ชั้นสอน

1. ครูอ่านทำนองเสนาะ โคลงสี่สุภาพ และกาพย์ยานี 11 ให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนสังเกตความแตกต่างของจังหวะ นักเรียนฝึกอ่านทำนองเสนาะพร้อมกันทั้งชั้น แล้วให้นักเรียนบางคนอ่านให้เพื่อนฟัง ครูสังเกตการอ่านของนักเรียน

2. ครูมอบหมายให้นักเรียนเขียนคำที่มีปัญหาพร้อมความหมายจากบทร้อยกรอง ลงสมุดจดบันทึกคำที่มีปัญหาของแต่ละคน

3. ให้นักเรียนคัดบทร้อยกรองเรื่องผู้ดีเป็นผู้เจริญ ลงสมุดแบบฝึกหัดภาษาไทย

4. ให้นักเรียนทุกคนจับใจความสำคัญของบทร้อยกรอง พร้อมทั้งสรุปข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรอง ผู้ดีเป็นผู้เจริญ และเขียนลงสมุดแบบฝึกหัด เสร็จแล้วนำเสนอ

ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรองเรื่อง ผู้ดีเป็นผู้เจริญ แล้วเขียนลงสมุด

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนแต่ละคน
2. พิจารณาจากการสรุปข้อคิดที่ได้รับจากบทร้อยกรอง
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการจับใจความสำคัญของบทร้อยกรอง พร้อมทั้งสรุปข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรองผู้ดีเป็นผู้เจริญ

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 7

คาบที่ 103-105 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักจักร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การทำงานใด ๆ ก็ตาม ถ้าผู้กระทำมีความกตัญญู รู้จักวางแผน มีความรอบคอบ และมีวินัย การทำงานนั้นย่อมจะประสบความสำเร็จ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เมื่อนักเรียนอ่านในใจแล้วสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง ตอบคำถาม และเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้
2. นักเรียนสามารถร่วมอภิปรายและสรุปความหมายของคำที่เป็นปัญหาได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักจักร

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักจักร
2. บัตรคั่นหนังสือ
3. บัตรคำ
4. กระเป๋าหนังสือ
5. แถบประโยค
6. แผนภูมิตาราง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูและนักเรียนทบทวนเกี่ยวกับประเภทของคำที่มีปัญหาว่ามี 4 ประเภท คือ คำที่ไม่รู้จัก คำที่ไม่รู้ความหมาย คำที่เป็นชื่อเฉพาะ และคำที่เป็นปัญหาซับซ้อน
2. ครูแจกบัตรคั่นหนังสือให้กับนักเรียนก่อนที่จะเริ่มต้นอ่านเนื้อเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ขั้นสอน

1. ขั้นอ่านในใจ
  - 1.1 ครูให้นักเรียนอ่านในใจเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร และแนะนำว่า เมื่อนักเรียนพบคำที่มีปัญหาให้ทำเครื่องหมายไว้ เช่น ชีดเส้นใต้คำนั้น หรือเขียนหมายเลขกำกับแล้วอ่านต่อไปจนจบเรื่อง
  - 1.2 ครูถามนักเรียนถึงจำนวนคำศัพท์ยากที่นักเรียนทำเครื่องหมายไว้และชี้แจงว่า คำบางคำถึงแม้ว่าเราไม่ทราบความหมาย แต่เราก็สามารถเดาความหมายจากข้อความใกล้เคียงได้ โดยไม่จำเป็นต้องเปิดพจนานุกรมทุกคำ ทำให้เราอ่านข้อความนั้นเข้าใจได้ง่าย ถ้าเป็นเช่นนั้นคำศัพท์นั้นก็ถือว่าเป็นคำที่ไม่เป็นปัญหาต่อการอ่าน
2. ขั้นเลือกคำที่มีปัญหา
  - 2.1 ครูแนะนำว่า หากคำที่มีปัญหาที่นักเรียนเลือกไว้เกิน 3 คำ ครูให้นักเรียนเลือกมาเพียง 3 คำเท่านั้น โดยคำที่นักเรียนเลือกมาจะมีเฉพาะคำที่เป็นสาเหตุทำให้นักเรียนไม่เข้าใจประโยค ข้อความ หรือเนื้อเรื่องที่อ่านมากที่สุด ซึ่งจะมีทั้งคำที่นักเรียนเลือกซ้ำกันและไม่ซ้ำกัน สำหรับคำที่ซ้ำกันนั้นจะมีข้อแตกต่างกันหรือเหมือนกันในส่วนของการจัดให้อยู่ในประเภทของคำที่มีปัญหาแต่ละประเภทตามความคิดของนักเรียนแต่ละคน หากในกรณีที่มีนักเรียนบางคนเลือกคำที่มีปัญหาไม่ซ้ำกับเพื่อนคนอื่น ๆ เลย แต่ก็มีโอกาสที่จะจัดคำเหล่านั้นไปตรงกับประเภทของคำที่มีปัญหาประเภทเดียวกันกับเพื่อนคนอื่น ๆ ได้ ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับความคิดของนักเรียนเองเช่นกัน และคำที่นักเรียนเลือกมานอกจากจะเป็นคำที่มีความหมายแล้ว ยังครอบคลุมถึงคำอื่น ๆ ที่ไม่มีความหมายอีกด้วย แต่ก็ทำหน้าที่ต่าง ๆ ในประโยคหรือข้อความนั้น ๆ เช่น ใช้เป็นคำเชื่อมประโยค ใ้บอกความเกี่ยวข้องกันในประโยคหรือเป็นคำแสดงอารมณ์ต่าง ๆ เป็นต้น และเมื่อมีนักเรียนเลือกคำเหล่านี้ ครูควรบันทึกไว้

2.2 นักเรียนเขียนประโยคและขีดเส้นใต้คำที่มีปัญหาในประโยคนั้น ๆ (เป็นคำที่เลือกไว้ในข้อ 2.1) พร้อมทั้งเขียนชื่อผู้เรียน ชื่อหนังสือ ประเภทของคำที่มีปัญหา แต่ละคำ และเลขหน้าบนที่ค้นหนังสือ แล้วส่งครู

2.3 ครูนำแผนภูมิตารางที่เขียนไว้ในกระดาษแผ่นใหญ่มาติดบนกระดานดำ แล้วเขียนคำที่มีปัญหาจากบัตรค้นหนังสือของนักเรียนลงไปในช่วงตารางแต่ละช่องของ แผนภูมิ ตามประเภทของคำที่มีปัญหาที่นักเรียนจัดไว้ เพื่อให้นักเรียนทั้งชั้นได้เห็นชัดเจนว่า ประเภทของคำที่มีปัญหาในแต่ละประเภทนั้น มีคำใดบ้างที่เป็นปัญหาทั้งของตนเองและ เพื่อน ๆ

2.4 ครูชี้ไปที่คำที่มีปัญหาแต่ละคำในแผนภูมิ แล้วให้นักเรียนอ่านตามครู เพื่อฝึกให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง

2.5 ครูทำเครื่องหมายกำกับไว้เฉพาะคำที่ไม่มีความหมายบนแผนภูมิตาราง และมอบหมายให้นักเรียน 1 คน เขียนคำเหล่านี้ลงในบัตรคำ และขออาสาสมัครนักเรียน 2 - 3 คน ออกมาช่วยกันแต่งประโยคหน้าชั้นเรียน โดยมีคำเหล่านี้ประกอบอยู่ ซึ่งมีครูเป็นผู้คอยแนะนำและแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง จากนั้นให้นักเรียนบันทึกคำดังกล่าวข้างต้นลงสมุด บันทึกคำของตนเอง

แผนภูมิการจัดประเภทของคำที่มีปัญหา

คำที่ไม่รู้จัก	คำที่ไม่รู้ความหมาย	คำที่เป็นชื่อเฉพาะ	คำที่เป็นปัญหาซับซ้อน
1.	1.	1.	1. ....
2.	2.	2.	2. ....
3.	3.	3.	3. ....
4.	4.	4.	4. ....
5.	5.	5.	5. ....

2.6 ครูและนักเรียนช่วยกันเลือกคำที่มีปัญหาบางคำที่ซ้ำกันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีทั้งคำที่มีความหมายและไม่มี ความหมาย พร้อมทั้งมอบหมายให้นักเรียนบางส่วน ช่วยกันเขียนคำที่มีปัญหาที่ซ้ำกันเป็นส่วนใหญ่ ลงในบัตรคำแต่ละบัตรคำ เพื่อนำไปใช้เป็น สื่อการสอนเกี่ยวกับการนำคำมาใช้ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การฝึกอ่านออกเสียง การเขียน คำอ่าน การหาความหมายของคำ การแต่งประโยค การเขียนเรื่องราว

3. ขั้นตอนิปราย

3.1 ครูอธิบายและแนะนำวิธีการในการเดาความหมายของคำที่มีปัญหา ให้นักเรียนทุกคนฟังก่อนที่จะมีการอภิปรายความหมายของคำภายในกลุ่ม เพื่อให้ นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการหาความหมายของคำได้เร็วขึ้น โดยครูให้นักเรียนพิจารณาว่าบริบท มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกัคำที่มีปัญหาอย่างไร

3.2 ครูตรวจความถูกต้องในการเขียนประโยค ข้อความ คำต่าง ๆ จากบัตร คำคั่นหนังสือของนักเรียนอีกครั้ง จากนั้นครูแจกบัตรคั่นหนังสือส่งคืนให้กับนักเรียน พร้อมทั้ง พิเคราะห์แบ่งกลุ่มอภิปรายกลุ่มละประมาณ 5 - 6 คน โดยให้สมาชิกแต่ละกลุ่มทุกคนทำ หน้าที่อภิปรายภายในกลุ่มร่วมกันเกี่ยวกับการหาความหมายของคำที่มีปัญหาทุกคำที่ สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มเลือกไว้ (คำใดซ้ำกันภายในกลุ่มให้นักเรียนนับเป็น 1 คำ)

ขั้นสรุป

1. ให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาหน้าชั้นเรียนเพื่อรายงานสรุปเกี่ยวกับ ความหมายของคำทุกคำที่ได้จากการอภิปรายภายในกลุ่ม หลังจากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติม และสรุปความหมายของคำที่มีปัญหาในแต่ละกลุ่มอีกครั้งหนึ่ง

2. เมื่อนักเรียนรายงานครบทุกกลุ่มแล้ว ครูนำบัตรคำที่มีปัญหาที่ซ้ำกันเป็น ส่วนใหญ่ (จากคำที่เลือกไว้ในข้อ 2.6) มาฝึกให้นักเรียนอ่านออกเสียงและตอบคำถาม ปากเปล่าเกี่ยวกับความหมายของคำที่มีปัญหาเหล่านั้น จากนั้นครูมอบหมายแบบฝึกหัด โดยให้นักเรียนหาความหมายของคำที่ครูกำหนดให้

การประเมินผล

1. การสังเกต
  - 1.1 การสนทนาซักถาม การตอบคำถาม
  - 1.2 การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม เช่น การอภิปราย
  - 1.3 การรายงานหน้าชั้นเรียน
2. ตรวจสอบฝึกหัดเรื่องการหาความหมายของคำที่กำหนดให้

หมายเหตุ

คำศัพท์ที่คาดว่านักเรียนอาจมีปัญหา

คำศัพท์	ความหมาย
กัลป์	ระยะเวลาอันยาวนานมาก
กิจจา	เรื่องราว ข้อความ
เขาพระเมรุ	ชื่อภูเขาในวรรณคดี เป็นที่ตั้งแห่งเมืองสวรรค์ชั้นดาวดึงส์
ซัซวาล	สว่าง รุ่งเรือง
ต่อกร	สู้รบ
พลับพลา	ที่ประทับชั่วคราวสำหรับรับรองพระเจ้าแผ่นดิน
ฯลฯ	

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 7

คาบที่ 106-108 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การทำงานใด ๆ ก็ตาม ถ้าผู้กระทำมีความกตัญญู รู้จักวางแผน มีความรอบคอบ และมีวินัย การทำงานนั้นย่อมจะประสบความสำเร็จ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เมื่อนักเรียนอ่านในใจแล้วสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง ตอบคำถาม และเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้
2. นักเรียนสามารถร่วมมืออภิปรายและสรุปความหมายของคำที่เป็นปัญหาได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร
2. บัตรคั่นหนังสือ
3. บัตรคำ
4. กระเป๋าหนังสือ
5. แถบประโยค

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนสนทนากันเพื่อทบทวนเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร ในแต่ละตอน

ชั้นสอน

1. ครูแบ่งเนื้อหาออกเป็นตอน ๆ ตามลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง พร้อมทั้งมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาหน้าชั้นเรียนเพื่อเล่าเหตุการณ์สำคัญ เฉพาะบางตอนของเนื้อเรื่องที่ครูมอบหมายให้เพื่อน ๆ ฟัง ครูเป็นผู้คอยแนะนำ ชี้ข้อบกพร่อง และสร้างบรรยากาศเป็นกันเองในชั้นเรียน เพื่อกระตุ้นความสนใจให้กับนักเรียน ในการร่วมแสดงความคิดเห็นและกล้าแสดงออกตามสมควร

2. ครูให้นักเรียนทุกคนเป็นผู้เลือกคำที่ได้จากการอภิปรายมาเขียนเรื่องจากประสบการณ์ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับแนวคิดของเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร มาคนละ 1 เรื่อง พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องที่เขียนด้วย ตามเวลาที่ครูกำหนดให้ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนออกมาอ่านให้เพื่อนฟัง ครูและเพื่อนวิจารณ์ข้อบกพร่อง นักเรียนตรวจสอบแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วจึงนำผลงานส่งครู

3. นักเรียนทุกคนทำการบันทึกคำและความหมายของคำที่ได้จากการอภิปรายลงสมุด

ชั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหา และข้อคิดที่ได้จากเนื้อเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

การประเมินผล

1. การสังเกต
  - 1.1 การสนทนาซักถาม การตอบคำถาม
  - 1.2 การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
  - 1.3 การเล่าเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง
2. ตรวจแบบฝึกหัดเรื่องการเขียนเรื่องจากประสบการณ์ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับแนวคิดของเรื่องรามเกียรติ์ตอนสุครีพหักฉัตร

ชั้นสอน

1. ครูนำแผนภูมิแผนภาพโครงเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร มาติดบนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาโครงเรื่องว่าควรจะแบ่งออกเป็นกี่ตอน หรือกี่เหตุการณ์ เช่น

เหตุการณ์ที่ 1	ความเดิมของเรื่อง
เหตุการณ์ที่ 2	ทศกัณฐ์ยกฉัตรบังแสงอาทิตย์
เหตุการณ์ที่ 3	สุครีพอาสาพระรามไปหักฉัตร
เหตุการณ์ที่ 4	สุครีพหักฉัตร

2. ครูแจกใบงานแผนภาพโครงเรื่องให้นักเรียนทุกคน แล้วอธิบายให้ฟัง พร้อมทั้งให้นักเรียนเติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่องให้สมบูรณ์

ใบงานแผนภาพโครงเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ตัวละครสำคัญ : .....

ตัวละครที่เป็นตัวประกอบ : .....

เรื่องเกิดที่ไหน : .....

เรื่องเกิดเวลาใด : .....

ปัญหาที่เกิดในเรื่อง :

1. ....

2. ....

เหตุการณ์ที่ 1 ความเดิมของเรื่อง

สถานที่และตัวละคร : .....

ปัญหา : .....

การกระทำ : .....

ผลของการกระทำ : .....

เหตุการณ์ที่ 2

สถานที่และตัวละคร : .....

ปัญหา : .....

การกระทำ : .....

ผลของการกระทำ : .....

ฯลฯ

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักจักร

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการเติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่องของนักเรียนแต่ละคน
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการเขียนย่อเรื่องรามเกียรติ์ ตอนสุครีพหักจักร

ขั้นสอน

1. ให้ตัวแทนนักเรียน 4 คน ออกมาหน้าชั้นเรียนเพื่อร่วมกันรายงานการเติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่อง โดยครูแบ่งให้รายงานคนละเหตุการณ์ จนครบทั้ง 4 เหตุการณ์
2. ครูให้นักเรียน 2 - 3 คน ออกมาหน้าชั้นเรียน เพื่อช่วยกันเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
3. ครูให้นักเรียนทุกคนเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องด้วยภาษาของตนเองลงในสมุดแบบฝึกหัด แล้วตรวจสอบเพื่อปรับปรุงสำนวนภาษา ตัวสะกดให้ถูกต้อง แล้วจึงนำส่งครู

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร และสรุปแนวคิดที่ได้จากเรื่องอีกครั้งหนึ่ง

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการเติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่องของนักเรียน
2. พิจารณาจากการเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องของนักเรียน
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัดเรื่องการเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องด้วยภาษาของตนเอง

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 8

คาบที่ 115-117 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

คำราชาศัพท์เป็นถ้อยคำที่ใช้ตามลำดับชั้นของบุคคล การรู้คำราชาศัพท์ทำให้เข้าใจความหมายและใช้ภาษาได้ถูกต้องทั้งการพูดและการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนบอกคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา ที่เป็นคำราชาศัพท์และนำไปใช้ได้

เนื้อหา

คำราชาศัพท์

- คำนามราชาศัพท์
- คำสรรพนามราชาศัพท์
- คำกริยารราชาศัพท์

สื่อการเรียนการสอน

1. ประกาศของสำนักพระราชวังจากหนังสือพิมพ์
2. บัตรคำราชาศัพท์
3. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหัก

ฉัตร

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูนำข่าวในสำนักพระราชวังจากหนังสือพิมพ์มาอ่านให้นักเรียนฟัง แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความหมายของคำราชาศัพท์

ขั้นสอน

1. ครูแจกบัตรคั่นหนังสือให้นักเรียนทุกคน เพื่อให้นักเรียนเขียนคำราชาศัพท์ที่เป็นคำนาม คำสรรพนาม และคำกริยา ลงบนที่คั่นหนังสือมาคนละ 3 คำ โดยเลือกเขียนคำที่มีปัญหาเท่านั้น

2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายความหมายของคำราชาศัพท์ที่สมาชิกในกลุ่มเลือกมา เลขากลุ่มจับบันทึกไว้เพื่อนำเสนอ

3. หากคำใดที่นักเรียนไม่สามารถจะเดาความหมายจากข้อความบริบทได้ ให้ค้นคว้าจากความรู้ทางภาษาท้ายบทเรียนเรื่องคำราชาศัพท์ หน้า 119 - 120

ขั้นสรุป

ครูนำคำราชาศัพท์พร้อมความหมายของคำจากบัตรคั่นหนังสือที่นักเรียนส่งมา มาเขียนบนกระดานดำ ครูและนักเรียนช่วยกันจัดแยกคำราชาศัพท์ออกเป็น 3 ชนิด คือ คำราชาศัพท์ที่เป็นคำนาม คำสรรพนาม และคำกริยา พร้อมทั้งให้นักเรียนอ่านออกเสียงอีกครั้งหนึ่ง

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการอภิปรายความหมายของคำราชาศัพท์
2. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการใช้คำราชาศัพท์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูทบทวนกับนักเรียนเกี่ยวกับคำราชาศัพท์ประเภทต่าง ๆ พร้อมทั้งให้นักเรียนทุกคนยกตัวอย่างคำราชาศัพท์ในแต่ละประเภท ครูเขียนคำที่นักเรียนยกตัวอย่างบนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน

2. ให้ตัวแทนนักเรียนออกมาเขียนความหมายของคำราชาศัพท์แต่ละคำที่ยกตัวอย่างมาบนกระดานดำ

ขั้นสอน

1. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมารายงานความหมายของคำที่เป็นคำราชาศัพท์ที่มีปัญหาในประเภทเดียวกันพร้อมกันทุกกลุ่ม ครูให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2. ให้นักเรียนทุกคนจดบันทึกคำราชาศัพท์ที่มีปัญหา พร้อมความหมายของคำที่ได้จากการอภิปรายลงสมุดบันทึกคำที่มีปัญหาของนักเรียน

3. ให้นักเรียนทุกคนเลือกคำราชาศัพท์ที่มีปัญหาจากสมุดบันทึกคำและความหมายของคำเพื่อนำมาแต่งประโยค จำนวน 5 ประโยคลงในสมุดแบบฝึกหัดเสร็จแล้วนำส่งครู

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของคำราชาศัพท์ประเภทต่าง ๆ และการนำไปใช้กับบุคคลสำคัญอย่างถูกต้อง พร้อมทั้งให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำราชาศัพท์ที่ครูกำหนดให้บนกระดานดำอีกครั้ง

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. สังเกตการรายงานหน้าชั้น
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัดเรื่องการนำคำราชาศัพท์ที่มีปัญหามาแต่งประโยค

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 9 คาบที่ 121-123 คาบละ 20 นาที
 เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียงกลอนบทละคร นอกจากจะทำให้เห็นความไพเราะของภาษาแล้ว ยังเป็นการช่วยสืบทอดวัฒนธรรมในการอ่านทำนองเสนาะอีกด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านบทร้อยกรองประเภทกลอนบทละครได้

เนื้อหา

อ่านออกเสียงกลอนบทละครเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร จากหนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1 หน้า 100 - 113

สื่อการเรียนการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง, แถบบันทึกเสียงการอ่านกลอนบทละคร
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูเปิดเครื่องบันทึกเสียงการอ่านทำนองเสนาะกลอนบทละครให้นักเรียนฟัง แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการอ่านกลอนบทละคร

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายวิธีการอ่านทำนองเสนาะกลอนบทละครให้นักเรียนฟังว่ามีวิธีการแบ่งคำและมีทำนองในการอ่านอย่างไร
2. ครูสาธิต การอ่านทำนองกลอนบทละครให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนอ่านตามที่ละ 2 วรรค (1 คำกลอน) หรือที่ละ 4 วรรค (1 บท) ให้ฝึกอ่านกับครูประมาณ 5 - 6 บท
3. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้แต่ละกลุ่มฝึกอ่านทำนองเสนาะกลอนบทละครกันเองจนคล่อง
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอ่านทำนองเสนาะกลอนบทละครให้เพื่อน ๆ ฟัง ถ้ายังไม่ถูกต้อง ครูแนะนำแก้ไขให้ถูกต้อง
5. ครูคัดเลือกนักเรียนที่อ่านทำนองเสนาะกลอนบทละครได้อย่างไพเราะและถูกต้อง 2 - 3 คน ออกมาอ่านกลอนบทละครให้เพื่อน ๆ ฟัง

ขั้นสรุป

ครูสรุปผลการอ่านกลอนบทละครของนักเรียน พร้อมให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับแก้ไขต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการฝึกอ่านกลอนบทละครของนักเรียน
2. พิจารณาจากการอ่านกลอนบทละครของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 9

คาบที่ 124-126 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียงกลอนบทละคร นอกจากจะทำให้เห็นความไพเราะของภาษาแล้ว ยังเป็นการช่วยสืบทอดวัฒนธรรมในการอ่านทำนองเสนาะอีกด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านบทร้อยกรองประเภทกลอนบทละครได้

เนื้อหา

อ่านออกเสียงกลอนบทละครเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร จากหนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1 หน้า 100 - 113

สื่อการเรียนการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง แถบบันทึกเสียงการอ่านกลอนบทละคร
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูทบทวนวิธีการอ่านทำนองเสนาะกลอนบทละครให้นักเรียนฟังว่ามีวิธีการแบ่งคำ และมีทำนองในการอ่านอย่างไรบ้าง

ชั้นสอน

1. ให้นักเรียนแต่ละคนฝึกอ่านทำนองเสนาะกลอนบทละครให้ครูฟังคนละ 1 บท ถ้ายังไม่ถูกต้อง ครูแนะนำแก้ไขให้ถูกต้อง
2. ครูให้นักเรียนตอบคำถามปากเปล่าจากเนื้อเรื่องที่เป็นกลอนบทละคร หลังจากนั้นครูมอบหมายแบบฝึกหัดโดยการให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่องจำนวน 5 ข้อ

ชั้นสรุป

ครูสรุปผลการอ่านกลอนบทละครของนักเรียนอีกครั้ง พร้อมให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับแก้ไขให้ถูกต้อง

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการฝึกอ่านกลอนบทละครของนักเรียนแต่ละคน
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัดเรื่องการตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง รามเกียรติ์ตอนสุครีพ

หักฉัตร

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 9

คาบที่ 127 - 129 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การคัดลายมือเป็นการฝึกให้นักเรียนทำงานอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย และ
ประณีต

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถคัดเขียนคำและข้อความได้ถูกต้อง สวยงาม รวดเร็ว และมี
ระเบียบ

เนื้อหา

คับทร้อยกรอง เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพ
หักฉัตร
2. ตัวอย่างการคัดลายมือ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำตัวอย่างการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัดมาให้นักเรียนดู
แล้วสนทนาเกี่ยวกับหลักของการคัดลายมือ ได้แก่ การนั่ง การวางสมุด การจับดินสอ

ชั้นสอน

1. ให้นักเรียนคัดบทร้อยกรองตัวบรรจงเต็มบรรทัด เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพ
หักฉัตร จากหนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม 1 หน้า 100
2. ให้นักเรียนคัดบทร้อยกรองตัวบรรจงครึ่งบรรทัด เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพ
หักฉัตร จากหนังสือเรียนภาษาไทยเล่ม 1 หน้า 112
3. เมื่อคัดเสร็จแล้วให้นำมาส่งครูตรวจ

ชั้นสรุป

ครูสรุปผลการคัดลายมือของนักเรียนว่าคัดได้สวยงาม สะอาดถูกต้องเป็นระเบียบ
เรียบร้อยเพียงใด

การประเมินผล

ตรวจสอบคัดลายมือของนักเรียนทุกคน โดยพิจารณาจากความถูกต้อง ความเป็น
ระเบียบเรียบร้อย ความสะอาด และความสวยงาม

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 9	คาบที่ 130-132 คาบละ 20 นาที
เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์ และการรู้ความหมายของคำศัพท์ เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการอ่านบทเรียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงบทเรียนได้ถูกต้อง และใช้น้ำเสียงได้เหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

เนื้อหา

คำที่มีปัญหาจากบทเรียน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคั่นหนังสือ
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร
3. กระดาษแผ่นใหญ่

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนแต่ละคนเลือกคำศัพท์ที่มีปัญหาจากบทเรียนในบทร้อยกรองมากที่สุดมา 3 คำ พร้อมทั้งเขียนคำเหล่านั้นลงบนบัตรคั่นหนังสือที่ครูแจกให้

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายการอ่านออกเสียงคำต่าง ๆ ที่สมาชิกในกลุ่มเลือกมา พร้อมทั้งค้นหาความหมายของคำเหล่านั้น
2. ครูมอบหมายให้แต่ละกลุ่มเขียนคำอ่านกำกับไว้ท้ายคำที่มีปัญหาทุกคำ และเขียนความหมายของแต่ละคำที่ได้จากการอภิปรายลงบนกระดาษแผ่นใหญ่
3. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาหน้าชั้นเรียน และติดกระดาษแผ่นใหญ่ที่เขียนคำศัพท์ พร้อมคำอ่านและความหมายไว้ที่กระดานดำ แล้วรายงานให้ครูและเพื่อน ๆ กลุ่มอื่นฟัง โดยให้รายงานกลุ่มละ 5 คำ ถ้ายังไม่สมบูรณ์ให้ครูและนักเรียนช่วยกันเพิ่มเติมตัวอย่างรูปแบบการเขียนรายงานจากการอภิปรายของแต่ละกลุ่ม

รายงานการอภิปรายคำศัพท์กลุ่มที่ .....

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
1. นางกำนัล	นาง - กำ - นัน	นางพนักงานผู้รับใช้ในวัง
2. กุมภภัณฑ์	กุม - พัน	ยักษ์
3. เขาพระเมรุ	เขา - พระ - เมน	ชื่อภูเขาในวรรณคดี
ฯลฯ		

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับการเขียนคำอ่านและความหมายของคำจากคำที่มีปัญหาของนักเรียนที่ครูนำมา จำนวน 10 คำ เสร็จแล้วนำมาส่งครู

การประเมินผล

1. สังเกตจากการอภิปรายความหมายของคำศัพท์ของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
2. พิจารณาจากการออกมารายงานผลการอภิปรายของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการเขียนคำอ่านและความหมายของคำ

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 9 คาบที่ 133-135 คาบละ 20 นาที
 เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์และการรู้ความหมายของคำเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการอ่าน
 บทเรียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงบทเรียนได้ถูกต้องและใช้น้ำเสียงได้เหมาะสม
 กับเรื่องที่อ่าน

เนื้อหา

คำที่มีปัญหาจากบทเรียน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคั่นหนังสือ
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร
3. กระดาษแผ่นใหญ่

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำ

ครูให้นักเรียนอ่านคำศัพท์พร้อมความหมายจากเนื้อเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพ
 หักฉัตร ที่เรียนมาแล้ว หากนักเรียนอ่านออกเสียงไม่ถูกต้อง ครูคอยเสนอแนะให้กับนักเรียน
 ในขณะที่อ่าน

ชั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนทุกคนจดคำศัพท์ คำอ่าน และความหมายทั้งหมดที่ได้จากการอภิปรายลงสมุดบันทึกคำที่มีปัญหาของแต่ละคนแล้วนำส่งครู

2. ครูกำหนดคำศัพท์ให้นักเรียน 5 คำ จากเนื้อเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร และให้นักเรียนเขียนข้อความที่มีคำศัพท์เหล่านั้นประกอบอยู่ตามเนื้อเรื่องลงสมุดแบบฝึกหัดและขีดเส้นใต้คำศัพท์ในข้อความนั้นให้ชัดเจน

ชั้นสรุป

ครูให้นักเรียนเขียนตามคำบอก พร้อมคำอ่าน จำนวน 10 คำ ลงสมุดแบบฝึกหัดแล้วนำส่งครู

การประเมินผล

1. สังเกตการตั้งใจในการทำงาน
2. สังเกตความสนใจในการเรียน
3. ตรวจแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการเขียนตามคำบอกพร้อมคำอ่าน

- กลุ่มที่ 4 เป็นไปได้หรือที่สุครีพเนรมิตกายใหญ่โต เมื่อเดินบนถนน
ไม่มีใครเห็น

2. ให้แต่ละกลุ่มออกมาอภิปรายแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ได้รับมอบหมายหน้า
ชั้น ภายในเวลาที่กำหนด

ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากบทเรียนรามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร
2. มอบหมายแบบฝึกหัดให้นักเรียนทำโดยเขียนแผนภาพโครงเรื่องตามแนวคิดที่
ครูกำหนดให้

แนวคิดของเรื่อง : ธรรมะย่อมชนะอธรรม

แผนภาพโครงเรื่อง

- ตัวละคร : .....
- สถานที่ : .....
- เวลา : .....
- เหตุการณ์ที่ 1 : .....
- เหตุการณ์ที่ 2 : .....
- เหตุการณ์ที่ 3 : .....
- ผลสุดท้ายของเรื่อง : .....
- ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง : .....

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการอภิปรายกลุ่มของนักเรียน
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องเขียนแผนภาพโครงเรื่องตามแนวคิดของเรื่อง
รามเกียรติ์ ตอนสุครีพหักฉัตร

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 10

คาบที่ 139-141 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอภิปรายเป็นการพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเพื่อหาข้อสรุปในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีเหตุผล

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถอภิปรายเรื่องที้อ่านและสรุปข้อคิดของเรื่องในบทเรียนได้

เนื้อหา

การอภิปรายและสรุปข้อคิดเห็นจากเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

สื่อการเรียนการสอน

หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูทบทวนเกี่ยวกับเรื่องการพูดอภิปรายแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาจับฉลากหัวข้อที่ต้องเตรียมอภิปราย เช่น เรื่องต่อไปนี้

- กลุ่มที่ 1 มีความคิดเห็นอย่างไรกับนิสัยของตัวละครที่ชื่อ ทศกัณฐ์
- กลุ่มที่ 2 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร ให้คุณค่าจริงหรือ
- กลุ่มที่ 3 สุครีพมีโอกาสฆ่าทศกัณฐ์แต่กลับไม่ทำ

2. ให้แต่ละกลุ่มออกมาอภิปรายแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ได้รับมอบหมาย
หน้าชั้น ภายในเวลาที่กำหนด ครูและเพื่อนวิจารณ์การพูดและให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากบทเรียนรามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร
อีกครั้ง

2. มอบหมายแบบฝึกหัดให้นักเรียนทำเกี่ยวกับการสรุปข้อคิดเห็นที่ได้จากบท
เรียนเรื่องรามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการอภิปรายกลุ่มของนักเรียน
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการสรุปข้อคิดเห็นที่ได้จากบทเรียนเรื่อง
รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 10

คาบที่ 142 - 144 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การเขียนอธิบายความคิดเชิงเหตุผล เป็นการฝึกให้เหตุผลประกอบความคิด

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนอธิบายความคิดเชิงเหตุผลได้

เนื้อหา

การเขียนอธิบายความคิดเชิงเหตุผล

สื่อการเรียนการสอน

ตัวอย่างการเขียนอธิบายเชิงเหตุผล

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำตัวอย่างการเขียนอธิบายความคิดเชิงเหตุผลมาอ่านให้นักเรียนฟัง เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนของนักเรียนต่อไป

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม 5 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาจับฉลากหัวข้อต่อไปนี้

- ทำไมทศกัณฐ์จึงโกรธแค้นพระรามมาก
- ทำไมทศกัณฐ์จึงนำฉัตรบังแสงอาทิตย์
- ทำไมสุครีพจึงอาสาพระรามไปหักฉัตร

- ทำไมสุครีพจึงหักฉัตรของทศกัณฐ์ได้
  - ทำไมทศกัณฐ์ซึ่งเป็นยักษ์ที่มีอำนาจจึงสู้สุครีพไม่ได้
2. เมื่อได้หัวข้อแล้ว ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนคำตอบโดยใช้เหตุผลประกอบ เรียบเรียงลงในกระดาษแล้วอ่านให้สมาชิกในกลุ่มฟังเพื่อปรับปรุงแก้ไข
  3. ให้แต่ละกลุ่มออกมาเขียนคำตอบบนกระดานดำแล้วอ่านให้เพื่อน ๆ ฟัง ครู และนักเรียนอาจช่วยปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์และถูกต้องยิ่งขึ้น
  4. ให้นักเรียนทุกคนเขียนอธิบายความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบในหัวข้อต่อไปนี้ “ทำไมนักเรียนจึงชอบเรียนวิชา.....” เสร็จแล้วให้นำมาส่งครู
- ขั้นสรุป**
- ครูสรุปผลการเขียนอธิบายความคิดเห็นเชิงเหตุผลของนักเรียน

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการเขียนตอบคำถามของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
2. ตรวจสอบผลงานการเขียนอธิบายความคิดเห็นของนักเรียนทุกคน

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 10

คาบที่ 145-147 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักจักร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การเขียนอธิบายความคิดเชิงเหตุผล เป็นการฝึกให้เหตุผลประกอบความคิด

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนอธิบายความคิดเชิงเหตุผลได้

เนื้อหา

การเขียนอธิบายความคิดเชิงเหตุผล

สื่อการเรียนการสอน

ตัวอย่างการเขียนอธิบายเชิงเหตุผล

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูทบทวนเกี่ยวกับลักษณะการเขียนอธิบายความคิดเชิงเหตุผล แล้วนำตัวอย่างผลงานการเขียนของนักเรียนแต่ละกลุ่มและแต่ละคน ที่เขียนส่งครูเมื่อชั่วโมงที่แล้วมา ประกอบการอธิบายให้นักเรียนฟัง

ขั้นสอน

1. ครูกำหนดหัวข้อให้นักเรียนเขียนอธิบายความคิดเชิงเหตุผล จำนวน 5 หัวข้อ แล้วให้นักเรียนแต่ละคนเลือกหัวข้อที่จะเขียนอธิบายความคิดเชิงเหตุผลมาคนละ 3 หัวข้อ ต่อไปนี้

- ทำไมทศกัณฐ์จึงสู้สุครีพไม่ได้
- ทำไมสุครีพไม่ฆ่าทศกัณฐ์
- ทำไมพระรามจึงชมสุครีพ
- ใครมีความกล้าหาญมากที่สุดระหว่าง องคต หนุมาน และสุครีพ
- สาเหตุใดที่ทำให้เกิดศึกระหว่างกองทัพพระรามกับทศกัณฐ์

2. เมื่อนักเรียนทุกคนได้หัวข้อแล้ว ให้เขียนคำตอบโดยให้เหตุผลประกอบ แล้วอ่านให้เพื่อนฟัง ครูให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข แล้วนำส่งครู

ขั้นสรุป

ครูสรุปผลการเขียนอธิบายความคิดเชิงเหตุผลของนักเรียนแต่ละคน

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการเขียนตอบคำถามของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
2. สังเกตการอ่านออกเสียง
3. สังเกตความตั้งใจในการทำงาน
4. ตรวจผลงานการเขียนอธิบายความคิดเชิงเหตุผลของนักเรียนทุกคน

ชั้นสอน

1. ครูและนักเรียนช่วยกันแบ่งช่วงการหยุดหรือแบ่งจังหวะในการอ่านบท ร้อยกรองทั้งหมด
2. ให้นักเรียนคนใดคนหนึ่งอ่านออกเสียงบทร้อยกรองเป็นเสียงธรรมดาตามช่วง จังหวะการหยุดให้เพื่อนฟัง
3. ให้นักเรียนทุกคนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองของเสียงธรรมดาพร้อม ๆ กันจน คล่อง
4. ครูอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนอ่านตาม ครูทีละ 4 บรรทัด หรือ 8 บรรทัด จนจบเรื่อง
5. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้แต่ละกลุ่มฝึกอ่านทำนองเสนาะกันเอง ภายใน เวลาที่ครูกำหนด
6. ครูให้แต่ละกลุ่มออกมาอ่านทำนองเสนาะให้เพื่อนฟังหน้าชั้น
7. ให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องและสรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

ชั้นสรุป

1. ครูสรุปผลการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนแต่ละกลุ่ม แล้วหาอาสาสมัครมา อ่านทำนองเสนาะให้เพื่อน ๆ ฟังอีกครั้งหนึ่ง
2. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดโดยให้ย่อเรื่องศรีธนญชัย ตอน หลอก ลงน้ำเป็นร้อยแก้ว

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
2. ตรวจแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการย่อเรื่อง ศรีธนญชัย ตอน หลอกลงน้ำเป็น ร้อยแก้ว

ตัวอย่างแผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1

คาบที่ 1 - 3 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 1 เรื่อง บึงนกน้ำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

เด็กดีต้องปฏิบัติตามระเบียบของบ้าน โรงเรียน และสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเรื่องบึงนกน้ำ สามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม และบอกเหตุการณ์ของเรื่องตามลำดับได้
2. นักเรียนสามารถร่วมอภิปรายและสรุปความหมายของคำใหม่ได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง บึงนกน้ำ

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อหา เรื่อง บึงนกน้ำ
2. บัตรคำ
3. กระเป๋าผั่ง
4. แถบประโยค

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูนำรูปภาพของนกชนิดต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพ หลังจากนั้นครูให้นักเรียนออกมาเขียนชื่อนกที่เห็นในภาพบนกระดานดำ

2. ครูและนักเรียนร่วมสนทนาเกี่ยวกับชื่อและลักษณะของนกที่ชอบอาศัยอยู่บริเวณริมบึงหรือแม่น้ำลำคลองเพื่อจับปลาเป็นอาหาร

3. ให้นักเรียนอธิบายลักษณะของนกจากภาพประกอบเรื่อง บึงนกน้ำ แล้วสอบถามนักเรียนว่า นกในภาพดังกล่าวมีลักษณะแตกต่างจากนกอื่น ๆ อย่างไร มีชื่อว่าอะไร

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนอ่านคำที่กำหนดให้จากบัตรคำ ได้แก่ คำว่า นานา ดอกจาน จรด สาหรัย ชาวประมง ผ้านวม นกเป็ดน้ำ ไชยี่เรีย บ่วงแร้ว กว๊าระเบียบ เริงระบำ กระซิก จวดเจวียน กังวล สูดลูกหูลูกตา กว้างใหญ่ไพศาล ลูกอีสาน ลูกทะเล แรมปี

2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละประมาณ 5 - 6 คน

3. ครูแบ่งบัตรคำเป็นชุด ๆ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายความหมายของคำจากบัตรคำหรือค้นคว้าจากพจนานุกรม

4. ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาเขียนรายงานและเขียนความหมายของคำบนกระดานดำ

ขั้นสรุป

1. ให้แต่ละกลุ่มรายงานผลการอภิปรายความหมายของคำหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูชูแถบประโยคจากคำที่นักเรียนอภิปรายไปแล้ว และให้นักเรียนอ่านประโยคพร้อมกัน พร้อมทั้งจดบันทึกลงสมุด

2. ครูมอบหมายแบบฝึกหัดเกี่ยวกับการเขียนความหมายของคำและกลุ่มคำที่กำหนดให้

การประเมินผล

1. การสังเกต

1.1 การตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น

1.2 การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม เช่น การอภิปราย

1.3 การรายงานหน้าชั้นเรียน

2. ตรวจสอบแบบฝึกหัดการเขียนความหมายของคำและกลุ่มคำ

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1
เนื้อหาบทที่ 1 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 4 - 6 คาบละ 20 นาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

เด็กดีต้องปฏิบัติตามระเบียบของบ้าน โรงเรียน และสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเรื่อง บึงนกน้ำ สามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม และบอกเหตุการณ์ของเรื่องตามลำดับได้
2. นักเรียนสามารถร่วมอภิปราย และสรุปความหมายของคำใหม่ได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง บึงนกน้ำ

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อหาเรื่อง บึงนกน้ำ
2. บัตรคำ
3. กระดาษแผ่น
4. แถบประโยค

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูสนทนากับนักเรียนในเรื่องที่เกี่ยวกับนกน้ำตามที่นักเรียนเคยรู้จักมาก่อน
2. ให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเล่านิทานที่เกี่ยวกับนกให้เพื่อนฟัง

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนอ่านบทเรียนเรื่อง บึงนกน้ำ โดยการอ่านสำรวจด้วยการอ่านเร็ว อ่านข้าม และการกวาดสายตา เพื่อจับประเด็นสำคัญของเรื่อง

2. นักเรียนช่วยกันตั้งคำถาม หลังจากนั้นครูนำคำถามที่นักเรียนตั้งขึ้นมาเขียนบนกระดานดำ เช่น

- ตัวละครสำคัญของเรื่องมีใครบ้าง
- อะไรคือเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง
- ผลของเหตุการณ์เป็นอย่างไร

3. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายประเด็นปัญหาที่เขียนไว้บนกระดานดำ ประเด็นปัญหา เช่น

- เหตุใดบุญหลายจึงเดินไปหลังโรงเรียน
- ถ้านักเรียนเป็นบุญหลาย นักเรียนจะแก้ปัญหาเรื่องความหนาวอย่างไร

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันหาข้อสรุปของเนื้อเรื่องและแนวคิดที่ได้จากเรื่อง พร้อมทั้งให้นักเรียนเขียนลงสมุด

การประเมินผล

1. ความสนใจในการอ่าน
2. สังเกตการตั้งคำถาม ตอบคำถาม
3. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม เช่น การอภิปราย
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัดเรื่องการตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง บึงนกน้ำ

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1

คาบที่ 7 - 9 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

แผนภาพโครงเรื่องจะช่วยให้ผู้เรียนนำไปใช้ในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เมื่อนักเรียนอ่านเข้าใจเรื่อง บึงนกน้ำ แล้วสามารถตอบคำถามและบอกเหตุการณ์ของเรื่องตามลำดับได้
2. เมื่อนักเรียนอ่านเข้าใจเรื่อง บึงนกน้ำ แล้วสามารถเขียนแผนภาพโครงเรื่องและใช้แผนภาพโครงเรื่องในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้

เนื้อหา

ใจความสำคัญของเรื่อง บึงนกน้ำ

- บุญหลายได้ยินเพื่อน ๆ พูดถึงเสื่อกันหนาวตัวใหม่แต่บุญหลายไม่มีเสื่อกันหนาวตัวใหม่
- บุญหลายพบชายหาปลาที่ริมบึง ชายหาปลาเล่าเรื่องนกเปิดน้ำหนุ่มให้บุญหลายฟัง
- บุญหลายเขียนเรียงความ เรื่อง บึงนกน้ำ ส่งเข้าประกวดและได้รับรางวัลชนะเลิศเป็นเสื่อกันหนาวหนึ่งตัว

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ
2. ใบงานแผนภาพโครงเรื่อง บึงนกน้ำ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนอ่านในใจบทเรียนเรื่อง บึงนกน้ำ เป็นการทบทวนบทเรียน

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับการวิเคราะห์โครงเรื่อง เพื่อลำดับความและเหตุการณ์ของเรื่อง โดยให้นักเรียนช่วยกันบอกเหตุการณ์สำคัญแล้วครูเขียนเหตุการณ์สำคัญที่นักเรียนบอกลงบนกระดานดำ เช่น

เหตุการณ์ที่ 1 บุญหลายได้ยินเพื่อน ๆ พูดถึงเสื้อกันหนาวตัวใหม่
แต่บุญหลายไม่มีเสื้อกันหนาวตัวใหม่

เหตุการณ์ที่ 2 บุญหลายพบชายหาปลาที่ริมบึง ชายหาปลาเล่าเรื่อง
นกเปิดน้ำหนุ่มให้บุญหลายฟัง

เหตุการณ์ที่ 3 บุญหลายเขียนเรียงความเรื่อง บึงนกน้ำ ส่งเข้าประกวด
และได้รับรางวัลชนะเลิศเป็นเสื้อกันหนาวหนึ่งตัว

2. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 - 6 คน แล้วแจกแผนภาพโครงเรื่อง ซึ่งทำเป็นใบงานให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น

3. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังเกี่ยวกับวิธีการเขียนข้อมูลลงในแผนภาพโครงเรื่อง โดยให้อ่านเรื่อง บึงนกน้ำ แล้วแบ่งออกเป็นตอน ๆ ตามเหตุการณ์ของเรื่อง แล้วเติมข้อมูลลงในแผนภาพโครงเรื่อง

4. นักเรียนกับครูช่วยกันเติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่อง เช่น

เรื่องบึงนกน้ำ

ตัวละครสำคัญ : บุญหลาย ชายหาปลา นกเปิดน้ำหนุ่ม

ตัวละครประกอบ : พ่อของบุญหลาย แม่ของบุญหลาย บุญยิ่ง และบุญรวม มาลี
สายพิณ เด่น ทองกราน ครูประจำชั้น ผึ้งนกเปิดน้ำ

เรื่องเกิดขึ้นที่ไหน : โรงเรียนแห่งหนึ่งในภาคอีสาน บึงใหญ่หลังโรงเรียน
บ้านของบุญหลาย

เรื่องเกิดขึ้นเวลาใด : ฤดูหนาวในเดือนพฤศจิกายน

ปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง :	บุญหลายอยากได้เสื้อกันหนาว
เหตุการณ์ที่ 1 :	บุญหลายได้ยินเพื่อน ๆ พูดถึงเสื้อกันหนาวตัวใหม่ แต่บุญหลายไม่มีเสื้อกันหนาวตัวใหม่
สถานที่ :	โรงเรียนแห่งหนึ่งในภาคอีสาน
ตัวละคร :	- บุญหลาย - สายพิน - มาลี - ทองกราน - เด่น
ปัญหา :	บุญหลายไม่มีเสื้อกันหนาวตัวใหม่
การกระทำ :	เพื่อน ๆ ของบุญหลายต่างคุยกันถึงเสื้อกันหนาวตัวใหม่
ผลของการกระทำ :	บุญหลายไปหลังโรงเรียนและเดินออกนอกรั้วโรงเรียนมาถึงริมบึง
เหตุการณ์ที่ 2 :	บุญหลายพบชายหาปลาที่ริมบึง ชายหาปลาเล่าเรื่องนกเป็ดน้ำหนุ่มให้บุญหลายฟัง
สถานที่ :	.....
ตัวละคร :	.....
ปัญหา :	.....
การกระทำ :	.....
ผลของการกระทำ :	.....
ฯลฯ	

5. นักเรียนตรวจสอบแผนภาพโครงเรื่องแล้วปรับปรุงแก้ไข

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 3 ข้อ 5 โดยการเติมข้อความในช่องว่างที่กำหนดให้

เช่น

- 1) บุญหลายเป็น .....ฐานะ .....
- 2) พ่อของบุญหลายไป .....
- 3) บุญหลายชอบไปที่ .....เพราะ .....

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการเติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่อง
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการเติมข้อความในช่องว่าง

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1
เนื้อหาบทที่ 3 บึงนกน้ำ

คาบที่ 10 - 12 คาบละ 20 นาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

แผนภาพโครงเรื่องจะช่วยให้ผู้เรียนนำไปใช้ในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เมื่อนักเรียนอ่านในใจเรื่อง บึงนกน้ำ แล้วสามารถตอบคำถามและบอกเหตุการณ์ของเรื่องตามลำดับได้
2. เมื่อนักเรียนอ่านในใจเรื่อง บึงนกน้ำ แล้วสามารถเขียนแผนภาพโครงเรื่องและใช้แผนภาพโครงเรื่องในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้

เนื้อหา

ใจความสำคัญของเรื่องบึงนกน้ำ

- บุญหลายได้ยินเพื่อน ๆ พูดถึงเสื้อกันหนาวตัวใหม่ แต่บุญหลายไม่มีเสื้อกันหนาวตัวใหม่
- บุญหลายพบชายหาปลาที่ริมบึง ชายหาปลาเล่าเรื่องนกเป็ดน้ำหนุ่มให้บุญหลายฟัง
- บุญหลายเขียนเรียงความเรื่อง บึงนกน้ำ ส่งเข้าประกวด และได้รับรางวัลชนะเลิศเป็นเสื้อกันหนาวหนึ่งตัว

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ
2. ใบงานแผนภาพโครงเรื่อง บึงนกน้ำ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูทบทวนเกี่ยวกับเรื่องการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง พร้อมทั้งนำแผนภาพโครงเรื่อง
เรื่องที่นักเรียนทำ มาประกอบการอธิบาย

ขั้นสอน

1. ครูแจกแผนภาพโครงเรื่องให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเติมข้อความไว้อย่างสมบูรณ์
แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
2. ครูให้นักเรียนเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องลงในสมุดแบบฝึกหัด แล้ว
ตรวจสอบกับบทเรียน ปรับปรุงสำนวนภาษา ตัวสะกดให้ถูกต้อง

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 3 ข้อ 6 เรื่องการเขียนย่อเรื่องบึงนกน้ำ

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
2. ตรวจสอบผลงานการเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัดการเขียนย่อเรื่อง บึงนกน้ำ

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1
เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 13 - 15 คาบละ 20 นาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

แนวคิดของเรื่อง บึงนกน้ำ คือ เด็กดีต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของบ้านของโรงเรียนและของสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดเรื่องบึงนกน้ำได้
2. มีมารยาทในการฟังและการพูด

เนื้อหา

การเขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดของเรื่องบึงนกน้ำ

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ
2. หนังสือในห้องสมุด
3. บัตรคำสั่ง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูและนักเรียนทบทวนแนวคิดของเรื่องบึงนกน้ำ คือ เด็กดีต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของบ้าน ของโรงเรียน และของสังคม

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนกลุ่มละประมาณ 5 - 6 คน
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนเรื่องใหม่ โดยใช้แนวคิดเดิมของเรื่อง บึงนกน้ำ
3. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเรื่องที่เขียนใหม่มาอ่านให้เพื่อนฟัง ครูเปิดโอกาสให้มีการสนทนาซักถามกันในชั้นเรียน .

ขั้นสรุป

1. ครูตรวจผลงานนักเรียน ชี้ข้อบกพร่อง และให้ข้อเสนอแนะ นักเรียนนำไปแก้ไขให้ถูกต้อง
2. ทำแบบฝึกหัดเรื่องการเขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดเรื่อง บึงนกน้ำ

การประเมินผล

1. สังเกตความมีมารยาทในการฟังและการพูด
2. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
3. ตรวจผลงานการเขียนเรื่องของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 2

คาบที่ 16 - 18 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาในเรื่องลักษณะของคำนามและการใช้คำนามชนิดต่างๆ เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเขียนและการพูด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและเลือกใช้คำนามได้
2. นักเรียนสามารถแต่งประโยคหรือข้อความจากคำที่เป็นคำนามได้

เนื้อหา

- คำนามทั่วไป
- คำนามชี้เฉพาะ
- คำนามบอกลักษณะ
- คำนามบอกหมวดหมู่
- คำนามที่แสดงความรู้สึกทางจิตใจ

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ
2. บัตรคำ
3. บัตรคำสั่ง
4. แถบประโยค

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

นักเรียนอ่านหลักภาษาเรื่อง คำนาม จากความรู้ทางภาษาท้ายบทเรียน

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนให้แต่ละกลุ่มสังเกตตามหัวข้อที่กำหนด แล้วนำมารายงานหน้าชั้น เช่น

- ลักษณะของคำนาม
- คำนามชนิดต่าง ๆ
- วิธีใช้คำนามแต่ละชนิด

2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาข้อสรุป และวิธีใช้คำนามแต่ละชนิดแล้วเขียนลงสมุดรวบรวมเรื่องเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และการใช้ภาษา

3. นักเรียนอ่านเรื่อง คำนาม ในหนังสือเรียนอีกครั้งหนึ่ง

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสร้างประโยคหรือหาประโยคที่มีคำนามชนิดต่าง ๆ

แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องร่วมกับครูและกลุ่มอื่น ๆ

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 3 ข้อ 7 เรื่องการแยกชนิดของคำนามจากคำที่กำหนดให้ เช่น พ่อ แม่ บุญหลาย ชายหาปลา ชาวประมง บึง อีสาน โรงเรียน ดอกบัว เลื้อยกันหนาว

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
2. สังเกตจากความร่วมมือของนักเรียนในการหาข้อสรุปลักษณะของคำนามชนิดต่าง ๆ
3. พิจารณาจากการรายงานหน้าชั้นเรียน
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัดเรื่องการแยกชนิดของคำนาม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 2
เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 19 - 21 คาบละ 20 นาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาในเรื่องลักษณะของคำสรรพนาม และการใช้คำสรรพนามชนิดต่างๆ เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเขียนและการพูด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและเลือกใช้คำสรรพนามได้
2. นักเรียนสามารถแต่งประโยคหรือข้อความจากคำสรรพนามได้

เนื้อหา

คำสรรพนาม

- สรรพนามใช้แทนผู้พูด ผู้ฟังและผู้ถูกกล่าวถึง
- สรรพนามใช้ถาม
- สรรพนามบอกความไม่เจาะจง
- สรรพนามบอกความชี้ชัด
- สรรพนามเชื่อมประโยค

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิคำสรรพนามชนิดต่าง ๆ
2. บัตรคำ
3. ตารางแยกประโยค
4. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่องบึงนกน้ำ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ให้นักเรียนเสนอประโยคที่มีคำสรรพนามมาคนละ 1 ประโยค แล้วครูเขียนประโยคนั้นบนกระดานดำ

ขั้นสอน

1. นักเรียนอ่านและสังเกตเรื่อง คำสรรพนาม จากความรู้ทางภาษาทำยบทเรียน
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละประมาณ 5 - 6 คน ให้ช่วยกันหาคำสรรพนามและบอกชนิดของคำสรรพนามจากประโยคที่เขียนบนกระดานดำ
3. แต่ละกลุ่มรายงานผลลงในตารางที่กำหนดให้ เช่น

ประโยค	บุรุษที่ 1 (ผู้พูด)	บุรุษที่ 2 (ผู้ฟัง)	บุรุษที่ 3 (ผู้ที่เรากล่าวถึง)
- เธอไปถามนพพรดูซิว่า เขา จะไปกับ ผม ไหม	ผม	เธอ	เขา
- พระ ท่าน สอนว่า เรา ควร เมตตาสัตว์และไม่รังแก มัน ฯลฯ	เรา	-	มัน

4. นักเรียนอ่านทบทวนเรื่อง คำสรรพนาม อีกครั้งหนึ่ง

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของคำสรรพนามชนิดต่าง ๆ แล้วเขียนลงในสมุดรวบรวมเรื่องเกี่ยวกับหลักภาษา
2. ทำแบบฝึกหัดโดยให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำสรรพนามในข้อความต่อไปนี้
“พ่อของผมก็จับปลาเหมือนกันครับ” บุญหลายพูดอย่างภูมิใจ “แต่พ่อออกทะเลไปจับปลากับเรือใหญ่”

การประเมินผล

1. สังเกตจากความตั้งใจในการอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
2. พิจารณาจากการรายงานหน้าชั้นเรียน
3. ตรวจสอบผลงานการแต่งประโยค
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยโดยให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำสรรพนาม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 2
เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 22 - 24 คาบละ 20 นาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาในเรื่องลักษณะของคำกริยา และการใช้คำกริยาชนิดต่างๆ เป็นพื้นฐานในการเรียนและการพูด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและเลือกใช้คำกริยาได้ถูกต้องตามชนิดของคำกริยา
2. นักเรียนสามารถแต่งประโยคหรือข้อความจากคำกริยาได้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา

เนื้อหา

คำกริยา

- คำกริยาแสดงการกระทำ (ไม่มีกรรมมารับข้างท้าย)
- คำกริยาแสดงการกระทำ (มีกรรมมารับข้างท้าย)
- คำกริยาแสดงสภาพ

สื่อการเรียนการสอน

1. ตารางแยกประเภท
2. บัตรคำ
3. แผนภูมิสรุปเรื่องคำกริยา
4. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

นักเรียนอ่านและสังเกตประโยคจากความรู้ทางภาษาท้ายบทเรียนเรื่อง คำกริยา

ขั้นสอน

1. แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละประมาณ 6 - 8 คน ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย เพื่อหาข้อสรุปลักษณะของคำกริยา เสนอต่อชั้นเรียน และครูเสนอแนะเพิ่มเติม แล้วนักเรียน บันทึกลงสมุดรวบรวมเรื่องเกี่ยวกับหลักภาษา
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มหาคำกริยาจากหนังสือเรียนพร้อมกับความหมายแล้วนำมา ทำเป็นพจนานุกรมประจำชั้น

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 3 ข้อ 13 เรื่องการเขียนคำที่ทำหน้าที่เป็น คำกริยาในประโยคจากประโยคที่กำหนดให้เช่น

- 1) ผุงนกบินขึ้นจากน้ำ **บิน**
- 2) เมฆบาง ๆ ลอยอยู่บนท้องฟ้า **ลอย**

ฯลฯ

การประเมินผล

1. สังเกตจากความตั้งใจในการอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
2. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
3. พิจารณาจากการรายงานผลหน้าชั้นเรียน
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทย เรื่อง การเขียนคำที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาใน ประโยค

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 2

คาบที่ 25 - 27 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาในเรื่องลักษณะของคำวิเศษณ์ และการใช้คำวิเศษณ์ชนิดต่างๆ เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเขียนและการพูด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและเลือกใช้คำวิเศษณ์ได้
2. นักเรียนสามารถแต่งประโยคหรือข้อความจากคำวิเศษณ์ได้

เนื้อหา

คำวิเศษณ์

- คำวิเศษณ์ขยายคำนาม
- คำวิเศษณ์ขยายคำสรรพนาม
- คำวิเศษณ์ขยายคำกริยา
- คำวิเศษณ์ขยายคำวิเศษณ์

สื่อการเรียนการสอน

1. ตารางแยกประเภท
2. บัตรคำ
3. แผนภูมิสรุปเรื่องคำวิเศษณ์
4. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนช่วยกันแต่งประโยคประมาณ 10 ประโยค โดยเขียนบนกระดานดำ

ขั้นสอน

1. นักเรียนแต่ละคนอ่านเรื่องคำวิเศษณ์ จากความรู้ทางภาษาท้ายบทเรื่อง และสังเกตโดยกำหนดเวลาให้อ่าน
2. แบ่งกลุ่มนักเรียน โดยให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำวิเศษณ์ประเภทต่าง ๆ จากประโยคบนกระดานดำ แล้วนำเสนอต่อชั้นเรียน

ขั้นสรุป

1. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปลักษณะของคำวิเศษณ์ประเภทต่าง ๆ จากแผนภูมิสรุปเรื่องคำวิเศษณ์ แล้วบันทึกลงสมุดรวบรวมเกี่ยวกับการใช้หลักภาษา
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นหาคำวิเศษณ์จากพจนานุกรม พร้อมกับหาความหมายกลุ่มละ 10 คำ นำมาเขียนเป็นพจนานุกรมประจำชั้น
3. ทำแบบฝึกหัดที่ 3 ข้อ 14 โดยให้นักเรียนเขียนเติมคำวิเศษณ์ หลังคำที่กำหนดให้แล้วแต่งประโยค เช่น

1) กระชอก แรง	ลมกระชอกแรง
2) เลื้อยสิแลสด	บุญหลายสวมเสื้อกันหนาวสิแลสด

การประเมินผล

1. สังเกตจากความตั้งใจในการอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
2. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
3. พิจารณาจากการแสดงผลหน้าชั้นเรียนเรื่องการเขียนเติมคำวิเศษณ์หลังคำที่กำหนดให้แต่งประโยค
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยโดยให้นักเรียนเติมคำวิเศษณ์หลังคำที่กำหนดให้

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 2
เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 28 - 30 คาบละ 20 นาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การพูดอธิบายเหตุผลเป็นการพูดที่ใช้มากในชีวิตประจำวัน ผู้พูดจะต้องมีหลักการอธิบายและมีเหตุผลประกอบการพูด จึงจะทำให้การพูดนั้นน่าเชื่อถือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนใช้ภาษาในการพูดอธิบายเหตุผลได้

เนื้อหา

การพูดอธิบายเหตุผลมีขั้นตอนดังนี้

- ขั้นเตรียมเรื่องที่จะพูด
- ขั้นปฏิบัติ
- ขั้นประเมิน

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ
2. เครื่องบันทึกเสียงแถบบันทึกเสียงการพูดอธิบายเชิงเหตุผล

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

นักเรียนอ่านความรู้ทางภาษาท้ายบทเรียน เรื่อง การพูดอธิบายเหตุผล

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม (ประมาณ 5 - 6 คน) ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายหาข้อสรุปของการพูดอธิบายเหตุผล และนำมารายงานผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน
2. ให้แต่ละกลุ่มฝึกพูดอธิบายเชิงเหตุผลโดยเตรียมการตามวิธีการที่กำหนดไว้ในความรู้ทางภาษาท้ายบทเรียน ให้เวลากลุ่มละประมาณ 5 นาที
3. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาพูดอธิบายเชิงเหตุผล โดยให้เวลาคนละประมาณ 3 นาที

ขั้นสรุป

ครูและเพื่อนวิจารณ์ลักษณะการพูดของนักเรียน เช่น การใช้ภาษาพูด น้ำเสียงที่เหมาะสมในการพูด การลำดับเรื่องในการพูด ท่าทางบุคลิกภาพของผู้พูด ฯลฯ

การประเมินผล

1. สังเกตจากอภิปรายหาข้อสรุปของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
2. พิจารณาจากการพูดอธิบายเชิงเหตุผลของตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 3
เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 31 - 33 คาบละ 20 นาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

ในภาษาไทยมีคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันอยู่เป็นจำนวนมาก การรู้จักเลือกใช้คำให้ถูกต้องตรงตามความหมายทำให้สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนแต่งประโยคหรือข้อความโดยเลือกใช้คำได้ถูกต้องตามความหมาย

เนื้อหา

การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย (คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน)

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ
2. แถบประโยค
3. บัตรคำ
4. กระดาษแผ่น
5. พจนานุกรม

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนอ่านและสังเกตความรู้ทางภาษาท้ายบทเรียน เรื่อง การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย โดยกำหนดเวลาให้อ่าน

ขั้นสอน

แบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุป
ข้อสังเกตการเลือกใช้คำให้เหมาะสม ให้แต่ละกลุ่มเสนอต่อชั้นเรียน เพื่อหาข้อสรุปที่ถูกต้อง
อีกครั้งหนึ่ง

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 3 ข้อ 15 เรื่องการหาความหมายของคำที่กำหนดให้
(คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน) แล้วแต่งประโยค เช่น

- 1) แก้ววักน้ำ ความหมาย .....
- แต่งประโยค .....
- 2) กล้าหาญ ความหมาย .....
- แต่งประโยค .....

การประเมินผล

1. สังเกตจากการอภิปรายหาข้อสรุปของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
2. ตรวจแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการหาความหมายของคำที่มีความหมาย

ใกล้เคียงกัน

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 3
เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 34 - 36 คาบละ 20 นาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

ในภาษาไทยมีคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันอยู่เป็นจำนวนมาก การรู้จักเลือกใช้คำให้ถูกต้อง ตรงตามความหมายทำให้สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนแต่งประโยคหรือข้อความโดยเลือกใช้คำได้ถูกต้องตามความหมาย

เนื้อหา

การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย (คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน)

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ
2. แถบประโยค
3. บัตรคำ
4. กระดาษแผ่น
5. พจนานุกรม

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูทบทวนเกี่ยวกับเรื่องการเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมายจากที่เรียนไปแล้ว พร้อมทั้งสนทนาซักถามนักเรียนในเรื่องดังกล่าว

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความเหมาะสม กลุ่มละประมาณ 5 - 6 คน
2. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันค้นหาคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันจากพจนานุกรม

โดยแบ่งกันตามลำดับตัวอักษร แล้วนำมารวบรวมทำเป็นแผนภูมิสำหรับฝึกอ่านและค้นคว้า

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำคำที่รวบรวมไว้ในแผนภูมิอย่างน้อย 5 คำ มาแต่งประโยค พร้อมทั้งบอกหน้าที่ของคำเหล่านี้ในประโยค

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดโดยครูกำหนดคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันมาให้ และให้นักเรียนแต่งประโยค เช่น

- 1) อ่อนโยน   สายพิณเป็นเด็กที่อ่อนโยน
- 2) อ่อนน้อม   เด็กทุกคนต้องมีความอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. พิจารณาจากการรายงานการค้นหา คำ ความหมายของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
3. พิจารณาจากการนำคำไปแต่งประโยคของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการแต่งประโยคจากคำที่มีความหมาย

ใกล้เคียงกัน

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 3

เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 37 - 39 คาบละ 20 นาที

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

ภาษาไทยมีสำนวนภาษาใช้ในเชิงเปรียบเทียบ การรู้จักใช้สำนวนภาษาไทยในการพูดและการเขียนได้อย่างถูกต้องจะช่วยให้การใช้ภาษาไทยสละสลวยมากยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนอ่านและใช้สำนวนภาษาได้ถูกต้อง

เนื้อหา

- สำนวนไทย หมายถึง ถ้อยคำในภาษาไทยที่พูดจา สื่อสารกัน ไม่ได้แปลความหมายของคำตรงตัวแต่มีความหมายเป็นนัยกินความกว้างหรือลึกซึ้ง หรือเป็นความหมายเชิงเปรียบเทียบ
- หาสำนวนและความหมายจากพจนานุกรมหรือหนังสือรวบรวมสำนวนไทย

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ
2. บัตรคำ
3. พจนานุกรม
4. หนังสือสำนวนไทย
5. ภาพปริศนาสำนวนไทย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

นักเรียนอ่านตัวอย่างสำนวนภาษาในความรู้ทางภาษาท้ายบทเรียน

ขั้นสอน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับความหมายและลักษณะเด่นของสำนวนภาษา
2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามความเหมาะสม ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาสำนวนและความหมายที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันหรือที่เคยได้ยิน หรือจากพจนานุกรมมานำเสนอต่อชั้นเรียนอย่างน้อยกลุ่มละ 5 สำนวน

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 3 ข้อ 16 เรื่องการเขียนสำนวนภาษาพร้อมความหมาย เช่น

1) กว้างใหญ่ไพศาล	หมายถึง	<u>กว้างมาก</u>
2) แรมปี	หมายถึง	<u>ยาวนานนับปี</u>

การประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกันอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับสำนวน
2. พิจารณาจากการนำเสนอต่อชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
3. สังเกตการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง
4. ตรวจสอบชุดแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการเขียนสำนวนภาษาพร้อมความหมาย

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 3

เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 40 - 42 คาบละ 20 นาที

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

ภาษาไทยมีสำนวนภาษาใช้ในเชิงเปรียบเทียบ การรู้จักใช้สำนวนภาษาไทยในการพูดและการเขียนได้อย่างถูกต้องจะช่วยให้การใช้ภาษาไทยสละสลวยมากยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนอ่านและใช้สำนวนภาษาได้ถูกต้อง

เนื้อหา

- สำนวนไทย หมายถึง ถ้อยคำในภาษาไทยที่พูดจาสื่อสารกัน ไม่ได้แปลความหมายของคำตรงตัวแต่มีความหมายเป็นนัยกินความกว้างหรือลึกซึ้ง หรือเป็นความหมายเชิงเปรียบเทียบ
- หาสำนวนและความหมายจากพจนานุกรมหรือหนังสือรวบรวมสำนวนไทย

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ
2. บัตรคำ
3. พจนานุกรม
4. หนังสือสำนวนไทย
5. ภาพปริศนาสำนวนไทย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูทบทวนเกี่ยวกับเรื่องสำนวนภาษาจากที่เรียนไปแล้ว พร้อมทั้งให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างสำนวนภาษามาคนละ 1 สำนวน

ขั้นสอน

1. ครูซักถามนักเรียนถึงข้อสรุปเกี่ยวกับความหมายและลักษณะเด่นของสำนวนภาษาจากที่อภิปรายไปเมื่อครั้งที่แล้ว
2. ครูมอบหมายให้นักเรียนทุกคนแต่งประโยคจากสำนวนภาษา 5 สำนวน ที่ครูกำหนดให้ เช่น สูดลูกหูลูกตา กว้างใหญ่ไพศาล ใจเต้นระทึก ลงสมุด
3. ให้นักเรียนแต่ละคนนำผลงานการแต่งประโยคมาอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด โดยให้นักเรียนค้นหาสำนวนภาษาจากบทเรียนที่ 1 - 5 มาคนละ 10 สำนวน พร้อมทั้งบอกความหมาย

การประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถามของนักเรียน
2. สังเกตการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการค้นหาสำนวนภาษาจากบทเรียนที่

1 - 5 พร้อมความหมาย

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 3, 4
เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 43 - 45 คาบละ 20 นาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การเขียนบรรยายความรู้สึกของตนเองหรือเขียนบรรยายเรื่องที่ตนชอบเป็นการ
แสดงความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนบรรยายความรู้สึกของตนเองได้

เนื้อหา

เขียนบรรยายความรู้สึกของตนเองหรือเขียนบรรยายเรื่องที่ตนชอบ

สื่อการเรียนการสอน

1. กระดาษแผ่นใหญ่สำหรับเขียน
2. ปากกาปลายสี่เหลี่ยม
3. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำ

ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง บึงนกน้ำ ตอนบรรยายความรู้สึกของตัวเอง

“บุญหลายมาที่นี้บ่อย ๆ เขาชอบดูบึงที่กว้างไกลไปจรดขอบฟ้า ..... จนถึง

บุญหลายชอบดูพวกเขาหาปลาในบึง”

ขั้นสอน

1. นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์เรื่องตอนที่อ่านว่าการดำเนินเรื่องเป็นอย่างไร มีวิธีการเขียนอย่างไร
2. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปการเขียนหรือการพูดเชิงบรรยาย โดยเขียนบนกระดานดำว่า “เป็นการเขียนหรือการพูด เล่าถึงความรู้สึก หรือการกระทำเรียงตามลำดับเหตุการณ์ โดยใช้คำหรือสำนวนภาษาที่สื่อความหมายชัดเจน ถูกต้อง ทำให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังมองเห็นภาพพจน์”
3. แบ่งกลุ่มนักเรียนให้ช่วยกันกำหนดหัวข้อที่จะพูดหรือเขียนบรรยายเรื่องที่ชอบ และช่วยกันเขียนลงบนกระดาษแผ่นใหญ่ที่ครูแจกให้

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 3 ข้อ 17 เรื่อง เขียนบรรยายความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับธรรมชาติประมาณ 3 - 5 บรรทัด

การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกันสรุปถึงวิธีการเขียนบรรยายของนักเรียน
2. สังเกตการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง
3. ตรวจสอบผลงานการเขียนบรรยายของนักเรียนแต่ละกลุ่มและทุกคน

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 3, 4
เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

คาบที่ 46 - 48 คาบละ 20 นาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การเขียนบรรยายความรู้สึกของตนเอง หรือเขียนบรรยายเรื่องที่ชอบเป็นการ
แสดงความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนบรรยายความรู้สึกของตนเองได้

เนื้อหา

เขียนบรรยายความรู้สึกของตนเองหรือเขียนบรรยายเรื่องที่ชอบ

สื่อการเรียนการสอน

1. กระดาษแผ่นใหญ่สำหรับเขียน
2. ปากกาปลายสักหลาด
3. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูทบทวนบางตอนของเนื้อเรื่องที่บรรยายความรู้สึกของตัวเอง “บุญหลายมาที่
นี้บ่อย ๆ เข้าชอบดูบึงที่กว้างไกลไปจรดขอบฟ้า ..... จนถึง บุญหลายชอบดูพวกเขาหาปลา
ในบึง”

ชั้นสอน

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเรื่องที่เขียนบรรยายในเรื่องที่ชอบมาอ่านให้เพื่อนฟัง เพื่ออภิปรายแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจทานงานเขียนของตนอีกครั้งหนึ่ง ปรับปรุงแก้ไข คำผิดและสำนวนภาษาให้ถูกต้อง
3. นักเรียนแต่ละคนคัดลอกการเขียนบรรยายเรื่องลงในสมุดหรือจัดทำเป็นสมุดเล่มเล็กวาดภาพประกอบ จัดทำปกให้เรียบร้อย จัดไว้มุมหนังสือสำหรับอ่าน

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด เรื่อง เขียนบรรยายความรู้สึกของตนเอง เกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียน ประมาณ 3 - 5 บรรทัด

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบคำถาม
2. สังเกตการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง
3. ตรวจผลงานการเขียนบรรยายของนักเรียนแต่ละกลุ่มและทุกคน

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 49 - 51 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านบทหรือกรองนอกจากจะช่วยให้นักเรียนรู้สึกในความไพเราะของภาษา เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้วยังอาจให้ข้อคิดที่ดีแก่นักเรียนอีกด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อ่านบทหรือกรองเรื่อง โทษของการพนัน เป็นทำนองเสนาะ แล้วจับใจความสำคัญ และสรุปข้อคิดจากเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถแต่งบทหรือกรองตามที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

บทหรือกรองเรื่อง โทษของการพนัน จากท้ายบทที่ 3 “บึงนกน้ำ”

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิบทหรือกรองเรื่อง “โทษของการพนัน”
2. เครื่องบันทึกเสียง, แถบบันทึกเสียงการอ่านกลอนสุภาพ
3. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง บึงนกน้ำ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับโทษที่เกิดจากการเล่นการพนัน
2. ครูนำเครื่องบันทึกเสียงมาเปิดการอ่านทำนองเสนาะกลอนสุภาพให้นักเรียน

ฟัง

ชั้นสอน

1. นักเรียนอ่านคำต่อไปนี้อีกจากบัตรคำหรือครูเขียนให้ดูบนกระดานดำ เวย์ พนัน มนัส สมาคม คราว สำหรับ กล่าว ผลัก ทรัพย์ ทรวด
2. ครูอ่านบทร้อยกรองเรื่อง โทษของการพนัน เป็นจังหวะด้วยเสียงธรรมดา
การพนัน / นั่นดี / มีใจ
ยามเล่นได้ / ก่อเวร / เล่นไม่หยุด
คราวพ่ายแพ้ / แท้สำหรับ / ทรัพย์เสื่อมทรุด
เสียดายสุด / แค้นขัด / มนัสนัก
หมดผู้ที่ / เชื่อถือ / หรือจะกล่าว
ขอลูกสาว / แม่พ่อ / เขาก็ผลัก
ไม่มีใคร / สมาคม / นิยมรัก
หาน้ำหนัก / ข้างดี / ไม่มีเลย
3. นักเรียนอ่านตามครูเป็นจังหวะด้วยเสียงธรรมดา
4. ครูแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสมให้อ่านออกเสียงบทร้อยกรองเป็นจังหวะธรรมดา เช่น กลุ่มละ 1 คำกลอน (2 วรรค) คนละ 1 วรรค คนละ 1 คำกลอน หรือคนละ 1 บท (2 คำกลอน) แล้วเปิดเทปให้นักเรียนอ่านทำนองเสนาะตามเทปให้ถูกต้อง (หลาย ๆ ครั้ง)
5. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 - 6 คน แล้วให้แข่งขันกันอ่านทำนองเสนาะทีละกลุ่ม
6. นักเรียนช่วยกันหาความหมายของคำศัพท์ และบอกความหมายของคำศัพท์

ในบทร้อยกรอง

7. ครูมอบหมายให้นักเรียนทุกคนแต่งบทร้อยกรองตามหัวข้อ “นกเปิดน้ำ”

ขั้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญของบทร้อยกรอง “โทษของการพนัน” และข้อคิดที่ได้จากการอ่านบทร้อยกรอง เขียนบนกระดานดำแล้วช่วยกันปรับปรุงแก้ไข
2. ครูอ่านทำนองเสนาะให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนฝึกอ่านพร้อมกันทั้งชั้นเป็นการทบทวน
3. ครูมอบหมายให้นักเรียนท่องจำบทร้อยกรอง คัดลายมือบทร้อยกรองด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด พร้อมทั้งโยงคำสัมผัสคล้องจองในบทร้อยกรอง “โทษของการพนัน” และคัดคำสัมผัสคล้องจองลงในสมุดแบบฝึกหัด

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการอ่านออกเสียงธรรมดาของนักเรียน
2. พิจารณาจากการอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะของนักเรียน
3. พิจารณาจากการอธิบายความหมายของบทร้อยกรองและการหาข้อคิดที่ได้

จากบทร้อยกรอง

4. ตรวจผลงานการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียน

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 52 - 54 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรร่าเป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

ครอบครัวที่มีฐานะมั่นคง คนในครอบครัวต้องรู้จักประหยัดเงิน ประหยัดเวลา
ของใช้ และทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งต้องร่วมมือกันทำงานและมีอาชีพสุจริต

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เมื่อนักเรียนอ่านในใจแล้วสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง ตอบคำถาม
และลำดับเหตุการณ์ได้
2. นักเรียนสามารถร่วมอภิปรายและสรุปความหมายของคำใหม่ได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง อยู่กันอย่างไรร่าเป็นสุข

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อเรื่อง อยู่กันอย่างไรร่าเป็นสุข
2. บัตรคำ
3. กระเป๋าหนังสือ
4. แถบประโยค

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูนำภาพของครอบครัวมาให้นักเรียนดู แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องสถาบันครอบครัว

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนอ่านคำที่กำหนดให้จากบัตรคำ ได้แก่ คำว่า พัฒนา สิทธิ คุณภาพ สร้างสรรค์ พระราชดำรัส พระราชทาน สงเคราะห์ อนุเคราะห์ ประสบการณ์ บริสุทธิใจ พระบรมราโชวาท ขวนขวาย มัธยัสถ์ โฆษณา สุ่ยสุร่าย
2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละประมาณ 5 - 6 คน
3. ครูแบ่งบัตรคำเป็นชุด ๆ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายความหมายของคำจากบัตรคำ หรือค้นคว้าจากพจนานุกรม
4. ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาเขียนคำและความหมายของคำบนกระดานดำแล้วให้ทุกคนอ่านพร้อม ๆ กัน

ขั้นสรุป

ให้แต่ละกลุ่มรายงานผลการอภิปรายความหมายของคำหน้าชั้นเรียน

การประเมินผล

1. การสังเกต
  - 1.1 การตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น
  - 1.2 การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม เช่น การอภิปราย
  - 1.3 การรายงานหน้าชั้นเรียน
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัดเรื่องการเขียนคำและความหมายของคำ

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 55 - 57 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

ครอบครัวที่มีฐานะมั่นคง คนในครอบครัวต้องรู้จักประหยัดเงิน ประหยัดเวลา
ของใช้ และทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งต้องร่วมมือกันทำงานและมีอาชีพสุจริต

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เมื่อนักเรียนอ่านในใจแล้ว สามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง ตอบคำถาม
และลำดับเหตุการณ์ได้
2. นักเรียนสามารถร่วมมือปรายและสรุปความหมายของคำใหม่ได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อเรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข
2. บัตรคำ
3. กระเป๋าฉิ่ง
4. แถบประโยค

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนถึงหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวของนักเรียนเอง

ขั้นสอน

1. ครูกำหนดให้นักเรียนอ่านบทเรียนเรื่อง อยู่กันอย่างไรร่วมกัน โดยให้อ่าน การอ่าน สำนวนด้วยการอ่านเร็ว อ่านข้าม และการกวาดสายตา เพื่อจับประเด็นสำคัญของเรื่อง

2. นักเรียนช่วยกันตั้งคำถาม หลังจากนั้นครูนำคำถามที่นักเรียนตั้งขึ้นมาเขียน บนกระดานดำ เช่น

- ประเทศประกอบด้วยสังคมหน่วยย่อย ๆ อะไรบ้าง
- สมาชิกในครอบครัวมีใครบ้าง
- หน้าที่ของพ่อบ้าน แม่บ้านสมัยก่อน และสมัยนี้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร
- เด็กและผู้ใหญ่มีหน้าที่ต่างกันอย่างไร

ฯลฯ

3. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายประเด็นปัญหาที่เขียนไว้บน กระดานดำ ประเด็นปัญหา เช่น

- หน้าที่ของพ่อและแม่
- หน้าที่ของลูก
- วัฒนธรรมไทยอันดีที่เด็กพึงปฏิบัติต่อผู้ใหญ่
- หลักการปฏิบัติและการใช้จ่ายในครอบครัว

ฯลฯ

ขั้นสรุป

ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลการอภิปรายตามหัวข้อหน้าชั้นเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่งเพื่อหาข้อสรุป และแนวคิดที่ได้จากเรื่อง

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการอ่านออกเสียง
2. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
3. พิจารณาจากการตั้งคำถาม ตอบคำถาม
4. พิจารณาจากการรายงานหน้าชั้นเรียน
5. ตรวจสอบแบบฝึกหัดเรื่องการตอบคำถามจากเนื้อเรื่องอยู่กันอย่างไรร่วมกัน

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 58 - 60 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรร่าเป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

แผนภาพโครงเรื่องจะช่วยให้ผู้เรียนนำไปใช้ในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนอ่านในใจแล้วสามารถเขียนแผนภาพโครงเรื่องได้ แล้วใช้แผนภาพโครงเรื่องในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้

เนื้อหา

เขียนแผนภาพโครงเรื่อง เล่าเรื่อง และเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง อยู่กันอย่างไรร่าเป็นสุข

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภาพโครงเรื่องอยู่กันอย่างไรร่าเป็นสุข
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรร่าเป็นสุข

กิจกรรมการเรียนการสอน

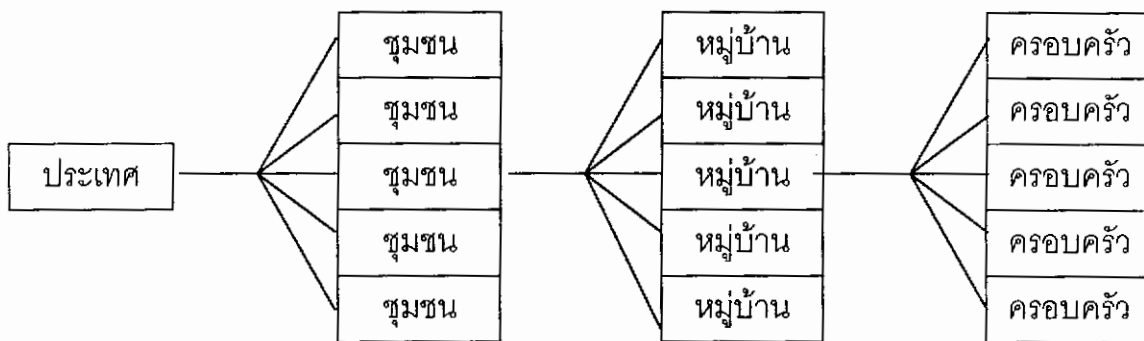
ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนอ่านในใจบทเรียนเรื่องอยู่กันอย่างไรร่าเป็นสุข เพื่อเป็นการทบทวนบทเรียน

ชั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับการวิเคราะห์โครงเรื่อง เพื่อลำดับความคิดและแยกแยะประเด็นสำคัญของเรื่องได้
2. ครูแจกแผนภาพโครงเรื่อง ซึ่งทำเป็นใบงาน ดังนี้

ครอบครัวคือหน่วยย่อยของประเทศ

หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว

สมาชิก	หน้าที่	
	สมัยก่อน	ปัจจุบัน
พ่อ	เป็นหัวหน้าครอบครัว หารายได้เลี้ยงครอบครัว	ประกอบอาชีพ ดูแลบ้าน เลี้ยงดู อบรมสั่งสอนลูกให้ลูกได้รับการศึกษา
แม่	ดูแลบ้าน ดูแลความเป็นอยู่ของคนในบ้าน	ประกอบอาชีพ ดูแลบ้าน อบรมลูกให้ลูกได้รับการศึกษา
ลูก	ศึกษาเล่าเรียน ฝึกหัดทำงานการต่าง ๆ ช่วยงานบ้าน	ศึกษาเล่าเรียน ฝึกหัดทำงานการต่าง ๆ ช่วยงานบ้าน

หลักปฏิบัติของการอยู่ร่วมกัน

ทุกคน	
1. รู้บทบาทและรับผิดชอบบทบาทหน้าที่ของตน 2. ยอมรับบทบาทและหน้าที่ของกันและกัน 3. รักใคร่กลมเกลียวกัน 4. ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	
ผู้ใหญ่	เด็ก
1. อบรมสั่งสอน ถ่ายทอดความรู้ ความดี 2. ช่วยเหลือเกื้อกูลด้วยความเมตตา เอ็นดู 3. เป็นแบบอย่างที่ดี	1. เคารพ เชื่อฟัง คิดตามอย่างมีเหตุผล 2. สุภาพ อ่อนน้อม 3. ดูแบบอย่าง และปฏิบัติตาม

หลักปฏิบัติในการสร้างฐานะครอบครัว

หลักปฏิบัติ ผู้ปฏิบัติ	รู้จักแสวงหาทรัพย์	รู้จักใช้จ่ายแล้วเก็บรักษาทรัพย์
ผู้ใหญ่	1. ประกอบอาชีพสุจริต 2. ขยันขันแข็ง มานะ อดทน 3. เพียรพยายามไม่ย่อท้อ	1. ใช้จ่ายทรัพย์อย่างประหยัด 2. เลือกซื้อเครื่องอุปโภค บริโภค ที่มีคุณภาพและมีคุณค่าตามความเหมาะสมและจำเป็น 3. ดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้ให้ใช้ได้คงทน
เด็ก	1. หมั่นศึกษาเล่าเรียนเพื่อจะได้มีเครื่องมือสำหรับประกอบอาชีพที่ดีและสุจริตในภายหน้า 2. ขวนขวายหาความรู้จากผู้ใหญ่จากการสังเกต การฝึกหัดช่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรู้	1. ใช้จ่ายทรัพย์อย่างประหยัด 2. บริโภคอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย 3. ใช้ของที่มีคุณภาพดีราคาไม่แพง 4. เก็บรักษาสิ่งของเครื่องใช้ให้เป็นระเบียบ

3. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังเกี่ยวกับวิธีการเขียนข้อมูลในแผนภาพโครงเรื่อง โดยให้อ่านเรื่องในบทเรียน แล้วแบ่งออกเป็นตอน ๆ ตามเหตุการณ์ของเรื่อง แล้วเติมข้อมูลลงในแผนภาพโครงเรื่อง

4. ครูกับนักเรียนช่วยกันเติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่องดังกล่าวข้างต้น

5. นักเรียนตรวจสอบแผนภาพโครงเรื่องจากบทเรียนอีกครั้งหนึ่งแล้วปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

6. ครูให้นักเรียน 2 - 3 คน เล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง

7. นักเรียนแต่ละคนเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องโดยใช้ภาษาของตนเอง แล้วตรวจสอบกับบทเรียน เพื่อแก้ไขสำนวน ตัวสะกดการันต์ และเพิ่มเติมข้อมูลให้สมบูรณ์

8. นักเรียนคัดลอกข้อเขียนของตนเองลงสมุด

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 4 ข้อ 3 โดยให้เขียนข้อความลงในช่องว่าง เช่น

1) ประเทศประกอบด้วยสังคมหน่วยย่อยที่สุด คือ .....

2) ครอบครัวดีมีสุข ต้องมีคนในครอบครัวที่ .....

ฯลฯ

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการเติมข้อความลงในแผนภาพโครงเรื่อง
2. พิจารณาจากการเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
3. ตรวจสอบผลงานการเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องของนักเรียนทุกคน

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข

คาบที่ 61 - 63 คาบละ 20 นาที

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาในเรื่องลักษณะของคำบุพบท เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเขียนและการพูด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของคำบุพบทได้
2. เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกชนิดของคำบุพบทได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำบุพบท

- บุพบทบอกสถานที่
- บุพบทบอกความเป็นเจ้าของ

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข
2. บัตรคำ
3. แผนภูมิคำ (ใบงาน)

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง คำบุพบท จากความรู้ทางภาษาท้ายบทเรียน

ขั้นสอน

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละประมาณ 6 - 7 คน อภิปรายและสรุปกฎเกณฑ์ทางภาษาตามหัวข้อต่อไปนี้ แล้วนำเสนอต่อชั้นเรียน เช่น

- ความหมายของ คำบุพบท
- การนำไปใช้ ใช้อย่างไร
- การแต่งประโยคโดยใช้คำบุพบท

2. ครูแจกใบงานให้นักเรียนแล้ว ให้แต่ละกลุ่มหาตัวอย่างคำบุพบทเขียนในตารางใบงานแล้วนำเสนอ

ใบงานเขียนคำบุพบทในตารางต่อไปนี้

คำบุพบท	ชนิด	ประโยค

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 4 ข้อ 5 โดยให้เลือกคำบุพบทเติมในช่องว่างให้ถูกต้อง เช่น

- 1) เราข้ามแม่น้ำ โดย เรือ
  - 2) ถาดใบนี้ทำ ด้วย พลาสติก
- ก. ด้วย   ข. บน   ค. โดย   ง. แก่

การประเมินผล

1. สังเกตจากการช่วยกันสรุปความหมาย ชนิด และการนำคำไปใช้แต่งประโยค
2. ตรวจสอบภูมิคำและการแต่งประโยคของนักเรียน
3. ตรวจสอบรูปแบบฝึกหัดเรื่องการเลือกใช้คำบุพบท

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 64 - 66 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาในเรื่องลักษณะของคำบุพบท เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเขียนและการพูด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของคำบุพบทได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกชนิดของคำบุพบทได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำบุพบท

- บุพบทบอกความเกี่ยวข้อง
- บุพบทบอกเวลา

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข
2. บัตรคำ
3. แผนภูมิคำ (ใบงาน)

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูทบทวนเกี่ยวกับคำบุพบท จากที่นักเรียนได้เรียนไปแล้วและให้นักเรียนยก

ตัวอย่างคำบุพบทมาคนละ 1 คำ พร้อมทั้งบอกด้วยว่าจัดเป็นคำชนิดใด

ขั้นสอน

1. ครูมอบหมายให้แต่ละกลุ่มอ่านคำบุพบท ชนิด และประโยค จากใบงานที่ครูแจกให้ทำเมื่อครั้งที่แล้ว หลังจากนั้นทุกกลุ่มนำผลงานส่งครู
2. ครูมอบหมายให้นักเรียนทุกคนแต่งประโยคจากคำบุพบทที่ครูกำหนดให้ดังนี้
  - คำบุพบทที่บอกความเกี่ยวข้องกัน เช่น แก่ กับ เพื่อ สำหรับ ตาม แต่
  - คำบุพบทที่บอกเวลา เช่น เมื่อ ตั้งแต่ จนกระทั่ง

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนสรุปความหมาย ชนิด และการนำไปใช้ของคำบุพบท
2. มอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด เรื่อง การเติมคำบุพบทในประโยคให้เหมาะสม เช่น
  - 1) เด็กควรประพฤติปฏิบัติ ต่อ ผู้ใหญ่ด้วยความสุภาพอ่อนน้อม
  - 2) วัยเด็กเป็นวัยเริ่มต้น เป็นวัยเตรียมตัว เพื่อ สร้างความเจริญในชีวิต

การประเมินผล

1. สังเกตจากการอ่านออกเสียงของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
2. สังเกตจากการช่วยกันสรุปความหมาย ชนิด และการนำคำไปใช้แต่งประโยค
3. ตรวจสอบการแต่งประโยคของนักเรียนทุกคน
4. ตรวจสอบชุดแบบฝึกหัดเรื่องการเติมคำบุพบทในประโยคให้เหมาะสม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 67 - 69 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาในเรื่องลักษณะของคำสันธานเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเขียนและการพูด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของคำสันธานได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกชนิดของคำสันธานได้ถูกต้อง

เนื้อหา

- คำสันธานเชื่อมประโยคที่มีเนื้อความคล้ายตามกัน
- คำสันธานเชื่อมประโยคที่มีเนื้อความขัดแย้งกัน
- คำสันธานเชื่อมประโยคที่มีเนื้อความเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข
2. แผนภูมิคำ
3. แถบประโยค

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

นักเรียนอ่านเรื่อง คำสันธาน จากความรู้ทางภาษาทำยบทเรียน

ชั้นสอน

1. แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละประมาณ 6 - 7 คน อภิปรายและสรุปกฎเกณฑ์ทางภาษาตามหัวข้อต่อไปนี้แล้วนำเสนอต่อชั้นเรียน เช่น

- ความหมายของคำสันธาน
- การนำไปใช้ ใช้อย่างไร
- การแต่งประโยคโดยใช้คำสันธาน

2. ครูแจกใบงานให้นักเรียนแล้ว ให้แต่ละกลุ่มหาตัวอย่าง คำสันธาน เขียนในตารางใบงานที่ครูแจกให้แล้วนำส่งครู

ใบงาน เขียนคำสันธานในตารางต่อไปนี้

คำสันธาน	ชนิด	ประโยค

ชั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 4 ข้อ 7 โดยให้เลือกคำสันธานมาเติมให้เหมาะสม ตัวอย่างเช่น

- 1) เธอมาเรียน หรือ มาเล่น
(เพราะ ถ้า หรือ)

การประเมินผล

1. สังเกตจากการช่วยกันสรุปความหมาย ชนิด และการนำคำไปใช้แต่งประโยค
2. ตรวจสอบภูมิคำและการแต่งประโยคของนักเรียน
3. ตรวจสอบชุดแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการเลือกคำสันธานมาเติมให้เหมาะสม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 5	คาบที่ 70 - 72 คาบละ 20 นาที
เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาในเรื่องลักษณะของคำอุทาน เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเขียนและการพูด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของคำอุทานได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกชนิดของคำอุทานได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำอุทาน

- อุทานแสดงความสงสัย
- อุทานแสดงความดีใจ
- อุทานแสดงความเจ็บปวด
- อุทานแสดงความสงสาร
- อุทานแสดงความแปลกใจ

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข
2. แผนภูมิคำ
3. บัตรคำ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

นักเรียนอ่านเรื่อง คำอุทาน จากความรู้ทางภาษาท้ายบทเรียน

ขั้นสอน

1. แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละประมาณ 6 - 7 คน อภิปรายและสรุปกฎเกณฑ์ทางภาษาตามหัวข้อต่อไปนี้ แล้วนำเสนอต่อชั้นเรียน เช่น

- ความหมายของ คำอุทาน
- การนำไปใช้ ใช้อย่างไร
- การแต่งประโยคโดยใช้คำอุทาน

2. ครูแจกใบงานให้นักเรียนแล้ว ให้แต่ละกลุ่มหาตัวอย่าง คำอุทาน เขียนในตารางใบงานแล้วนำเสนอ

คำอุทาน เขียนคำอุทานในตารางต่อไปนี้

คำอุทาน	ชนิด	ประโยค

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 4 ข้อ 8 เรื่องการเติมคำอุทานให้เหมาะสม ตัวอย่างเช่น

- 1) ไอโฮ! วันนี้ตื่นแต่เช้าจะไปไหนกันจ๊ะ
- 2) อื้อย! ปวดฟันจัง

การประเมินผล

1. สังเกตจากการช่วยกันสรุปความหมาย ชนิด และการนำคำไปใช้แต่งประโยค
2. ตรวจแผนภูมิคำและการแต่งประโยคของนักเรียน
3. ตรวจสอบรูปแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการเติมคำอุทานให้เหมาะสม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 5

คาบที่ 73 - 75 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ จะมีใจความสำคัญของย่อหน้าอยู่เสมอ การจับใจความสำคัญของย่อหน้าได้จะทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายวิธีหาใจความสำคัญของย่อหน้าได้
2. นักเรียนสามารถบอกใจความสำคัญของย่อหน้าได้ถูกต้อง

เนื้อหา

ใจความสำคัญของย่อหน้า

- ประโยคใจความสำคัญที่ผู้เขียนเขียนไว้อย่างชัดเจน ซึ่งอาจอยู่ตอนต้นย่อหน้า ตอนท้ายย่อหน้า หรือทั้งตอนต้นและตอนท้ายย่อหน้า
- ประโยคใจความสำคัญที่ผู้เขียนไม่ได้เขียนไว้อย่างชัดเจน ผู้อ่านจะต้องหาคำสำคัญหรือคำหลักมาเรียบเรียงให้เป็นประโยคใจความสำคัญเอง

สื่อการเรียนการสอน

1. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
2. แผ่นใส
3. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องใจความสำคัญของย่อหน้าในความรู้ทางภาษาท้ายบทเรียน

ขั้นสอน

1. นักเรียนช่วยกันสรุปหลักเกณฑ์ในการหาใจความสำคัญของย่อหน้า
2. ครูนำข้อความจากบทเรียน มาให้นักเรียนอ่านหลาย ๆ ย่อหน้าให้นักเรียนอภิปรายเรื่องในย่อหน้า โดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนหาคำตอบจากคำสำคัญ เมื่อได้แล้วนำคำสำคัญหรือคำหลักมาเรียบเรียงเป็นประโยค บางข้อความครูเขียนลงในแผ่นใสให้นักเรียนดู

3. ครูเขียนแผนภูมิใจความสำคัญของย่อหน้าต่าง ๆ ให้นักเรียนเขียนลงสมุด

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 4 ข้อ 9 โดยให้ขีดเส้นใต้ใจความสำคัญจากข้อความที่กำหนดให้ ตัวอย่างเช่น ลูกที่ดีต้องฝึกหัดทำงานต่าง ๆ ให้เป็น เพื่อจะได้ช่วยพ่อแม่ทำงานในบ้าน เพราะสมาชิกทุกคนในครอบครัวจะต้องช่วยกันทำงาน

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการอ่านและการสรุปถึงลักษณะของประโยคใจความสำคัญของนักเรียน
2. พิจารณาจากการหาประโยคใจความสำคัญจากย่อหน้าของนักเรียน
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการค้นหาใจความสำคัญจากข้อความ

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 6

คาบที่ 76 - 78 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

ความรู้เรื่องการใช้อักษรย่อเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการอ่านและการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถเขียนอักษรย่อได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การใช้อักษรย่อ

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือพิมพ์
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข
3. บัตรคำที่ใช้อักษรย่อ
4. แผนภูมิเพลง คำย่อ
5. เทปบันทึกเสียง, แถบบันทึกเสียง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำแผนภูมิเพลง คำย่อ มาติดบนกระดานดำจากนั้นครูเปิดเครื่องบันทึกเสียง เพื่อให้นักเรียนร้องตามจังหวะพร้อม ๆ กัน

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนเขียนอักษรย่อบนกระดานดำ โดยยกตัวอย่างคำที่นักเรียนใช้บ่อย ๆ เช่น วัน เดือน ชื่อโรงเรียน
2. ครูให้นักเรียนอ่านตัวอย่างอักษรย่อในหนังสือเรียนและฝึกการอ่านที่ถูกต้อง คือต้องอ่านเต็มคำ
3. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน หาอักษรย่อจากหนังสือพิมพ์พร้อมทั้งส่งตัวแทนกลุ่มรายงานหน้าชั้น แล้วรวบรวมเขียนเป็นแผนภูมิติดไว้ในชั้นเรียน

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 4 ข้อ 10 เรื่องการเขียนชื่อเต็มของอักษรย่อ ตัวอย่างเช่น

- 1) ก.พ.   กุมภาพันธ์
- 2) ครม.   คณะรัฐมนตรี

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการออกมาเขียนอักษรย่อและคำเต็มของนักเรียน
2. พิจารณาจากการออกมารายงานการค้นคว้าหาอักษรย่อและคำเต็มของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
3. พิจารณาจากการอ่านข้อความที่เป็นคำย่อของนักเรียนว่าอ่านได้ถูกต้องหรือไม่
4. ตรวจสอบสมุดแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการเขียนชื่อเต็มของอักษรย่อ

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 6

คาบที่ 79 - 81 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรู้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การมีความรู้เรื่องการใช้ถ้อยคำสำนวนจะทำให้นักเรียนใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการฟัง พูด อ่าน เขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ถ้อยคำสำนวนได้เหมาะสมกับข้อความหรือเหตุการณ์ได้

เนื้อหา

การเลือกใช้ถ้อยคำสำนวน

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรู้เป็นสุข
2. หนังสือสำนวนไทย
3. ใบงานตารางสำนวน
4. ภาพปริศนา 5 ภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง การเลือกใช้ถ้อยคำสำนวน จากหนังสือเรียนแล้วให้นักเรียนช่วยกันทายภาพปริศนาที่ครูชูให้ดู เพื่อทดสอบความเข้าใจเกี่ยวกับสำนวนภาษา

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนคั่นคำด้วยคำสำนวนจากหนังสือเรียนในบทต่าง ๆ ที่เรียนมาแล้ว จากนั้นให้นักเรียนรวบรวมนำมาเขียนแผนภูมิและนำมาแต่งประโยค
2. ครูนำบัตรคำด้วยคำสำนวน จำนวน 5 สำนวน มาให้นักเรียนทุกคนแต่งเป็นเรื่องราวตามจินตนาการของนักเรียน
3. นักเรียนทุกคนออกมาอ่านเรื่องราวที่แต่งขึ้นให้เพื่อนฟัง ครูเป็นผู้ให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 4 ข้อ 11 เรื่องการเขียนสำนวนภาษาและความหมาย แล้วแต่งประโยค

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการคั่นคำด้วยคำสำนวนที่ถูกต้องของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
2. ตรวจสอบผลงานการแต่งประโยคจากด้วยคำสำนวนของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
3. ตรวจสอบผลงานการนำด้วยคำสำนวนที่กำหนดให้มาเขียนเป็นเรื่องราวของนักเรียนทุกคน
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการเขียนสำนวนภาษาและความหมายแล้วแต่งประโยค

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 6

คาบที่ 82 - 84 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่องอยู่กันอย่างรักให้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การมีความรู้เรื่องการใช้ถ้อยคำสำนวนจะทำให้นักเรียนใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการฟัง พูด อ่าน เขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ถ้อยคำสำนวนได้เหมาะสมกับข้อความหรือเหตุการณ์ได้

เนื้อหา

การเลือกใช้ถ้อยคำสำนวน

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างรักให้เป็นสุข
2. หนังสือสำนวนไทย
3. ใบงานตารางสำนวน
4. ภาพปริศนา 5 ภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูทบทวนเรื่อง การเลือกใช้ถ้อยคำสำนวน แล้วให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่าง ถ้อยคำสำนวนที่เรียนไปแล้ว เช่น อาบน้ำร้อนมาก่อน ขยันหมั่นเพียร จับจ่ายใช้สอย ฯลฯ

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำถ้อยคำสำนวนที่ครูกำหนดให้ เช่น ทำมาหากิน ช่วยเหลือเกื้อกูล จับจ่ายใช้สอย มาเขียนเป็นเรื่องราวตามความต้องการของนักเรียนเอง โดยระดมความคิดของสมาชิกในกลุ่ม

2. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาอ่านเรื่องราวที่แต่งขึ้นเพื่อให้เพื่อน ๆ ฟัง ครูเป็นผู้ให้ข้อเสนอแนะ

3. นักเรียนทุกคนบันทึกเรื่องราวที่แต่งขึ้นภายในกลุ่มของตนเองลงสมุด แล้วนำส่งครู

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดโดยให้เขียนเป็นเรื่องราวตามจินตนาการของนักเรียนเอง พร้อมทั้งขีดเส้นใต้ถ้อยคำสำนวนที่นำมาใช้ด้วย

การประเมินผล

1. ตรวจผลงานการแต่งเรื่องราวจากถ้อยคำสำนวนของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
2. สังเกตความตั้งใจในการทำงาน
3. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
4. ตรวจแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการเขียนเรื่องราวตามจินตนาการ

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 6

คาบที่ 85 - 87 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การเขียนข้อความที่มีความยาว 1 - 2 ย่อหน้า เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเขียนทั่วไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถเขียนเรื่องตามที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

การเขียนเรื่องที่มีความยาว 1 - 2 ย่อหน้าตามรูปแบบที่กำหนดให้

สื่อการเรียนการสอน

1. ตัวอย่างผลงานการเขียนข้อความที่มีความยาว 1 - 2 ย่อหน้า
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำตัวอย่างการเขียนข้อความที่มีความยาว 1 - 2 ย่อหน้ามาติดบนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนสังเกตรูปแบบการเขียน วิเคราะห์รูปแบบการเขียน ซึ่งมีประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้นย่อหน้า

ชั้นสอน

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเขียนเรื่องที่มีความหมาย 1 - 2 ย่อหน้า ตามรูปแบบ คือ

1.1 นักเรียนให้หัวข้อเดิมจากตัวอย่างที่ครูนำมาให้ดู แล้วเขียนใหม่โดยกำหนดที่วางประโยคใจความสำคัญเอง

1.2 นักเรียนช่วยกันเลือกหัวข้อสำหรับเขียนเรื่อง โดยครูกำหนดให้กลุ่มต่าง ๆ เขียนประโยคใจความสำคัญไว้ที่ใดที่หนึ่งในย่อหน้า

1.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันศึกษาหาข้อมูลและช่วยกันเรียบเรียงโดยครูช่วยให้คำปรึกษาแนะนำ

2. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเรื่องที่เขียนแล้วมาอ่านให้เพื่อนฟัง

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายแบบฝึกหัดที่ 4 ข้อ 12 โดยการเขียนเรื่อง “เมื่อฉันไปซื้อของ” ตามหัวข้อที่กำหนด และวาดภาพประกอบ

หัวข้อที่ 1 เวลาและสถานที่ที่ไป

หัวข้อที่ 2 รายการของที่ต้องการ

หัวข้อที่ 3 วิธีการเลือกซื้อ

หัวข้อที่ 4 รายการของที่ซื้อได้

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการทำงาน
2. สังเกตความสนใจในการอ่านและการวิเคราะห์รูปแบบการเขียน
3. ตรวจสอบผลงานการเขียนเรื่องของนักเรียนแต่ละกลุ่มและทุกคน

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 6	คาบที่ 88 - 90 คาบละ 20 นาที
เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การเขียนข้อความที่มีความยาว 1 - 2 ย่อหน้า เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเขียนทั่วไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถเขียนเรื่องตามที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

การเขียนเรื่องที่มีความยาว 1 - 2 ย่อหน้า ตามรูปแบบที่กำหนดให้

สื่อการเรียนการสอน

1. ตัวอย่างผลงานการเขียนข้อความที่มีความยาว 1 - 2 ย่อหน้า
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูทบทวนเรื่องการเขียนข้อความที่มีความยาว 1 - 2 ย่อหน้า แล้วนำตัวอย่างการเขียนข้อความมาติดบนกระดานดำ และซักถามนักเรียนถึงรูปแบบการเขียน การวิเคราะห์รูปแบบการเขียนจากที่เรียนไปแล้ว

ขั้นสอน

1. ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายแสดงความคิดเห็นปรับปรุงเรื่องให้มีประโยคใจความสำคัญชัดเจนและอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมในย่อหน้าที่กำหนด

2. แต่ละกลุ่มปรับปรุงแก้ไขตามที่กลุ่มเสนอแนะ แล้วช่วยกันเรียบเรียงและตรวจทานงานเขียนของกลุ่มอีกครั้งหนึ่ง

3. นักเรียนช่วยกันคัดเลือกเรื่องที่ดีที่สุด มาตั้งชื่อเรื่องและวาดภาพประกอบตามความเหมาะสม

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายแบบฝึกหัดโดยให้นักเรียนทุกคนเขียนเรื่องสั้นเกี่ยวกับครอบครัวที่มีความสุข

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการทำงาน
2. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
3. ตรวจผลงานการเขียนเรื่องของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
4. ตรวจแบบฝึกหัดการเขียนเรื่องสั้น ครอบครัวที่มีความสุข

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 7

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข

คาบที่ 91 - 93 คาบละ 20 นาที

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การคิดเป็นสิ่งสำคัญและเมื่อคิดได้แล้ว สามารถเขียนลำดับความคิดของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ก็จะทำให้ได้รับประโยชน์มากยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนเขียนเรื่องตามที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

การเขียนลำดับความคิด

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิตัวอย่างการเขียนลำดับความคิด
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำแผนภูมิตัวอย่างการเขียนลำดับความคิดมาติดบนกระดานดำให้นักเรียนอ่าน แล้วครูอธิบายวิธีการเขียนลำดับความคิดให้นักเรียนฟัง

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนทุกคนนำข้อคิดจากบทเรียน หรือข้อคิดจากการอ่านเรื่องต่าง ๆ มาจัดลำดับความคิดและเขียนโครงสร้างของเรื่อง

2. ครูมอบหมายให้นักเรียนเขียนเรื่องที่มีความยาว 1 - 2 ย่อหน้าตามโครงเรื่อง

แล้วนำมาส่งครู

ขั้นสรุป

ครูวิจารณ์การเขียนและการอ่านของนักเรียนทุกคน

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการทำงานที่ได้รับมอบหมายของนักเรียนทุกคน
2. ตรวจสอบผลงานการเขียนลำดับความคิดของนักเรียน

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 7

คาบที่ 94 - 96 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การคิดเป็นสิ่งสำคัญและเมื่อคิดได้แล้ว สามารถเขียนลำดับความคิดของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจได้ก็จะทำให้ได้รับประโยชน์มากยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนเขียนเรื่องตามที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

การเขียนลำดับความคิด

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิตัวอย่างการเขียนลำดับความคิด
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูทบทวนเรื่องการเขียนลำดับความคิด พร้อมทั้งนำแผนภูมิตัวอย่างการเขียนลำดับความคิดมาให้นักเรียนดู แล้วซักถามนักเรียนถึงวิธีการเขียนลำดับความคิดจากที่เรียนไปแล้ว

ชั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนแต่ละคนออกมาอ่านเรื่องที่ตนเองเขียนลำดับความคิดหน้าชั้นเรียน โดยครูกำหนดเวลาให้ตามความเหมาะสม

2. ให้นักเรียนเขียนเรื่องโดยมีประโยคใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าตามรูปแบบชั้นสรุป

1. ครูวิจารณ์การเขียนและการอ่านของนักเรียนแต่ละคน
2. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปถึงวิธีการเขียนลำดับความคิดของตนเอง

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการทำงานของนักเรียนทุกคน
2. สังเกตการอ่านออกเสียงหน้าชั้นเรียน
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการเขียนลำดับความคิด

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 7

คาบที่ 97 - 99 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านบทร้อยกรองนอกจากจะช่วยให้ผู้ฟังเห็นความไพเราะของภาษาแล้วยังทำให้ผู้ฟังได้ข้อคิดจากบทร้อยกรองอีกด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านบทร้อยกรอง เรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ เป็นทำนองเสนาะแล้วจับใจความสำคัญ และสรุปข้อคิดได้

เนื้อหา

การอ่านบทร้อยกรองเรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ จากหนังสือเรียนภาษาไทยหน้า 94 - 95

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิบทร้อยกรองเรื่อง “ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ”
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข
3. บัตรคำ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนอ่านออกเสียงธรรมดาจากบทร้อยกรองเรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญพร้อมกันทั้งชั้น และแนะนำถึงการอ่านออกเสียงคำต่าง ๆ ให้ชัดเจนและถูกต้องเพื่อความไพเราะแก่ผู้ฟัง

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนอ่านคำยากให้บทร้อยกรองจากบัตรคำจนคล่อง เช่น มวล มนุษย์ เบื้อง ปรีชา เชี่ยว แส กิจ สอดส่อง เพียบ ฯลฯ
2. ครูอ่านให้นักเรียนฟังเป็นจังหวะด้วยเสียงธรรมชาติ

โคลงสี่สุภาพ

มวลมนุษย์ / ผู้เบื่อง	ปรีชา / เชี่ยวแส
เพราะใคร่ / ใฝ่ศึกษา	สิ่งรู้
รู้จัก / ผิดชอบหา	เหตุสอด / ส่องนา
นี้แหละ / บุคคลผู้	เพียบด้วย / ความเจริญ

ภาพยยานี 11

มวลผู้ / ชูปรีชา	เสาะวิทยา / ไม่ห่างเหิน
ผิดชอบ / กอบไม่เกิน	รู้ดำเนิน / ตามเหตุผล
ฯลฯ	

3. นักเรียนอ่านออกเสียงตามครูเป็นจังหวะด้วยเสียงธรรมชาติ
4. นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงคนละวรรค หรือคนละบท
5. แบ่งกลุ่มนักเรียนช่วยกันหาความหมายของคำศัพท์ในบทร้อยกรอง เขียนความหมายบทร้อยกรอง โดยครูแบ่งให้เขียนกลุ่มละ 1 บท แต่ละกลุ่มรายงานความหมายของบทที่ได้รับมอบหมาย แล้วจึงช่วยกันสรุปรวมทั้งหมด

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 4 ข้อ 15 เรื่องการเขียนความหมายของคำ ตัวอย่างเช่น

ปรีชา	หมายความว่า .....
เสาะ	หมายความว่า .....
วิทยา	หมายความว่า .....
ฯลฯ	

การประเมินผล

1. สังเกตจากการอ่านออกเสียงธรรมชาติของนักเรียน
2. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
3. พิจารณาจากการรายงานความหมายของคำต่าง ๆ ในบทร้อยกรองของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการเขียนความหมายของคำศัพท์ในบทร้อยกรอง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 7

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข

คาบที่ 100 - 102 คาบละ 20 นาที

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านบทร้อยกรองนอกจากจะช่วยให้ผู้ฟังเห็นความไพเราะของภาษาแล้วยังทำให้ผู้ฟังได้ข้อคิดจากบทร้อยกรองอีกด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านบทร้อยกรอง เรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ เป็นทำนองเสนาะ แล้วจับใจความสำคัญ และสรุปข้อคิดได้

เนื้อหา

การอ่านบทร้อยกรองเรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ จากหนังสือเรียนภาษาไทยหน้า 94 - 95

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิบทร้อยกรองเรื่อง “ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ”
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข
3. บัตรคำ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูฝึกให้นักเรียนอ่านออกเสียงธรรมดาจากบทร้อยกรอง “ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ” อีกครั้งหนึ่ง

ชั้นสอน

1. ครูอ่านทำนองเสนาะ โคลงสี่สุภาพ และกาพย์ยานี 11 ให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนสังเกตความแตกต่างของจังหวะ
2. ให้นักเรียนฝึกอ่านทำนองเสนาะพร้อมกันทั้งชั้น แล้วให้นักเรียนอาสาสมัครอ่านให้เพื่อนฟัง
3. ครูให้นักเรียนท่องจำบทร้อยกรอง จากนั้นให้นักเรียนคัดบทร้อยกรองลงสมุด

ชั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนสรุปถึงวิธีการอ่านทำนองเสนาะโคลงสี่สุภาพและกาพย์ยานี 11 ให้เกิดความไพเราะ พร้อมทั้งสรุปถึงข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรอง
2. มอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 4 ข้อ 3 เรื่องการตอบคำถามจากบทร้อยกรอง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนแต่ละคน
2. สังเกตความสนใจในการเรียน
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการตอบคำถามจากบทร้อยกรองผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 7, 8

คาบที่ 103 - 105 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การทำงานใด ๆ ก็ตาม ถ้าผู้กระทำมีความกตัญญู รู้จักวางแผน มีความรอบคอบ และมีวินัย การทำงานนั้นย่อมจะประสบความสำเร็จ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เมื่อนักเรียนอ่านในใจแล้วสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง ตอบคำถาม และเล่าเรื่อง ตามลำดับเหตุการณ์ได้
2. นักเรียนสามารถร่วมอภิปราย และสรุปความหมายของคำใหม่ได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร
2. บัตรคำ
3. กระเป๋าผั่ง
4. แถบประโยค

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำ

ครูนำรูปภาพตัวละครในเรื่อง รามเกียรติ์ มาให้นักเรียนดูแล้วสนทนากับนักเรียนในเรื่องประวัติความเป็นมาของเรื่อง รามเกียรติ์

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนอ่านคำที่กำหนดให้จากบัตรคำ ได้แก่ คำว่า วรรณคดี
โปรดเกล้าฯ พระนารายณ์ อวดตาร อภิเษก ราชภิเษก พระมเหสี ผนวช เพลลา จองถนน
พระราชสาส์น เสนา ฉัตร กริ้ว อนุชา ยุทธวิธี ฯลฯ
2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละประมาณ 5 - 6 คน
3. ครูแบ่งบัตรคำเป็นชุด ๆ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายความหมาย
ของคำ จากบัตรคำ หรือค้นคว้าจากพจนานุกรม
4. ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมารายงานหน้าชั้นพร้อมทั้งเขียนความหมาย
ของคำบนกระดานดำ

ขั้นสรุป

ให้แต่ละกลุ่มรายงานผลการอภิปรายความหมายของคำหน้าชั้นเรียน

การประเมินผล

1. การสังเกต
    - 1.1 การตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น
    - 1.2 การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม เช่น การอภิปราย
    - 1.3 การรายงานหน้าชั้นเรียน
  2. ตรวจแบบฝึกหัดเรื่องการหาความหมายของคำในบทเรียนเรื่องรามเกียรติ์
- ตอนสุครีพหักฉัตร

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 7

คาบที่ 106 - 108 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การทำงานใด ๆ ก็ตาม ถ้าผู้กระทำมีความกตัญญู รู้จักวางแผน มีความรอบคอบ และมีวินัยการทำงานนั้นย่อมจะประสบความสำเร็จ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เมื่อนักเรียนอ่านในใจแล้ว สามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง ตอบคำถาม และเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้
2. นักเรียนสามารถร่วมอภิปรายและสรุปความหมายของคำใหม่ได้

เนื้อหา

บทเรียนเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนสุครีพหักฉัตร

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนสุครีพหักฉัตร
2. บัตรคำ
3. กระเป๋าหนังสือ
4. แถบประโยค

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูฝึกให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำจากบัตรคำอีกครั้งหนึ่ง ได้แก่ วรรณคดี

โปรดเกล้าฯ พระนารายณ์ อวดดาร อภิเชก ราชากิเชก พระมเหสี ผนวช เพลา พระราชสาสน์
เสนา ฉัตร กวี อนุชา ยุทวิธี่ ฯลฯ พร้อมทั้งให้นักเรียนแต่ละคนบอกความหมายของคำ
เหล่านี้จากที่เรียนไปแล้ว

ขั้นสอน

1. ครูกำหนดให้นักเรียนอ่านบทเรียน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนสุครีพหักฉัตร

โดยการอ่านสำรวจด้วยการอ่านเร็ว อ่านข้าม และการกวาดสายตา เพื่อจับประเด็นสำคัญของเรื่อง

2. นักเรียนช่วยกันตั้งคำถาม หลังจากนั้นครูนำคำถามที่นักเรียนตั้งขึ้นมาเขียน

บนกระดานดำ เช่น

- ตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง
  - เนื้อเรื่องเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
  - เหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นที่ไหน
- ฯลฯ

3. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายประเด็นปัญหาที่เขียนไว้บน

กระดานดำ ประเด็นปัญหา เช่น

- เหตุใดพิภกจึงไปช่วยพระรามซึ่งเป็นฝ่ายตรงกันข้าม
  - ทำไมทศกัณฐ์จึงป้องกันฉัตรไว้ไม่ได้
- ฯลฯ

ขั้นสรุป

ให้แต่ละกลุ่มรายงานผลการอภิปรายตามหัวข้อหน้าชั้นเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่งเพื่อหาข้อสรุปและแนวคิดที่ได้จากเรื่อง

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านออกเสียง
2. พิจารณาจากการตั้งคำถาม ตอบคำถาม
3. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัดเรื่องการตอบคำถามจากเนื้อเรื่องรามเกียรติ์ ตอน สุครีพ

หักฉัตร

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 7

คาบที่ 109 - 111 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

แผนภาพโครงเรื่องจะช่วยให้ผู้เรียนนำไปใช้ในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนอ่านในใจแล้วสามารถเขียนแผนภาพโครงเรื่องได้ และใช้แผนภาพโครงเรื่องในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้

เนื้อหา

เขียนแผนภาพโครงเรื่อง เล่าเรื่อง และเขียนเรื่อง ตามแผนภาพโครงเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนสุครีพหักฉัตร

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภาพโครงเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนดูภาพจากหนังสือเรียนภาษาไทย หน้า 97, 99, 101, 103, 105, 107, 109 , 111, 113 ครูและนักเรียนสนทนาร่วมกันจากเหตุการณ์ในภาพ

ชั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาโครงเรื่องว่าควรแบ่งออกเป็นกี่ตอน หรือกี่เหตุการณ์ เช่น

เหตุการณ์ที่ 1   ความเดิมของเรื่อง

เหตุการณ์ที่ 2   ทศกัณฐ์ยกฉัตรบังแสงอาทิตย์

เหตุการณ์ที่ 3   สุครีพอาสาพระรามไปหักฉัตร

เหตุการณ์ที่ 4   สุครีพหักฉัตร

2. ครูแจกใบงานแผนภาพโครงเรื่องให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม แล้วอธิบายให้ฟัง

3. นักเรียนแบ่งกลุ่มช่วยกันเติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่อง แล้วนำมารายงานหน้าชั้น

4. นักเรียนช่วยกันพิจารณาปรับปรุงแก้ไขข้อความในแผนภาพโครงเรื่อง ตามข้อเสนอแนะของครู

ใบงานแผนภาพโครงเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ตัวละครสำคัญ : .....

ตัวละครที่เป็นตัวประกอบ : .....

เรื่องเกิดที่ไหน : .....

เรื่องเกิดเวลาใด : .....

ปัญหาที่เกิดในเรื่อง : .....

1. ....

2. ....

เหตุการณ์ที่ 1 ความเดิมของเรื่อง

สถานที่และตัวละคร : .....

ปัญหา : .....

การกระทำ : .....

ผลของการกระทำ : .....

เหตุการณ์ที่ 2

สถานที่และตัวละคร : .....

ปัญหา : .....

การกระทำ : .....

ผลของการกระทำ : .....

ฯลฯ

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 5 ข้อ 3 โดยให้เขียนย่อเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนสุครีพหักฉัตร

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการเติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่องของนักเรียนแต่ละคน
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการเขียนย่อเรื่องรามเกียรติ์ ตอน สุครีพ

หักฉัตร

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 7 คาบที่ 112 - 114 คาบละ 20 นาที
 เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

แผนภาพโครงเรื่องจะช่วยให้ผู้เรียนนำไปใช้ในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนอ่านในใจแล้วสามารถเขียนแผนภาพโครงเรื่องได้ และใช้แผนภาพโครงเรื่องในการเล่าเรื่องและเขียนเรื่องได้

เนื้อหา

เขียนแผนภาพโครงเรื่อง เล่าเรื่อง และเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนสุครีพหักฉัตร

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภาพโครงเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนสุครีพหักฉัตร
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนสุครีพหักฉัตร

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำ

ครูนำแผนภาพโครงเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนสุครีพหักฉัตร ของนักเรียนแต่ละกลุ่มที่เติมข้อความโดยสมบูรณ์แล้ว มาติดบนกระดานดำ แล้วซักถามนักเรียนในแต่ละเหตุการณ์จากแผนภาพโครงเรื่อง

ขั้นสอน

1. ครูสุ่มนักเรียน 2 - 4 คน ให้ออกมาเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องหน้า
ชั้นเรียน
2. ให้นักเรียนตรวจสอบแผนภาพโครงเรื่องกับบทเรียน ปรับปรุงแก้ไขแล้วเขียน
ลงสมุด
3. ครูมอบหมายให้นักเรียนทุกคนเขียนเรื่องโดยใช้ภาษาของตนเองตามความ
เหมาะสมตามแผนภาพโครงเรื่องที่กำหนดให้

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรื่องการตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง
รามเกียรติ์ ตอนสุครีพหักฉัตร

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องของนักเรียนแต่ละคน
2. พิจารณาจากการเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องของนักเรียนทุกคน
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการตอบคำถามจากเนื้อเรื่องรามเกียรติ์
ตอนสุครีพหักฉัตร

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 8

คาบที่ 115 - 117 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

คำราชาศัพท์เป็นถ้อยคำที่ใช้ตามลำดับชั้นของบุคคล การรู้คำราชาศัพท์ทำให้เข้าใจความหมายและใช้ภาษาได้ถูกต้องทั้งการพูดและการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนบอกคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา ที่เป็นคำราชาศัพท์และนำไปใช้ได้

เนื้อหา

คำราชาศัพท์

- คำนามราชาศัพท์
- คำสรรพนามราชาศัพท์
- คำกริยาราชาศัพท์

สื่อการเรียนการสอน

1. ประกาศของสำนักพระราชวังจากหนังสือพิมพ์
2. บัตรคำราชาศัพท์
3. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูนำข่าวในสำนักพระราชวังจากหนังสือพิมพ์มาอ่านให้นักเรียนฟัง แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความหมายของคำราชาศัพท์
2. ครูให้นักเรียนอ่านความรู้ทางภาษาท้ายบทเรียน เรื่อง คำราชาศัพท์ของกลุ่ม และทุกคน
3. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการใช้คำราชาศัพท์

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 8

คาบที่ 118 - 120 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

คำราชาศัพท์เป็นถ้อยคำที่ใช้ตามลำดับชั้นของบุคคล การรู้คำราชาศัพท์ทำให้เข้าใจความหมายและใช้ภาษาได้ถูกต้องทั้งการพูดและการเขียน

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนบอกคำนาม คำสรรพนาม คำกริยาที่เป็นคำราชาศัพท์และนำไปใช้ได้

เนื้อหา

คำราชาศัพท์

- คำนามราชาศัพท์
- คำสรรพนามราชาศัพท์
- คำกริยารราชาศัพท์

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรนำ
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนสุครีพหักฉัตร

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำ

ครูให้นักเรียนออกมาแข่งขันการเขียนคำราชาศัพท์บนกระดานดำ โดยครูเป็นผู้กำหนดคำให้เขียน ใครเขียนได้ถูกต้องจะเป็นผู้ชนะ เช่น พระพักตร์ กริ้ว พระราชทาน ฉลององค์ พระหัตถ์ พระหทัย พระทนต์ พระเศียร พระบาท ฯลฯ

ชั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนทุกคนอ่านคำราชาศัพท์ที่ครูกำหนดให้พร้อมทั้งประโยคที่มีคำราชาศัพท์เหล่านั้น ประกอบอยู่จากที่นักเรียนได้ทำไปแล้ว
2. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มค้นหาคำราชาศัพท์เพิ่มเติม พร้อมกับเขียนความหมายด้วย
3. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมารายงานคำราชาศัพท์ที่ค้นคว้ามาให้เพื่อน ๆ ฟัง เพื่อเพิ่มเติมความรู้

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด โดยให้นักเรียนอ่านคำที่ครูกำหนดให้แล้ว เขียนคำลงในช่องว่างตามชนิดของคำ ตัวอย่างเช่น พระเนตร ประทับ ถวาย พระทนต์ ฉลองพระองค์ พระอัยกา

คำนาม	คำกริยา
1. พระเนตร	1. ประทับ
2. พระทนต์	2. ถวาย
3. ฉลองพระองค์	3. เสวย
4. พระอัยกา	

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. สังเกตความตั้งใจในการเรียน
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการแยกชนิดของคำราชาศัพท์

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 9 คาบที่ 121 - 123 คาบละ 20 นาที
 เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียงกลอนบทละคร นอกจากจะทำให้เห็นความไพเราะของ
 ภาษาแล้ว ยังเป็นการช่วยสืบทอดวัฒนธรรมในการอ่านทำนองเสนาะอีกด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านบทร้อยกรองประเภทกลอนบทละครได้

เนื้อหา

อ่านออกเสียงกลอนบทละครเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร จากหนังสือเรียน
 ภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1 หน้า 100 - 113

สื่อการเรียนการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง, แถบบันทึกเสียงการอ่านกลอนบทละคร
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพ

หักฉัตร

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำ

1. ครูเปิดเครื่องบันทึกเสียงการอ่านทำนองเสนาะกลอนบทละครให้นักเรียนฟัง
แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการอ่านกลอนบทละคร
2. ครูให้นักเรียนอ่านความรู้ทางภาษาท้ายบทเรียน เรื่อง การอ่านบทร้อยกรอง
ประเภทกลอนบทละคร

ขั้นสอน

1. นักเรียนสังเกตและทำความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของกลอนบทละคร และ
วิธีอ่าน

2. นักเรียนสังเกตและฝึกอ่านกลอนบทละครเรื่องอื่น ๆ ที่ครูและเพื่อนช่วยกัน
มาหา

3. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแล้วฝึกอ่านกลอนบทละครในบทเรียนจนคล่อง

ขั้นสรุป

ครูสรุปผลการอ่านกลอนบทละครของนักเรียน พร้อมให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับแก้ไข
ต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการฝึกอ่านกลอนบทละครของนักเรียน
2. พิจารณาจากการอ่านกลอนบทละครของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

2. ครูให้นักเรียนตอบคำถามปากเปล่าจากเนื้อเรื่องที่เป็นกลอนบทละคร

ในบางตอน

3. ครูมอบหมายแบบฝึกหัดให้นักเรียนทำโดยให้คำถามจากเนื้อเรื่อง รามเกียรติ์

ตอน สุครีพหักฉัตร

ขั้นสรุป

ครูสรุปผลการอ่านกลอนบทละครของนักเรียน พร้อมให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับแก้ไขต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการฝึกอ่านกลอนบทละครของนักเรียน
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน

สุครีพหักฉัตร

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 9

คาบที่ 127 - 129 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การคัดลายมือเป็นการฝึกให้นักเรียนทำงานอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย และ
ประณีต

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถคัดเขียนคำและข้อความได้ถูกต้อง สวยงาม รวดเร็ว และมี
ระเบียบ

เนื้อหา

คัรบหรือยกรอง เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพ
หักฉัตร
2. ตัวอย่างการคัดลายมือ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำตัวอย่างการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัดมาให้นักเรียนดู
แล้วสนทนาเกี่ยวกับหลักของเรื่องการคัดลายมือ ได้แก่ การนั่ง การวางสมุด การจับดินสอ

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนคัดบทร้อยกรองตัวบรรจงเต็มบรรทัด เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพ
หักฉัตร จากหนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม 1 หน้า 100
2. ให้นักเรียนคัดบทร้อยกรองตัวบรรจงครึ่งบรรทัด เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพ
หักฉัตร จากหนังสือเรียนภาษาไทยเล่ม 1 หน้า 112
3. เมื่อคัดเสร็จแล้วให้นำมาส่งครูตรวจ

ขั้นสรุป

ครูสรุปผลการคัดลายมือของนักเรียนว่าคัดได้สวยงาม สะอาดถูกต้องเป็นระเบียบ
เรียบร้อยเพียงใด

การประเมินผล

ตรวจสอบคัดลายมือของนักเรียนทุกคน โดยพิจารณาจากความถูกต้อง ความเป็น
ระเบียบเรียบร้อย ความสะอาด และความสวยงาม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 9 คาบที่ 130 - 132 คาบละ 20 นาที
 เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์ และการรู้ความหมายของคำศัพท์ เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการอ่านบทเรียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงบทเรียนได้ถูกต้อง และใช้น้ำเสียงได้เหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

เนื้อหา

คำศัพท์จากบทเรียน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทหรือกรองประเภทกลอนบทละคร เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร เพื่อเป็นการทบทวนอีกครั้งหนึ่ง

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนอ่านคำยากในบทเรียนก่อนโดยเฉพาะคำยากในบทร้อยกรอง เช่น ทำวศพักตร์ วานร องอาจ อหังการ ไฟกัลป์ ฤทธิรงค์ อัยการ รั้งสรรพ ธรนรงค์ โลกัณฑ์ เขาพระเมรุ ธรณี อัญชลี สนับเพลลา อลงการ เครื่องมาศ ฯลฯ
2. ครูให้นักเรียนหาคำยากด้วยตนเอง ด้วยการอ่านในใจ แล้วครูอ่านให้ฟัง นักเรียนฝึกอ่านตามพร้อมกัน
3. ครูฝึกให้นักเรียนอ่านกลอนบทละครเป็นเสียงธรรมชาติ โดยแบ่งจังหวะวรรคตอนให้ถูกต้อง เช่น

อันทศ / เศียร / กุมภันท์	ทั้งสมุน / กำเนิด / มเหสี
ตกลง / ยั้งพื้น / ปรผี	ร้องมี / อื้ออึง / ทุกตัวตน
ฉัตรแก้ว / สุรกานต์ / กิวินาศ	อากาศ / แจ่มแจ้ง / ทุกแห่งหน
ส่องสว่าง / สร้างแสง / สุริยน	ตลอดจน / กองทัพ / พลับพลาชัย

4. ครูฝึกให้นักเรียนอ่านทำนองเสนาะตามครู

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดโดยการเขียนคำอ่านจากคำศัพท์ที่ครูกำหนดให้ เช่น

เศียร	อ่านว่า	เสียน
กำเนิด	อ่านว่า	กำเนิด - นั้น
สมุน	อ่านว่า	สะ - หมุน

การประเมินผล

1. สังเกตการอ่านกลอนบทละครเป็นเสียงธรรมชาติของนักเรียน
2. สังเกตการอ่านกลอนบทละครเป็นทำนองเสนาะของนักเรียน
3. ตรวจแบบฝึกหัดการเขียนคำอ่านจากคำศัพท์ในเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน

สุครีพหักฉัตร

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 9 คาบที่ 133 - 135 คาบละ 20 นาที
 เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์ และการรู้ความหมายของคำศัพท์ เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการ
 อ่านบทเรียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงบทเรียนได้ถูกต้อง และใช้น้ำเสียงได้เหมาะสม
 กับเรื่องที่อ่าน

เนื้อหา

คำศัพท์จากบทเรียน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนสุครีพหักฉัตร

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนสุครีพหักฉัตร

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำ

ครูทบทวนการอ่านคำยากในบทเรียนซึ่งเป็นบทร้อยกรอง เช่น ทำวทศพักตร์ วานร
 องอาจ อหังการ ไฟกัลป์ ฤทธิรงค์ อัยการ รั้งสรรค รณรงค์ โลกันตร์ เขาพระเมรุ ธรณี
 อัญชลี สนับเพลลา อลงการ เครื่องมาศ ฯลฯ โดยให้นักเรียนอ่านออกเสียงตามครูพร้อมกัน

ขั้นสอน

1. ครูเขียนกลอนบทละครบนกระดานดำตั้งแต่ อันทศเศียรกุมภันท์ .... จนถึงตลอดจนกองทัพพลับพลายชัย แล้วให้นักเรียนฝึกอ่านเป็นทำนองเสนาะตามครูอีกครั้ง

2. ครูให้นักเรียนอ่านเองเป็นกลุ่มและอ่านทีละคน

3. ครูและนักเรียนช่วยกันกำหนดเกณฑ์ในการอ่านออกเสียง ทั้งที่เป็นร้อยแก้ว และกลอนบทละคร เช่น

- ความถูกต้องชัดเจน
- แบ่งวรรคตอนถูกต้อง
- ความคล่องแคล่วในการอ่าน ไม่อ่านตะกุกตะกัก ไม่อ่านตุ๋นตุ๋น ไม่อ่าน

ยานคาง

- ใช้น้ำเสียงในการอ่านเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
- อ่านทำนองเสนาะกลอนบทละครได้ถูกต้อง
- มีท่าทางเหมาะสมขณะอ่าน

4. ครูให้นักเรียนอ่านทีละคน และให้เพื่อนวิจารณ์การอ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ครูมอบหมาย โดยให้แต่งประโยคจากคำยากที่ครูกำหนดให้ เช่น รณรงค์ วานร เขาพระเมรุ สนับเพลลา

การประเมินผล

1. สังเกตจากการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียน
2. สังเกตความตั้งใจในการอ่านของนักเรียน
3. ตรวจผลงานการแต่งประโยค
4. ตรวจแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการแต่งประโยคจากคำยาก

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 10 คาบที่ 136 - 138 คาบละ 20 นาที
 เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอภิปรายเป็นการพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเพื่อหาข้อสรุปในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีเหตุผล

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถอภิปรายเรื่องที่อ่านและสรุปข้อคิดของเรื่องในบทเรียนได้

เนื้อหา

การอภิปรายและสรุปข้อคิดเห็นจากเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

สื่อการเรียนการสอน

หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูและนักเรียนช่วยกันทบทวนถึงหลักเกณฑ์ในการอภิปรายที่ดีว่ามีอะไรบ้าง

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องจากบทเรียน เช่น
 ความเป็นไปได้ที่ยักษ์กับคนจะรบกัน
 ฉัตรแก้วไม่น่าบั้งแสงอาทิตย์ได้หมด
 สุครีพไม่น่าเข้าถึงทศกัณฐ์ได้ง่ายดาย

2. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะนิสัย การประพฤติ ปฏิบัติ ของตัวละคร เช่น พระราม ทศกัณฐ์ สุครีพ

3. ครูให้นักเรียนสรุปความคิดเห็นต่าง ๆ ทั้งหมดโดยใช้เหตุผลและความน่าจะเป็นไปได้

ขั้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากบทเรียน ซึ่งเรื่องนี้อาจสรุปได้ว่า “ธรรมย่อมชนะอธรรม”

2. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 5 ข้อ 9 โดยเขียนแผนภาพโครงเรื่องตามแนวคิดที่ครูกำหนดให้

แนวคิดเรื่องของเรื่อง : .....

แผนภาพโครงเรื่อง : .....

ตัวละคร : .....

สถานที่ : .....

เวลา : .....

เหตุการณ์ที่ 1 : .....

เหตุการณ์ที่ 2 : .....

เหตุการณ์ที่ 3 : .....

ผลสุดท้ายของเรื่อง : .....

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง : .....

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละคน
2. พิจารณาจากการสรุปข้อคิดที่ได้จากบทเรียนของนักเรียนแต่ละคน
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการเขียนแผนภาพโครงเรื่องตามแนวคิด

ธรรมย่อมชนะอธรรม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 10 คาบที่ 139 - 141 คาบละ 20 นาที
 เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอภิปรายเป็นการพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเพื่อหาข้อสรุปในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีเหตุผล

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถอภิปรายเรื่องที่อ่านและสรุปข้อคิดของเรื่องในบทเรียนได้

เนื้อหา

การอภิปรายและสรุปข้อคิดเห็นจากเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนสุครีพหักฉัตร

สื่อการเรียนการสอน

หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนสุครีพหักฉัตร

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะนิสัย การประพฤติปฏิบัติของตัวละครในเรื่อง รามเกียรติ์

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ และให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ จากเนื้อเรื่องทั้งหมดโดยใช้เหตุผลและความน่าจะเป็นไปได้ แล้วรายงานหน้าชั้นเรียน
2. ครูและเพื่อนวิจารณ์การพูด ชี้ข้อบกพร่อง และให้ข้อเสนอแนะ
3. ให้นักเรียนทุกคนจดบันทึกผลการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด โดยให้นักเรียนเขียนสรุปข้อคิดที่ได้จากบทเรียนเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการแสดงความคิดของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
2. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทย เรื่อง การเขียนสรุปข้อคิดที่ได้จากบทเรียน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 10

คาบที่ 142 - 144 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การเขียนอธิบายความคิดเชิงเหตุผล เป็นการฝึกให้เหตุผลประกอบความคิด

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนอธิบายความคิดเชิงเหตุผลได้

เนื้อหา

การเขียนอธิบายความคิดเชิงเหตุผล

สื่อการเรียนการสอน

ตัวอย่างการเขียนอธิบายเชิงเหตุผล

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำตัวอย่างการเขียนอธิบายความคิดเชิงเหตุผลมาอ่านให้นักเรียนฟัง เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนของนักเรียนต่อไป

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนตั้งคำถามจากเรื่องที่ขึ้นต้นด้วยทำไม (คำถามที่ส่งเสริมความคิด)

เช่น

- ทำไมสุครีพจึงอาสาพระรามไปหักฉัตร
- ทำไมทศกัณฐ์ไม่ยอมคืนนางสีดา

2. นักเรียนเขียนตอบคำถามโดยใช้เหตุผลประกอบ เช่น

- สาเหตุที่สุครีพอาสาพระรามไปหักฉัตรแก้วในกรุงลงกาเพราะสุครีพมี

ความจงรักภักดีต่อพระราม

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 5 ข้อ 10 เรื่องการเขียนบทสนทนาของตัวละคร ให้ตัวละครแสดงเหตุผลประกอบความคิด ตัวอย่างเช่น

สุครีพกับทศกัณฐ์ : เมื่อสุครีพใช้เท้าตีบมงกุฎทศกัณฐ์ไว้ได้แล้ว

สุครีพ : .....

ทศกัณฐ์ : .....

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการตั้งคำถามตอบคำถามโดยใช้เหตุผลของนักเรียนแต่ละคน
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการเขียนบทสนทนาของตัวละคร

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 10

คาบที่ 145 - 147 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การเขียนอธิบายความคิดเชิงเหตุผล เป็นการฝึกให้เหตุผลประกอบความคิด

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนอธิบายความคิดเชิงเหตุผลได้

เนื้อหา

การเขียนอธิบายความคิดเชิงเหตุผล

สื่อการเรียนการสอน

ตัวอย่างการเขียนอธิบายเชิงเหตุผล

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนจากที่เรียนไปแล้วในเรื่องเกี่ยวกับการตั้งคำถามจากเนื้อเรื่องเพื่ออธิบายความคิดเชิงเหตุผล แล้วให้นักเรียน 2 - 3 คน ตอบคำถามปากเปล่าโดยใช้เหตุผลประกอบ

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายสรุปคำตอบโดยใช้เหตุผลประกอบจากคำถามที่ตั้งไว้ เช่น

- ทำไมสุครีพจึงอาสาพระรามไปหักฉัตร
- ทำไมทศกัณฐ์ไม่ยอมคืนนางสีดา

ครูเป็นผู้คอยเสนอแนะและแก้ไขข้อบกพร่อง

2. ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มจดบันทึกคำตอบที่ได้จากการอภิปรายลงสมุด
ชั้นสรุป

ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดโดยให้เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ

การกระทำของทศกัณฐ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการตอบคำถามของนักเรียน
2. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัดเรื่องการเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำของ

ทศกัณฐ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 10

คาบที่ 148 - 150 คาบละ 20 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักจักร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านบทหรือยกกรองนอกจากจะทำให้ผู้ฟังเข้าใจถึงรสและเห็นความไพเราะของภาษาแล้ว ยังช่วยให้เกิดความสุขสนทนานเพลิดเพลินอีกด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านบทหรือยกกรอง เรื่อง ศรีธนูชัย เป็นทำนองเสนาะ จับใจความสำคัญ และสรุปข้อคิดได้

เนื้อหา

อ่านบทหรือยกกรองเรื่อง ศรีธนูชัย ตอน หลอกให้ลงน้ำ และตอนช้างเผือกงาดำ จากหนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 หน้า 124 - 125

สื่อการเรียนการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียงการอ่านทำนองเสนาะ
3. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเล่ม 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักจักร
4. พจนานุกรม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูเปิดเครื่องบันทึกเสียงการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนจากการอ่านเมื่อครั้งที่แล้ว ให้นักเรียนฟัง แล้วสนทนาเกี่ยวกับเรื่องการอ่านทำนองเสนาะ

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนฝึกอ่านบทร้อยกรองเป็นจังหวะด้วยเสียงธรรมชาติและอ่านทำนองเสนาะ
2. นักเรียนหาคำยากจากเรื่อง ชลธิ์ อัญชลี กลเม็ด เคล็ด ภูบาล โองการ เล่ห์กล สมเด็จพระจอมรินทร ภูธร ฯลฯ และฝึกอ่านพร้อมทั้งหาความหมายจากพจนานุกรม
3. นักเรียนอ่านบทร้อยกรองและจับใจความสำคัญ
4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มอภิปรายเรื่องในประเด็นต่อไปนี้
  - ทำไมศรีธนญชัยจึงชนะพระราชา
  - ช่างเผือกงาดำมีจริงหรือไม่ เพราะเหตุใด

ฯลฯ

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนสรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เช่น การใช้สติปัญญา ไหวพริบ ช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้สำเร็จ
2. ให้นักเรียนเขียนแสดงความรู้สึกอย่างสั้น ๆ ว่านักเรียนชอบอ่านเรื่องของศรีธนญชัย หรือไม่ เพราะเหตุใด
3. ครูให้นักเรียนคัดบทร้อยกรองลงสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 5 ข้อ 13 โดยการย่อเรื่อง ศรีธนญชัย ตอน หลอกลงน้ำ เป็นร้อยแก้ว

การประเมินผล

1. พิจารณาจากการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียน
2. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
3. พิจารณาจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละคน
4. ตรวจสอบสมุดแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่องการย่อเรื่อง ศรีธนญชัย ตอน หลอกลงน้ำ เป็นร้อยแก้ว

ตัวอย่างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบมีจำนวน 45 ข้อ (45 คะแนน)
2. ห้ามขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในแบบทดสอบนี้
3. คำถามแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 4 คำตอบ คือ ก. ข. ค. หรือ ง.
4. เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วทำเครื่องหมาย (X) ทับตัวอักษร
กำกับคำตอบที่ถูกต้อง
เช่น ถ้าต้องการเลือกตอบข้อ ค. (0) ก. ข. ~~ค.~~ ง.
5. ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ขีด = ทับเครื่องหมายเดิม
เช่น ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบเป็นข้อ ก. (0) ~~ค.~~ ข. ~~ง.~~
6. ตรวจสอบข้อสอบให้เรียบร้อยก่อนลงมือทำ

1. “ทะเลจริง ๆ กว้างใหญ่ไพศาล” คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงอะไร ?
  - ก. เนื้อที่มาก
  - ข. ไกลมาก
  - ค. กว้างมาก
  - ง. พื้นที่ใหญ่มาก
2. คำในข้อความใดที่มีความหมายคล้ายกับคำว่า “สุดลูกหูลูกตา” ?
  - ก. ไกลมาก
  - ข. กว้างมาก
  - ค. พื้นที่มาก
  - ง. ไม่มีข้อถูก
3. คำว่า “เริงระบำ” ในเรื่องบึงนกน้ำ เปรียบเทียบกับลักษณะของอะไร ?
  - ก. นกเป็ดน้ำ
  - ข. เปลวไฟ
  - ค. แสงแดด
  - ง. เมฆที่กำลังลอยอยู่กลางท้องฟ้า
4. “พ่อเป็นลูกอีสาน ไม่ใช่ลูกทะเล” จากคำพูดนี้ตีความหมายได้ว่าอย่างไร ?
  - ก. บ้านเกิดพ่ออยู่ที่ภาคอีสาน ไม่ใช่ภาคใต้
  - ข. พ่อเป็นชาวนาภาคอีสานไม่ใช่ชาวประมง
  - ค. พ่อมีบ้านอยู่ที่อีสาน ไม่ใช่อยู่ที่ภาคใต้
  - ง. ข้อ ก กับข้อ ข ถูกที่สุด
5. “ที่โรงเรียนเหมือนทุ่งดอกไม้จริง ๆ” ข้อความนี้กล่าวในลักษณะใด ?
  - ก. เปรียบเทียบ
  - ข. ชมเชย
  - ค. ยกย่อง
  - ง. ชี้แจง

6. ข้อความใดกล่าวในลักษณะชี้ให้เห็นโทษของการจับปลาที่ไม่ถูกต้อง ?
- การจับปลาตัวเล็กมีผลทำให้ปลาเหลือจำนวนน้อยลง
  - การใช้ขวานลากที่มีตาห่าง ๆ จะทำให้ปลาตัวเล็กหลุดออกไปได้
  - การใช้ไฟฟ้าช็อตได้นำทำให้เนื้อปลาไม่สด
  - การจับปลาในฤดูวางไข่ทำให้จับปลาได้ยาก
7. ลักษณะอย่างไรของบึงที่ทำให้บุญหลายคิดถึงทะเล ?
- มีน้ำที่ใสสะอาด
  - ความกว้างใหญ่ไพศาลของบึง
  - ความลึกของบึง
  - สภาพแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ บึง
8. นักเปิดน้ำจะต้องปฏิบัติตามหัวหน้าฝูง นักเรียนจะต้องปฏิบัติอย่างไร ?
- เชื่อฟังหัวหน้าชั้นทุกอย่าง
  - ทำตัวให้เพื่อนเกรงกลัว
  - ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน
  - อยู่เฉย ๆ รอฟังคำสั่งจากประธานนักเรียนอย่างเดียว
9. ทำไมนักเปิดน้ำจึงเลือกที่จะอยู่บริเวณที่มีบึงกว้างใหญ่ ?
- เพราะ นักเปิดน้ำชอบจับปลาเป็นอาหาร
  - เพราะ นักเปิดน้ำชอบกินพืชน้ำเป็นอาหาร
  - เพราะ นักเปิดน้ำชอบว่ายน้ำ
  - เพราะ เป็นแหล่งอาหารอุดมสมบูรณ์สำหรับมัน
10. เมื่อบุญหลายได้ฟังเรื่องนักเปิดน้ำแล้ว เขาได้ข้อคิดอะไร ?
- นักเปิดน้ำเชื่อฟังคำสั่งหัวหน้าฝูงเพียงตัวเดียว
  - การไม่อยู่ร่วมกันเป็นฝูงทำให้ได้รับอันตราย
  - นักเปิดน้ำที่แยกออกจากฝูงจะต้องถูกเพื่อนทำร้าย
  - สมาชิกของกลุ่มจะต้องปฏิบัติตามหัวหน้ากลุ่มทุกครั้ง

11. เพราะเหตุใดคนเราจึงต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม ?
- เพราะ สังคมบังคับให้ต้องปฏิบัติตาม
  - เพราะ หากไม่ปฏิบัติตามจะถูกสังคมรังเกียจ
  - เพราะ เป็นหน้าที่ที่คนเราต้องปฏิบัติตามอยู่แล้ว
  - เพราะ กฎระเบียบของสังคมเป็นแนวทางการปฏิบัติให้เราอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข
12. ในการเขียนเรียงความบุญหลายได้แรงบันดาลใจจากอะไร ?
- เรื่องราวของนกเปิดน้ำที่ชายแปลกหน้าเล่าให้ฟัง
  - ต้นจามรมบิ่งใหญ่
  - ฝูงนกเปิดน้ำ
  - ชาวบ้านพายเรือออกหาปลา
13. ตัวอย่างที่ทำให้บุญหลายต้องเปลี่ยนใจไม่ละเมิดกฎระเบียบของโรงเรียนคืออะไร ?
- กลัวครูประจำชั้นทำโทษ
  - เขาไม่อยากเป็นเหมือนนกเปิดน้ำหนุ่ม
  - กลัวเพื่อน ๆ ล้อ
  - เขาอับอายเพื่อนฝูง
14. นักเรียนคิดว่าบุญหลายเป็นคนอย่างไร ?
- เสียบขมชอบเก็บตัว
  - เชื่อฟังผู้ใหญ่
  - ไม่อิจฉาผู้อื่น
  - ข้อ ข กับ ค ถูก
15. เหตุใดของรางวัลที่บุญหลายได้รับจึงทำให้เขาดีใจเป็นพิเศษ ?
- เพราะ เป็นความภูมิใจที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ
  - เพราะ ทำให้เพื่อน ๆ อิจฉาเขา
  - เพราะ เป็นเสื้อกันหนาวสีสดใสที่เขาใฝ่ฝันอยากได้
  - เพราะ เขาไม่เคยได้รับรางวัลอะไรมาก่อน

16. คนในครอบครัวจะต้องรู้จัก อำนาจอันชอบธรรม ของตน คำที่ขีดเส้นใต้ตรงกับข้อใด?
- ก. หน้าที่
  - ข. สิทธิ
  - ค. อิสรภาพ
  - ง. คุณธรรม
17. คำว่า “มัธยัสถ์” หมายความว่าอย่างไร ?
- ก. ความตระหนี่ถี่เหนียว
  - ข. จับจ่ายโดยไม่คำนึงถึงความสิ้นเปลือง
  - ค. ใช้จ่ายอย่างประหยัด
  - ง. ใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย
18. “เด็ก ๆ จึงควรรีบชวนขวยศึกษา” จากข้อความนี้ให้นักเรียนปฏิบัติอะไร ?
- ก. หมั่นแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
  - ข. หมั่นถามในสิ่งที่ตนไม่รู้จากผู้อื่น
  - ค. นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในวันข้างหน้า
  - ง. ไปเรียนหนังสือที่โรงเรียนทุกวัน
19. “พระบรมราชาบาท” หมายถึงข้อใด ?
- ก. คำเตือน
  - ข. คำสั่ง
  - ค. คำพูด
  - ง. คำสอน
20. “คนในประเทศต้องมีคุณภาพ” ตีความหมายได้ว่าอย่างไร ?
- ก. คนในประเทศต้องมีฐานะดี
  - ข. คนในประเทศต้องมีงานทำ
  - ค. คนในประเทศต้องมีลักษณะความดีประจำตัว
  - ง. ไม่มีข้อใดถูก

21. “ผู้ที่เกิดก่อนผ่านชีวิตมาก่อนจะต้องสงเคราะห์ อนุเคราะห์ ผู้เกิดตามมาภายหลัง”
นักเรียนเข้าใจได้อย่างไร ?
- ก. ผู้ใหญ่ต้องช่วยเหลือค่าใช้จ่ายให้เด็ก
  - ข. ผู้ใหญ่ต้องเป็นแบบอย่างให้เด็ก
  - ค. ผู้ใหญ่ต้องเลี้ยงเด็กให้เติบโต
  - ง. ผู้ใหญ่ควรถ่ายทอดความรู้ ความดี และประสบการณ์อันมีค่าให้เด็ก
22. ข้อความใดกล่าวในลักษณะแนะนำให้เห็นคุณค่า ?
- ก. เด็กต้องกินอาหารที่ถูกสุขลักษณะเพื่อจะได้มีสุขภาพดี
  - ข. เด็กควรรู้จักใช้เวลาว่างปลูกผักสวนครัว
  - ค. เด็กควรใช้จ่ายด้วยความประหยัด
  - ง. เด็กต้องมีความอดทน
23. ผู้บริโภคที่ฉลาด ควรเลือกซื้อสินค้าตามข้อใด ?
- ก. สินค้าที่มีคุณภาพดีและราคาแพง
  - ข. สินค้าที่มีคุณภาพดีและราคาถูก
  - ค. สินค้าที่ไม่มีคุณภาพและราคาถูก
  - ง. สินค้าที่ไม่มีคุณภาพและราคาแพง
24. มีคำกล่าวที่ว่า “หยิบกั๋น หายก็รู้ ดูก็งามตา” เป็นการสร้างนิสัยในด้านใด ?
- ก. ความมัธยัสถ์
  - ข. ความเป็นระเบียบเรียบร้อย
  - ค. ความรอบคอบ
  - ง. ความไม่ประมาท
25. ข้อใดเป็นตัวอย่างของการสร้างนิสัยให้เป็นคนมีระเบียบ ?
- ก. วางสิ่งของตามใจชอบ
  - ข. ดูแลเก็บข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เป็นที่
  - ค. สวมใส่เสื้อผ้าที่สะอาดไม่ยับย่น
  - ง. รับประทานอาหารให้เป็นเวลา

26. ในการใช้สิ่งของ ควรปฏิบัติตามข้อใด ?
- ก. ใช้อย่างทะนุถนอมและใช้ให้ถูกวิธี
  - ข. ใช้อย่างสมบุกสมบัน
  - ค. ใช้แล้ววางตรงไหนก็ได้
  - ง. เมื่อชำรุดให้ทิ้งไปไม่ควรเก็บมาซ่อมแซม
27. จากเรื่อง “อยู่กับอย่างไรให้เป็นสุข” ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอะไร ?
- ก. เพื่อตักเตือน
  - ข. เพื่อให้คิดสอใจ
  - ค. เพื่อชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง
  - ง. เพื่อให้เด็กทุกคนมีการศึกษาที่ดี
28. สิ่งที่ทำให้ครอบครัวอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขคือข้อใด ?
- ก. ความขยันทำงานด้วยความอดทน
  - ข. ความรักใคร่กลมเกลียวกัน
  - ค. รู้จักอดออมถนอมน้ำใจกัน
  - ง. ถูกทุกข้อ
29. ข้อใดที่แสดงถึงความประหยัดได้ชัดเจนที่สุด ?
- ก. จงดลเก็บเงินที่เหลือจากค่าขนมทุกวันเพื่อไปซื้อเสื้อตัวโปรด
  - ข. สีดาชอบใส่เสื้อผ้าที่ใช้แล้วของพี่สาว
  - ค. สมพรเลือกซื้อเฉพาะสิ่งของที่จำเป็น
  - ง. พ่อของจิตรีซื้อพัดลมตัวเก่ามาใช้
30. จากเรื่องอยู่กับอย่างไรให้เป็นสุข สอนให้นักเรียนปฏิบัติต่อผู้ใหญ่ตามข้อใด ?
- ก. เคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่
  - ข. มีความสุภาพอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่
  - ค. นำของขวัญมามอบให้ผู้ใหญ่บ่อย ๆ
  - ง. ข้อ ก และ ข ถูกต้อง

31. คำที่ขีดเส้นใต้ในข้อใด ไม่ได้หมายถึง “พระราม” ?
- ท้าวราพณาสูร ใจหาญ
  - ไม่ให้ร้อนถึงองค์พระทรงครุฑ
  - มานูชาศรศักดิ์พระสีภร
  - เกรงเกินบัญชาพระทรงจักร
32. “นุชาแลดวงเชยขึ้นปักไว้ ไพร่มีดไปทั่วโลกกันตร์” คำว่า “โลกันตร์” มีความหมายตรงกับข้อใด ?
- กลางคืน
  - ชื่อนรกขุมหนึ่ง
  - ชื่อสวรรค์ชั้นหนึ่ง
  - โลกแห่งความมืด
33. ข้อใดคำราชาศัพท์กับความหมายไม่ตรงกัน ?
- พระโอรส - ปาก
  - พระศอ - คอ
  - พระพาหา - มือ
  - พระอุระ - ออก
34. ข้อใดบรรยายให้เห็นภาพว่าตัวละครอยู่ในสภาพแห่งความตกใจกลัว ?
- บ้างล้มลุกน่วยตงกายมาหลับตาหน้าซีดตัวสั่น
  - ว่าแล้วกระที่บบาท ดังลงกาจะลุ่มจมสมุทร
  - พิโรธโกรธกริ้วกระที่บบาท ร้องตวาดตัวเสียงฟ้าลั่น
  - ตกลงยังพื้นปฐุมพีร้องมี้ออ้อทุกตัวตน
35. “ทรงเดชเลิศลพพิภพไหว กล้าหาญชาญชัยด้วยแสงศร” คำประพันธ์ดังกล่าว กล่าวถึงใคร ?
- พระราม
  - พระลักษมณ์
  - ทศกัณฐ์
  - ท้าวทศรถ

40. ทำไมสุครีพไม่ฆ่าทศกัณฐ์ ?
- เพราะเกรงว่าจะทำเกินพระบัญชาของพระราม
  - เพราะสงสารเห็นว่าแก่แล้ว
  - เพราะทศกัณฐ์สารภาพผิดและร้องขอชีวิตไว้
  - เพราะรู้ว่าฆ่าอย่างไรทศกัณฐ์ก็ไม่ตาย
41. จากบทละครเรื่อง “รามเกียรติ์” ในตอนใดที่แสดงถึงกลอุบายของตัวละคร ?
- ทศกัณฐ์ให้มารีศแปลงกายเป็นกวางทอง
  - ทศกัณฐ์ได้ยกฉัตรเพื่อบังแสงอาทิตย์
  - สุครีพนิมิตร่างกายให้มีขนาดสูงเทียบท้องฟ้า
  - สุครีพทำท่าจะชงชิงพระมเหสีของทศกัณฐ์
42. จากกลอนบทละครเรื่องรามเกียรติ์ กล่าวถึงเหตุการณ์ของเรื่องอย่างไร ?
- การทำความดีสงคราม
  - การใช้กลอุบายหลอกล่อศัตรู
  - การใช้อุบายเพื่อเอาชนะศัตรู
  - ไม่มีข้อใดถูก
43. สาเหตุใดที่ทำให้เกิดศึกระหว่างกองทัพพระรามกับทศกัณฐ์ ?
- เพราะพระรามกับทศกัณฐ์เป็นศัตรูกัน
  - เพราะทศกัณฐ์ไม่ยอมคืนนางสีดาให้กับพระราม
  - เพราะพระลักษมณ์ให้พระรามฆ่าทศกัณฐ์
  - เพราะสุครีพหักฉัตรของทศกัณฐ์จนทำให้นางสนมตกลงมาตาย
44. ตัวละครในเรื่องที่แสดงความกล้าหาญมากที่สุด ได้แก่ใคร ?
- องคต
  - พิเภก
  - สุครีพ
  - หนุมาน
45. บทละครเรื่องรามเกียรติ์ให้คุณค่าในด้านใด ?
- ด้านการอนุรักษ์นิทานพื้นบ้าน
  - เป็นตำนานของไทยที่มีมาช้านาน
  - ด้านการใช้คำราชาศัพท์ที่ถูกต้อง
  - ด้านวรรณคดีไทยซึ่งเป็นสมบัติของบ้านเมือง

ตัวอย่างแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ ต้องการถามเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียดและพิจารณาให้รอบคอบก่อน แล้วจึงตัดสินใจเลือกตอบ
2. การตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ถือว่าไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิดประการใด นักเรียนมีอิสระที่จะตอบได้เต็มที่และคำตอบของนักเรียนไม่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนแต่อย่างใด
3. วิธีตอบแบบสอบถามในข้อหนึ่ง ๆ จะมีช่องว่างให้นักเรียนเลือกตอบ 1 ช่อง คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อ เมื่อคิดว่าจะตอบช่องใดให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องนั้น ๆ

ตัวอย่าง

ข้อ	ความรู้สึกและความคิด					
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
0	การเรียนภาษาไทยทำให้นักเรียน เป็นคนรอบคอบ.....	✓				
00	นักเรียนมักปวดศีรษะเมื่อเรียน ภาษาไทย.....				✓	

คำอธิบาย

จากตัวอย่างในข้อ (0) แสดงว่านักเรียนอ่านข้อความแล้วมีความรู้สึกว่าเป็นด้วย
อย่างยิ่งกับข้อความนั้น

จากตัวอย่างในข้อ (00) แสดงว่านักเรียนอ่านข้อความแล้วมีความรู้สึกไม่เห็นด้วย
กับข้อความนั้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อ ข้อใดตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้น ๆ (ตอบข้อละช่องเดียว)

ข้อ	ความรู้สึกและความคิด ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ จากการเรียนภาษาไทยไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้					
2.	นักเรียนไม่อยากเข้าห้องเรียน เมื่อถึงวิชาภาษาไทย.....					
3.	นักเรียนอยากออกไปแสดง หน้าชั้นเรียนในชั่วโมงภาษาไทย.....					
4.	นักเรียนอยากให้ถึงชั่วโมง ภาษาไทยเร็ว ๆ					
5.	การทำแบบฝึกหัดในวิชา ภาษาไทยทำให้นักเรียนหงุดหงิด.....					
6.	นักเรียนชอบเล่นเกมเกี่ยวกับ ภาษาไทย					
7.	เมื่อถึงชั่วโมงภาษาไทยนักเรียน อยากให้เวลาหมดเร็ว ๆ					
8.	วิชาภาษาไทยทำให้นักเรียน ได้พูด ได้แสดงออก.....					
9.	นักเรียนเรียนภาษาไทย ด้วยความสนุกสนาน					
10.	นักเรียนอยากให้มีเวลาเรียน วิชาภาษาไทย.....					

ข้อ	ความรู้สึกและความคิด ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
11.	นักเรียนควรทบทวนภาษาไทย ในเวลาว่าง					
12.	นักเรียนชอบชวนเพื่อนคุย ในชั่วโมงภาษาไทย					
13.	ในเวลาเรียนภาษาไทยนักเรียน จะติดตามเนื้อเรื่องด้วยความ สนใจตลอด					
14.	การเรียนภาษาไทยทำให้เกิด ความเครียดเพราะต้องขบคิด ปัญหาตลอดเวลา					
15.	นักเรียนไม่เคยอ่านหนังสือภาษา ไทยที่จะเรียนมาล่วงหน้าเลย					
16.	นักเรียนไม่ชอบทำแบบฝึกหัด วิชาภาษาไทย					
17.	นักเรียนรู้สึกภูมิใจที่ได้เรียน ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษา ประจำชาติ					

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	ประทุมพร ชื่อสกุล ธีระวันธุ์
เกิดวันที่	7 เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช 2506
สถานที่เกิด	11 ซอยวัดสุวรรณภูมิ ถนนแก้วกิริยา ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
สถานที่ปัจจุบัน	11 ซอยวัดสุวรรณภูมิ ถนนแก้วกิริยา ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	พนักงานครูเทศบาลระดับ 4
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานเทศบาลตำบลสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2526	สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จากวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
พ.ศ. 2531	สำเร็จการศึกษาในระดับการศึกษามัธยมศึกษา จากมหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2540	สำเร็จการศึกษาในระดับการศึกษามหาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียนและเจตคติต่อ
การเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอน
โดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน

บทคัดย่อ
ของ
ประชุมพร ธีระวันธุ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา
มกราคม 2541

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM)

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดพลับพลายชัย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน กลุ่มควบคุม 30 คน ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control - Group Posttest - only Design กลุ่มทดลองสอนโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน กลุ่มควบคุมสอนโดยวิธีการสอนแบบปกติ ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 150 คาบ คาบละ 20 นาที

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.89 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.84 แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ซึ่งใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 17 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.763 แผนการสอนภาษาไทย 2 รูปแบบ คือ แผนการสอนภาษาไทย ด้วยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (RSM) และแผนการสอนภาษาไทยด้วยวิธีสอนแบบปกติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test Independent

ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีการให้ผู้อ่านเลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่านกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีการสอนแบบปกติมีความเข้าใจในการอ่านและความสามารถทางการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มทดลองระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

**A STUDY OF PRATHOM SUKSA V STUDENTS READING
COMPREHENSION, WRITING ABILITY AND ATTITUDE
TOWARDS THAI LANGUAGE LEARNING THROUGH
THE READER SELECTED MISCUES METHOD (RSM)**

**AN ABSTRACT
BY
PRACHUMPORN TILAVAN**

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Elementary Education
at Srinakharinwirot University
January 1998**

The study aimed to investigate Prathom Suksa V student's reading comprehension, writing ability and attitude towards Thai language learning through the Reader Selected Miscues method.

The subjects consisted of 60 Prathom Suksa V students of the first semester of 1997 academic year from Wat Pupplachi school, Bangkok. They were divided into two groups with 30 students in each group. The research design was Randomized Control-Group Posttest-Only Design. Experimental group was taught by Reader Selected Miscues Method (RSM) while the Control group was taught by the Conventional Method during 150 sessions with 20 minutes each.

The research instruments were developed by the researcher. The Thai Reading Comprehension Test comprised 45 items : the Test is a multiple choices type with four alternatives with 0.89 reliability. The Thai Writing Ability Test was established with 0.84 Coefficient. The Thai Language Learning Attitude Questionnaire was five-level-rating-scale and comprised 17 items with 0.763 reliability. Two types of teaching plan on Thai language were the Reader Selected Miscues and the Conventional Methods. Then data were analyzed by t-test Independent.

The results indicated that students who had been taught by Reader Selected Miscues method and those who had been taught by Conventional Method has reading comprehension, writing ability at .05 level of significance difference. There was no significance difference in attitudes towards Thai language learning of the experimental group between boys and girls.